LAULIK

III

A-18512

E. ARRO, H. KÕRVITS,
A. VELMET

LAULIK

V–VII KLASSILE

EESTI RIIKLIK KIRJASTUS
TALLINN 1950

TARTU ÜLIKOOLI
RAAMATUKOGU

Nõukogude Liidu hümn

S. Mihhalkov ja El Registan

Võimsalt, pidulikult **A. V. Aleksandrov**

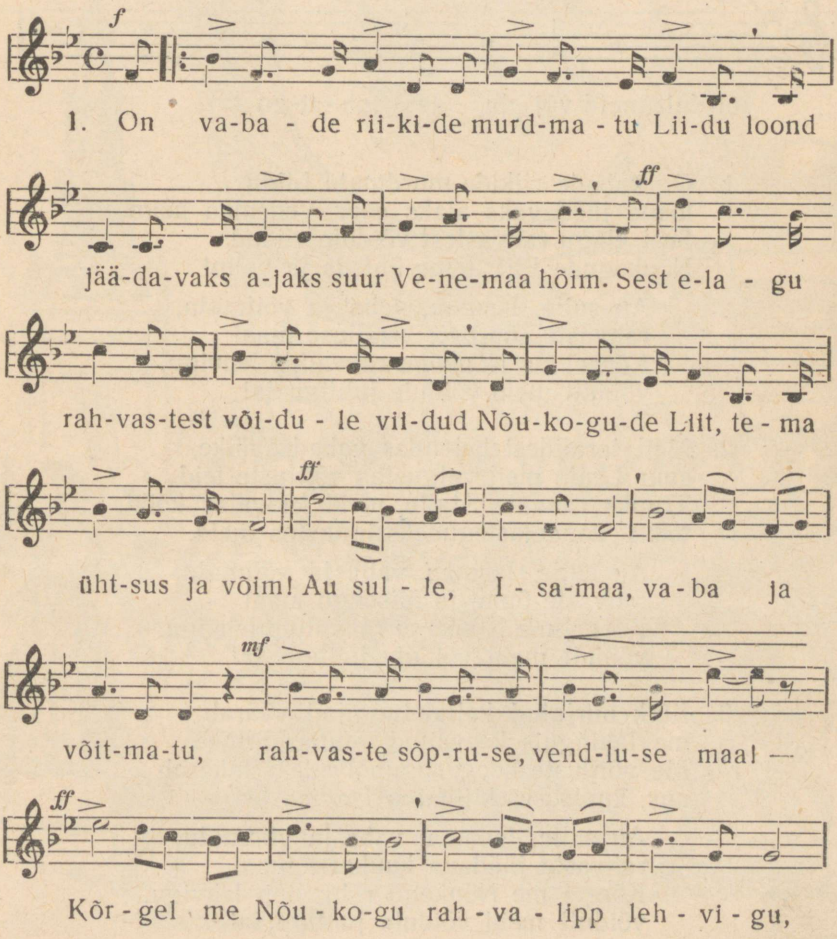

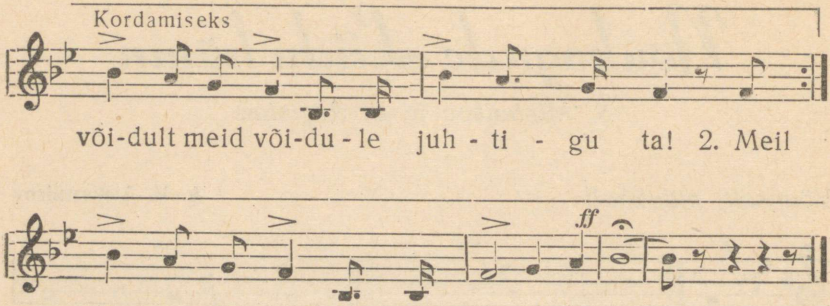

1. On vabade riikide murdmatu Liidu
loond jäädavaks ajaks suur Venemaa hõim.
Sest elagu rahvastest võidule viidud
Nõukogude Liit, tema ühtsus ja võim!

Au sulle, Isamaa, vaba ja võitmatu,
rahvaste sõpruse, vendluse maa!
Kõrgel me Nõukogu rahvalipp lehvigu,
võidult meid võidule juhtigu ta!

2. Meil tormidest helendas vabaduspäike,
suur Lenin meil valgustas võitluste teid.
Truuks rahvale Stalin meid kasvatas kõiki,
tööks, kangelastegudeks innustas meid.

Au sulle, Isamaa, vaba ja võitmatu,
rahvaste õnne ja õitsengu maa!
Kõrgel me Nõukogu rahvalipp lehvigu,
võidult meid võidule juhtigu ta!

3. Kõik nurjatud kallaletungijad väärab
me lahinguis kasvanud võimas armee.
Me võitluste hoog sugupõlvedeks määrab
aus, kuulsuses hiilgama Isamaa tee.

Au sulle, Isamaa, vaba ja võitmatu,
rahvaste jäädava kuulsuse maa!
Kõrgel me Nõukogu rahvalipp lehvigu,
võidult meid võidule juhtigu ta!

Laul kodumaale

V. Lebedev-Kumatš

Marsi tempos **I. Dunajevski**

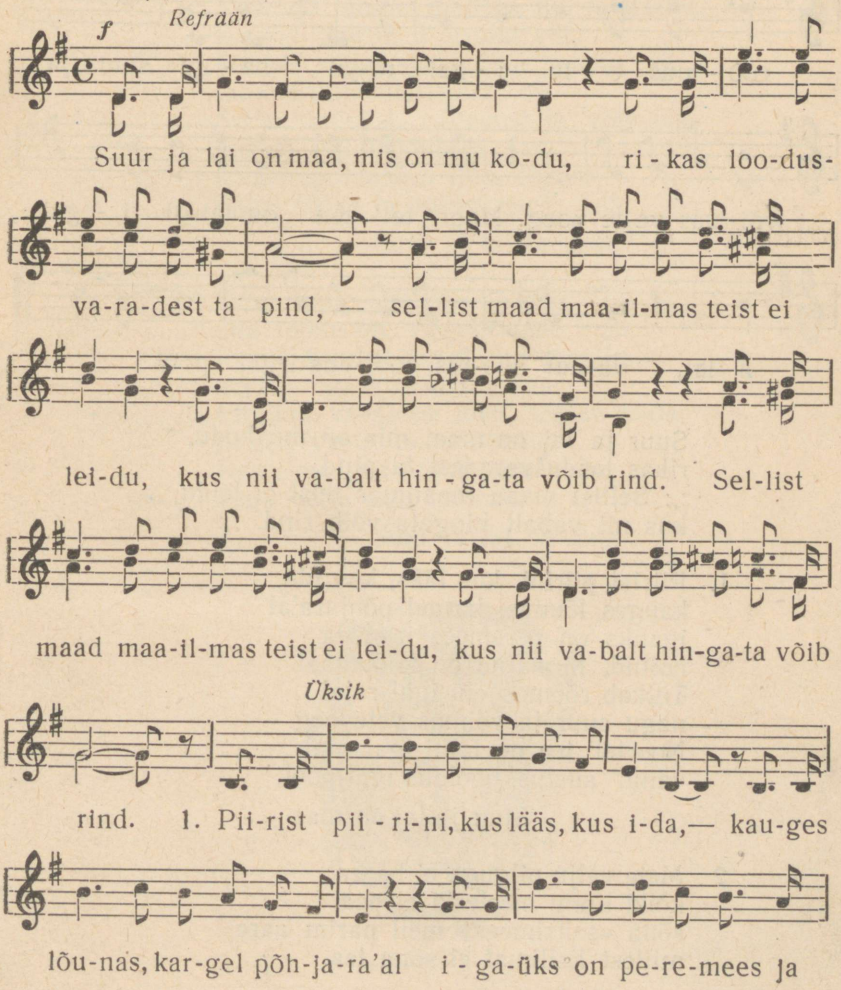

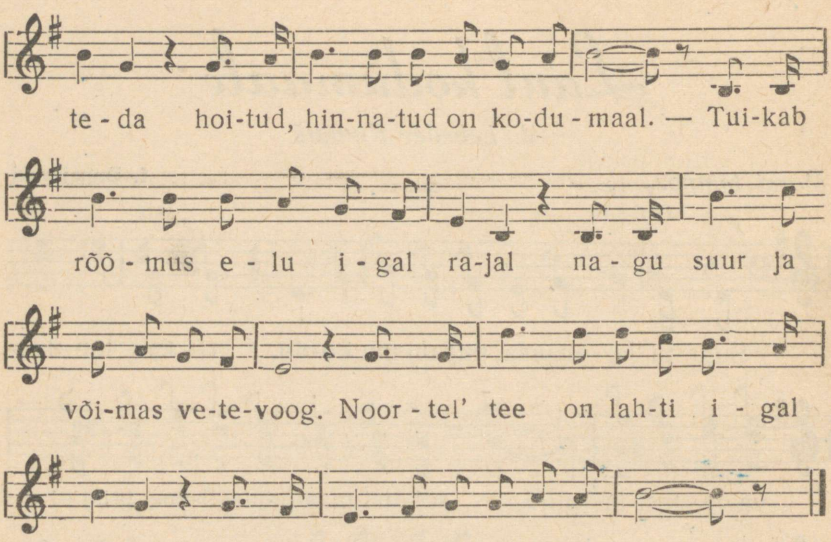

Suur ja lai on maa, mis on mu kodu,
rikas loodusvaradest ta pind.
:,: Sellist maad maailmas teist ei leidu,
kus nii vabalt hingata võib rind. :,:

1. Piirist piirini, kus lääs, kus ida,
kauges lõunas, kargel põhjara'al
igaüks on peremees ja teda
hoitud, hinnatud on kodumaal.
Tuikab rõõmus elu igal rajal
nagu suur ja võimas vetevoog.
Noortel' tee on lahti igal alal,
vanul' austus, hooldus igal pool.

Suur ja lai on maa . . .

2. Meie välju pilguga ei haara,
kõiki linnu meeleski ei pea,
sõna «seltsimees» meil parim aare,
millest kallimat ei sõna tea.

Kodu kõikjal, kus see sõna kaigub,
ei me põlga neegreid, kollaseid.
Sõna see on tuttav kõigis paigus,
igal pool ta leiab omakseid.

Suur ja lai on maa ...

3. Väärselt hinnas meil on töö ja teadus,
keegi liigne meil ei olla või,
kuldsel kirjal särab meie seadus,
mille Stalin üleilmseks lõi.
Selle kuulsust, vägevust ja võimsust
aeg ei iial kustutada saa,
kõigil õppimiseks ikka õigus,
õigus tööks ja puhkamiseks ka!

Suur ja lai on maa ...

4. Kevadtuule süleluse hõlmas
üha rõõmsam, virgem meie maa.
Ei me kombel keegi siin maailmas
naerda ega armastada saa.
Ent kui vaenlane meil' tõotab kadu,
julgelt vastu talle läheme.
Nagu mõrsjat armastame kodu,
nagu hella ema hoiame.

Suur ja lai on maa ...

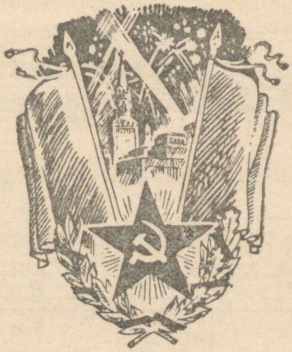

Kantaat Stalinist

M. Injuškin

Pidulikult

A. V. Aleksandrov

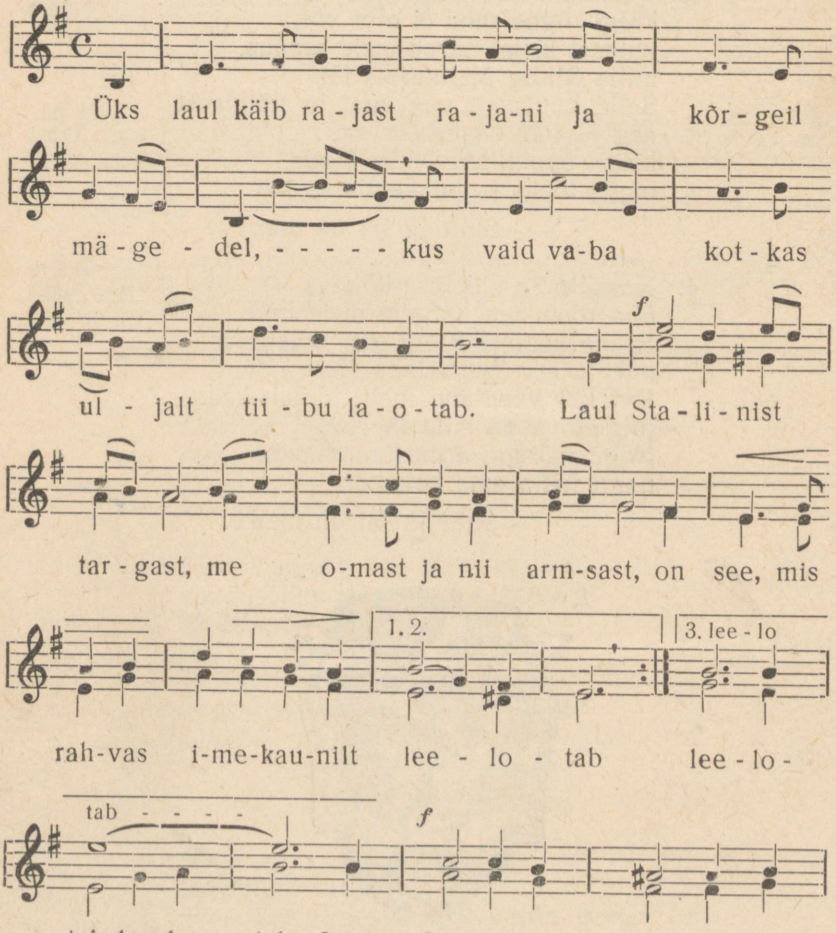

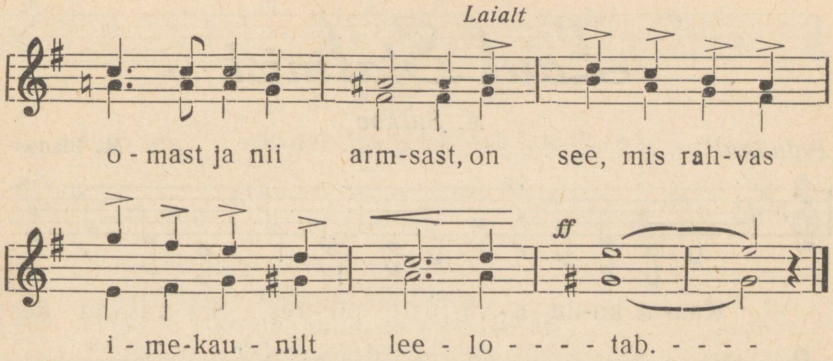

1. Üks laul käib rajast rajani
ja kõrgeil mägedel,
kus vaid vaba kotkas uljalt
tiibu laotab.

:,: Laul Stalinist targast,
me omast ja nii armsast,
on see, mis rahvas imekaunilt leelotab :,:

2. Laul kajab, kandub kaugele
veel kiiremalt kui lind,
ja parv orjastajaid,
see raevust väriseb.

:,: Kuid laulu ei peata
ei rajad ega piirid,
ta kõigist nendest võimsalt üle heliseb :,:

3. See laul käib rajast rajani
ja kõrgeil mägedel,
kus nüüd lendur kõrgeid pilvi
uhkelt läbistab.

:,: Laul Stalinist targast,
me omast ja nii armsast,
on see, mis rahvas imekaunilt leelotab :,:

Laul Stalinist

A. Surkov

Pidulikult **M. Blanter**

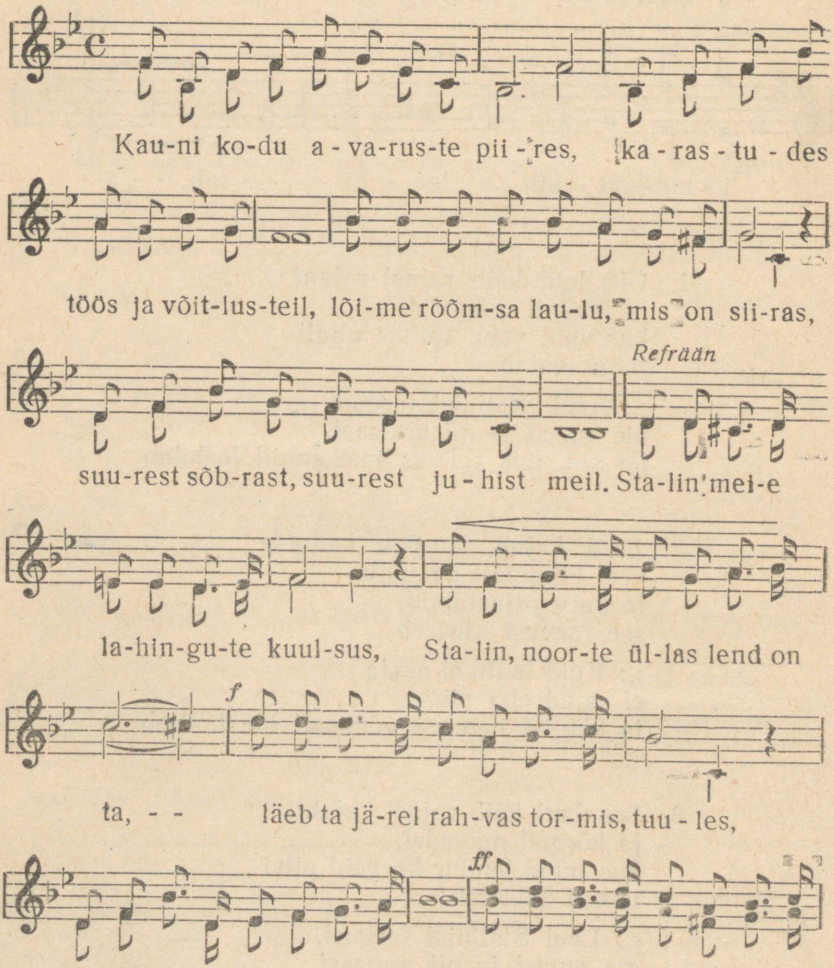

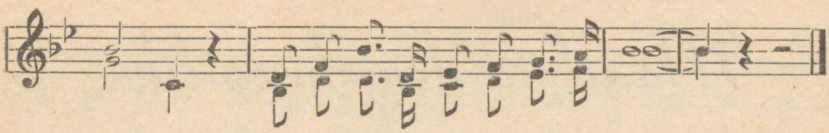

tuu - les, või-del-des ja või-tes lau-lu - ga. - - —

1. Kauni kodu avaruste piires,
karastudes töös ja võitlusteil,
lõime rõõmsa laulu, mis on siiras,
suurest sõbrast, suurest juhist meil.

Refrään: Stalin, meie lahingute kuulsus,
Stalin, noorte üllas lend on ta,
läeb ta järel rahvas tormis, tuules,
võideldes ja võites lauluga.
Läeb ta järel rahvas tormis, tuules,
võideldes ja võites lauluga.

2. Meie maa nüüd ületanud kõiki
päiksepaistelt, elu helguselt.
Stalinlikku üliküllast lõikust
kogume kolhoosipõldudelt.

Stalin, meie lahingute kuulsus . . .

3. Ilusam on kevadkoidust noorus,
aeg nii hell ja õnnelik on see.
Stalin — tema naeratuse soojus
meie lastepere rõõmsaks teeb.

Stalin, meie lahingute kuulsus . . .

4. Meie unelmais on hoogu üllast
meie julgust väärata ei saa.
Lauludega armastusest, küllast
kuulus on me kaunis kodumaa.

Stalin, meie lahingute kuulsus . . .

Maailma demokraatliku noorsoo hümn

L. Ošanin

Marsi taktis

A. Novikov

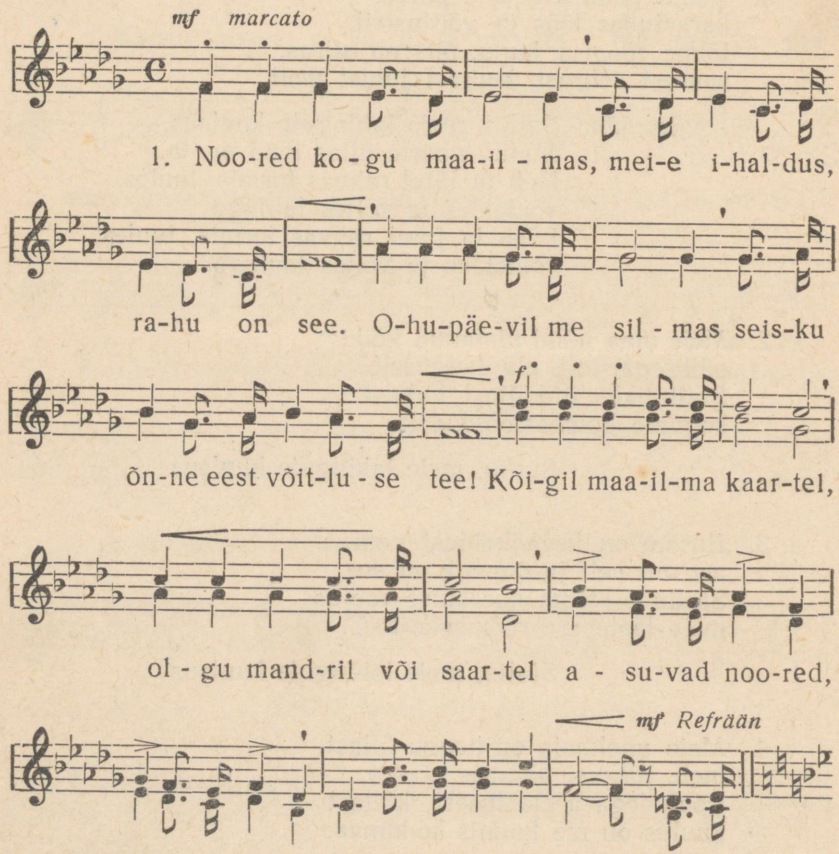

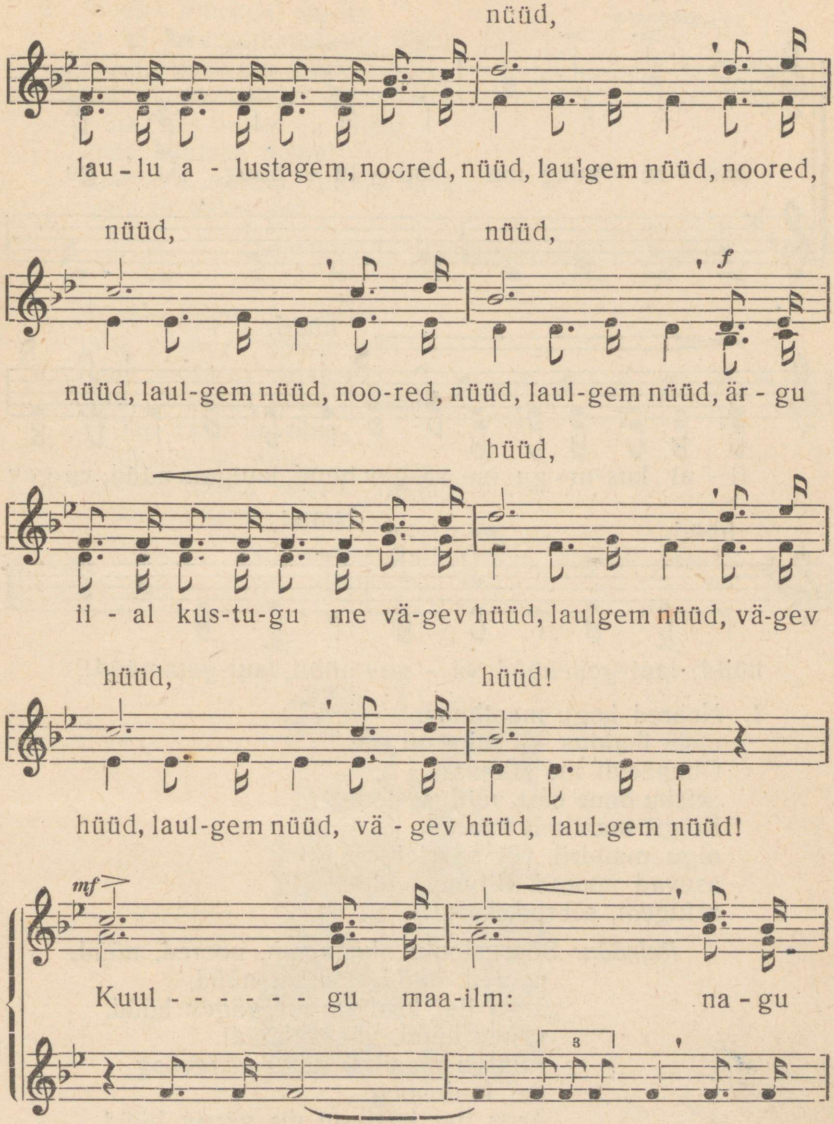
nüüd,
lau - lu a - lustagem, noored, nüüd, laulgem nüüd, noored,
nüüd,
nüüd,
f
nüüd, laul-gem nüüd, noo-red, nüüd, laul-gem nüüd, är - gu
hüüd,
il - al kus-tu-gu me vä-gev hüüd, laulgem nüüd, vä-gev
hüüd,
hüüd!
hüüd, laul-gem nüüd, vä - gev hüüd, laul-gem nüüd!
mf
Kuul - - - - - - gu maa-ilm: na - gu
3
Kuu - la - ke, - - - - - - kuulake meid,

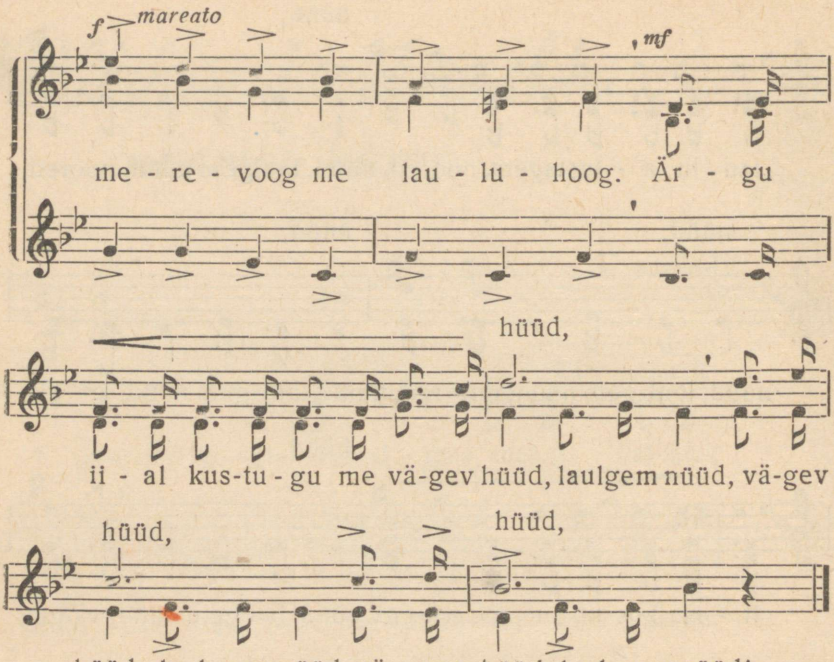

1. Noored kogu maailmas,
meie ihaldus — rahu on see.
Ohupäevil me silmas
seisku õnne eest võitluse tee!
Kõigil maailma kaartel,
olgu mandril või saartel
asuvad noored, liitugem ühte,
astugem, sõbrad, koos!

Refrään: Sõpruslaulu alustagem, noored, nüüd,
noored, nüüd, noored, nüüd,
ärgu iial kustugu me vägev hüüd,
vägev hüüd, vägev hüüd!
Kuulgu maailm: nagu merevoog
me lauluhoog.
Ärgu iial kustugu me vägev hüüd,
vägev hüüd, vägev hüüd!

2. Meeles mürinad rindel
ja ka lahingukaaslased head.
Meie sõprus on kindel,
kuna verega liidet me read.
Kõik, kes ausad ja õiged,
meie kuulake hõiget!
Rahvaste saatus, tulevik helge,
meie ju kätes see.

Sõpruslaulu alustagem, noored, nüüd . . .

3. Kõrgel lippusid kandes,
oma pühade õiguste eest
meie tõotame vandes
mitte kalduda valitud teest.
Ja kui rahu on ohus,
kõigi ausate kohus
meiega tõusta sõdade vastu,
seista kui kindel müür!

Sõpruslaulu alustagem, noored, nüüd . . .

Au nõukogude võimule

M. Issakovski

Pidulikult **V. Zahharov**

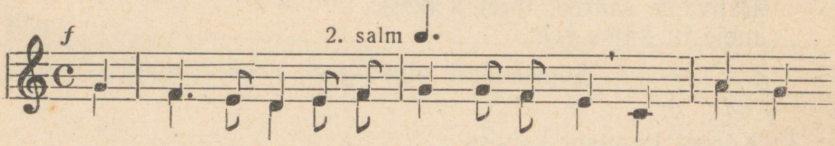

1. Sa õit-se, kas-va, veel võim-sa-maks saa, me suu - re

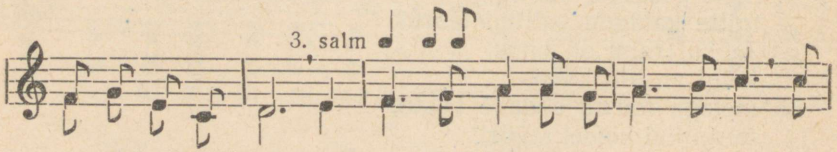

töö ja mõt-te maa. See maa, kus laas-tas-ki sõ-ja õud, kuid

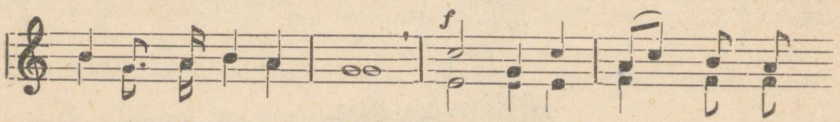

võit-jaks jäi rah-va jõud. Au sul-le, i - sa - maa

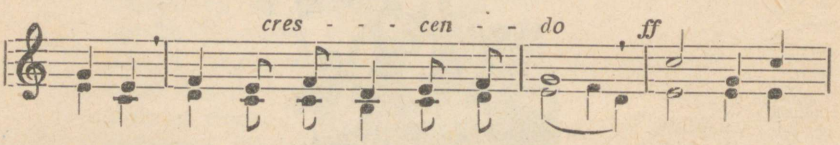

õit-sev, kõ - la - gu si - nust me laul, a - la - ti

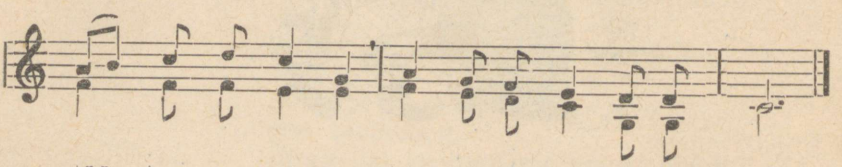

töö - tav ja võit-lev, kõi - ki-des keel-tes sull' au!

1. Sa õitse, kasva, veel võimsamaks saa,
me suure töö ja mõtte maa.
See maa, kus laastaski sõja õud,
kuid võitjaks jäi rahva jõud.

Au sulle, isamaa õitsev,
kõlagu sinust me laul,
alati töötav ja võitlev —
kõikides keeltes sull' au!

2. Me võimsat liitu nii kindlana
siin hoidku iga rahvahõim:
siis võidulippe ei võtta saa
me kätest ei ükski võim.

Au sulle, isamaa õitsev,
kõlagu sinust me laul,
alati töötav ja võitlev —
kõikides keeltes sull' au!

3. Sa sammu julgelt, nii noor, nõnda suur,
ja ole Leninile truu.
Ja Stalini sõnade elav keel,
ta jäädavalt saatku sind teel.

Võidud sul suured kui ime,
nõukogu võim, sulle au!
Lenini, Stalini nimed —
tuhandeiks aastaiks teil' au!

Nõukogude Liidu pioneeride laul

S. Mihhalkov

S. Tšernetski

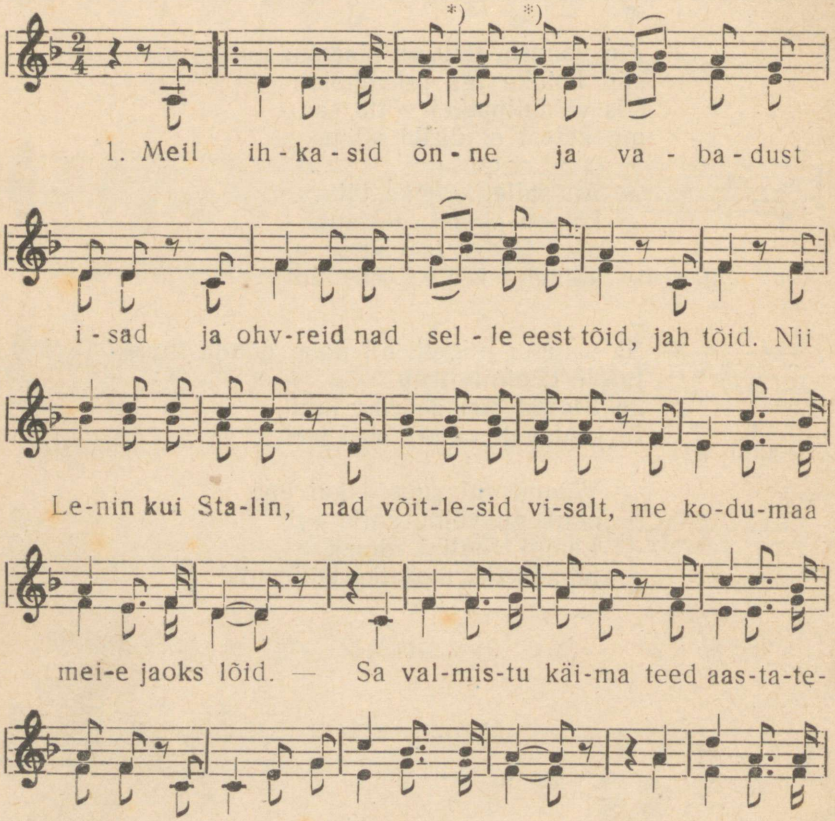

*) Väikesed noodid 2. ja 3. salmiks

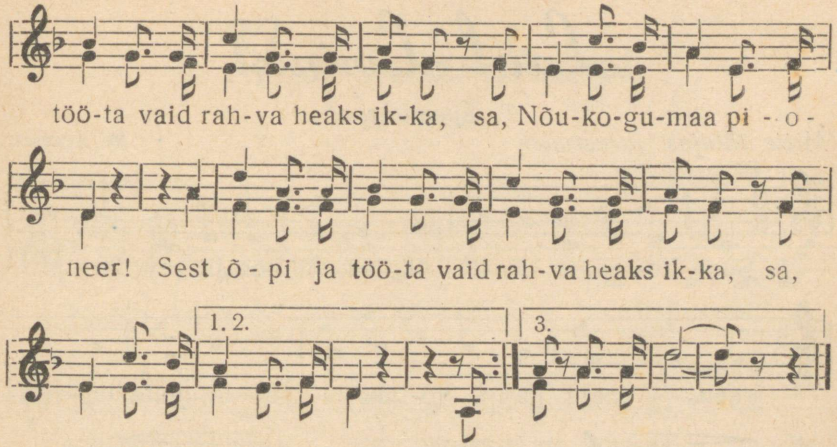

1. Meil ihkasid õnne ja vabadust isad
ja ohvreid nad selle eest tõid, jah tõid.
Nii Lenin kui Stalin, nad võitlesid visalt,
me kodumaa meie jaoks lõid.

Refrään: Sa valmistu käima teed aastatepikka:
sul kommunist eeskujuks eel,
sest õpi ja tööta vaid rahva heaks ikka,
sa, Nõukogumaa pioneer!
Sest õpi ja tööta vaid rahva heaks ikka,
sa, Nõukogumaa pioneer!

2. Et komnoore tunnusmärk hiilgaks me rinnas,
et rahvas võiks austada meid, jah meid.
Kui Lenin ja Stalin vaid edasi minna
meil tööde ja teaduste teid!

Sa valmistu käima teed aastatepikka . . .

3. Pioneerlikku tõotust me valmis kõik kandma,
et kodumaa meelest ei kaoks, ei kaoks,
ja nii nagu Lenin ja Stalin kõik andma
me kaunima kodumaa jaoks.

Sa valmistu käima teed aastatepikka . . .

Laul Leninist

T. Spendiarova

Mitte tõtates, jutustades **M. Krassev**

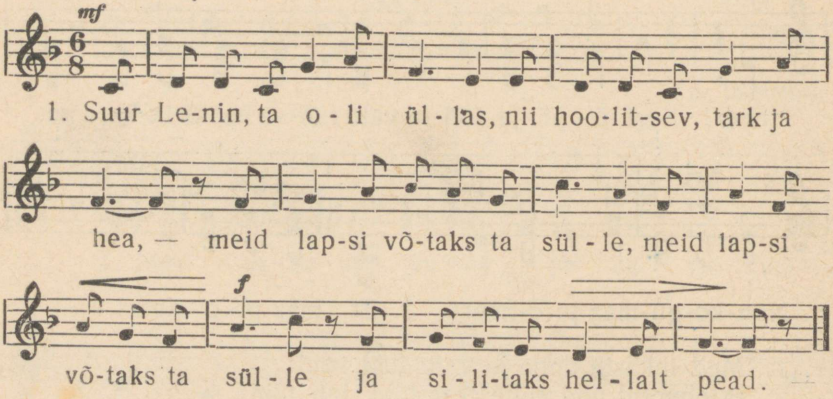

1. Suur Lenin — ta oli üllas,
nii hoolitsev, tark ja hea,
meid lapsi võtaks ta sülle,
meid lapsi võtaks ta sülle
ja silitaks hellalt pead.

2. Ta lahkelt meil' vaataks silma
ja küsiks: «Kuis läheb teil?»
«Meil helgeim elu maailmas,
meil helgeim elu maailmas,
su soov läinud täide meil.

3. Riik meie eest muret kannab —
paleesid meil' kinkind ta:
meil' laagreid, parkisid annab,
meil' laagreid, parkisid annab,
kus puhkuse veeta saab.

4. Sa töötasid meie hüveks,
me heaolu, õnne eest.
Ja tõesti — elada parem,
ja tõesti — elada parem,
kui väljendub laulus see!»

Noor kaardivägi

K. Korsen

Marsi tempos **H. Kõrvits, L. Tauts**

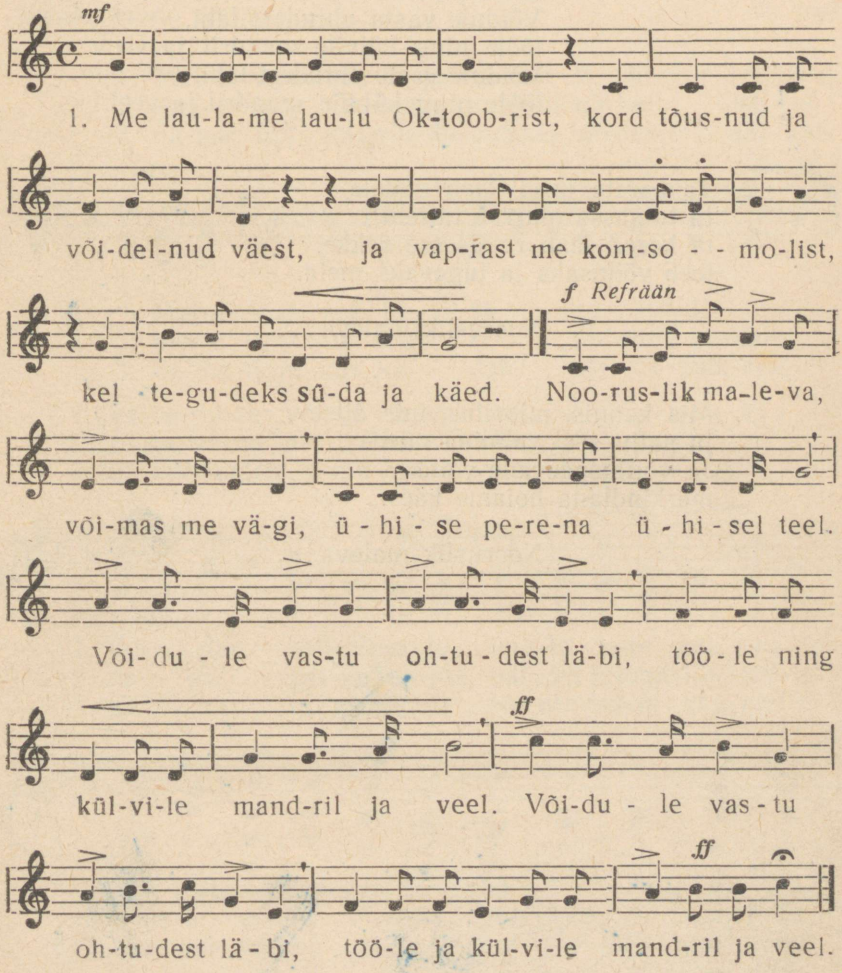

1. Me laulame laulu Oktoobrist,
kord tõusnud ja võidelnud väest,
ja vaprast me komsomolist,
kel tegudeks süda ja käed.

Refrään: Nooruslik maleva, võimas me vägi,
ühise perena ühisel teel.
Võidule vastu ohtudest läbi,
tööle ning külvile mandril ja veel.
Võidule vastu ohtudest läbi,
tööle ning külvile mandril ja veel.

2. Ta aarete järel' läeb mäkke
ja taigasse murrab ta teid,
ta kosed seab raudsesse rakke,
teeb võimsaks ja tugevaks meid.

Nooruslik maleva . . .

3. Mis kaunis, mis ilus, mis õitsev,
ju palju sest valmina näed.
Ja võitluspäevade võite
me kindlana hoiame käes.

Nooruslik maleva . . .

Pioneeride lipulaul

R. Parve

Reipas marsi tempos **E. Arro**

1. Mei-e lipp, see sa-jan-di-test lä - bi leh-vind
2. Mei-e lipp, Ok-toob-ri tor-mis uh-kelt na - gu
3. Sa-ma lipp, mis või-du-päikses loi-dab, sä - rab

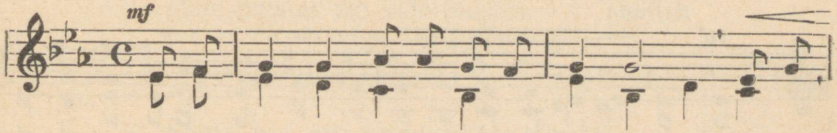

1. Mei-e lipp, see lä - - bi sa - jan-di - te
2. Mei-e lipp, Ok - toob - ri tor - mis uh-kelt
3. Sa-ma lipp, mis loi - - dab või - du-päik-ses,

1. va-ba-du-se - võit-le - ja-te eel, ———
2. i - ga-ve-ne päi - ke loit-ma lõi, ———
3. uh-kelt noorte le-nin-las-te eel. ———

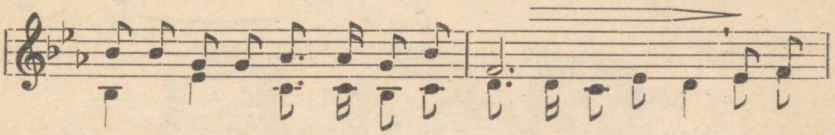

1. leh - vind võit-le-ja - te, võit-le - ja-te eel, mur-des
2. na - gu päi-ke loit-ma, päi - ke loitma lõi, mil-le
3. sä - rab le - nin-las-te le - nin-las-te eel, mei-e

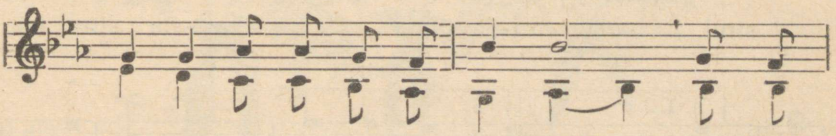

1. or - just, a - lan-dust ja hä - bi, — ol - nud
2. pais-tes e - lu õi - de puh - kes, — mei - le
3. ko - hus sind on au - ga hoi - da — o - ma

1. saatjaks nei-le la-hin-gu-te teel. ———— ————
2. sä-rav-hel-ge lap-se-põl-ve tõi. ————
3. päik-se-li-sel pi-o-nee-ri-teel. ————

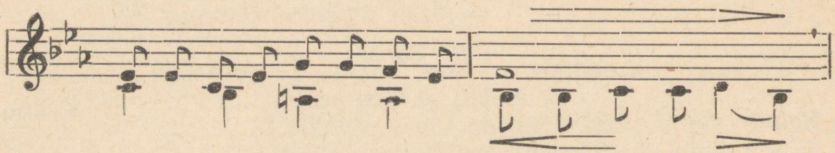

1. saat - jaks nei - le la - hin-gu - te teel. —
2. sä - - rav - hel - ge lap-se - põl - ve tõi. —
3. päik - se - li - - sel pi - o - nee - ri - teel! —

Refrään

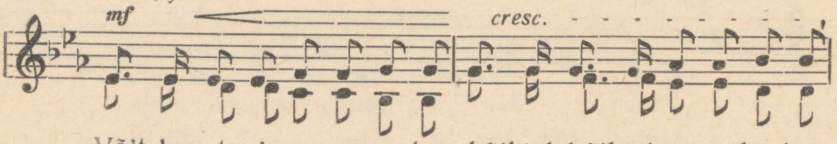

Võit-lus - tes ja sur-ma-o-hus, kõikjal, kõikjal on me ko-hus

hoi - da sind, —

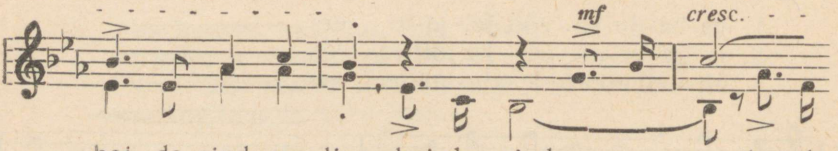

hoi - da sind, me lipp, hoi-da sind, — hoi-da

— hoi-da sind, ———— hoi-da sind, ————

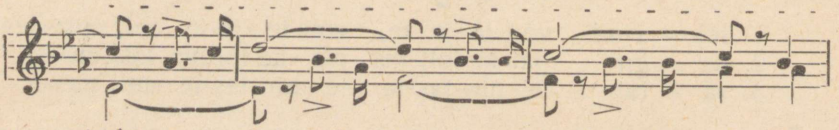

sind, ———— hoi-da sind, ———— hoi - da sind, me

Laiemalt

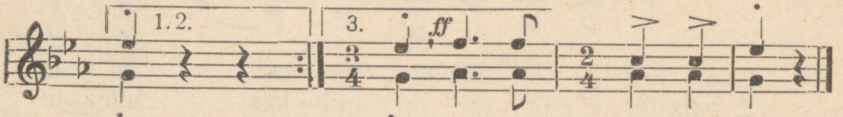

lipp! lipp, hoi-da sind, me lipp!

1. Meie lipp, see sajanditest läbi
lehvind vabadusevõitlejate eel,
murdes orjust, alandust ja häbi,
olnud saatjaks neile lahingute teel.

Refrään: Võitlustes ja surmaohus,
kõikjal, kõikjal on me kohus
hoida sind, me lipp,
hoida sind, me lipp,
hoida sind, me lipp!

2. Meie lipp Oktoobri tormis uhkelt
nagu igavene päike loitma lõi,
mille paistes elu õide puhkes,
meile särav-helge lapsepõlve tõi.

Võitlustes ja surmaohus . . .

3. Sama lipp, mis võidupäikses loidab,
särab uhkelt noorte leninlaste eel,
meie kohus sind on auga hoida
oma päikselisel pioneeriteel.

Võitlustes ja surmaohus . . .

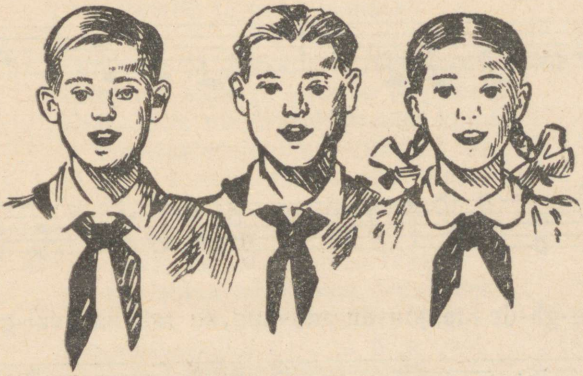

Tõotus

M. Raud

Vaimustatult H. Kõrvits

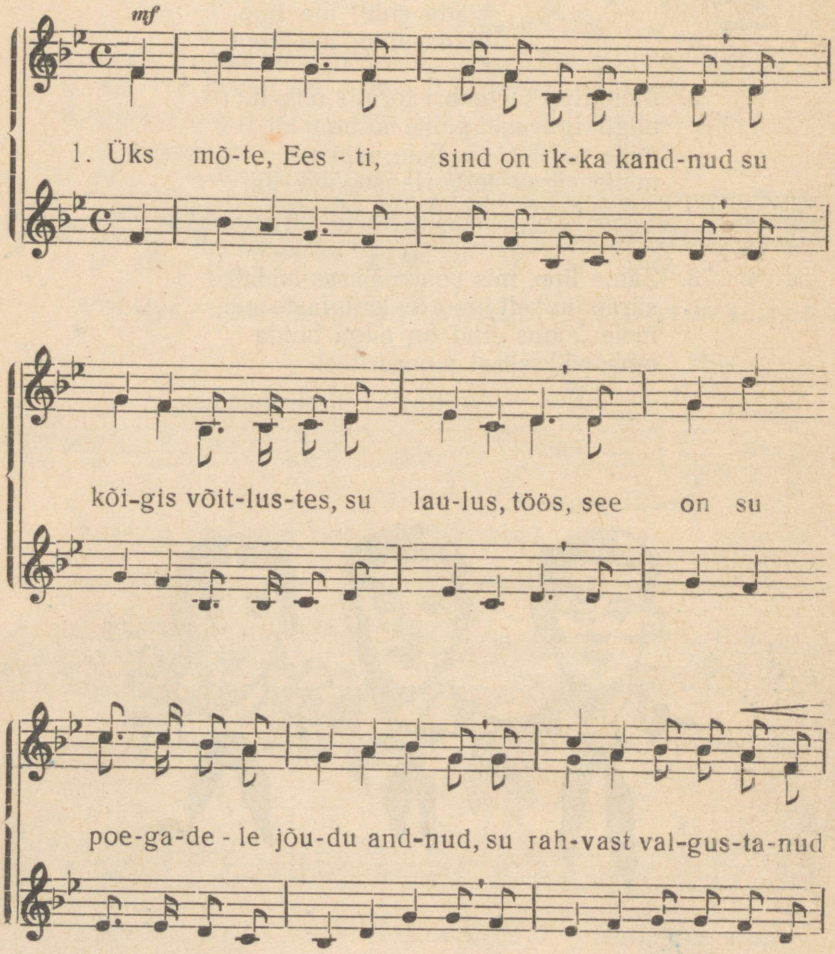

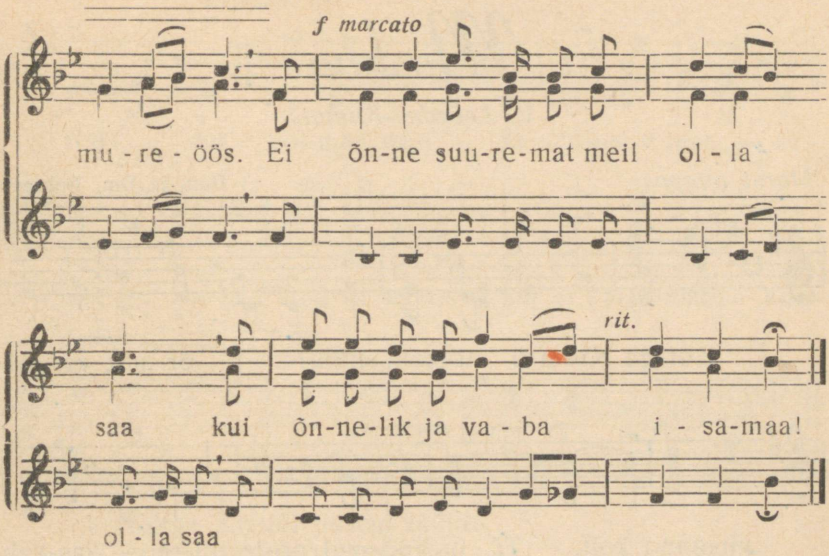

1. Üks mõte, Eesti, sind on ikka kandnud
su kõigis võitlustes, su laulus, töös,
see on su poegadele jõudu andnud,
su rahvast valgustanud mureöös —
ei õnne suuremat meil olla saa
kui õnnelik ja vaba isamaa!

2. On tõeks ja jõuks, mis Eesti õnne rajab,
töörahva suur ja võimas vendlusliit.
Oktoobrile me truudusvanne kajab
ja vendlustervitus me rannult siit —
ei õnne suuremat meil olla saa
kui õnnelik ja vaba isamaa!

3. Tõe, õiguse ja vabaduse valgel
on Eestimaa nüüd oma õnne teel.
Kuid iga töö ja iga päeva algel
me tõotuslauluks jäägu ikka veel —
ei õnne suuremat meil olla saa
kui õnnelik ja vaba isamaa!

Moskva

V. Lebedev-Kumatš

Marsi tempos **Dan. ja Dm. Pokrass**

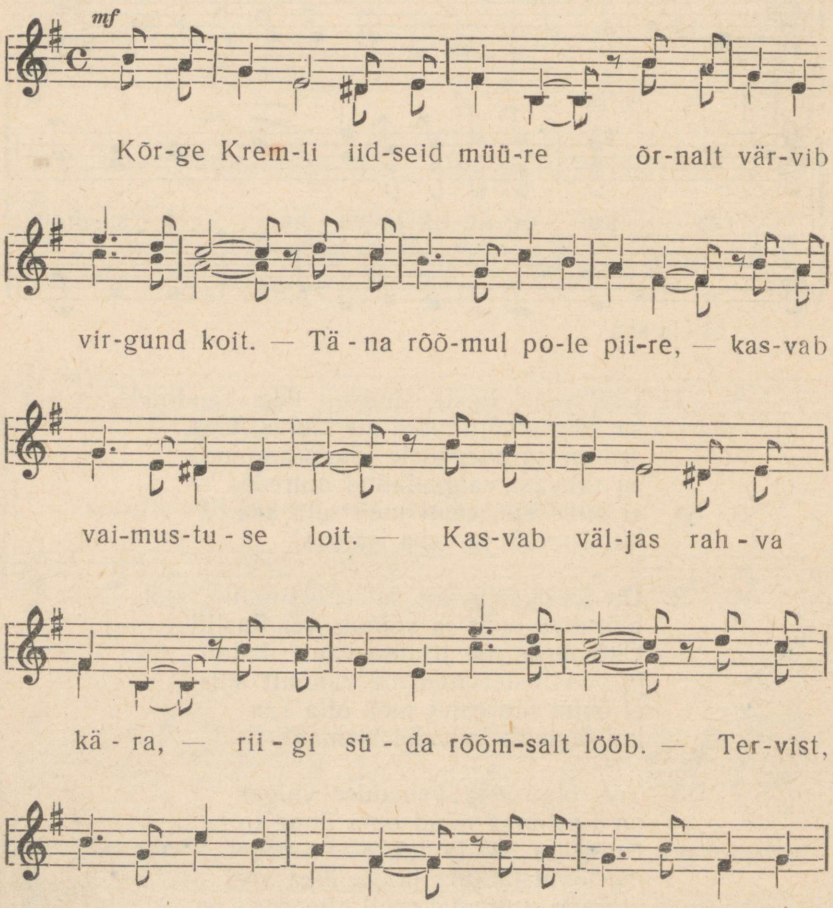

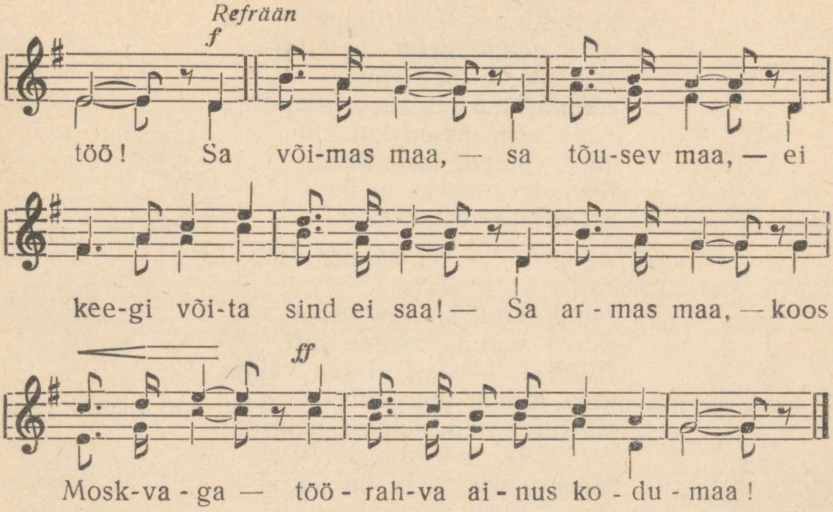

1. Kõrge Kremli iidseid müüre
õrnalt värvib virgund koit.
Täna rõõmul pole piire,
kasvab vaimustuse loit.
Kasvab väljas rahva kära,
riigi süda võimsalt lööb.
Tervist, linn, su pidusära
meie uhkus, meie töö!

Refrään: Sa võimas maa, sa tõusev maa,
ei keegi võita sind ei saa!
Sa armas maa, koos Moskvaga —
töörahva ainus kodumaa!

2. Päev on saabund rõõmus, särav,
kõikjal rahvast nagu merd!
Avat kooliõue värav —
seal oktoobrilaste murd.
Kirjus ehtes jõena voogab
teedel-tänavatel mai.
Voolab peatamatu hooga
kevadrõõmu puhang lai.

Sa võimas maa . . .

3. Kevadtuules lehvi, lippu,
sära, päikse helge lõõm,
mausoleumi et tippu
küüniks tõusma meie rõõm!
Täna võimsamad kui eile
meie võidud, meie väed.
Kevadtervituseks meile
Stalin ise tõstab käe!

Sa võimas maa . . .

4. Jõuab õhtu, kuid ei lakka
rahva sumin, hoogne jutt.
Hüüded, hõisked ei jää vakka,
koju minna pole rutt.
Käsikäes nüüd käivad paarid.
Inimhulk, mis voogab, keeb,
Moskva pargid ja bulvaarid
õhtu eel nii rõõmsaks teeb.

Sa võimas maa . . .

5. Moskva öö on päevast valgem —
ookean elektrituld!
Seltsimees! Rõõm sinu palgel:
helisegu laulukuld!
Vaata, praegu tantsib, mängib
kõikide me maade liit!
Veel on vara minna sängi,
uusi laule kõlab siit!

Sa võimas maa . . .

6. Moskva jõkke aralt piilub
sinkjas koit. Ja vaikses öös
laulvad linna raudsed linnud —
viled vedureilt, mis töös.
Tunde löövad Kremli kellad.
Kustund tähed. Valgeks läeb.
Tervist möödund päeval' hellalt!
Tervist, uus ning rõõmus päev!

Sa võimas maa . . .

Tere, Moskva!

O. Fadejeva

Marsi tempos **A. Lepin**

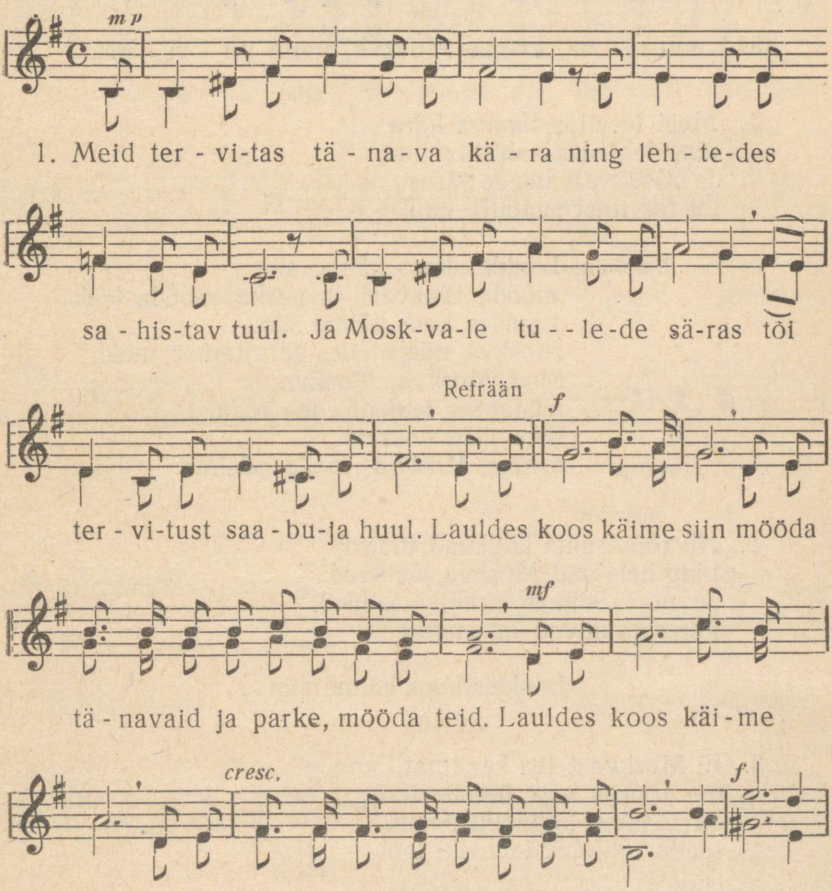

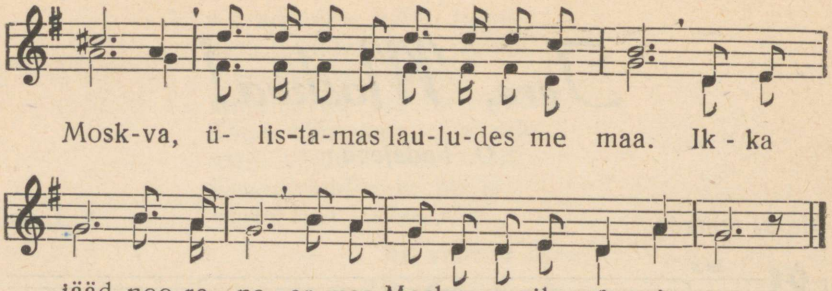

1. Meid tervitas tänava kära
ning lehtedes sahistav tuul.
Ja Moskvale tulede säras
tõi tervitust saabuja huul.

Refrään: Lauldes koos käime siin
mööda tänavaid ja parke, mööda teid.
Lauldes koos käime siin,
Moskva naeratades tervitamas meid.
Sind, Moskva, Moskva,
ülistamas lauludes me maa.
Ikka jääd noorena,
armas Moskva, meile püsima.

2. Nii rõõmsaina laulavad tuuled
ning helgivad Moskva jõe veed.
Ja noori siin hõiskamas kuuled,
kes sammuvad õitsenguteed.

Lauldes koos käime siin . . .

3. Ei Moskvast tea kenamat linna,
me noorus kõik temale toob,
on südame kinkinud sinna,
seal kaunimad lauludki loob.

Lauldes koos käime siin . . .

Mai kevadlaul

A. Surkov

Marsi tempos **A. Novikov**

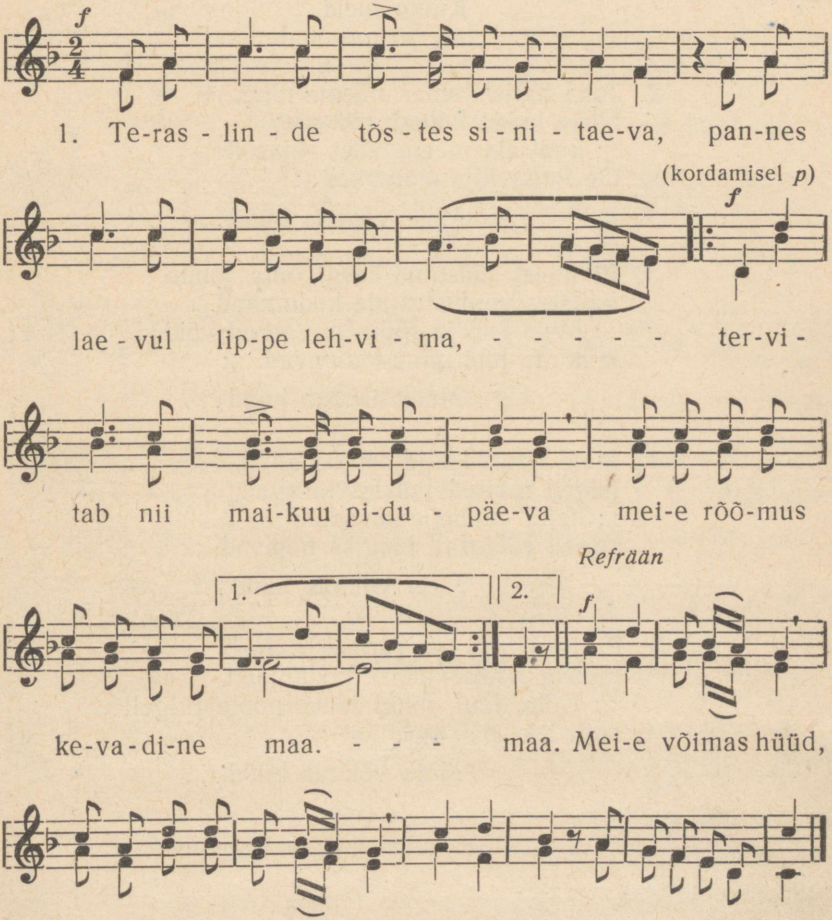

1. Teraslinde tõstes sinitaeva,
pannes laevul lippe lehvima,
:,: tervitab nii maikuu pidupäeva
meie rõõmus kevadine maa. :,:

Refrään: Meie võimas hüüd,
uue jõuga kõla nüüd!
Kuula meid,
oo, armas kodumaa!

2. Juba haljendamas näeme niite,
kiirte kulda külvab päikene;
:,: kuulsaid meenutades sõjasõite,
üle Punavälja marsime. :,:

Meie võimas hüüd . . .

3. Ei meist säästnud keegi oma jõudu
kaitstes võitlustes me kodumaad.
:,: Meie õnn ja rõõm ja vaprad võidud
kõik me juhi nime kannavad. :,:

Meie võimas hüüd . . .

4. Meie noored uljusest on tulvil,
julged mõtted lauldes kõlavad,
:,: kallil' Stalinile kevadlilli
lapsed rõõmsalt kingiks nopivad. :,:

Meie võimas hüüd . . .

5. Piirist piirini me rünnak kulgeb
mööda päiksekullast kodumaad.
:,: Kõla, laul, nüüd taeva poole julgelt
kevadele, päikesele sa! :,:

Meie võimas hüüd . . .

Meie laulud

O. Roots

Hoogsalt **G. Ernesaks**

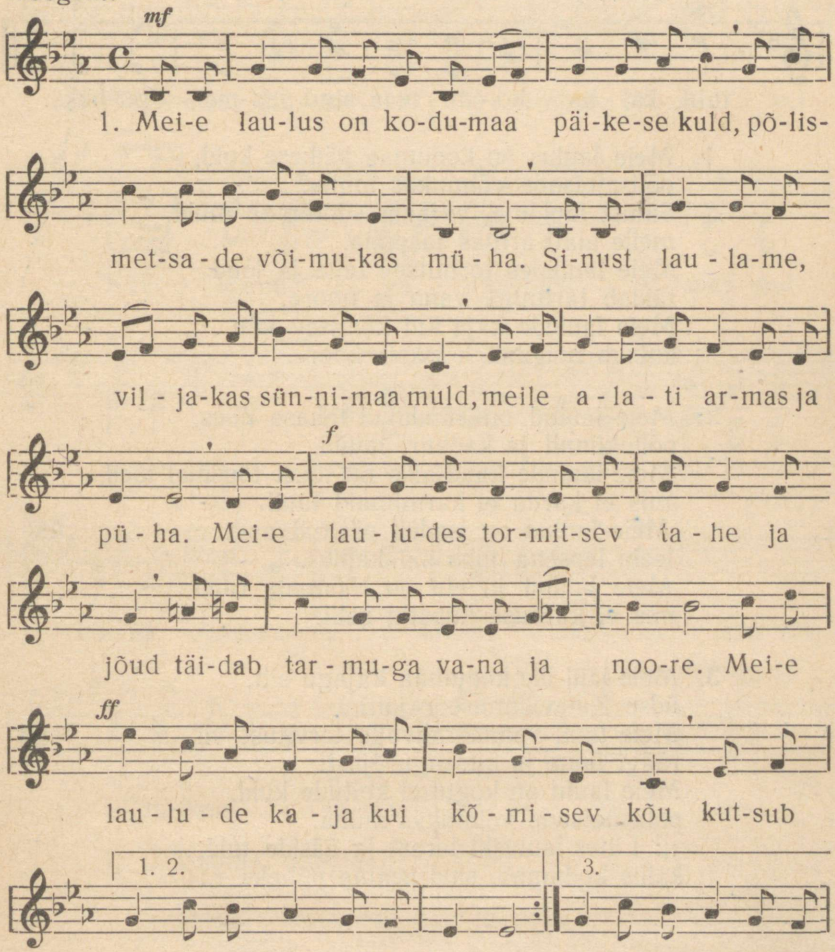

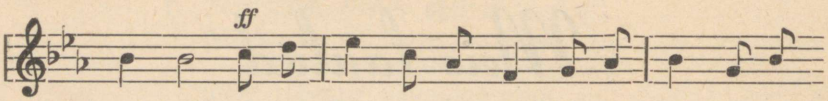

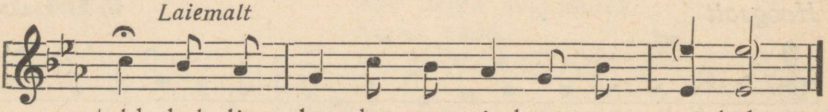

1. Meie laulus on kodumaa päikese kuld,
põlismetsade võimukas müha.
Sinust laulame, viljakas sünnimaa muld,
meile alati armas ja püha.
Meie lauludes tormitsev tahe ja jõud
täidab tarmuga vana ja noore.
Meie laulude kaja kui kõmisev kõu
kutsub hulgana hõiskele koore.

2. Meie laulud on sündinud tehase nões,
põllukünnil ja kaevuri huulil.
Meie laulude kandjaiks on tööst tõusnud tõed,
mis ei karda ei karmimaid tuuli.
Meie laulud on isadelt päritud and,
leelu lapsena juba sai kalliks.
Meie laulud ja elu on rõõmude rand,
mis ei kurbuse kübetki salli.

3. Meie laul üle kodumaa kajagu siit,
iidse Kalevilinnuse rajalt!
Meie laul, vennasrahvaile tervitust vii,
rääg̃i õnne ja õitsengu ajast!
Meie laulu on kogutud koitude kuld,
põlismetsade võimukas müha.
:,: Liites lauluski terast ja ääside tuld,
kallis kodumaa, sind peame pühaks. :,:

Isamaa, õitse sa!

Pikkamist **M. Härma**

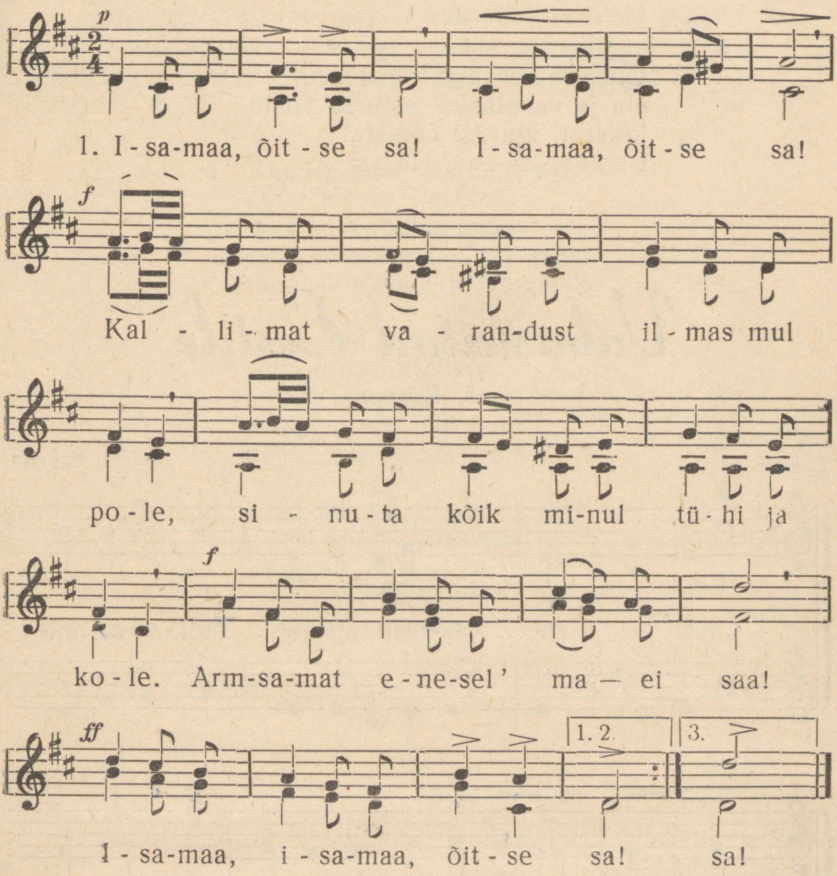

1. :,: Isamaa, õitse sa! :,:
Kallimat varandust ilmas mul pole,
sinuta kõik minul tühi ja kole.
Armsamat enesel' ma ei saa!
Isamaa, isamaa, õitse sa!

2. :,: Isamaa, kasva sa! :,:
Sinule enese olen ma andnud
kätkist nii kauaks, kui hauda mu kandnud.
Omaks mult võta, mis pakun ma:
Isamaa, isamaa, õitse sa!

3. :,: Isamaa, ela sa! :,:
Õitse ja kasva ja edasi astu,
ela ja vaenlastel' astu sa vastu
igavest, igavest õnnega!
Isamaa, isamaa, ela sa!

Vabastatud Eestile

J. Kärner

Laialt H. Kõrvits

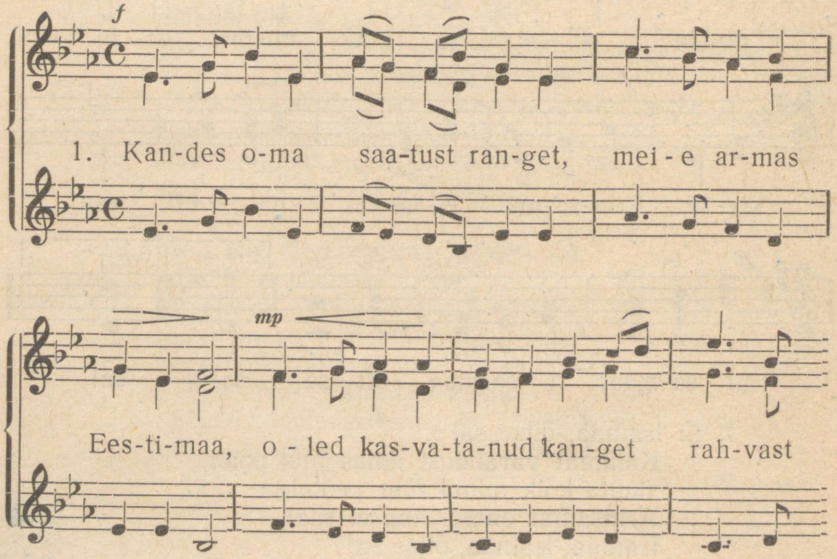

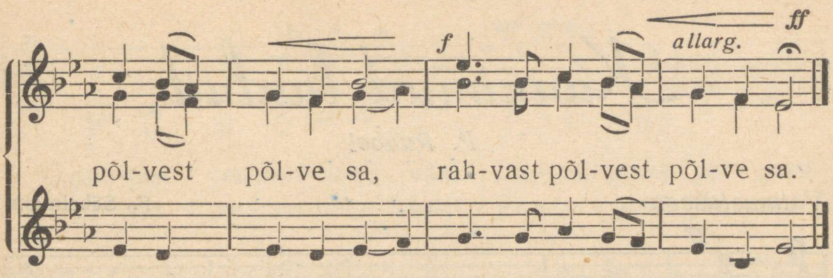

1. Kandes oma saatust ranget,
meie armas Eestimaa,
oled kasvatanud kanget
rahvast põlvest põlve sa,
rahvast põlvest põlve sa.

2. Sajandeid su rahvas nõudnud
sulle õigust ajaloolt,
kuni võidupäev on jõudnud
koidu tõustes ida poolt,
koidu tõustes ida poolt.

3. Oled püsind julge, uhke,
Eesti, kõigis tormides.
Nüüd sa õitsengule puhke
vabaduse valguses,
vabaduse valguses.

Kaunimad laulud

P. Ruubel

Vaimustusega **F. Säbelmann**

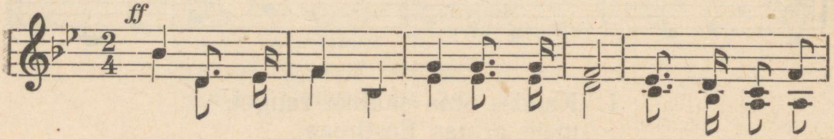

1. Kau-ni-mad lau - lud pü-hen-dan sull', va - ne-ma-test
2. Prii - u - se päi - ke pais-tab me maal, ru - su - ja-test

1. maa!——
2. ra'al!——

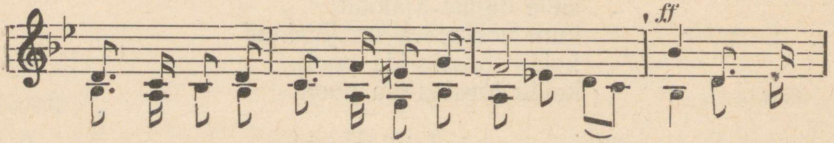

ar - mas-ta-tud kal - lis ko-du, ko-du-maa! Võim-sas-ti
va - bas-ta-tud Ka - le - vi - te ko-du-ra'al! Or - ju - se

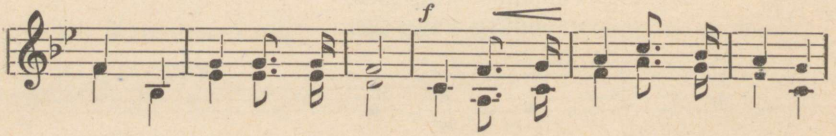

tuk - sub sü - da siis mul, kui sul-le lau-lan, mu i - sa -
küt - ked pu-rus-tud maas, muis-te-ne prii-us meil jäl-le

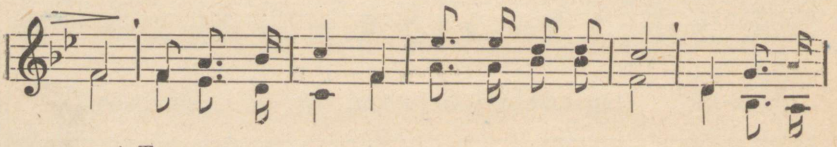

maa! Tae-vas-se tõu-seb tu-gev lau-lu-hääl sü-da-me
käes! Sa - ra - ma löö-nud ko - du-pin-nal koit, Ees-ti-maa

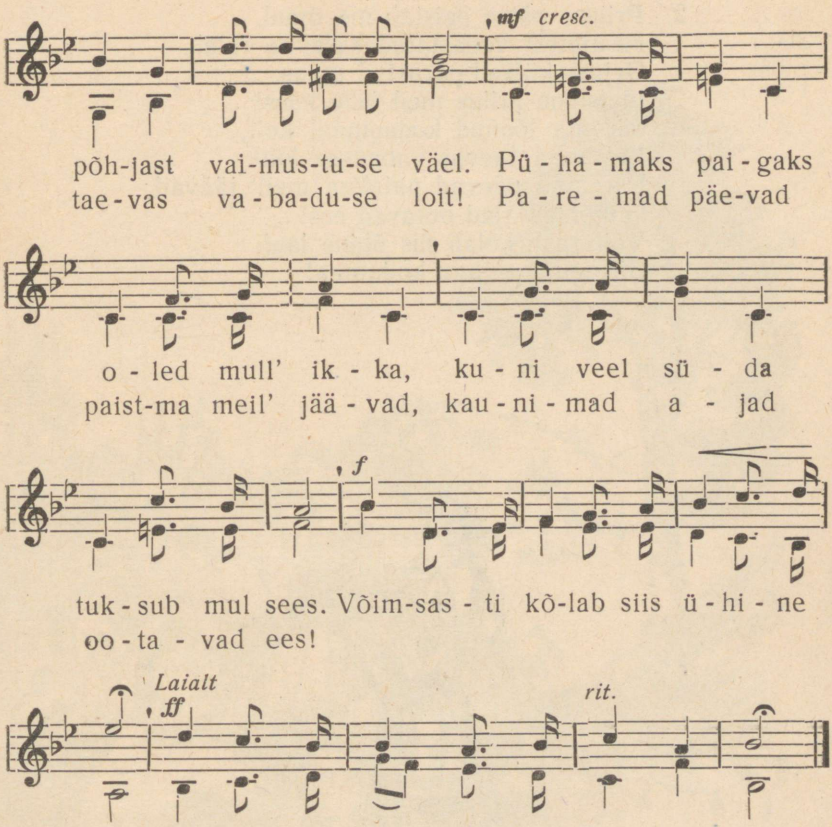

1. Kaunimad laulud pühendan sull',
vanematest armastatud kallis kodumaa!
Võimsasti tuksub süda siis mul,
kui sulle laulan, mu isamaa!
Taevasse tõuseb tugev lauluhääl
südame põhjast vaimustuse väel.
Pühamaks paigaks oled mull' ikka,
kuni veel süda tuksub mul sees.
Võimsasti kõlab siis ühine laul:
Õitsegu, kasvagu kodumaa!

2. Priiuse päike paistab me maal,
rusujatest vabastatud Kalevite ra'al!
Orjuse kütked purustud maas,
muistene priius meil jälle käes!
Särama löönud kodupinnal koit,
Eestimaa taevas vabaduse loit!
Paremad päevad paistma meil' jäävad,
kaunimad ajad ootavad ees!
Võimsasti kõlab siis ühine laul:
Õitsegu, kasvagu kodumaa!

Minge üles mägedele!

M. Veske

Hoogsalt **K. A. Hermann**

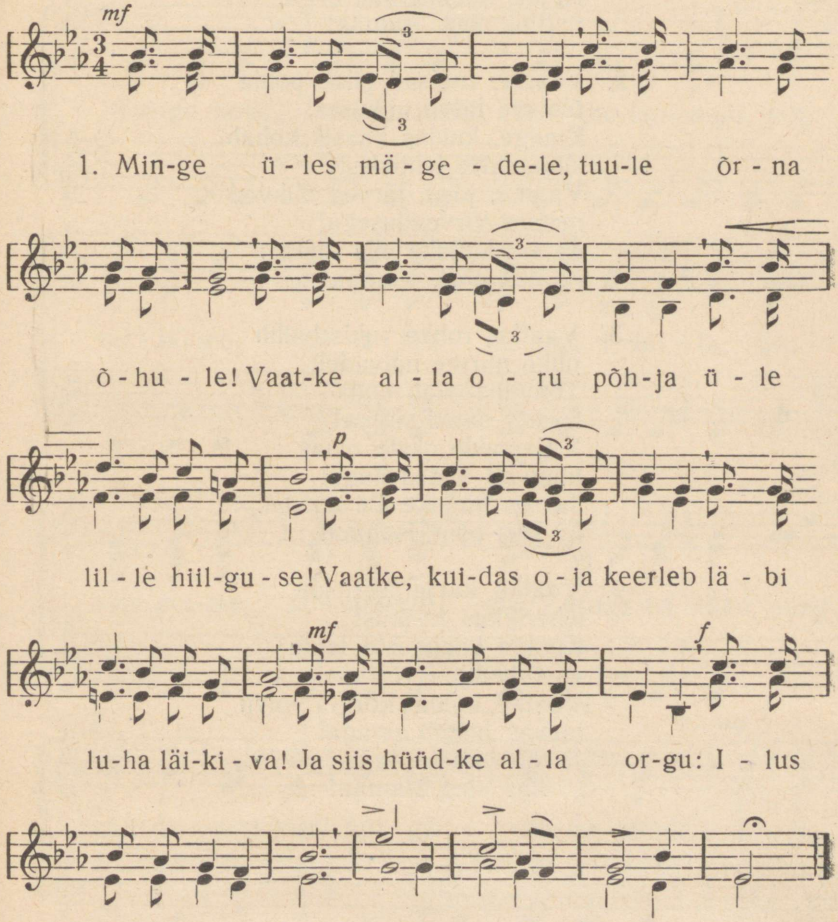

1. Minge üles mägedele,
tuule õrna õhule!
Vaatke alla oru põhja
üle lille hiilguse!
Vaatke, kuidas oja keerleb
läbi luha läikiva!
Ja siis hüüdke alla orgu:
:,: Ilus oled, isamaa! :,:

2. Vaatke, metsad pilve poole
tõstvad latvu uhkuses!
Kuulge, kuidas kaasik kohab
lõhnavates lehtedes!
Vaatke, jõed, järved läikvad
metsas virvendusega!
Ja siis hüüdke alla metsa:
:,: Ilus oled, isamaa! :,:

3. Vaatke, rohke rukis hällib
uhke nurme nõlvadel!
Tõuvili tõotab anda
rohket saaki sügisel.
Viljapuude okste otsas
hiilgvad anded iluga!
Ja siis hüüdke üle nurme:
:,: Ilus oled, isamaa! :,:

4. Vaatke karja lustipidu
leherikkas lepikus!
Kuulge karjalaste laulu
vastuhelkjas võsikus!
Vaatke, kuidas kõrgel võlvil
taevas helgib sinaga!
Ja siis hüüdke taeva poole:
:,: Ilus oled, isamaa! :,:

Kevade marss

K. A. Hermann

Marsi tempos K. A. Hermann

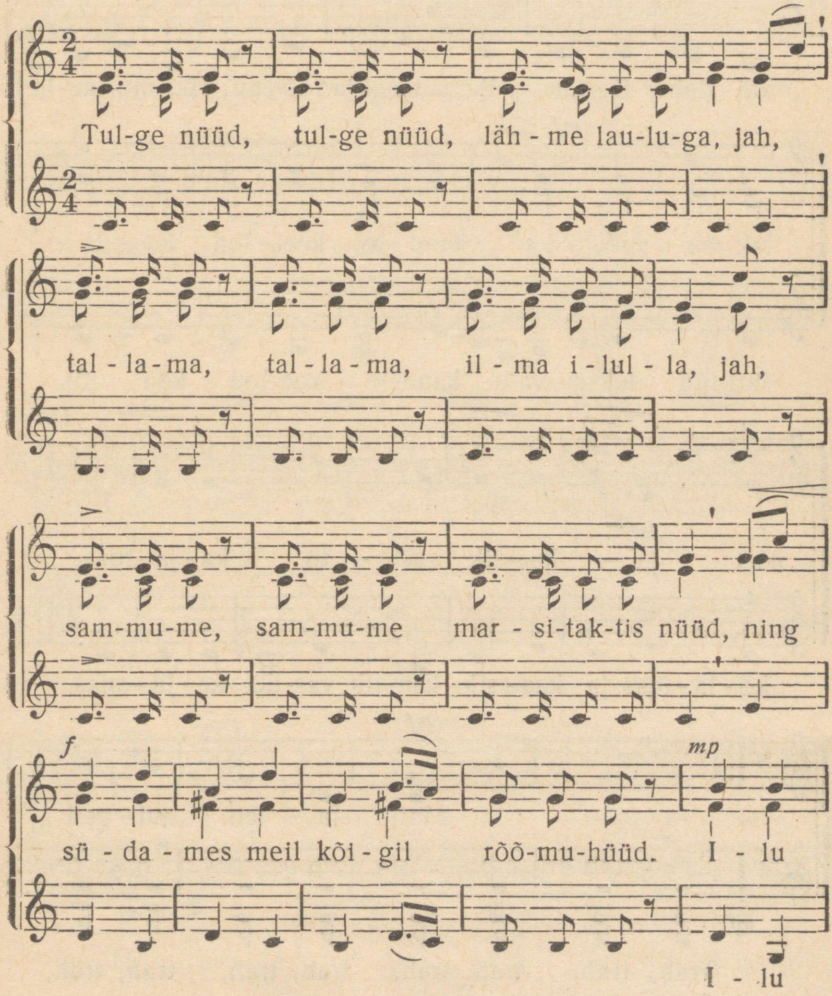

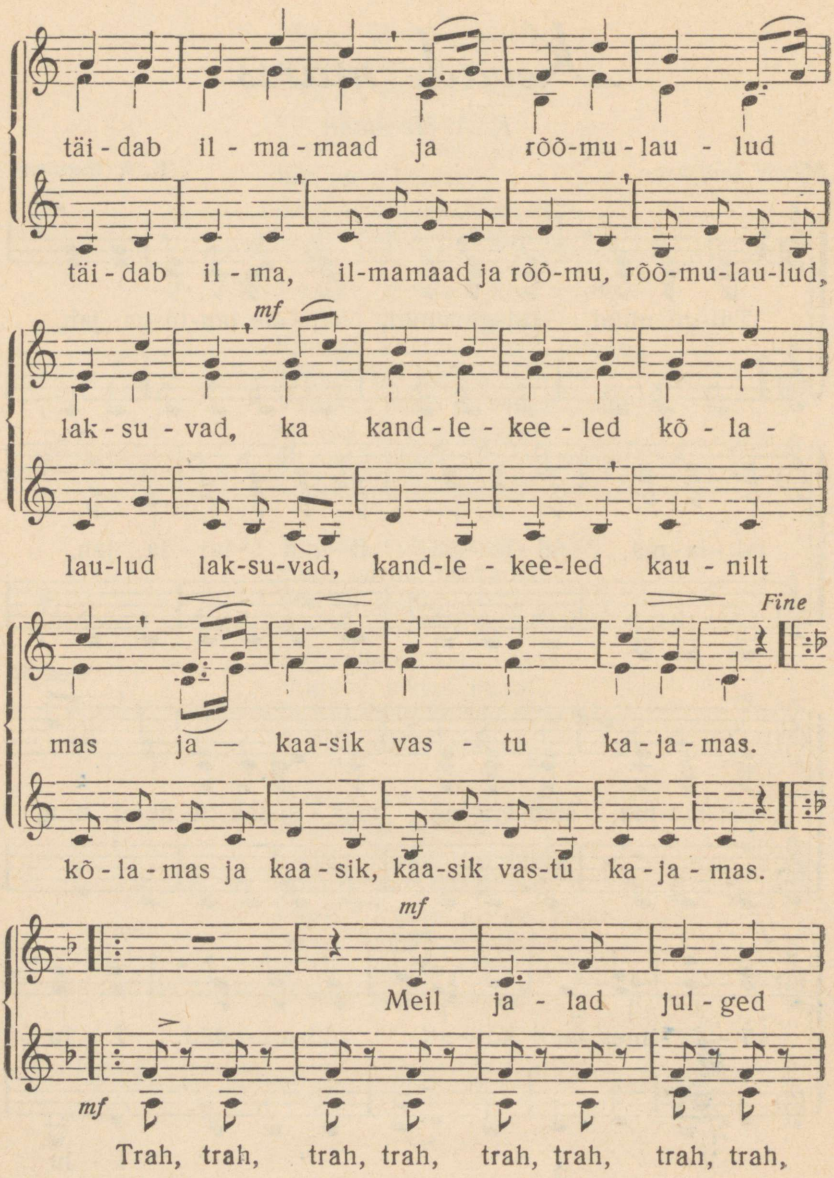
täi - dab il - ma - maad ja rõõ-mu - lau - lud
täi - dab il - ma, il-mamaad ja rõõ-mu, rõõ-mu-lau-lud,
mf
lak - su - vad, ka kand - le - kee - led kõ - la -
lau-lud lak-su-vad, kand-le - kee-led kau - nilt
Fine
mas ja — kaa-sik vas - tu ka - ja - mas.
kõ - la - mas ja kaa - sik, kaa-sik vas-tu ka - ja - mas.
mf
Meil ja - lad jul - ged
mf
Trah, trah, trah, trah, trah, trah, trah, trah,

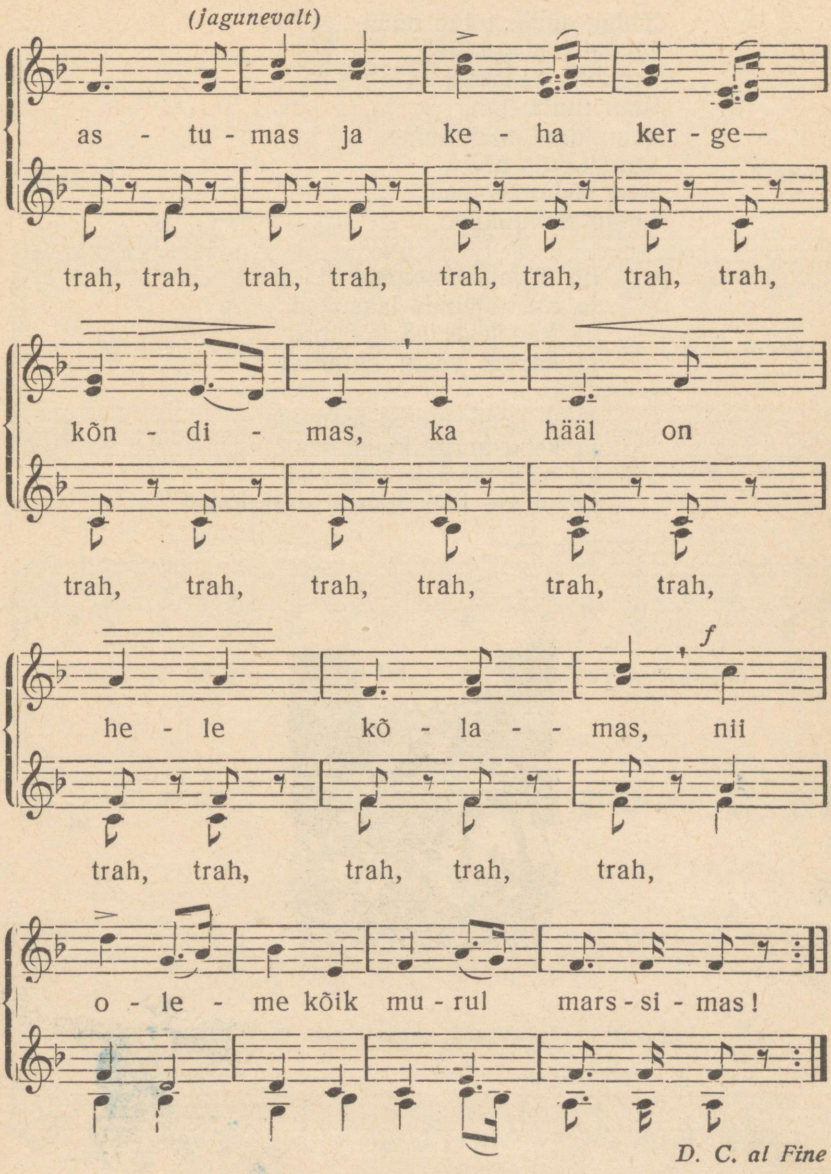

TARTU ÜLIKOOLI
RAAMATUKOGU

Tulge nüüd, tulge nüüd,
lähme lauluga, jah,
tallama, tallama,
ilma ilulla, jah,
sammume, sammume
marsitaktis nüüd,
ning südames meil
kõigil rõõmuhüüd.

Ilu täidab ilmamaad
ja rõõmulaulud laksuvad,
ka kandlekeeled kõlamas
ja kaasik vastu kajamas.

Meil jalad julged astumas
ja keha kerge kõndimas,
ka hääl on hele kõlamas,
nii oleme kõik murul marssimas!

Vendlus

M. Raud

Värskelt **A. Velmet**

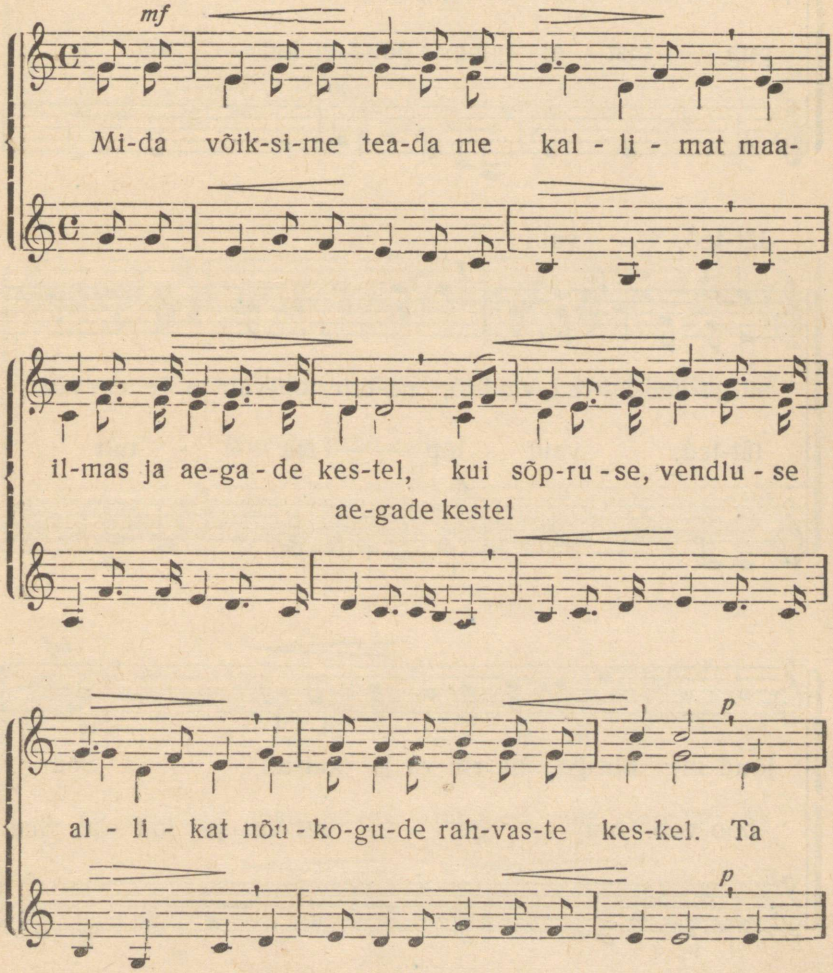

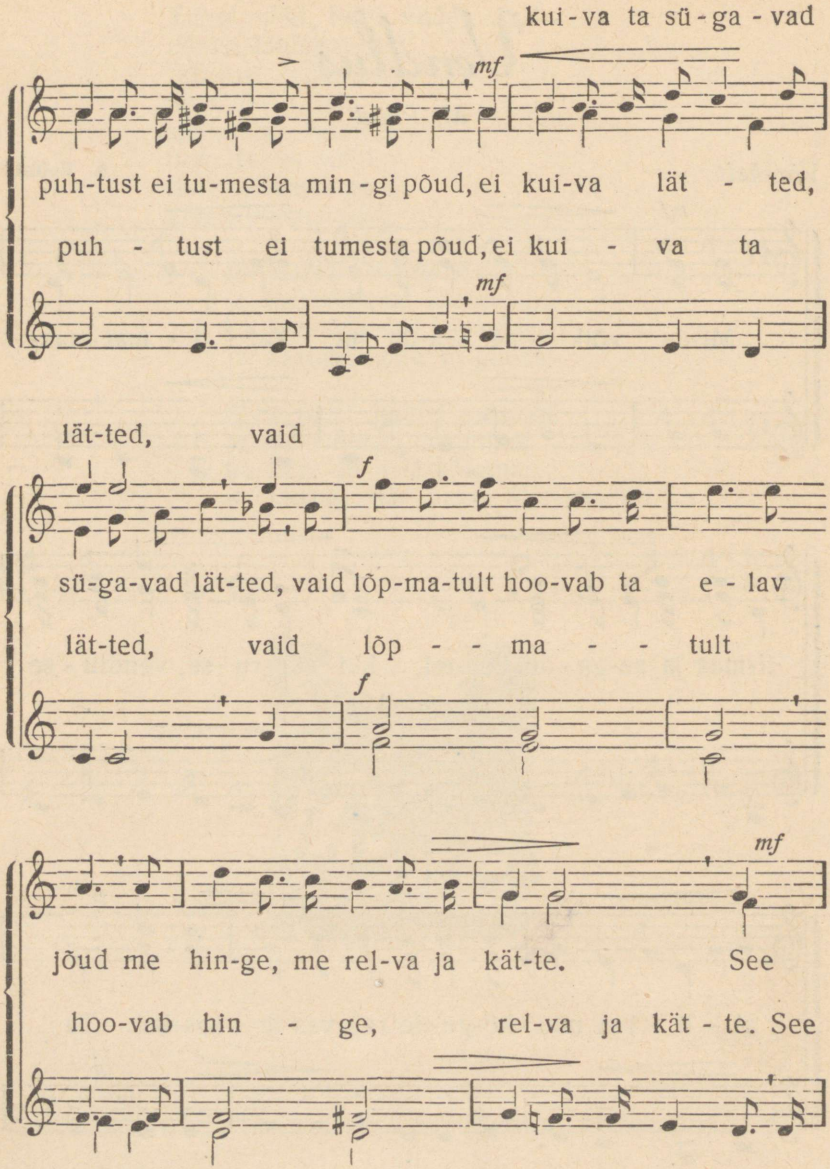
kui-va ta sü-ga-vad
mf
puh-tust ei tu-mesta min-gi põud, ei kui-va lät-ted,
puh-tust ei tumesta põud, ei kui-va ta
mf
lät-ted, vaid
f
sü-ga-vad lät-ted, vaid lõp-ma-tult hoo-vab ta e-lav
lät-ted, vaid lõp-ma-tult
f
mf
jõud me hin-ge, me rel-va ja kät-te. See
hoo-vab hin-ge, rel-va ja kät-te. See

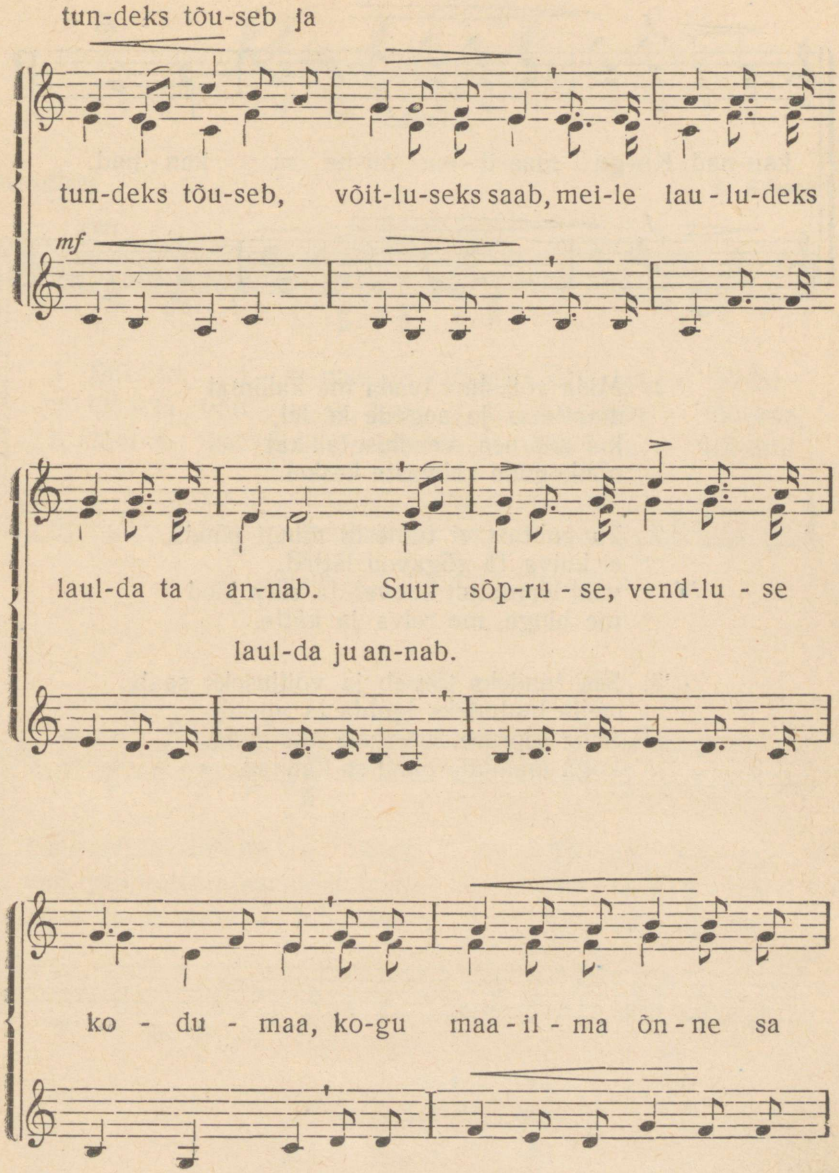
tun-deks tõu-seb ja
tun-deks tõu-seb, võit-lu-seks saab, mei-le lau - lu-deks
mf
laul-da ta an-nab. Suur sõp-ru - se, vend-lu - se
laul-da ju an-nab.
ko - du - maa, ko-gu maa - il - ma õn - ne sa

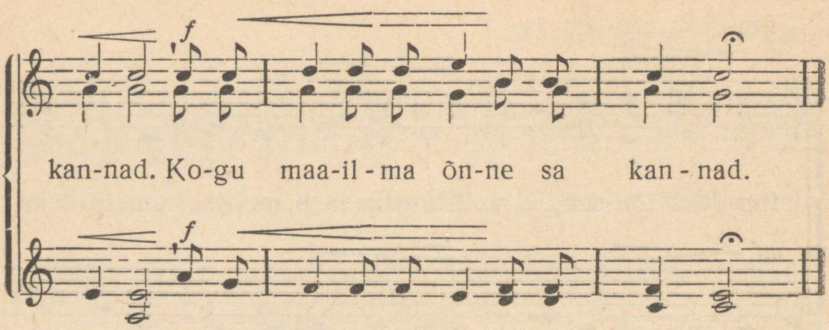

1. Mida võiksime teada me kallimat
maailmas ja aegade kestel,
kui sõpruse, vendluse allikat
nõukogude rahvaste keskel.

2. Ta puhtust ei tumesta mingi põud,
ei kuiva ta sügavad lätted,
vaid lõpmatult hoovab ta elav jõud
me hinge, me relva ja kätte.

3. See tundeks tõuseb ja võitluseks saab,
meile lauludeks laulda ta annab.
Suur sõpruse, vendluse kodumaa,
kogu maailma õnne sa kannad.

Raudne tahe

P. Rummo

Kindlalt **B. Kõrver**

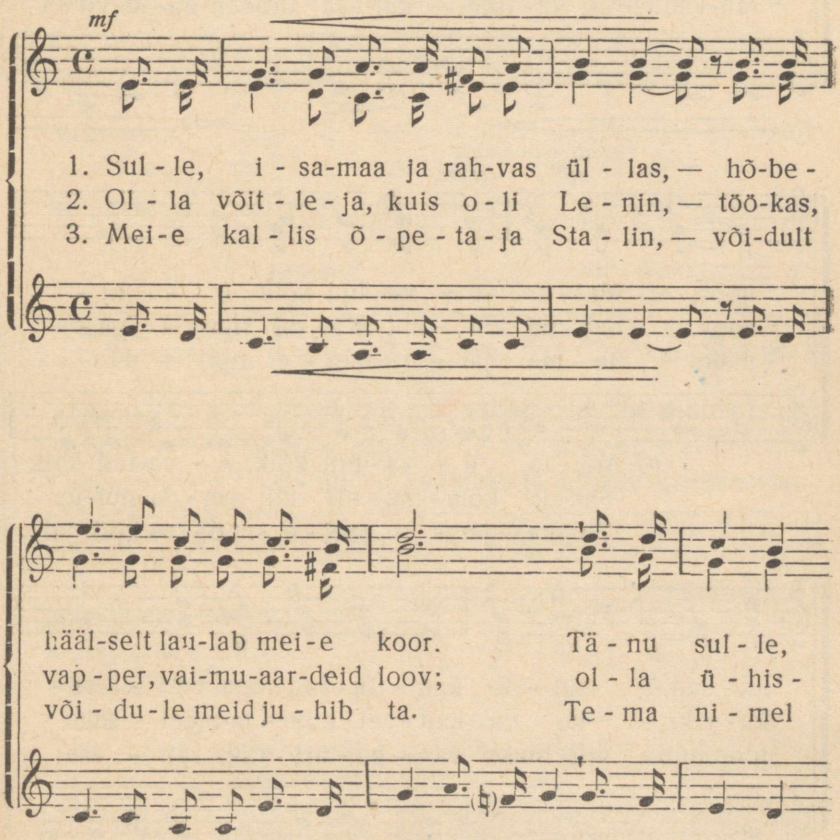

mei - e koor.
aar-deid loov;
ju - hib ta.

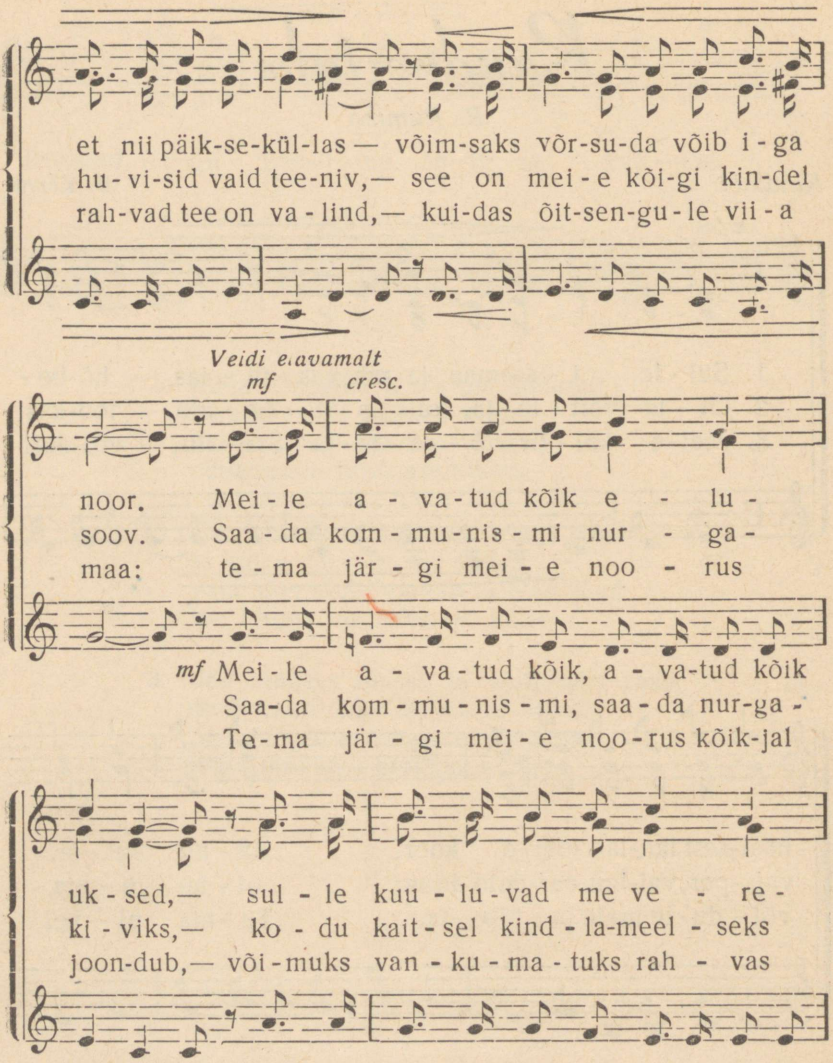
et nii päik-se-kül-las — võim-saks võr-su-da võib i-ga
hu-vi-sid vaid tee-niv,— see on mei-e kõi-gi kin-del
rah-vad tee on va-lind,— kui-das õit-sen-gu-le vii-a
Veidi elavamalt
mf
cresc.
noor. Mei-le a-va-tud kõik e-lu-
soov. Saa-da kom-mu-nis-mi nur-ga-
maa: te-ma jär-gi mei-e noo-rus
mf Mei-le a-va-tud kõik, a-va-tud kõik
Saa-da kom-mu-nis-mi, saa-da nur-ga-
Te-ma jär-gi mei-e noo-rus kõik-jal
uk-sed,— sul-le kuu-lu-vad me ve-re-
ki-viks,— ko-du kait-sel kind-la-meel-seks
joon-dub,— või-muks van-ku-ma-tuks rah-vas
uk-sed,— sul-le kuu-lu-vad me noor-te ve-re-
ki-viks,— ko-du kait-sel kind-la-meelseks noor-te
joon-dub,— või-muks van-ku-ma-tuks, van-ku-ma-tuks

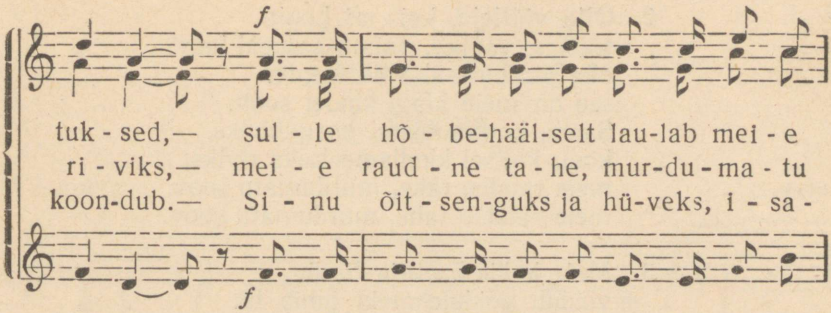

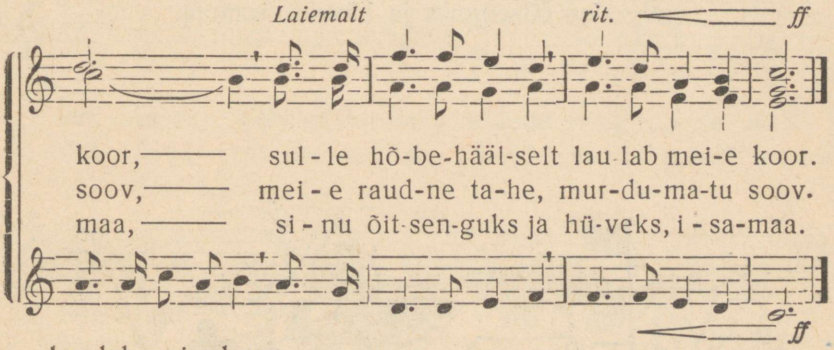

lau-lab mei-e koor,
mur-dumatu soov,
hüveks, i-sa-maa,

1. Sulle, isamaa ja rahvas üllas,
hõbehäälselt laulab meie koor.
Tänu sulle, et nii päikseküllas
võimsaks võrsuda võib iga noor.
Meile avatud kõik elu-uksed,
sulle kuuluvad me veretuksed,
sulle hõbehäälselt laulab meie koor,
sulle hõbehäälselt laulab meie koor.

2. Olla võitleja, kuis oli Lenin,
töökas, vapper, vaimu-aardeid loov;
olla ühishuvisid vaid teeniv,
see on meie kõigi kindel soov.
Saada kommunismi nurgakiviks,
kodu kaitsel kindlameelseks riviks,
meie raudne tahe, murdumatu soov,
meie raudne tahe, murdumatu soov.

3. Meie kallis õpetaja Stalin,
võidult võidule meid juhib ta.
Tema nimel rahvad tee on valind,
kuidas õitsengule viia maa:
tema järgi meie noorus joondub,
võimuks vankumatuks rahvas koondub.
Sinu õitsenguks ja hüveks, isamaa,
sinu õitsenguks ja hüveks, isamaa.

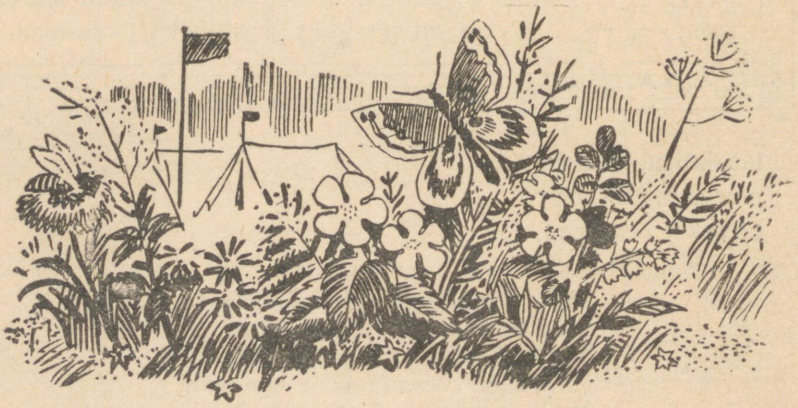

Noorte laul

J. Schmuul

Veenvalt **E. Arro**

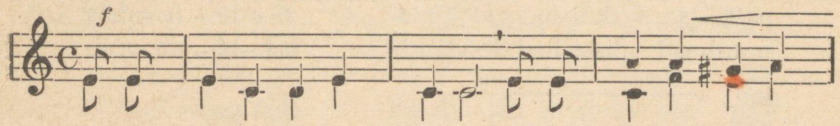

1. O-ma kä-tes tu-le - vik-ku, ko-du saa-tust hoi-a -
2. Lauldes, töö-ta-des ei vä-si, ul-jaks, jul-geks jääb me

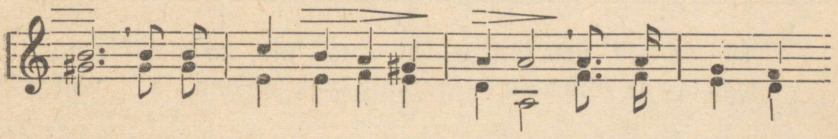

me. Mu-re - hal-list mi-ne - vi-kust val-gus - se viib
rüht. A-va - rus-se a-vat kä-si tõ-ta - tes me

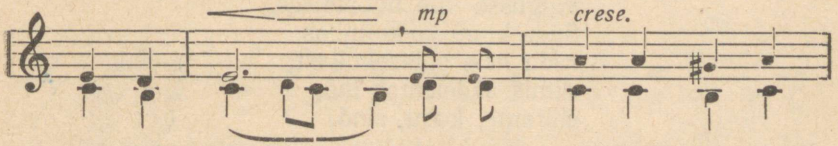

noor-te tee. ——— Sü-da kin-ni ko-du-
tea-me üht: ——— mei-e san-gar-lik-ku

päik-se-
murd-vat

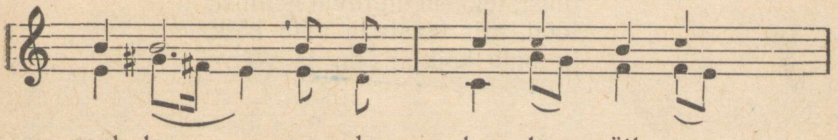

mul-las, — ra-da he-le päik-se,
võit-lust, — tu-list, tõk-keid murd-vat,

kul-last, ——
heit-lust, ——

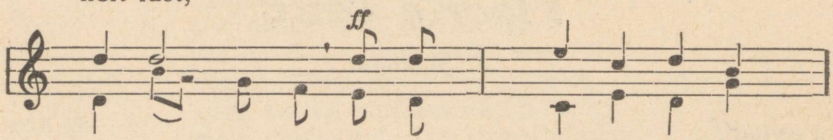

päik - se - kul-last, sil - mis sä - de - le - mas
murd-vat heit-lust, tööd, mis taas-ta - da võib

ind, ————
kõik, ———— *Laiemalt*

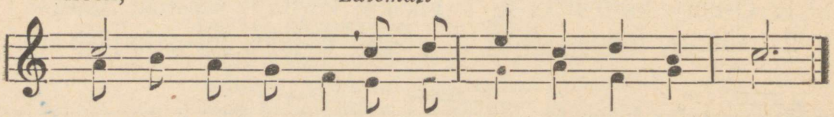

sä - de - le - mas ind, e - hi - ta - me, ko - du, sind.
taas-ta - da võib kõik,— kroo-nib kõik-jal õnn ja võit.

1. Oma kätes tulevikku,
kodu saatust hoiame.
Murehallist minevikust
valgusse viib noorte tee.
Süda kinni kodumullas,
rada hele päiksekullast,
silmis sädelemas ind,
ehitame, kodu, sind.

2. Lauldes, töötades ei väsi,
uljaks, julgeks jääb me rüht.
Avarusse avat käsi
tõtates me teame üht:
meie sangarlikku võitlust,
tulist, tõkkeid murdvat heitlust,
tööd, mis taastada võib kõik,
kroonib kõikjal õnn ja võit.

Noorte mitšuurinlaste laul

D. Samotlov

Elavalt **E. Žarkovski**

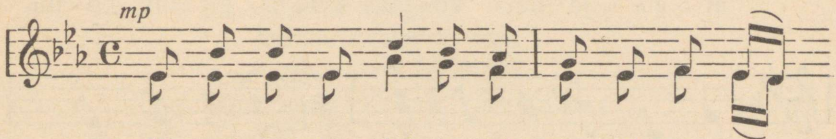

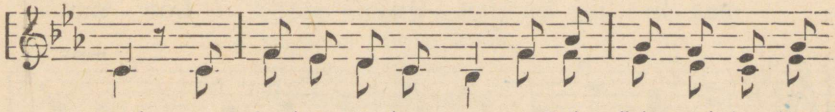

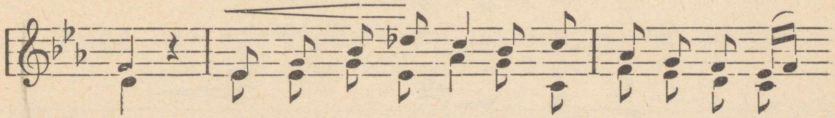

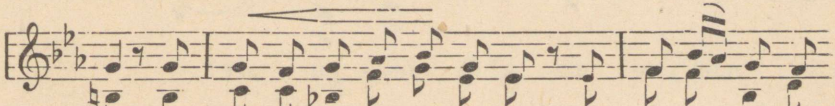

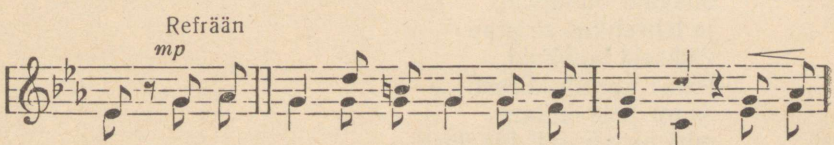

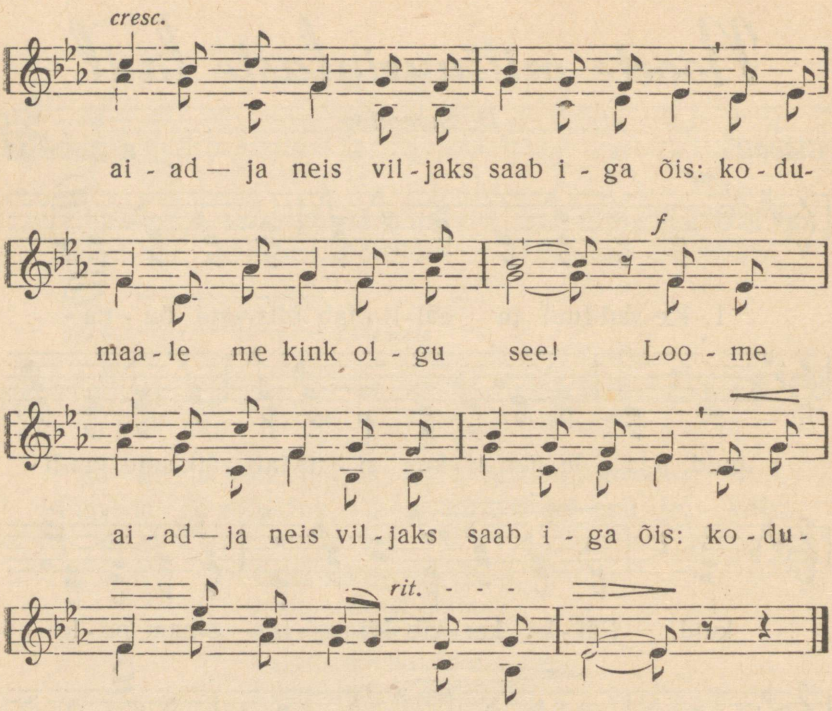

1. Kevadtuul ju hällitab
õitsvaid õunapuid,
ja lehestikus siristab
väikseid laulikuid.
Päike kerkib kiiresti, —
enam pole külm;
mitšuurinlastel' kindlasti
meeldib ilus ilm.

Refrään: Üles tööle nüüd, sõbrad, kõik tööle!
Kevadpäevile vastu sammume,
loome aiad — ja neis
viljaks saab iga õis:
kodumaale me kink olgu see!

2. Valges ehtes õunapuu
viipab sõbrana,
ja pirnipuuke vallatu
kasvab kindlana.
Keeris neid ei kärista,
külm ei kahjusta.
Mitšuurinlase nimega
meid austab kodumaa.

Üles tööle nüüd, sõbrad, kõik tööle ...

3. Omskis ja Orjolis,
Tšitas ning Vologdas —
me igas linnas kallis
on aiad õitsemas.
Maalgi metsakaitse
on osa meie tööst:
mitšuurinlaste võit on see
oma rahva ees.

Üles tööle nüüd, sõbrad, kõik tööle ...

Kuulus kangur

D. Vaarandi

Lõbusalt, liikuvusega **H. Kõrvits**

1. En - näe nei-du nu - gis - sil-ma, nu - gis - sil-ma,
2. Kui ta kõn-nib rah - va hul-gas, sil-mad te-da

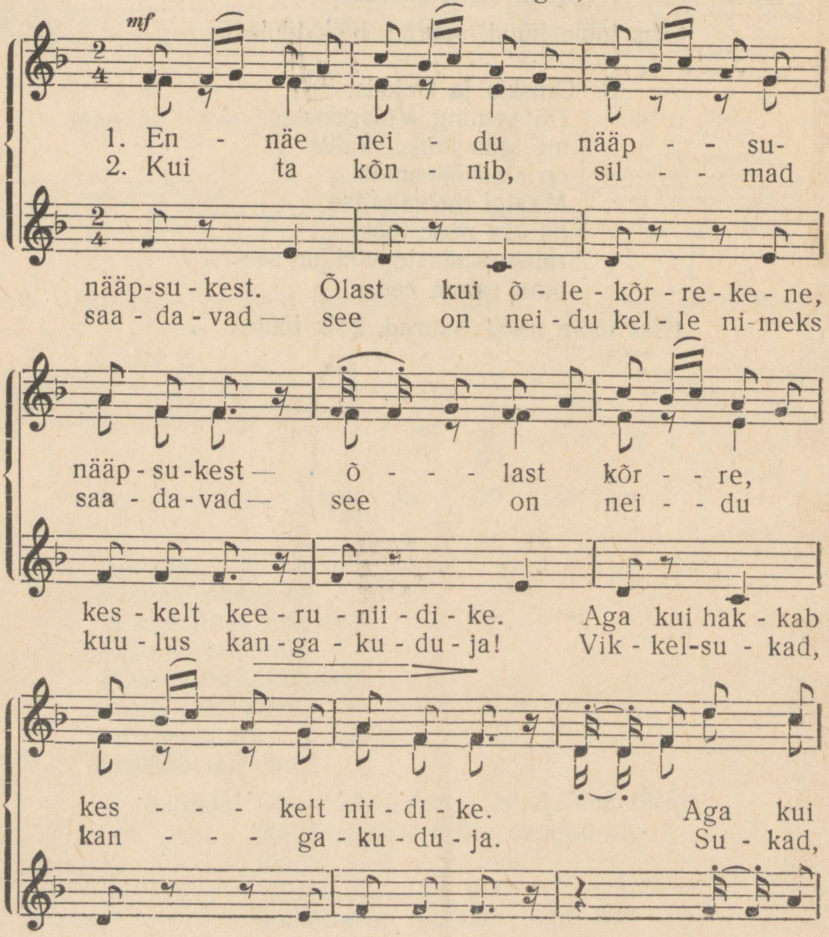

kan-gast koo-ma, ei tal o - le vas-ta-list. Ma-ha siis
um-mis-kin-gad, käi-sed kol-me kir-ja-ga. Pärg tal

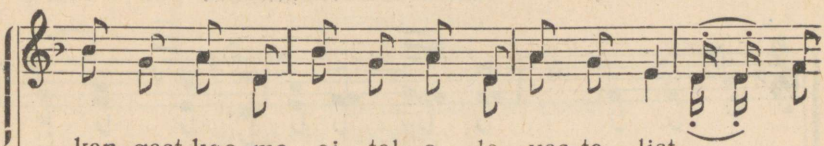

kan-gast koo-ma, ei tal o - le vas-ta - list.
um- mis-kin-gad, käi-sed kol-me kir-ja - ga.

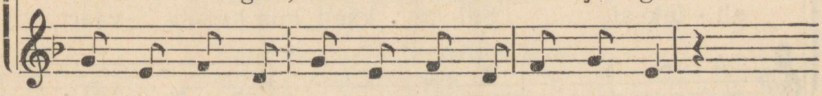

jää - vad ma-sa - ja-mad, tüt-red töntsi-mad tü-di-vad.
peas kui päe-va-ke-ne, rin-nas ra - - had kiir-ga-vad.

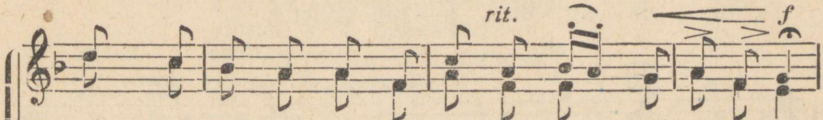

maha siis ma - sa - ja-mad, tüt-red töntsi-mad tü-di-vad.
pärg kui päe - va - ke - ne, rin-nas ra - had kiir-ga-vad.

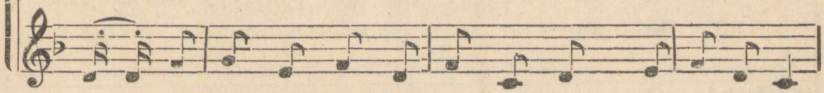

Kan-gast koob ta nel - jal tel-jel, nel - jal tel-jel
Tuleks see nei - du mei - e hul-ka, mei-e nei-de

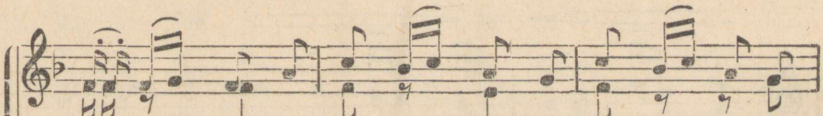

Kan - - - gast koob ta nel - - - jal
Tu - - - leks nei - - - u mei - - - e

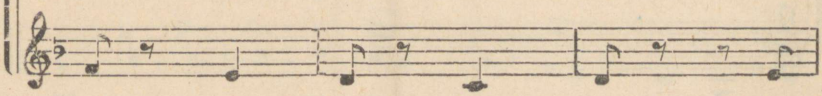

kor - ra - ga, et need sii - did sä - ten - da - vad,
eh - tek - si! Sel on käed, mis kul - da väärt,

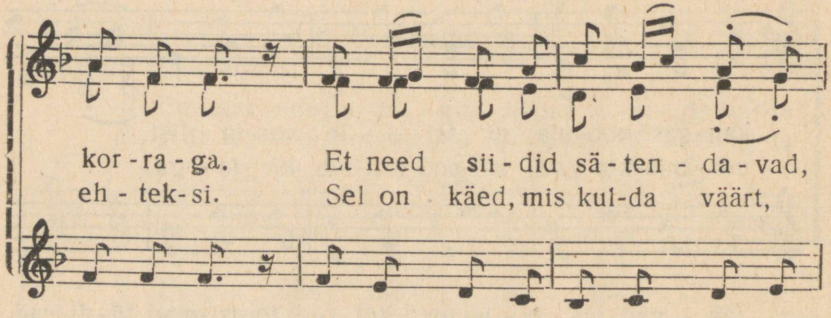

kor - ra - ga. Et need sii - did sä - ten - da - vad,
eh - tek - si. Sel on käed, mis kul - da väärt,

vab - rik vär - ve vi - ker - dab.
sü - da su - la ar - mu väärt.

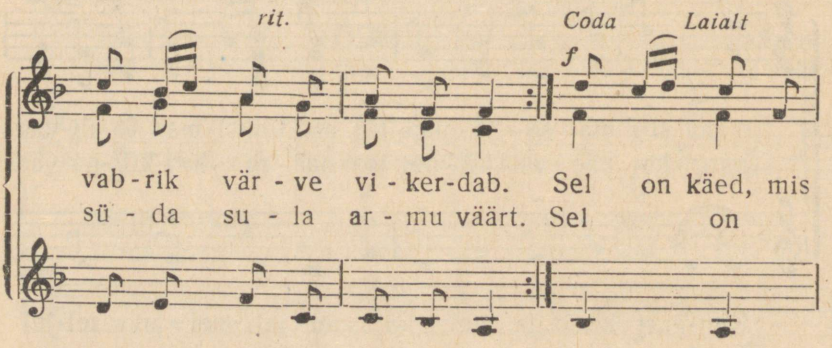

vab - rik vär - ve vi - ker - dab. Sel on käed, mis
sü - da su - la ar - mu väärt. Sel on

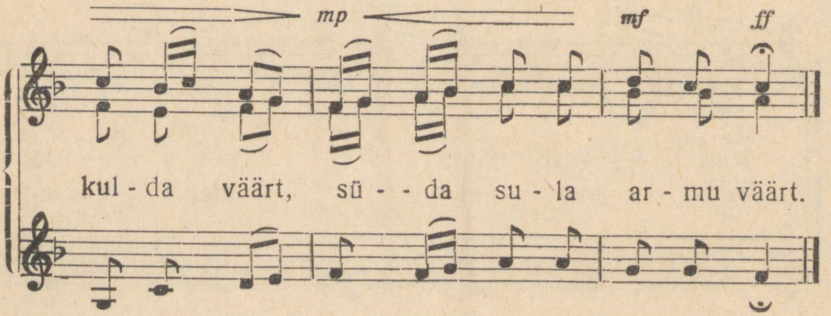

kul - da väärt, sü - - da su - la ar - mu väärt.

1. Ennäe neidu nugissilma,
nugissilma, nääpsukest —
õlast kui õlekõrrekene,
keskelt keeruniidike.

Aga kui hakkab kangast kooma,
ei tal ole vastalist.
Maha siis jäävad masajamad,
tütred töntsimad tüdivad.

Kangast koob ta neljal teljel,
neljal teljel korraga,
et need siidid sätendavad,
vabrik värve vikerdab.

2. Kui ta kõnnib rahva hulgas,
silmad teda saadavad —
see on neidu, kelle nimeks
kuulus kangakuduja!

Vikkelsukad, ummiskingad,
käised kolme kirjaga.
Pärg tal peas kui päevakene,
rinnas rahad kiirgavad.

Tuleks see neidu meie hulka,
meie neide ehteksi!
Sel on käed, mis kulda väärt,
sõda sula armu väärt.

Õppurite laul

L. Rummo

Parajalt

V. Tormis

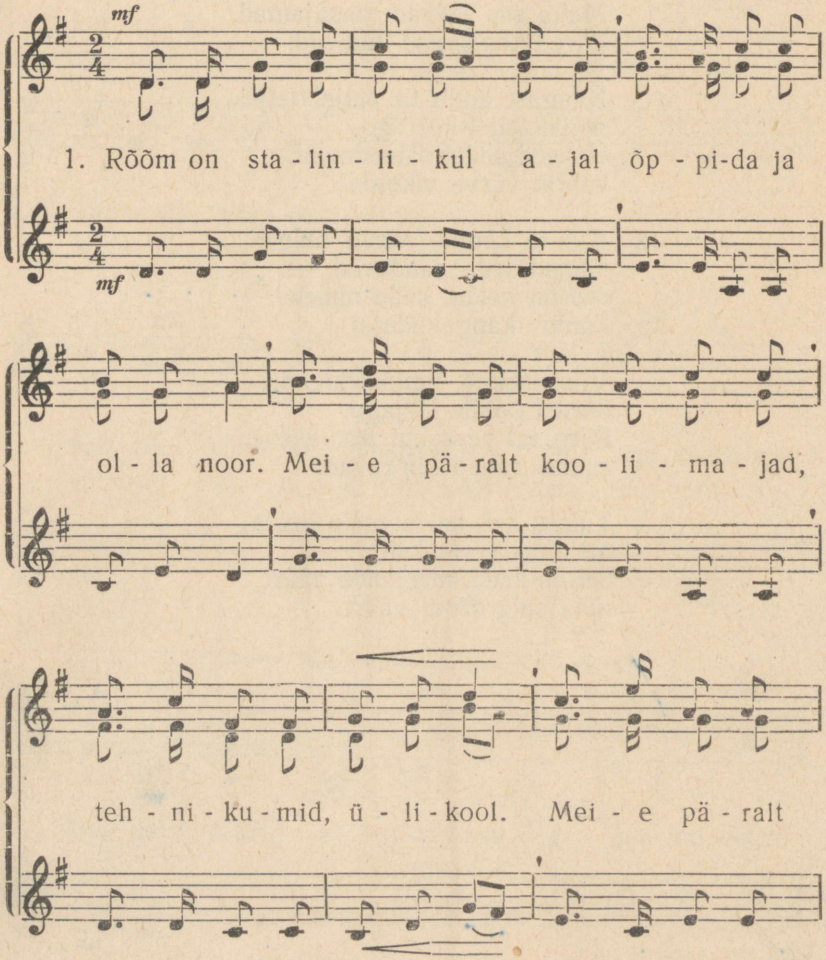

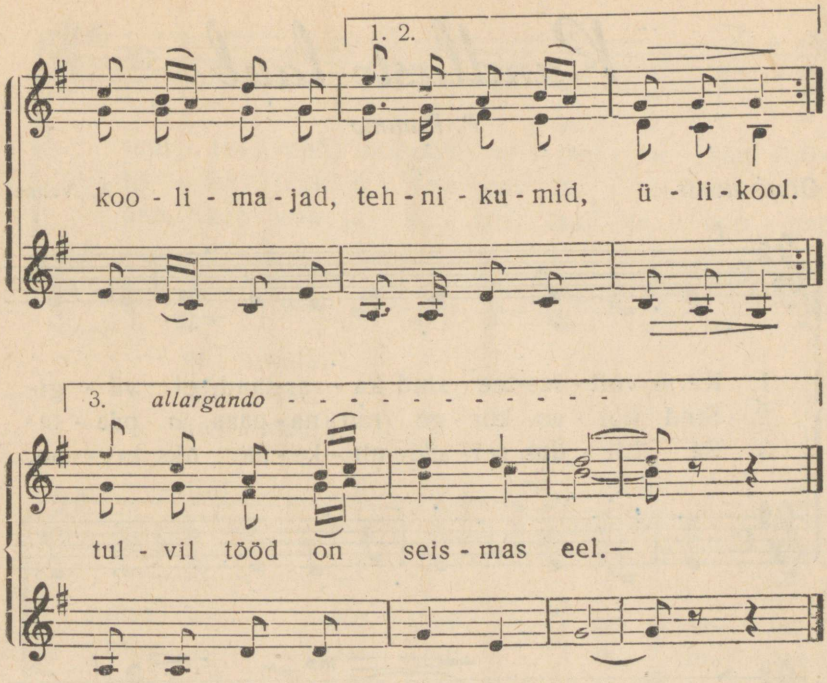

1. Rõõm on stalinlikul ajal
õppida ja olla noor.
:,: Meie päralt koolimajad,
tehnikumid, ülikool. :,:

2. Kuigi oleme veel noored,
meilgi töös on kindel plaan.
:,: Plaani ületanud oled
siis, kui ainult viied saad. :,:

3. Mitmed aastad meid veel näevad
hoolsalt õpingute teel.
:,: Kaunid tulevikupäevad
tulvil tööd on seismas eel. :,:

Randlaste laul

P. Rummo

Otsustavalt **A. Velmet**

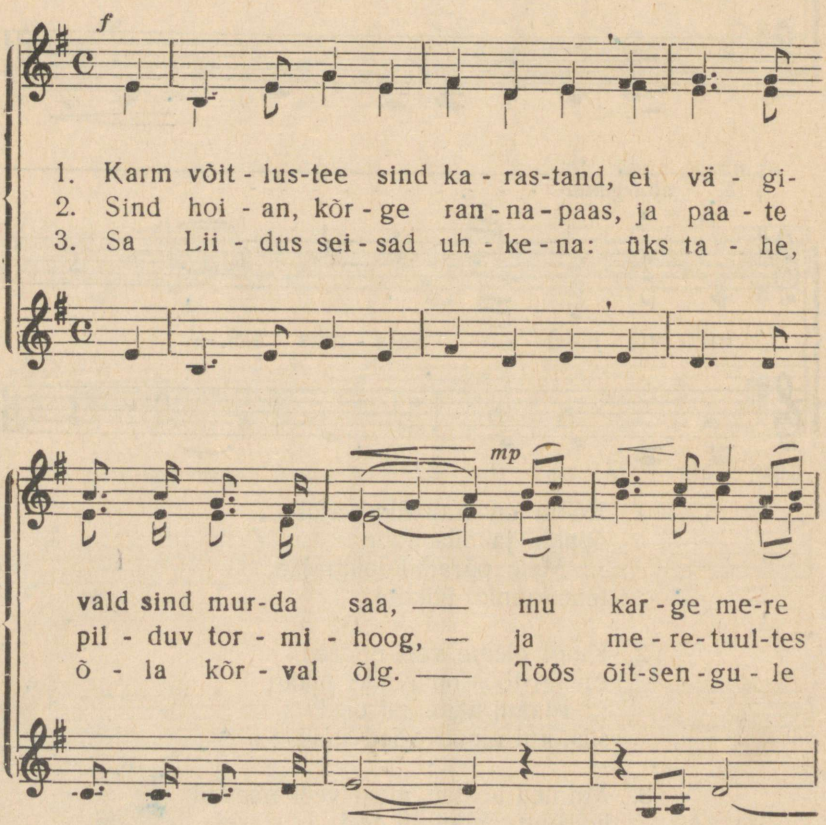

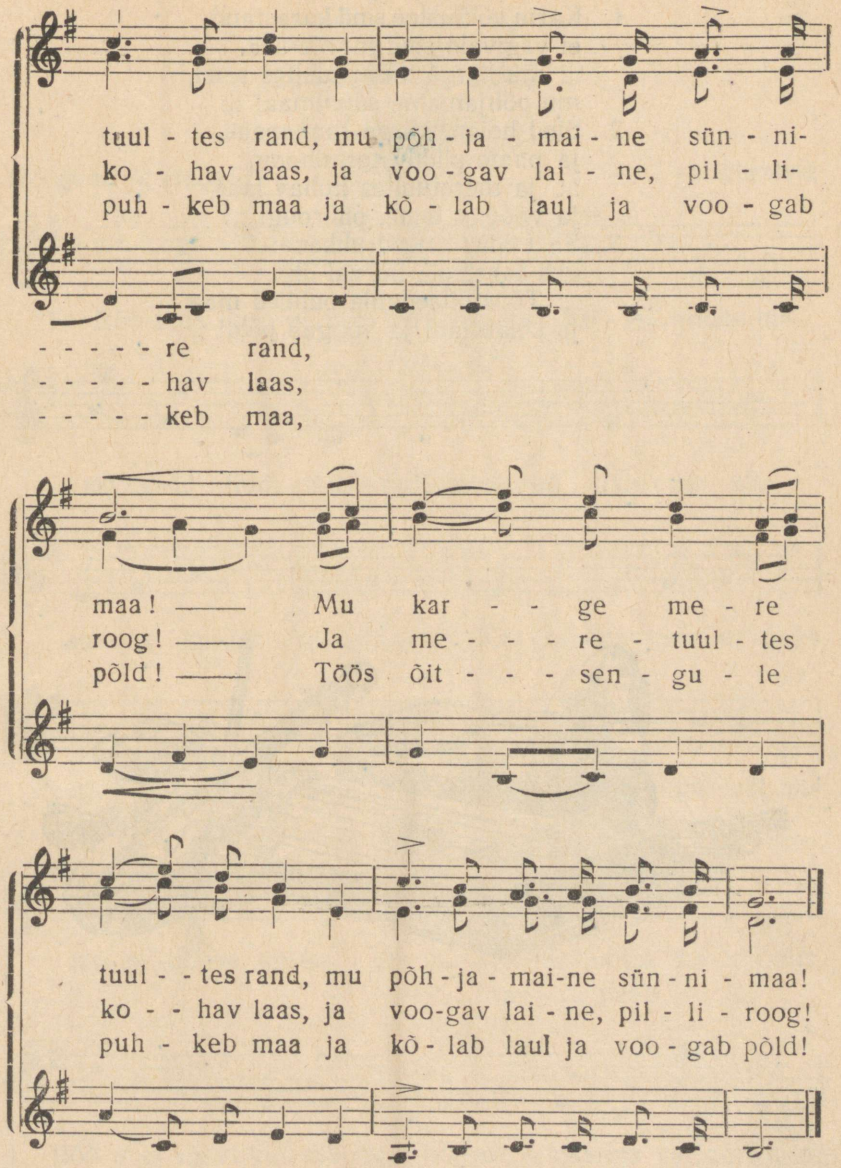
tuul - tes rand, mu põh - ja - mai - ne sün - ni-
ko - hav laas, ja voo - gav lai - ne, pil - li-
puh - keb maa ja kõ - lab laul ja voo - gab
- - - - - re rand,
- - - - - hav laas,
- - - - - keb maa,
maa! —— Mu kar - - ge me - re
roog! —— Ja me - - - re - tuul - tes
põld! —— Tõõs õit - - - sen - gu - le
tuul - - tes rand, mu põh - ja - mai-ne sün - ni - maa!
ko - - hav laas, ja voo-gav lai - ne, pil - li - roog!
puh - keb maa ja kõ - lab laul ja voo - gab põld!

1. Karm võitlustee sind karastand,
ei vägivald sind murda saa,
:,: mu karge mere tuultes rand,
mu põhjamaine sünnimaa! :,:
2. Sind hoian, kõrge rannapaas,
ja paate pilduv tormihoog,
:,: ja meretuultes kohav laas,
ja voogav laine, pilliroog! :,:
3. Sa Liidus seisad uhkena:
üks tahe, õla kõrval õlg.
:,: Töös õitsengule puhkeb maa
ja kõlab laul ja voogab põld! :,:

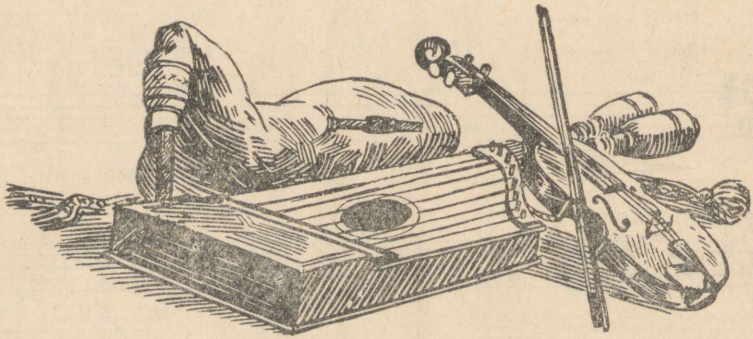

Teatejooks

I. Sikemäe

Hoogsalt ja elavalt **A. Blumberg**

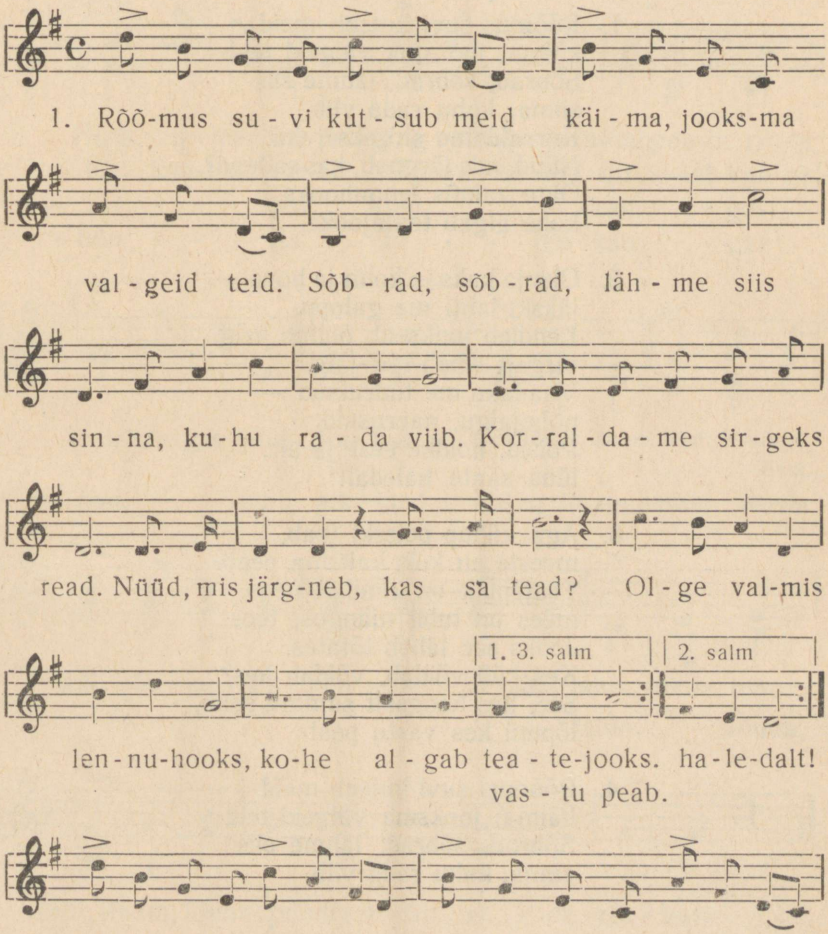

Sõb-rad, sõb-rad, läh-me siis sin-na, ku-hu ra-da viib.

1. Rõõmus suvi kutsub meid
käima, jooksma valgeid teid.
Sõbrad, sõbrad, lähme siis
sinna, kuhu rada viib.
Korraldame sirgeks read.
Nüüd, mis järgneb, kas sa tead?
Olge valmis lennuhooks,
kohe algab teatejooks.

2. Üks ja kaks ja kolm ja hopp —
läkski lahti me galopp.
Lendleb juukseid, õhkub palg,
virgalt sibab iga jalg.
Vaadake me tüdrukuid —
nobejalgu, naerusuid.
Poisid, hoidke eest ja alt,
lüüa saate haledalt!

3. Aga küllap poisski teab,
meeste au kuis kaitsma peab.
Teatepulk on kindlalt peos,
mees on tubli mängus, teos.
Jooks see läheb tõtates.
Kes küll võidab, võidab kes?
See, kes hoogsalt sammu seab,
lõpuni kes vastu peab.

4. Rõõmus suvi kutsub meid
käima, jooksma valgeid teid.
Sõbrad, sõbrad, lähme siis
sinna, kuhu rada viib.

Kangru laul

Eesti rahvaviis
Seadnud H. Kõrvits

Lõbusalt

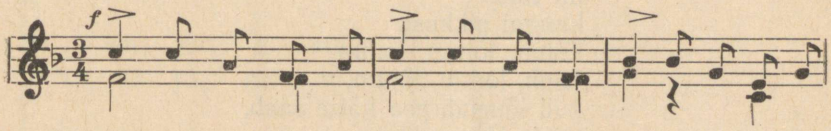

Nüüd ü - les tel-jed, lõng val-mis ju, nüüd pee-ne rii-de
Käi käh-ku, süs-tik, lõõ, so - a-laud, nii tu-leb kan-gal
II h. Tel - - - jed, lõng ja kan - - - gas-
nõn - - - da tu - - leb kan - - - gal

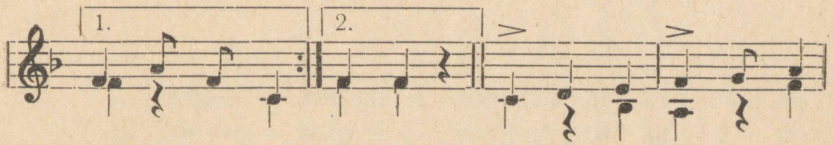

teeb kan-gas-puu. pik - kust. Tsiuh, lõmm, lõmm, tsiuh, lõmm, lõmm,
II h. puu, jah, pik - kust. Tsiuh, lõmm, tsiuh, lõmm,

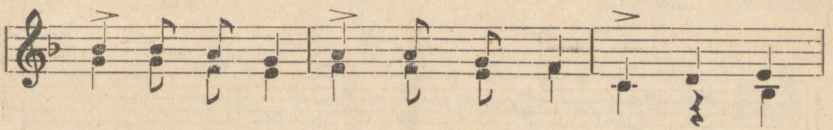

küll lõu - en - di pea kät - te saab, tsiuh, lõmm, lõmm,
tsiuh, lõmm,

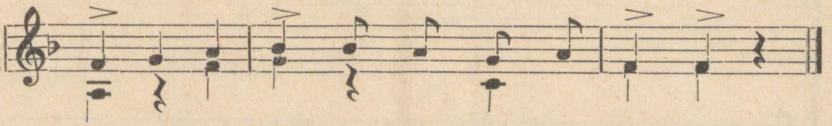

tsiuh, lõmm, lõmm, poom rul - lib rii - de - rik - kust.
tsiuh, lõmm, tsiuh, lõmm,

Nüüd üles teljed,
lõng valmis ju,
nüüd peene riide
teeb kangaspuu.
Käi kähku, süstik,
löö, soalaud,
nii tuleb
kangal pikkust.
Tsiuh, lõmm, lõmm,
tsiuh, lõmm, lõmm,
küll lõuendi pea kätte saab,
tsiuh, lõmm, lõmm,
tsiuh, lõmm, lõmm,
poom rullib riiderikkust.

Meie kolhoos

Laia kõlavusega *Kergelt*

A. Velmet

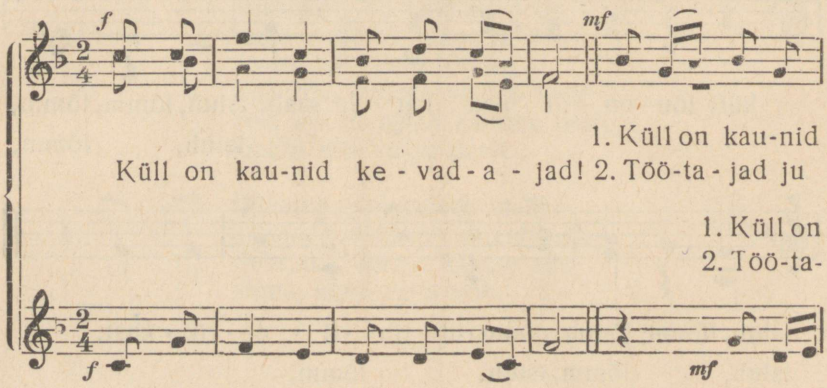

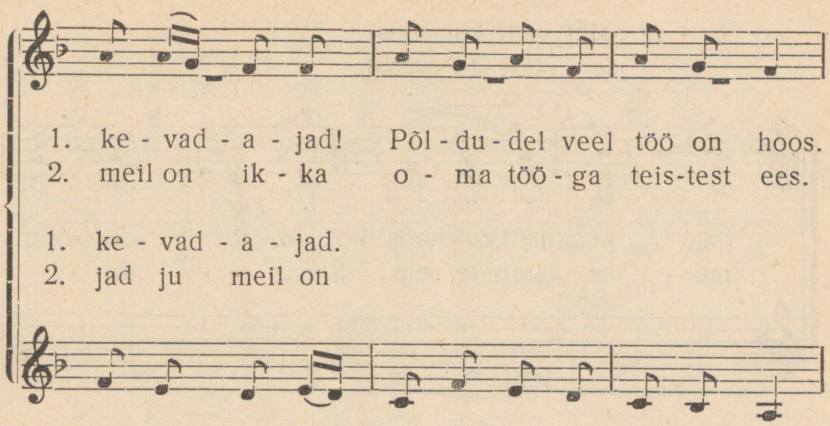
1. ke - vad - a - jad! Põl - du - del veel töö on hoos.
2. meil on ik - ka o - ma töö - ga teis-test ees.
1. ke - vad - a - jad.
2. jad ju meil on

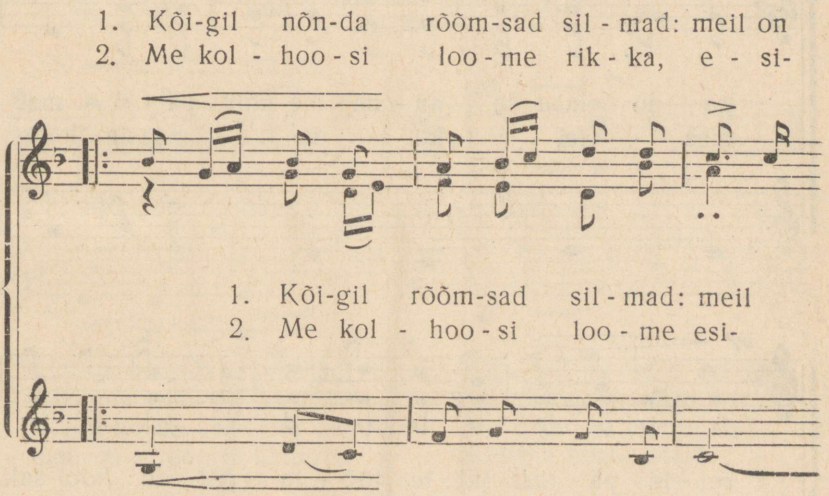
1. Kõi-gil nõn-da rõõm-sad sil - mad: meil on
2. Me kol - hoo - si loo - me rik - ka, e - si-
1. Kõi-gil rõõm-sad sil - mad: meil
2. Me kol - hoo - si loo - me esi-
1. Kõi - - gil rõõm-sad sil-mad: meil - -
2. Me kol - - hoo - si loo-me teis - -

to - re-daim meil kol-hoos!
me - - se teis-te seas!

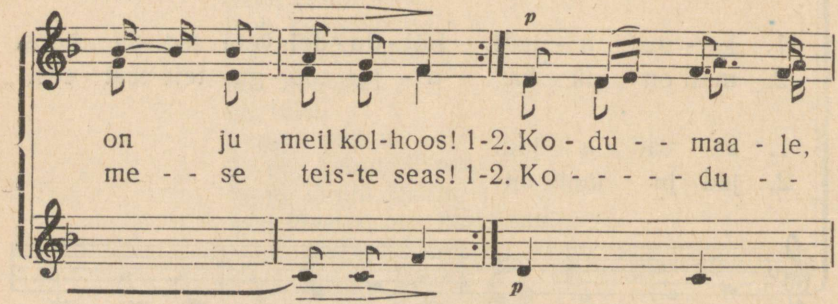

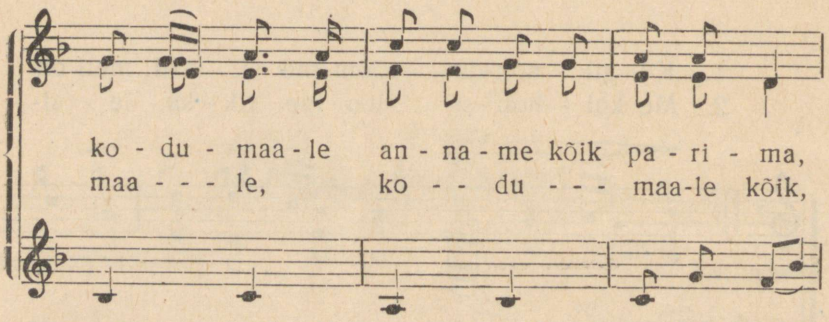

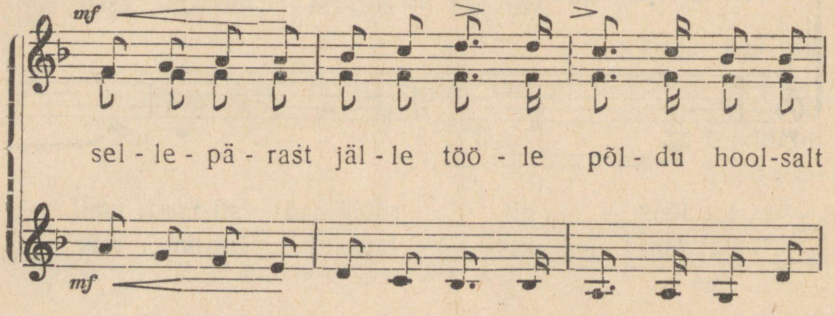

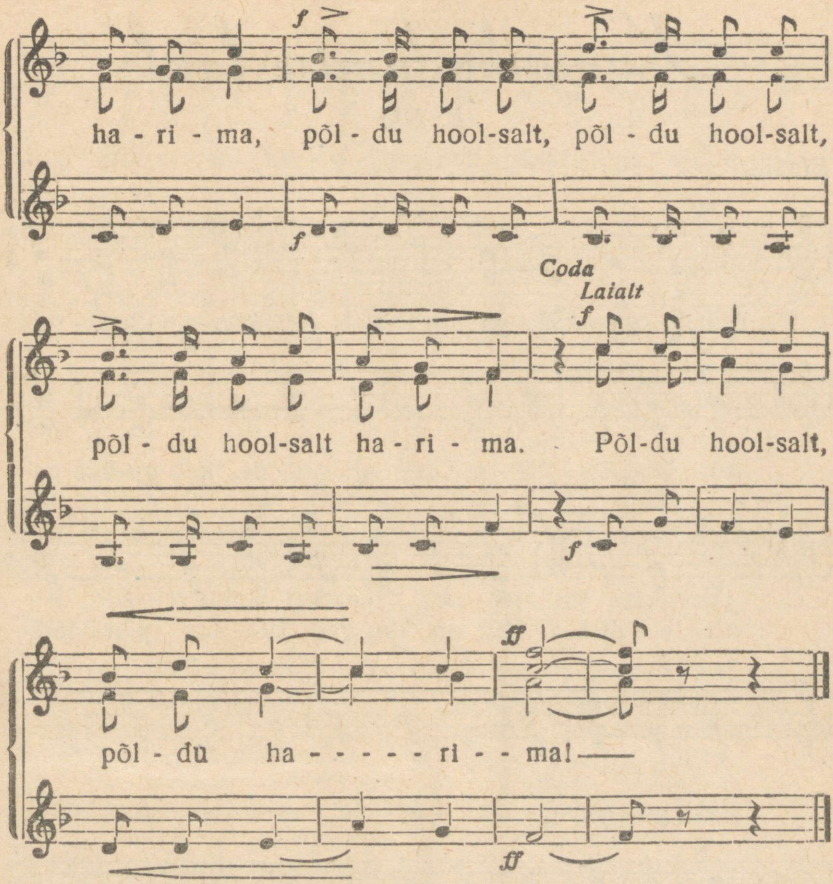

1. Küll on kaunid kevadajad!
Põldudel veel töö on hoos.
Kõigil nõnda rõõmsad silmad:
meil on toredaim kolhoos!

2. Töötajad ju meil on ikka
oma tööga teistest ees.
Me kolhoosi loome rikka,
esimese teiste seas!

3. Kodumaale anname kõik parima,
sellepärast jälle tööle
põldu hoolsalt harima,
põldu hoolsalt harima!

Kangakudumise laul

E. Oja

Elavalt

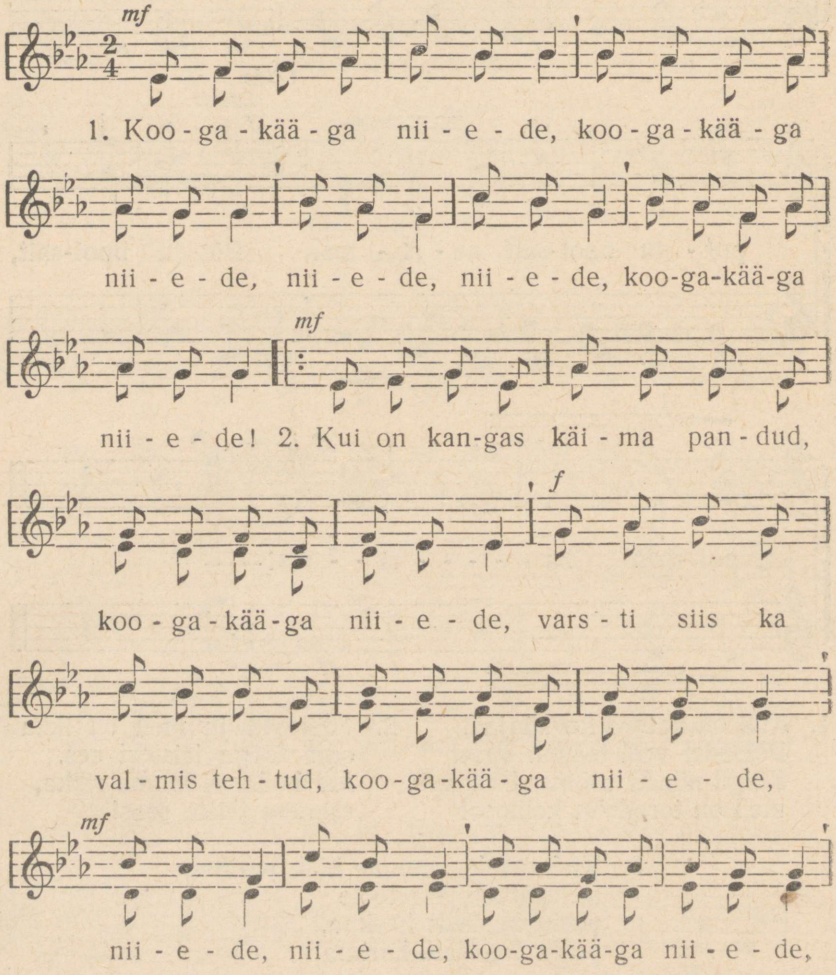

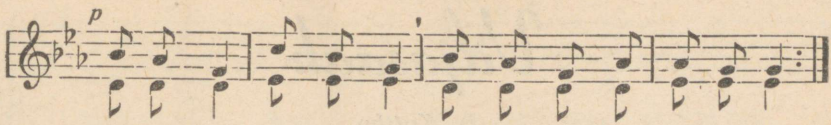

nii - e - de, nii - e - de, koo - ga - kää - ga nii - e - de!

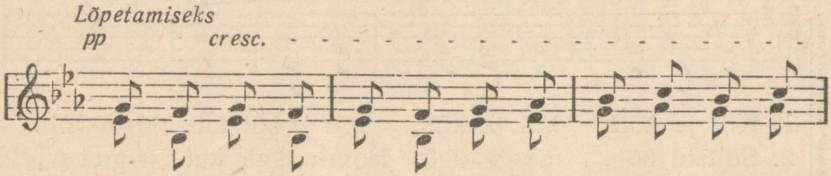

5. Nii - e - de, hai, nii - e - de, hai, hai, hai, hai, hai,

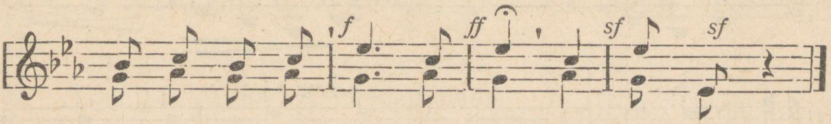

hai, hai, hai, hai, hai, hai, hai, hai, hai, hai!

1. Kooga-kääga niiede,
kooga-kääga niiede,
niiede, niiede,
kooga-kääga niiede!

2. Kui on kangas käima pandud,
kooga-kääga niiede,
varsti siis ka valmis tehtud,
kooga-kääga niiede,
:,: niiede, niiede,
kooga-kääga niiede! :,:

3. Kui on kootud kosjariie,
kooga-kääga niiede,
peiu vest saab peene toime,
kooga-kääga niiede,
:,: niiede, niiede,
kooga-kääga niiede! :,:

4. Kui on korras kosjariided,
kooga-kääga niiede,
mõrsja ühes majja toodud,
kooga-kääga niiede,
:,: niiede, niiede,
kooga-kääga niiede! :,:

5. Niiede, hai, niiede,
hai, hai, hai, hai, hai,
hai, hai, hai, hai, hai,
hai, hai, hai, hai, hai.

Viljasaak

L. Kvitko

Elavalt **I. Neimark**

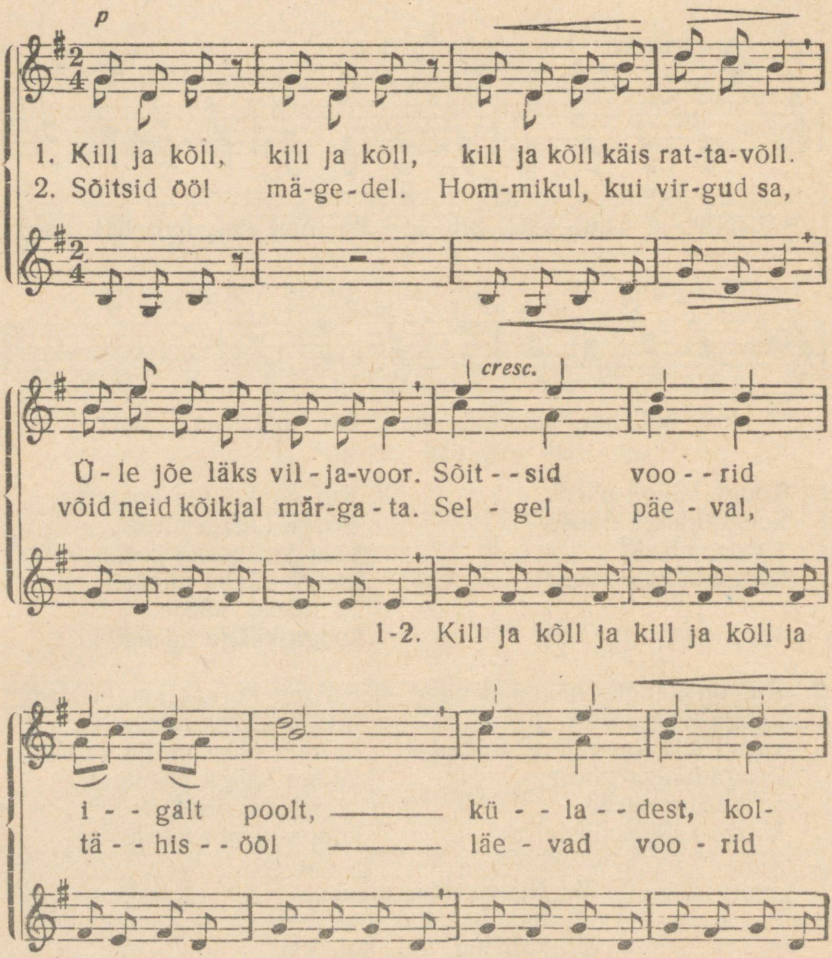

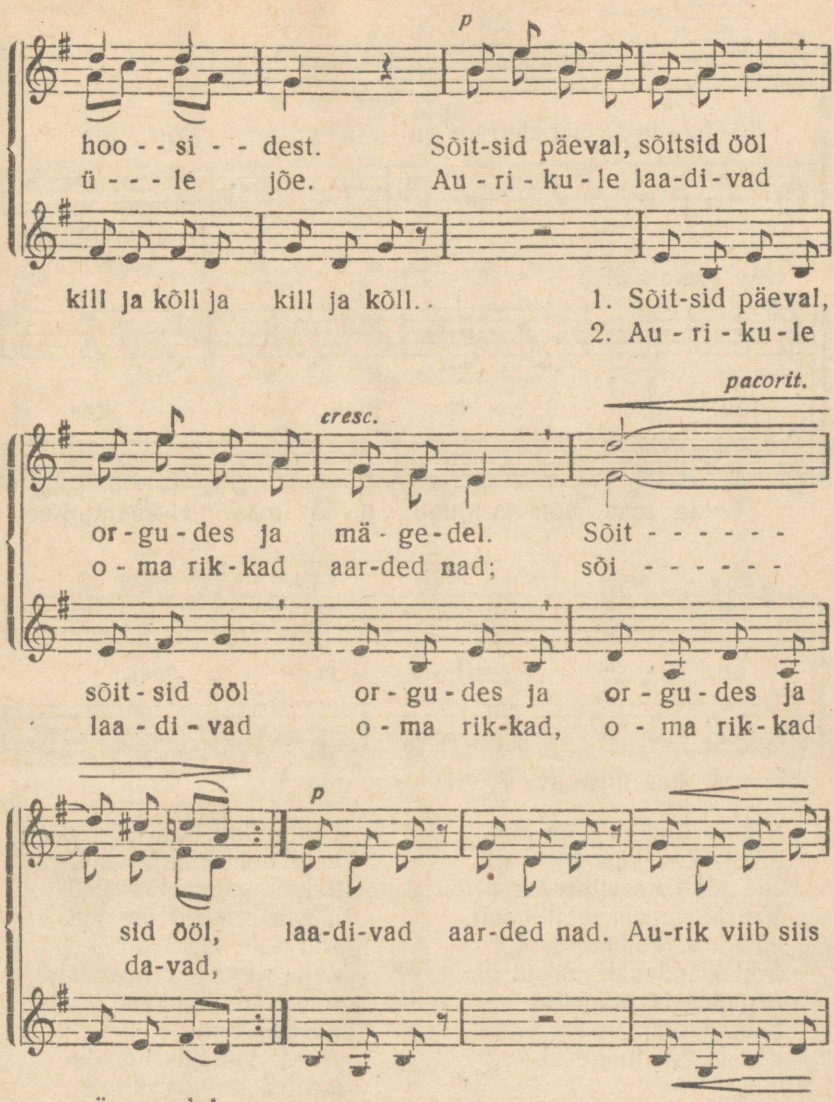
p
hoo - - si - - dest. Sõit-sid päeval, sõitsid ööl
ü - - - le jõe. Au - ri - ku - le laa-di-vad
kill ja kõll ja kill ja kõll..
1. Sõit-sid päeval,
2. Au - ri - ku - le
pacorit.
cresc.
or - gu - des ja mä - ge - del. Sõit - - - - - -
o - ma rik - kad aar-ded nad; sõi - - - - - -
sõit - sid ööl or - gu - des ja or - gu - des ja
laa - di - vad o - ma rik-kad, o - ma rik - kad
p
sid ööl, laa-di-vad aar-ded nad. Au-rik viib siis
da-vad,
mä - ge - del.
aar-ded nad.

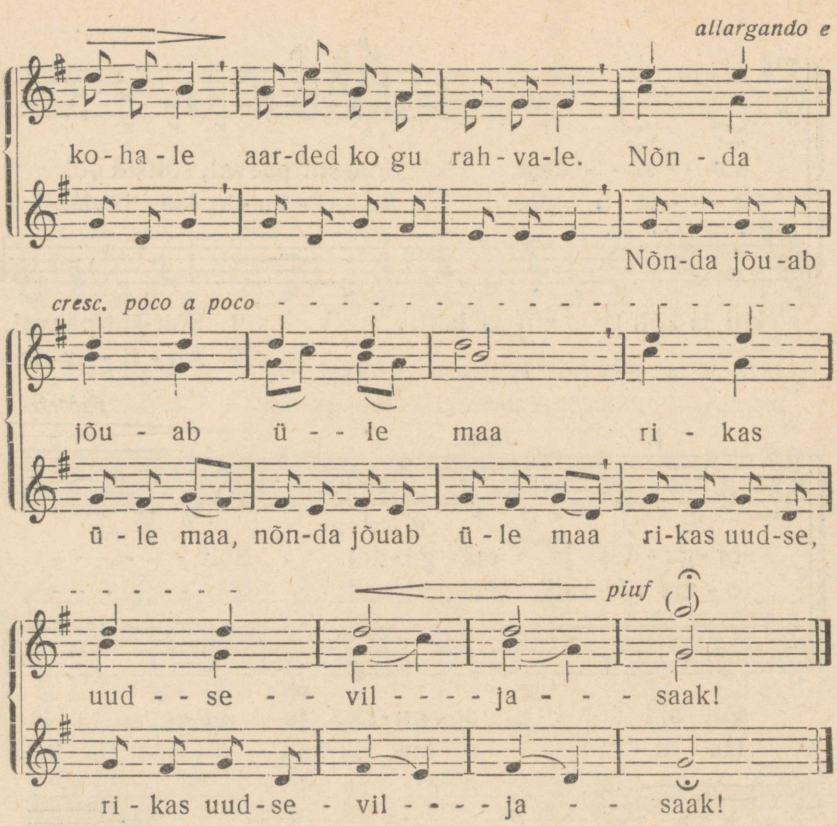

1. Kill ja kõll, kill ja kõll,
kill ja kõll käis rattavõll.
Üle jõe läks viljavoor.
Sõitsid voorid igalt poolt,
küladest, kolhoosidest.
Sõitsid päeval, sõitsid ööl
orgudes ja mägedel.
Sõitsid ööl,
sõitsid ööl mägedel.

2. Hommikul, kui virgud sa,
võid neid kõikjal märgata.
Selgel päeval, tähisööl
läevad voorid üle jõe.
Aurikule laadivad
oma rikkad aarded nad;
sõidavad, laadivad
aarded nad.
Aurik viib siis kohale
aarded kogu rahvale.
Nõnda jõuab üle maa
rikas uudseviljasaak!

Kodukolhoos

M. Mets

Kergelt **A. Velmet**

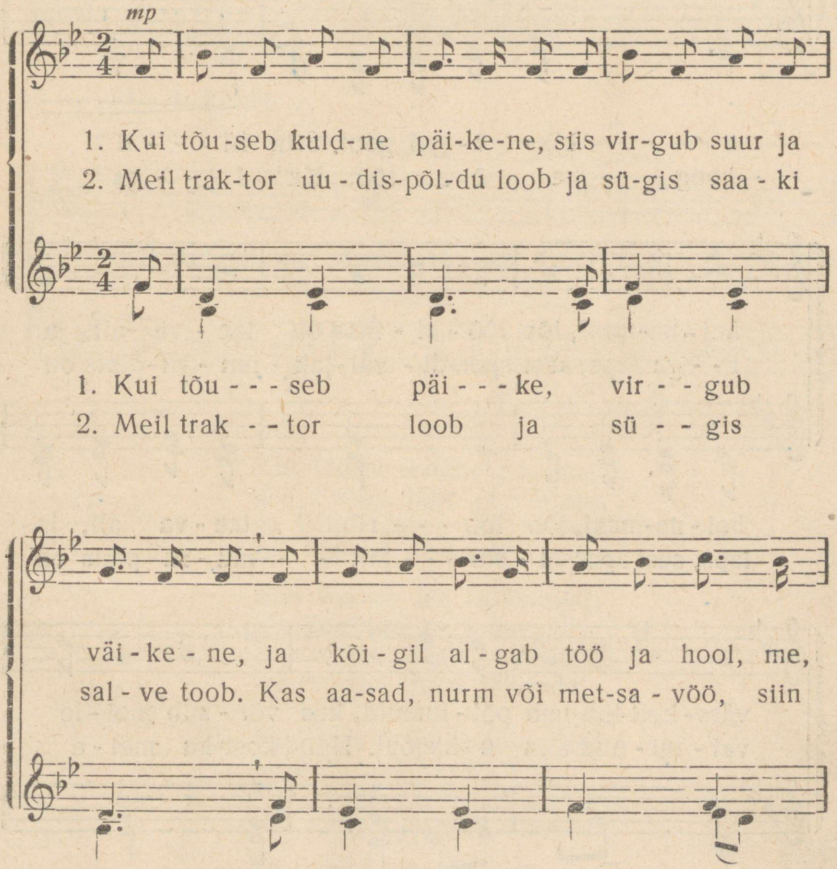

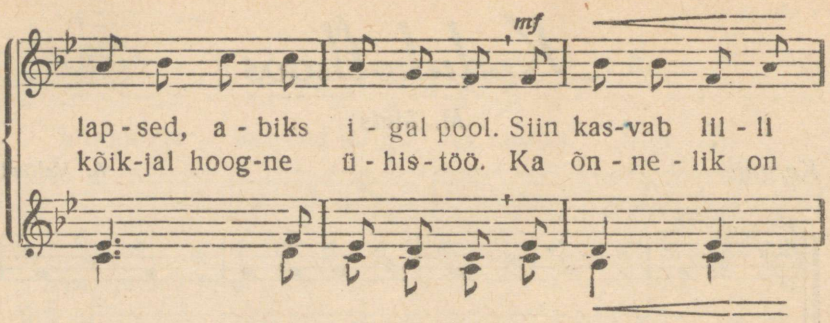
mf
lap - sed, a - biks i - gal pool. Siin kas-vab lil - li
kõik-jal hoog-ne ü - his - töö. Ka õn - ne - lik on
a - - - - - biks i - gal pool. Siin lil - - - li
hoog - - - ne ü - his - töö. Ka i - - - ga

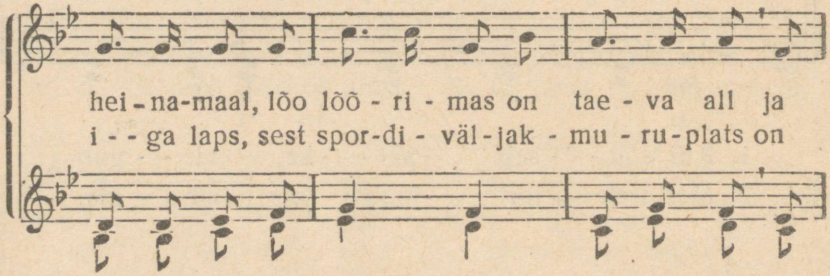
hei - na-maal, lõo lõõ - ri - mas on tae - va all ja
i - - ga laps, sest spor-di - väl - jak - mu - ru - plats on
hei - na-maal, lõo lõõ - - - rib tae - va all, ja
laps, sest spor-di - väl - - - jak - - mu - ru - plats on

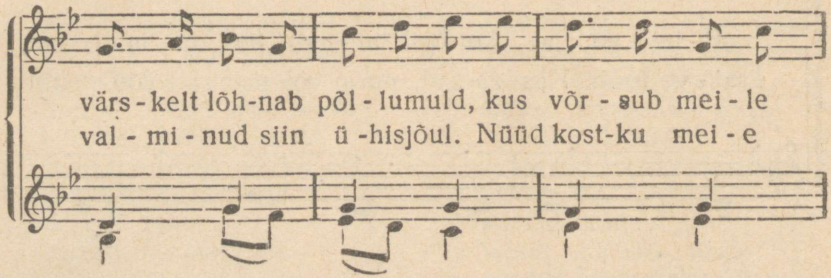
värs - kelt lõh-nab põl - lumuld, kus võr - sub mei - le
val - mi - nud siin ü - hisjõul. Nüüd kost-ku mei - e
värs - - - ke muld, kus võr - - - sub
val - - - mind jõul. Nüüd kost - - - ku

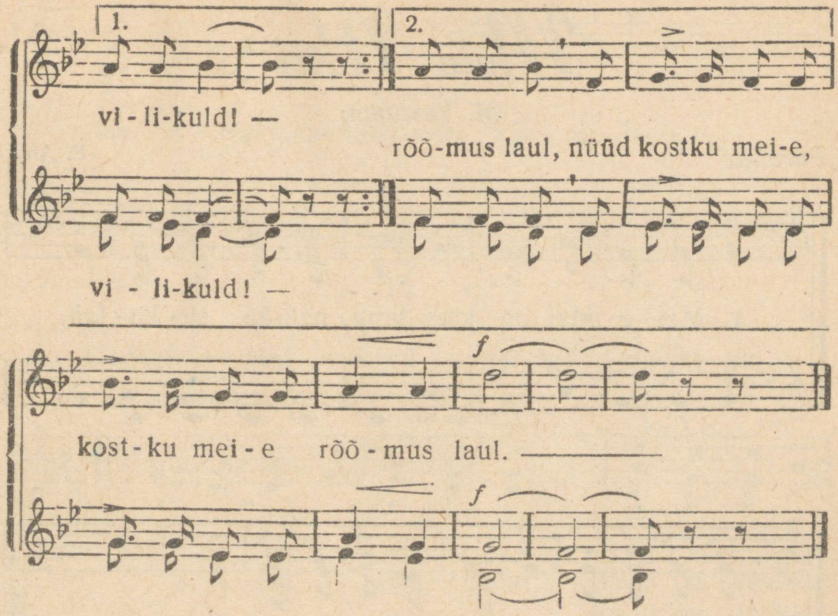

1. Kui tõuseb kuldne päikene,
siis virgub suur ja väikene,
ja kõigil algab töö ja hool,
me, lapsed, abiks igal pool.

Siin kasvab lilli heinamaal,
lõo lõõrimas on taeva all
ja värskelt lõhnab põllumuld,
kus võrsub meile vili-kuld!

2. Meil traktor uudispõldu loob
ja sügis saaki salve toob.
Kas aasad, nurm või metsavöö,
siin kõikjal hoogne ühistöö.

Ka õnnelik on iga laps,
sest spordiväljak-muruplats
on valminud siin ühisjõul.
Nüüd kostku meie rõõmus laul.

Meie Mai

M. Veetamm

Parajalt **E. Arro**

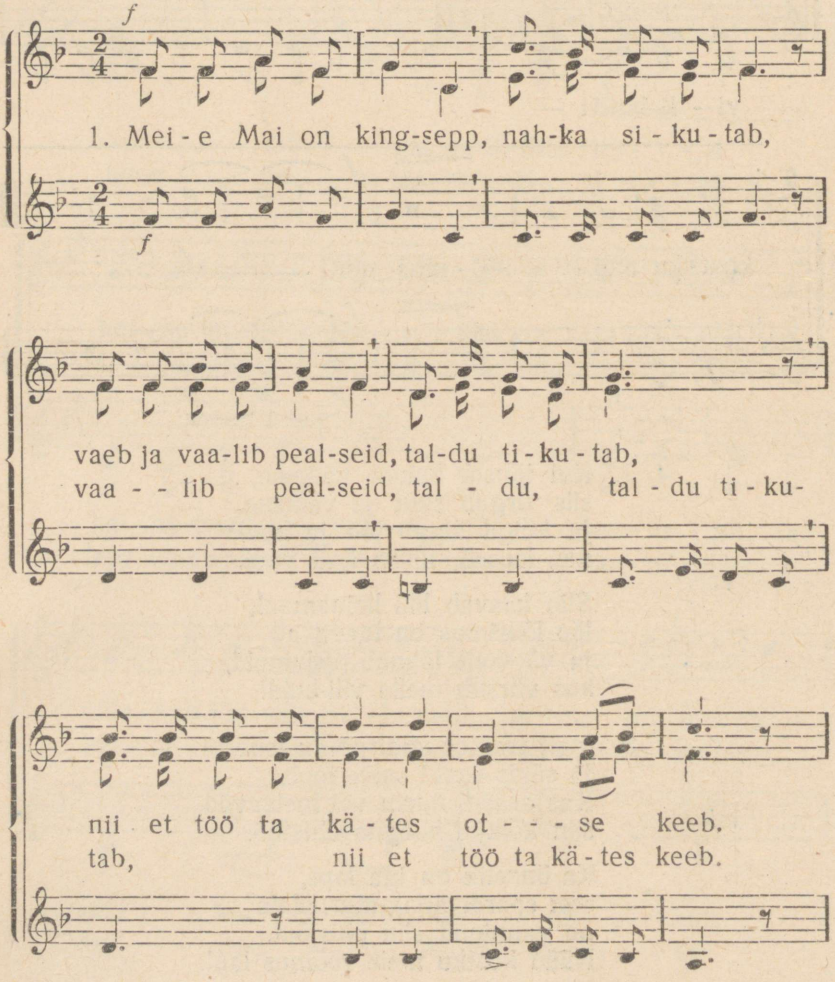

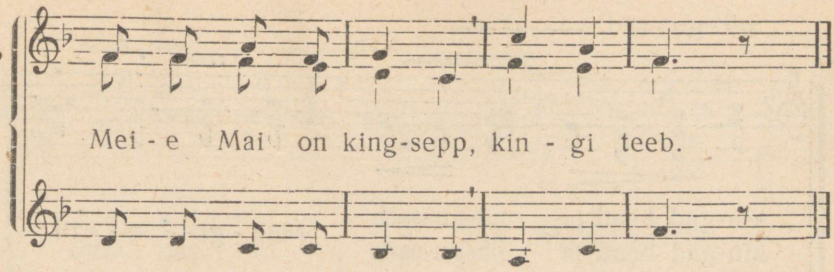

2. Mei - e Mai - e käed on hel-ded, ja - gu - sad.—

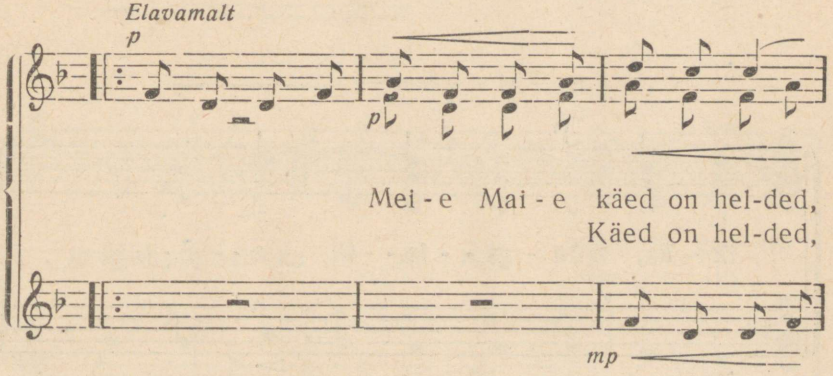

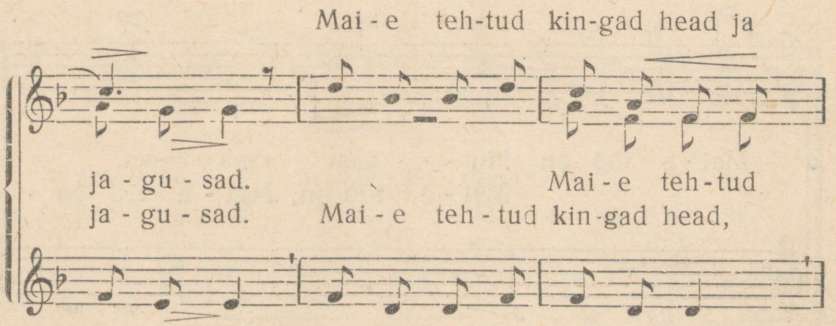

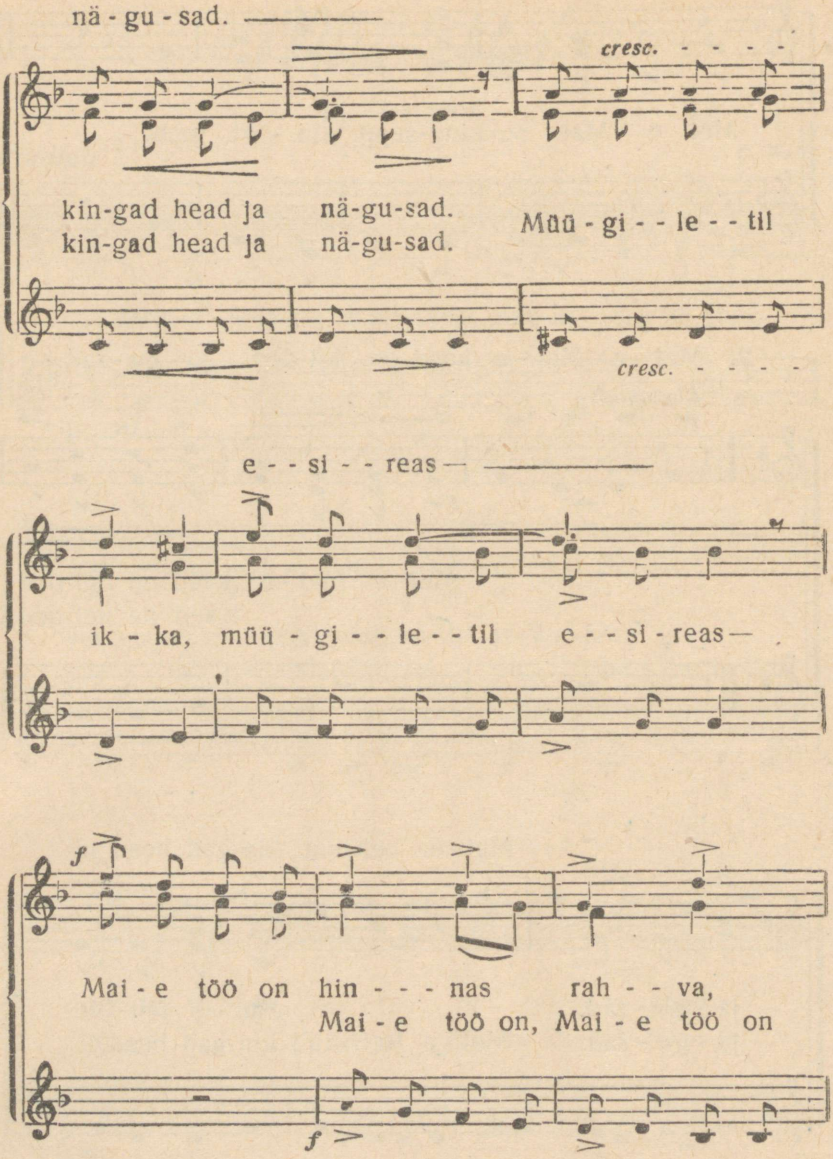
nä - gu - sad.
cresc. - - - -
kin-gad head ja nä-gu-sad.
kin-gad head ja nä-gu-sad.
Müü - gi - - le - - til
cresc. - - - -
e - - si - - reas —
ik - ka, müü - gi - - le - - til e - - si - reas —
f
Mai - e töö on hin - - - nas rah - - va,
Mai - e töö on, Mai - e töö on
f

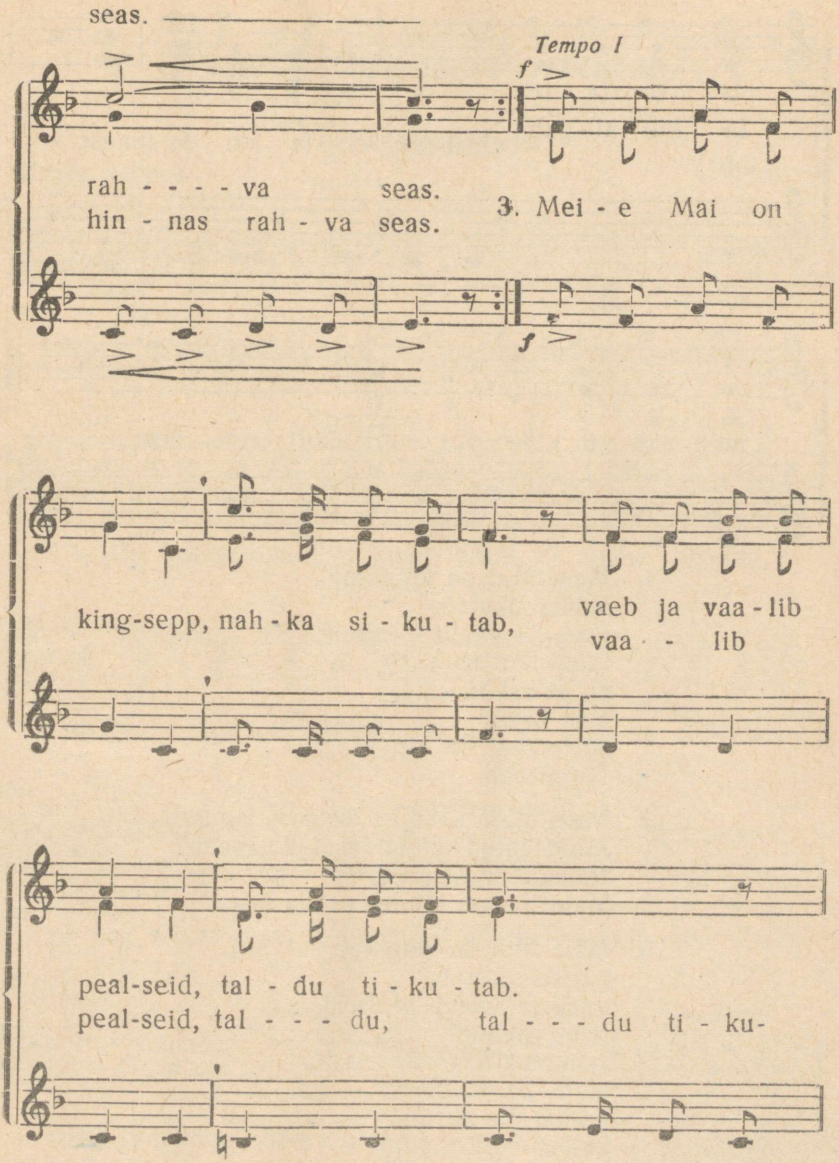
seas.
Tempo I
f
rah - - - - va seas.
hin - nas rah - va seas.
3. Mei - e Mai on
f
king-sepp, nah - ka si - ku - tab,
vaeb ja vaa - lib
vaa - lib
peal-seid, tal - du ti - ku - tab.
peal-seid, tal - - - du, tal - - - du ti - ku-

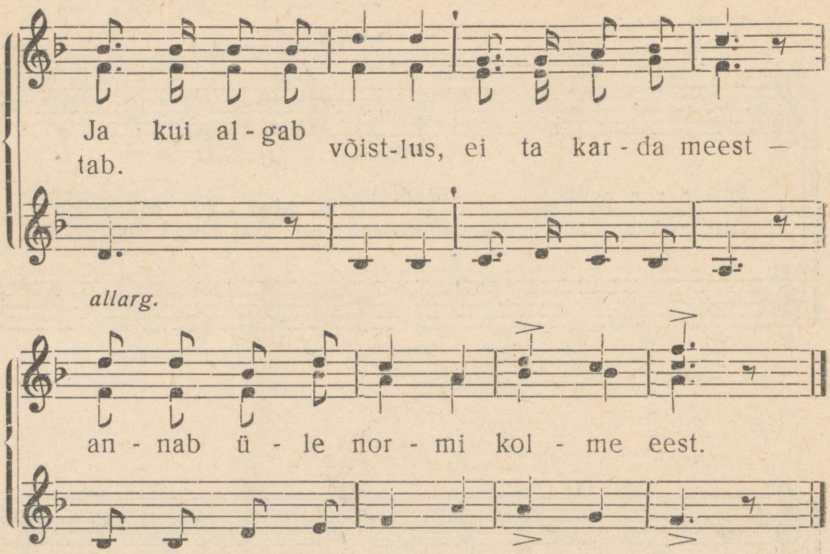

1. Meie Mai on kingsepp,
nahka sikutab,
vaeb ja vaalib pealseid,
taldu tikutab,
nii et töö ta kätes
otse keeb.
Meie Mai on kingsepp,
kingi teeb.

2. Meie Maie käed on helded, jagusad.
Maie tehtud kingad head ja nägusad.
Müügiletil ikka esireas —
Maie töö on hinnas rahva seas.

3. Meie Mai on kingsepp,
nahka sikutab,
vaeb ja vaalib pealseid,
taldu tikutab.
Ja kui algab võistlus,
ei ta karda meest —
annab üle normi
kolme eest.

Naisbrigaadi marss

V. Lebedev-Kumatš

Marsi tempos **I. Dunajevski**

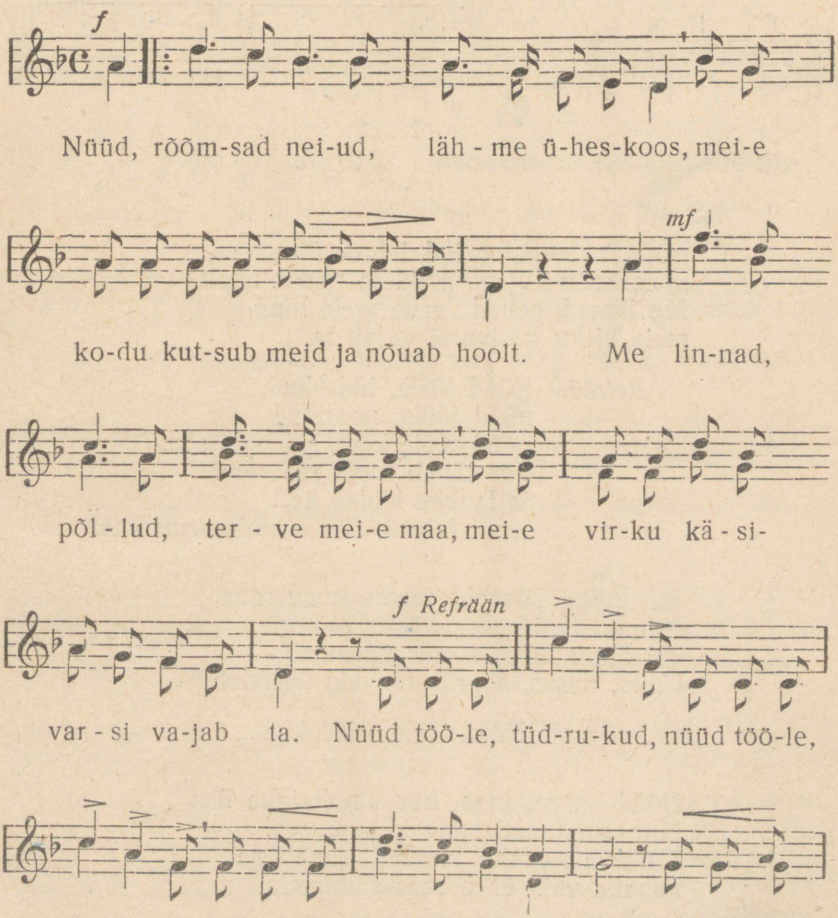

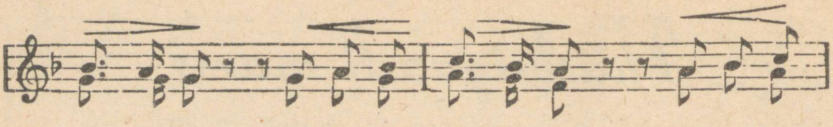

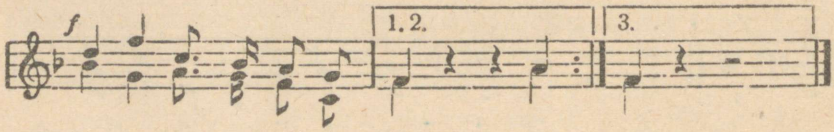

1. Nüüd, rõõmsad neiud, lähme üheskoos,
meie kodu kutsub meid ja nõuab hoolt.
Me linnad, põllud, terve meie maa,
meie virku käsivarsi vajab ta.

Refrään: Nüüd tööle, tüdrukud,
nüüd tööle, noorikud,
nüüd tööle kõik, kel süda soe.
Siis tänab meid me maa
ja lauldes kiidab ka,
meid tulevik siis austab, armastab.

2. Me tööga õitsvaks teeme kogu maa,
teeme kauni homse eilsest parema,
kui üksik hulgale end pühendab —
õigus, ausus, sõprus rahvaid ühendab.

Nüüd tööle, tüdrukud . . .

3. Nüüd kasva, maa, kus ainult tahe üks
ühte sulatanud rahvaid sõpruses.
Nüüd õitse, maa, kus naine mehega
vabana võib ühes reas sammuda.

Nüüd tööle, tüdrukud . . .

Lõbusad matkajad

S. Mihhalkov

Lõbusalt **M. Starokadomski**

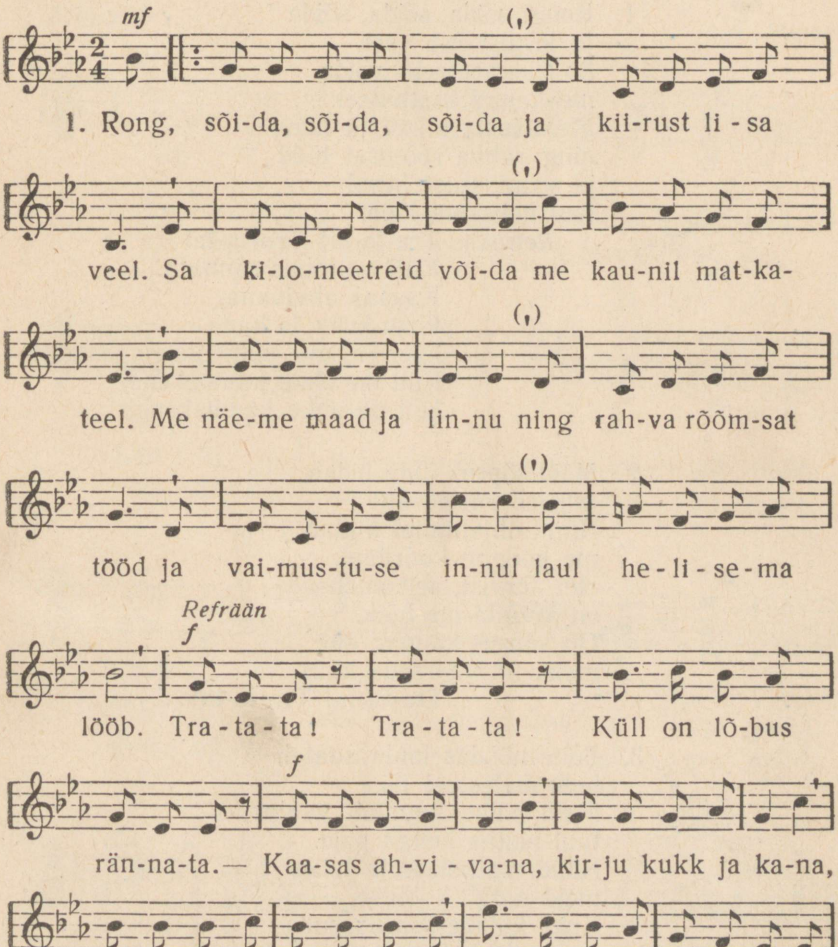

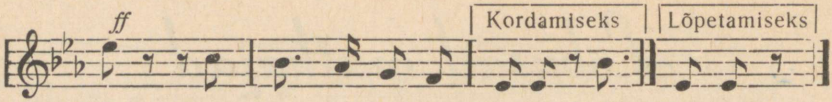

1. Rong, sõida, sõida, sõida
ja kiirust lisa veel.
Sa kilomeetreid võida
me kaunil matkateel.
Me näeme maad ja linnu
ning rahva rõõmsat tööd
ja vaimustuse innul
laul helisema lööb.

Refrään: Tra-ta-ta! Tra-ta-ta!
Küll on lõbus rännata.
Kaasas ahvivana,
kirju kukk ja kana,
koer ja kass ning valge jänes.
Küll on uhke kambakene,
küll on uhke kambakene!

2. Meid sõprus ühte liidab,
jah, sõprusele au!
Nüüd ühistunnet kiidab
me hoogne koorilaul.
Hei, tervist, seltsimehed!
on kõigile me hõik.
On sõprus kaunim ehe —
meist näevad seda kõik.
Tra-ta-ta! Tra-ta-ta!...

3. Sõit möödus laulu saatel,
hulk mälestusi jäi.
Meid päike kuumalt vaatas,
tuul paitas hellalt päid.
Nüüd matkalt koju tulles
meid ootab koolitee.
Kuid, kuldne sõprus, sulle
me laulu loome veel.
Tra-ta-ta! Tra-ta-ta!...

Pioneeride marss

R. Parve

Elavalt **A. Stepanov**

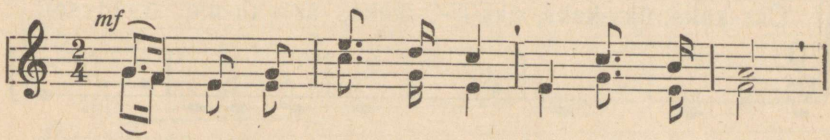

1. Tuul pu - hub lip - pu - des, su - vi - ne tuul.
2. Oo - - da - nud am - mu me päe-va, mis eel,

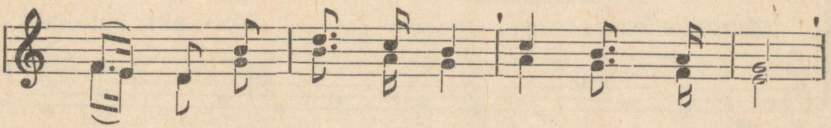

Lau - lu - le kip - pu - des a - - va - - neb huul.
rong-käi - gus sam - mu - me, ü - - lev on meel.

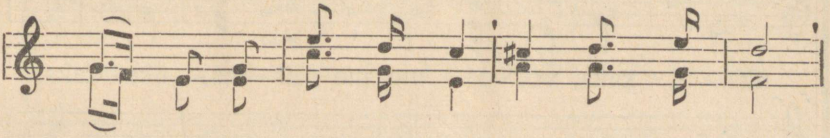

Mar - si - vad ma - le - vad. Püs - ti on pead.
Rah - va - le e - - la - da ol - gu me püüd,

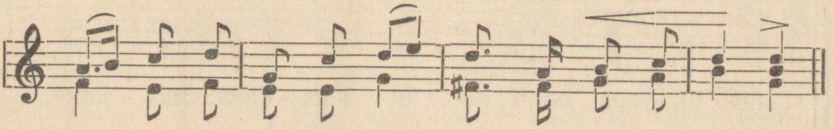

Pluu - sid on va - le-vad, sir - ged mei - e read.
sel - - lest las he - la - da la - - u - lud meil nüüd. Hõi!

Refrään

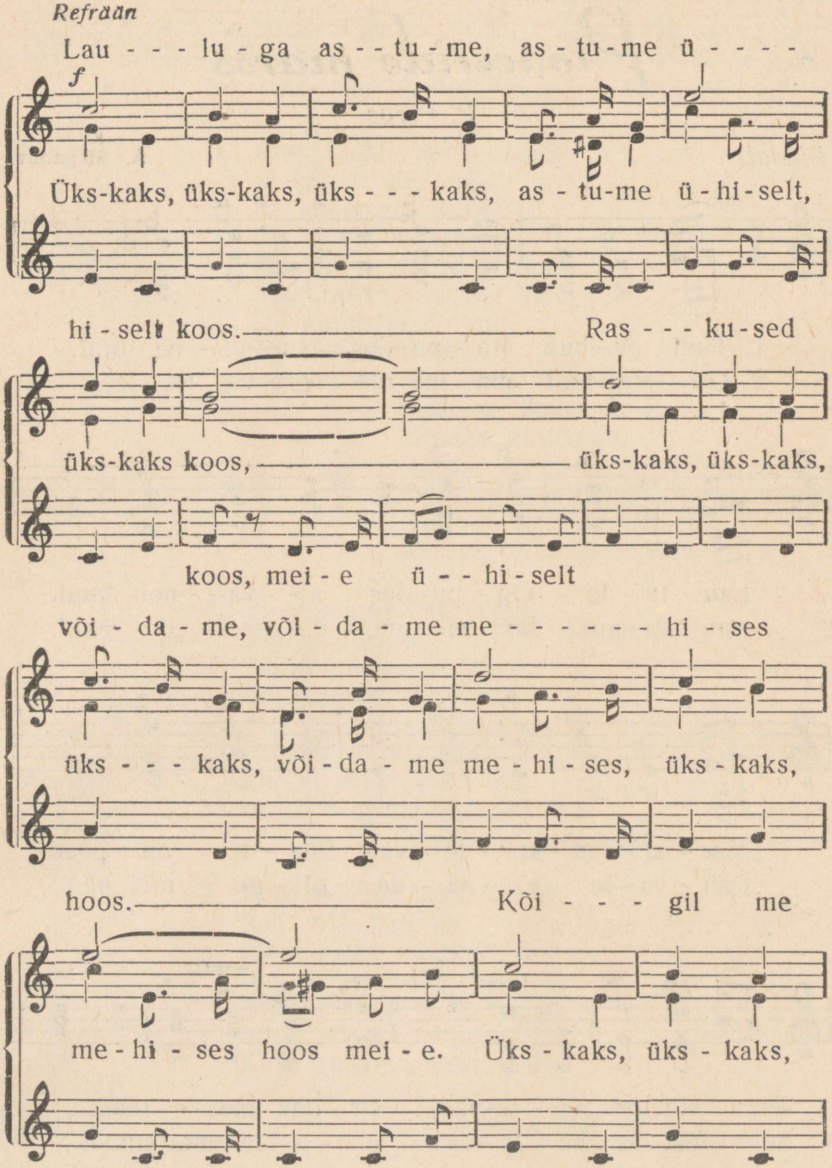
Lau - - - lu - ga as - - tu - me, as - tu - me ü - - - -
Üks-kaks, üks-kaks, üks - - - kaks, as - tu-me ü - hi - selt,
hi - selt koos. Ras - - - ku - sed
üks-kaks koos, üks-kaks, üks-kaks,
koos, mei - e ü - - hi - selt
või - da - me, või - da - me me - - - - - - hi - ses
üks - - - kaks, või - da - me me - hi - ses, üks - kaks,
hoos. Kõi - - - gil me
me - hi - ses hoos mei - e. Üks - kaks, üks - kaks,

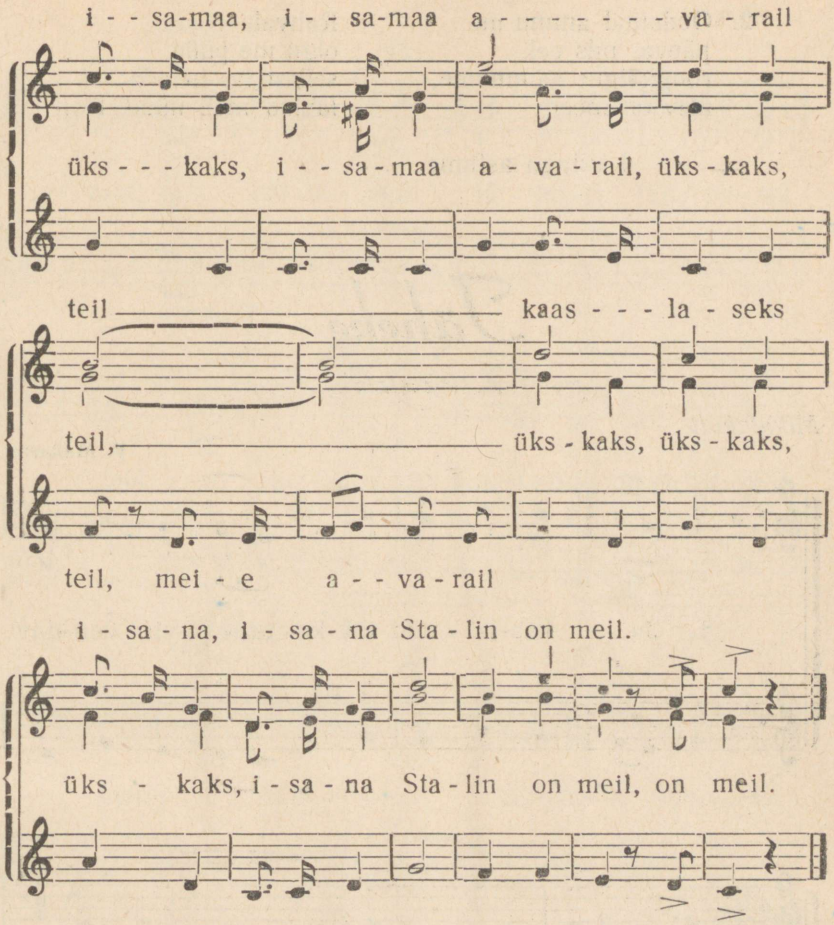

1. Tuul puhub lippudes,
suvine tuul.
Laulule kippudes
avaneb huul.

Marsivad malevad.
Püsti on pead.
Pluusid on valevad,
sirged meie read. Hõi!

Refrään: Lauluga astume, astume ühiselt koos.
Raskused võidame, võidame mehises hoos.
Kõigil me isamaa, isamaa avarail teil
kaaslaseks isana, isana Stalin on meil.

2. Oodanud ammu me
päeva, mis eel,
rongkäigus sammume,
ülev on meel.

Rahvale elada
olgu me püüd,
sellest las helada
laulud meil nüüd. Hõi!

Lauluga astume . . .

Täheke

A. Prišelets

Mõõdukalt

V. Makarov

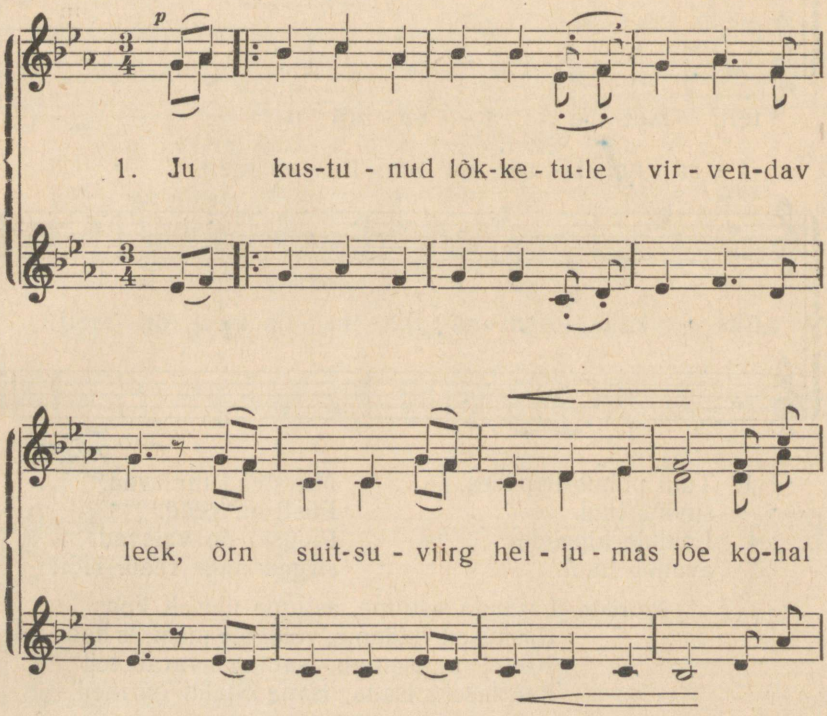

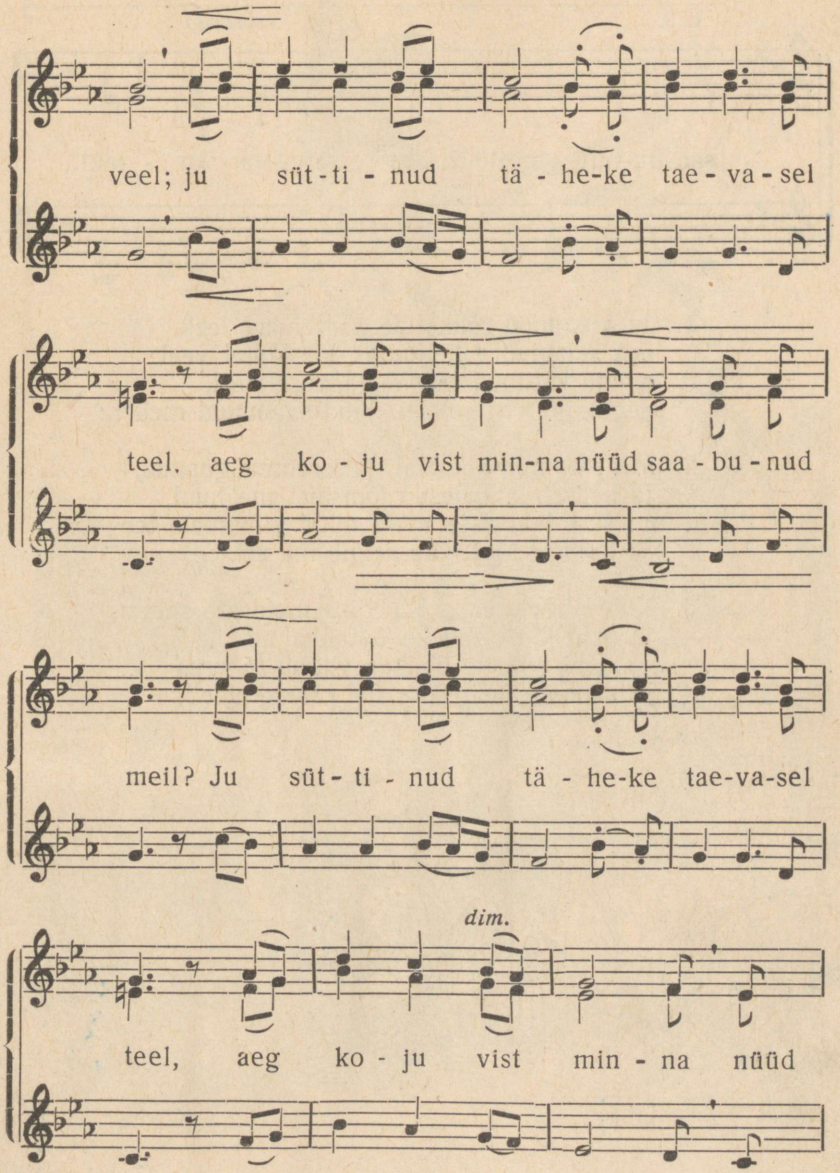
veel; ju süt-ti-nud tä-he-ke tae-va-sel
teel, aeg ko-ju vist min-na nüüd saa-bu-nud
meil? Ju süt-ti-nud tä-he-ke tae-va-sel
dim.
teel, aeg ko-ju vist min-na nüüd

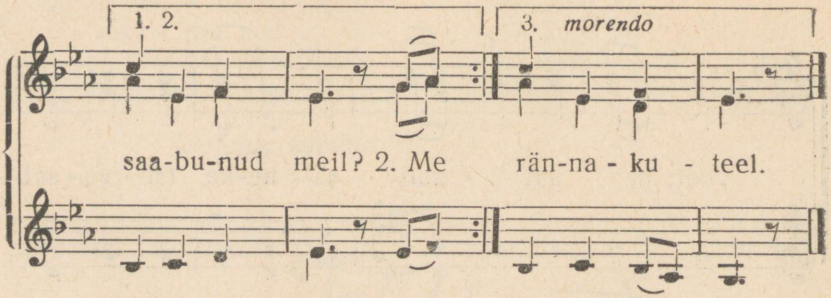

1. Ju kustunud lõkketule virvendav leek,
õrn suitsuviirg heljumas jõe kohal veel;
:,: ju süttinud täheke taevasel teel,
aeg koju vist minna nüüd saabunud meil?:,:

2. Me sammume kaldal, kus remmelgapuud,
ja heliseb lauludest rõõmsaist me huul,
:,: sest laagrisse meid nüüd viib meie tee
ja kullane täht ikka helgib me eel. :,:

3. Kui kaugele eales ka viiks meid me samm,
jääb helkima täheke öötaeva all...
:,: Kui kullane liblikas vilgub ta vees
ja saadab meid ikka me rännakuteel:,:

Helise, ilma!

Eesti rahvaluule

Rõõmsalt **E. Võrk**

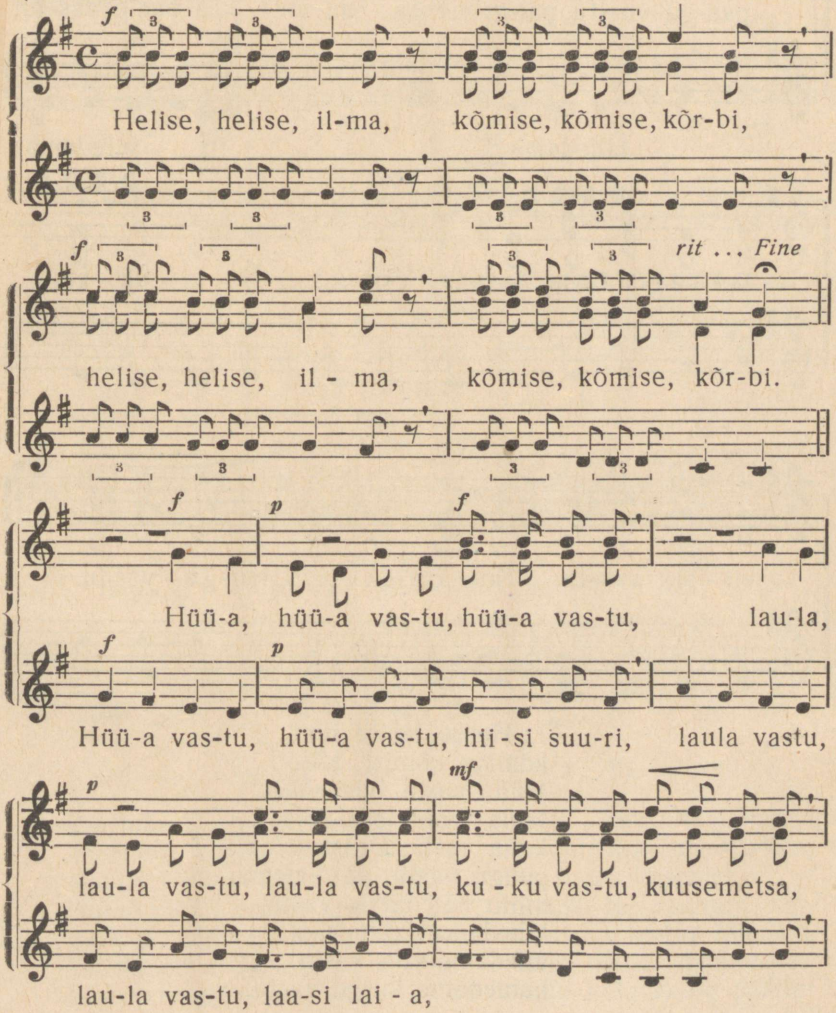

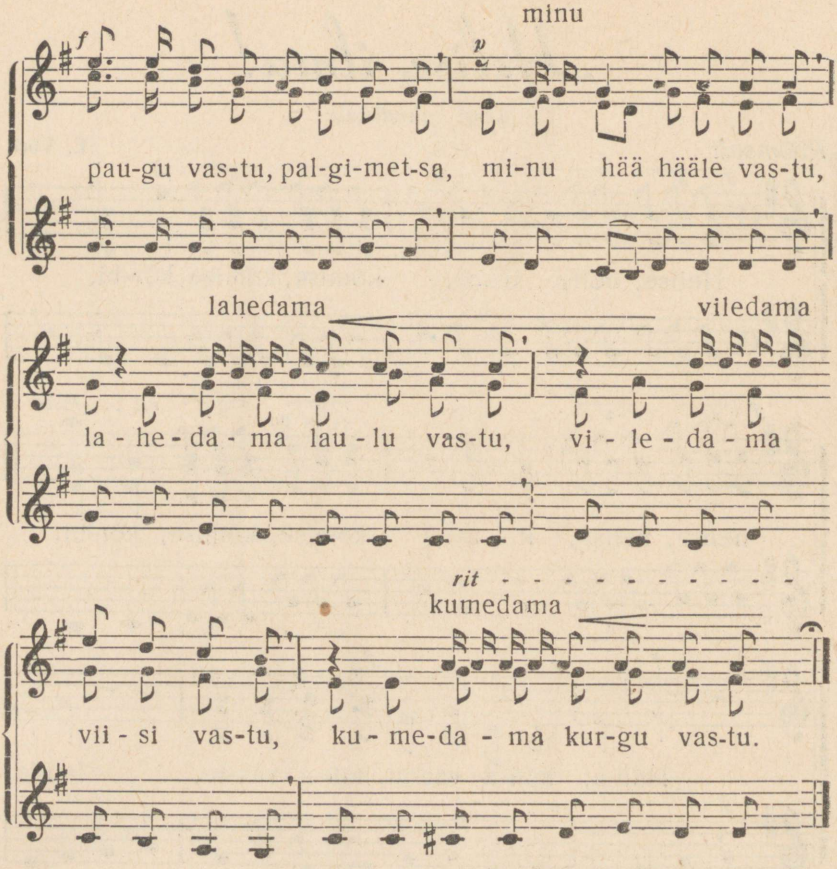

:,: Helise, helise, ilma,
kõmise, kõmise, kõrbi! :,:
Hüüa vastu, hiisi suuri,
laula vastu, laasi laia,
kuku vastu, kuusemetsa,
paugu vastu, palgimetsa,
minu hää hääle vastu,
lahedama laulu vastu,
viledama viisi vastu,
kumedama kurgu vastu.

Kui mina laulan

Eesti rahvaluule

Elavalt, hoogsalt **M. Saar**

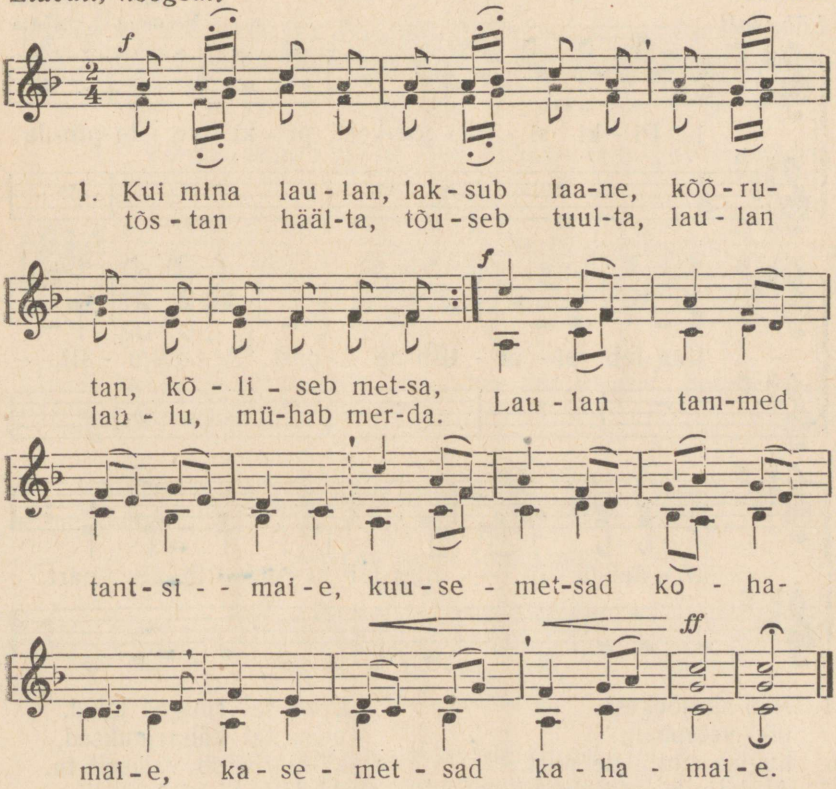

1. Kui mina laulan, laksub laane,
kõõrutan, kõliseb metsa,
tõstan häälta, tõuseb tuulta,
laulan laulu, mühab merda.
Laulan tammed tantsimaie,
kuusemetsad kohamaie,
kasemetsad kahamaie!

2. Enne lõpeb lõmmumetsa,
kuivab ära kuusemetsa,
kaob ära kasemetsa,
alaneb see haavametsa,
enne kui laulud minusta,
laulu sõnad südamesta,
laulu kõla keele päälta!

Piki jõekest

Rahvaluule

Vene rahvalaul
Seadnud I. Medin

Lõbusalt

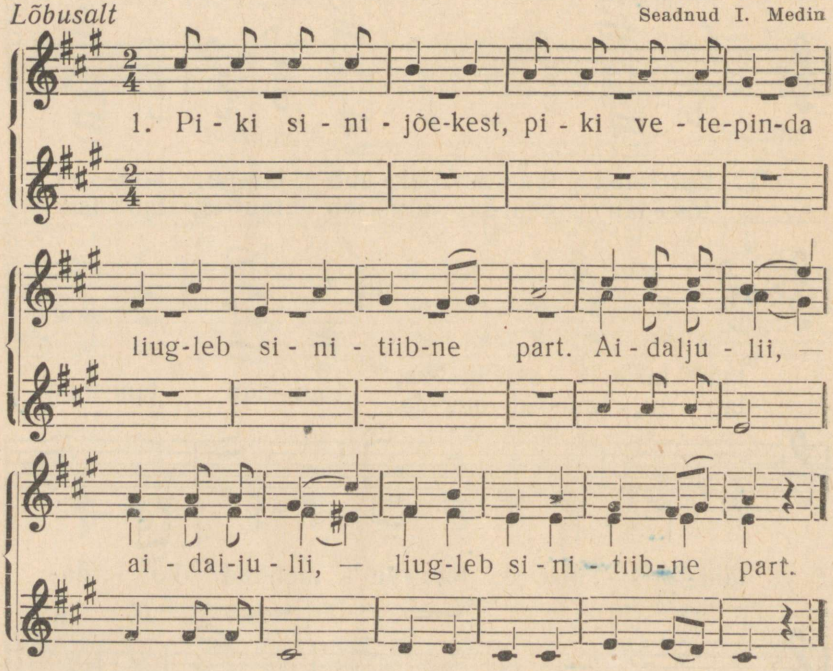

1. Piki sinijõekest,
piki vetepinda
liugleb sinitiibne part.
Ai-dalju-lii, ai-dalju-lii,
liugleb sinitiibne part.

2. Piki jõekallast,
piki kallast haljast
sammub mees nii nägus, noor.
Ai-dalju-lii, ai-dalju-lii,
sammub mees nii nägus, noor.

3. Peas tal ruuged lokid,
peas tal käharjuuksed,
käies räägib vaikselt ta.
Ai-dalju-lii, ai-dalju-lii,
käies räägib vaikselt ta.

4. Milleks mulle lokid,
milleks käharjuuksed,
peaks nad sirgeks kammima!
Ai-dalju-lii, ai-dalju-lii,
peaks nad sirgeks kammima!

Tammepuu

Läti rahvalaul

G. Zimse

Rõõmsalt

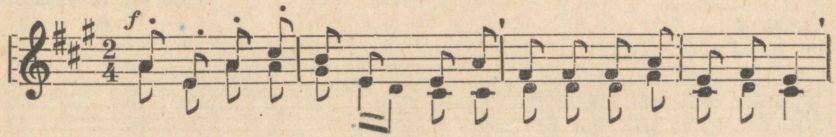

1. Va-nas, suures ta - lu - õu-es kas-vas tu-gev tammepuu,

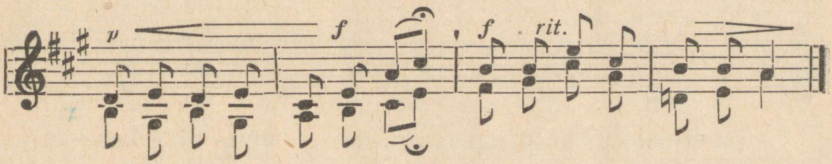

1—4. ei - ja, ei - ja, ei-ja, jaa, kas-vas tu-gev tammepuu.

1. Vanas, suures taluõues
kasvas tugev tammepuu,
ei-ja, ei-ja, ei-ja, jaa,
kasvas tugev tammepuu.

2. Sügaval ta juured mullas,
oksad laiad, kaharad,
ei-ja, ei-ja, ei-ja, jaa,
oksad laiad, kaharad.

3. Ülal okstel laulsid linnud,
puu all noormees istus sääl,
ei-ja, ei-ja, ei-ja, jaa,
puu all noormees istus sääl.

4. Kuulatades linnulaulu
ootas oma kullakest,
ei-ja, ei-ja, ei-ja, jaa,
ootas oma kullakest.

Hele päike tõusis

Rahvaluule

Leedu rahvalaul

Kaanon

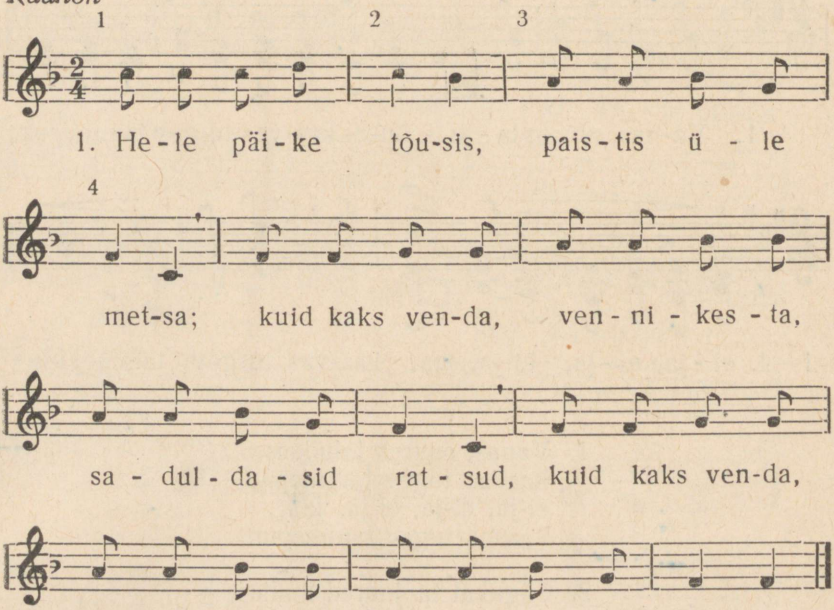

1. Hele päike tõusis, paistis üle metsa;
:,: kuid kaks venda, vennikesta, saduldasid ratsud. :,:

2. Saduldasid ratsud, kõnelesid neile:
:,: Sõidame nüüd, kihutame külla oma õele. :,:

3. Sõitsid üle välja, väli kõmas vastu,
:,: kivi pildus sädemeid, kui kabja alla sattus.:,:

Karjus

Tšehhi rahvaluule

Tšehhi rahvalaul
Seadnud Muhhin

Parajalt

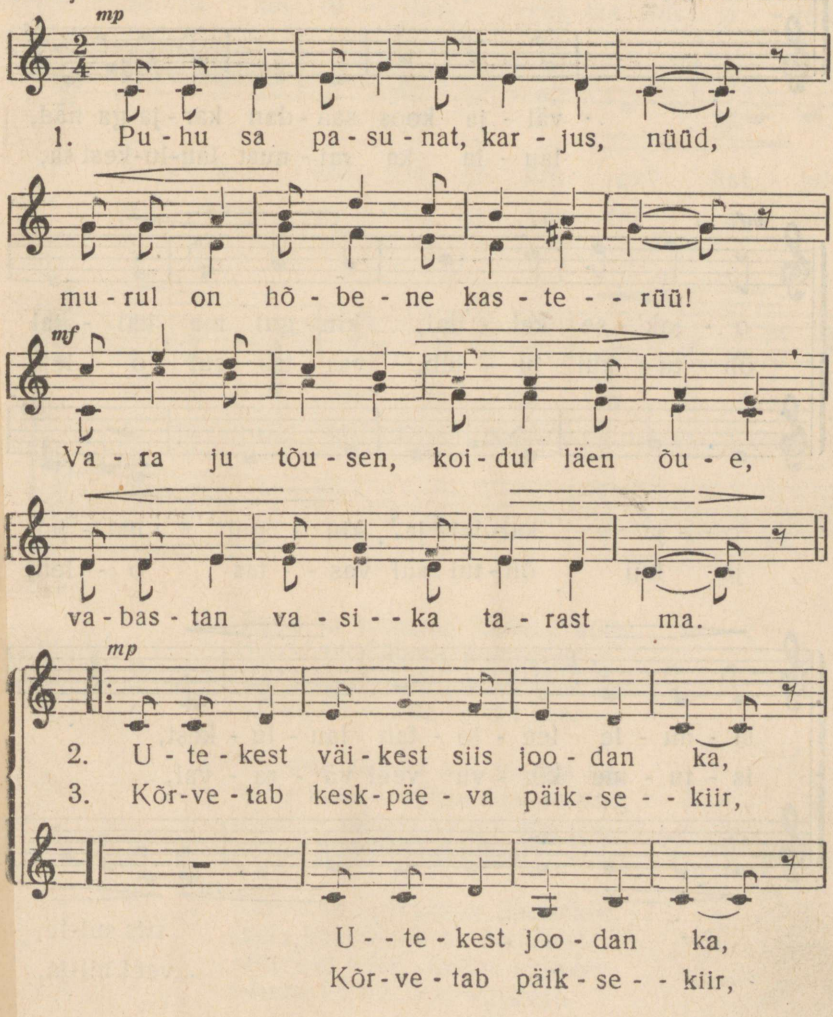

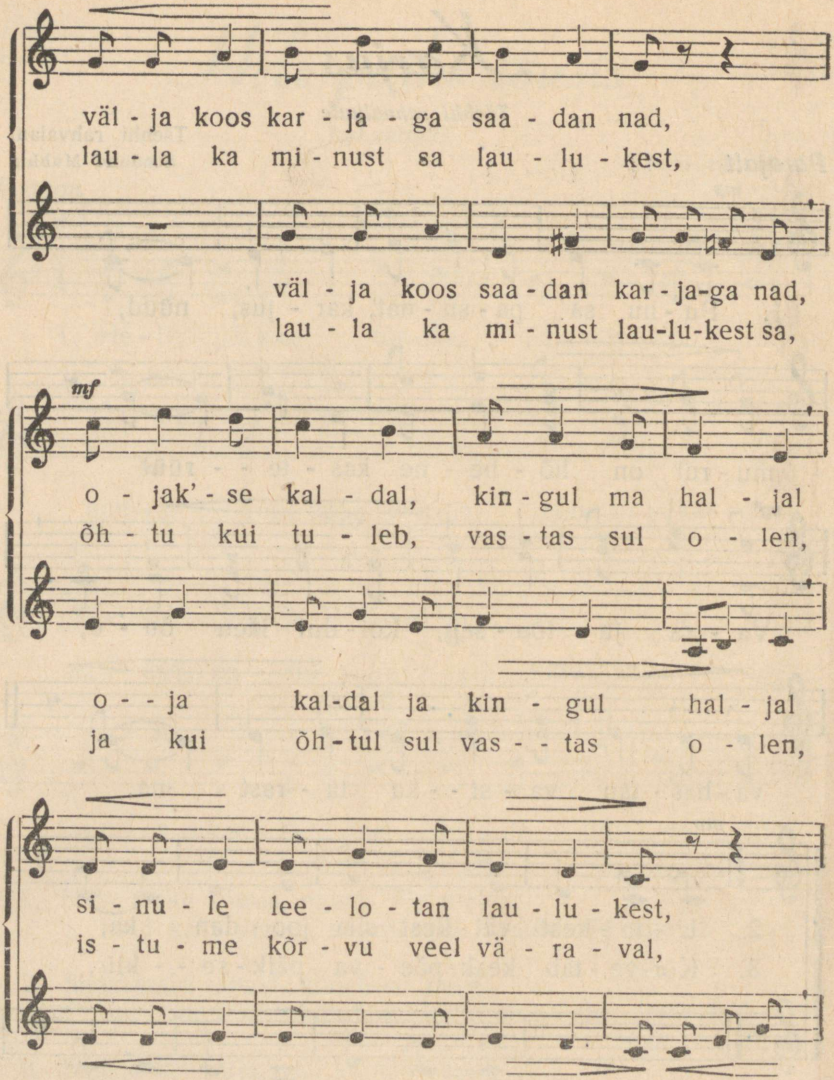
väl - ja koos kar - ja - ga saa - dan nad,
lau - la ka mi - nust sa lau - lu - kest,
väl - ja koos saa - dan kar - ja-ga nad,
lau - la ka mi - nust lau-lu-kest sa,
mf
o - jak' - se kal - dal, kin - gul ma hal - jal
õh - tu kui tu - leb, vas - tas sul o - len,
o - - ja kal-dal ja kin - gul hal - jal
ja kui õh - tul sul vas - - tas o - len,
si - nu - le lee - lo - tan lau - lu - kest,
is - tu - me kõr - vu veel vä - ra - val,
siis sul-le,
veel hil-ja,

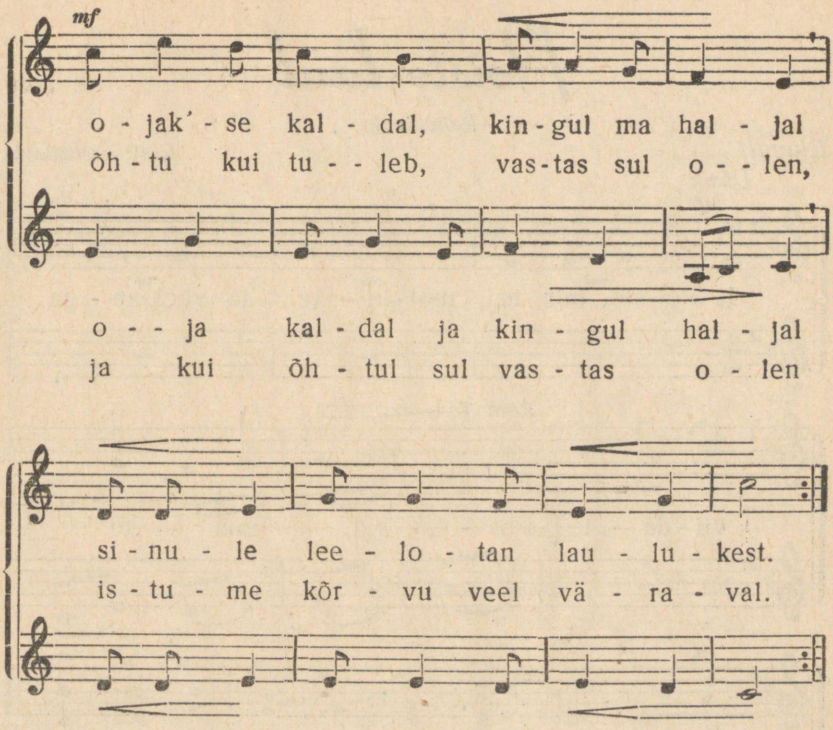

1. Puhu sa pasunat, karjus, nüüd,
murul on hõbene kasterüü!
Vara ju tõusen, koidul läen õue,
vabastan vasika tarast ma.

2. Utekest väikest siis joodan ka,
välja koos karjaga saadan nad,
ojak'se kaldal, kingul ma haljal
sinule leelotan laulukest.

3. Kõrvetab keskpäeva päiksekiir,
laula ka minust sa laulukest,
õhtu kui tuleb, vastas sul olen,
istume kõrvu veel väraval.

Poiste laul

Rahvaluule

Elavalt

Eesti rahvalaul

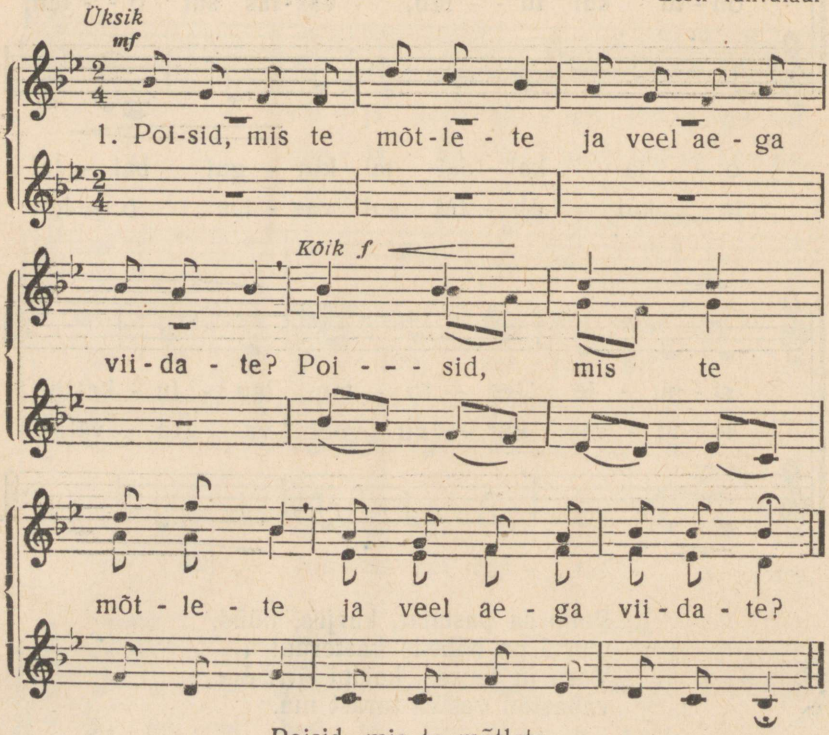

Poisid, mis te mõtlete
ja veel aega viidate?
Parem tulge tantsima,
tooge neiud ühes ka!
Kui teid hüüab pidupill,
pange rinda roosilill!
Pruudipärgi punuge,
ehtige end helmile.
Tehke varsti pulmad ka,
esimene olen ma!

Liu-laul

Rahvaluule

Liikuvalt

Eesti rahvalaul
Seadnud M. Saar

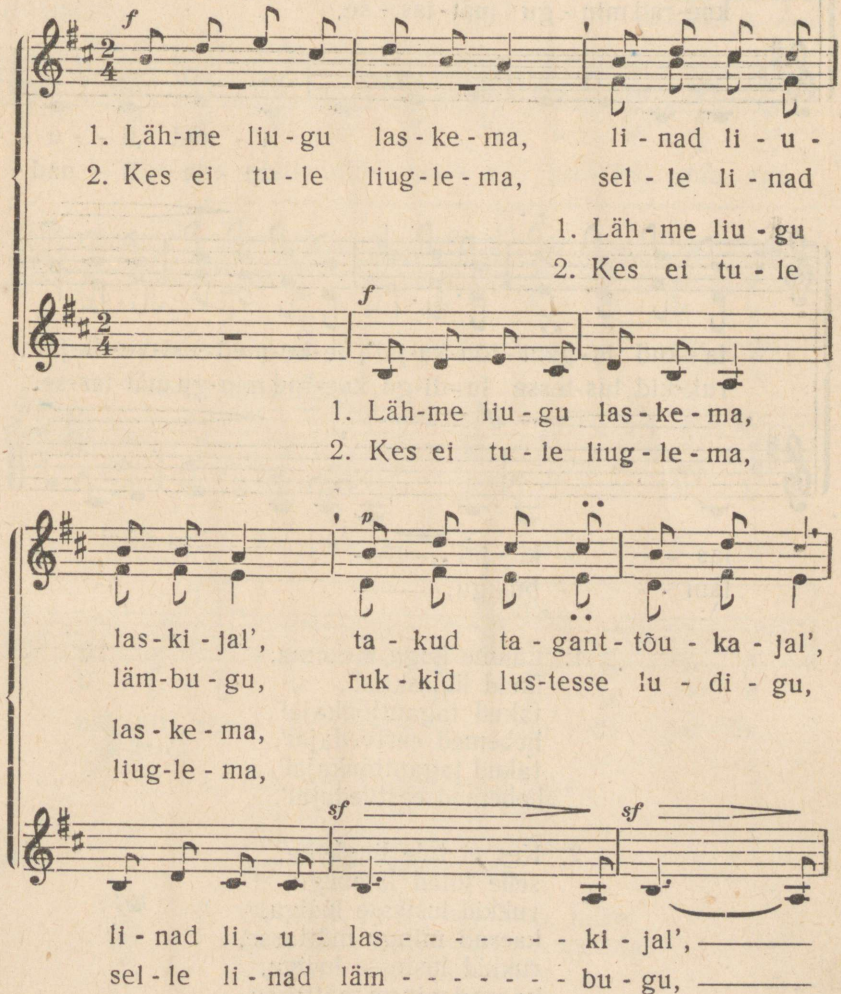

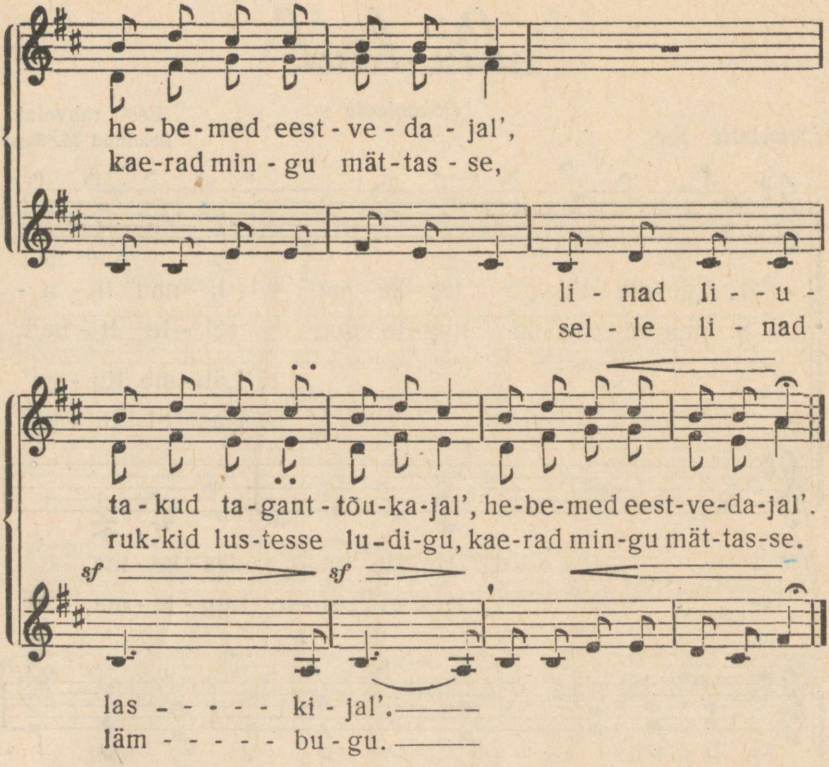

1. Lähme liugu laskema,
linad liulaskijal',
takud taganttõukajal',
hebemed eestvedajal',
takud taganttõukajal',
hebemed eestvedajal'.

2. Kes ei tule liuglema,
selle linad lämbugu,
rukkid lustesse ludigu,
kaerad mingu mättasse,
rukkid lustesse ludigu,
kaerad mingu mättasse.

Kiigelaul

Rahvaluule

Eesti rahvalaul
Seadnud E. Arro

Hoogsalt

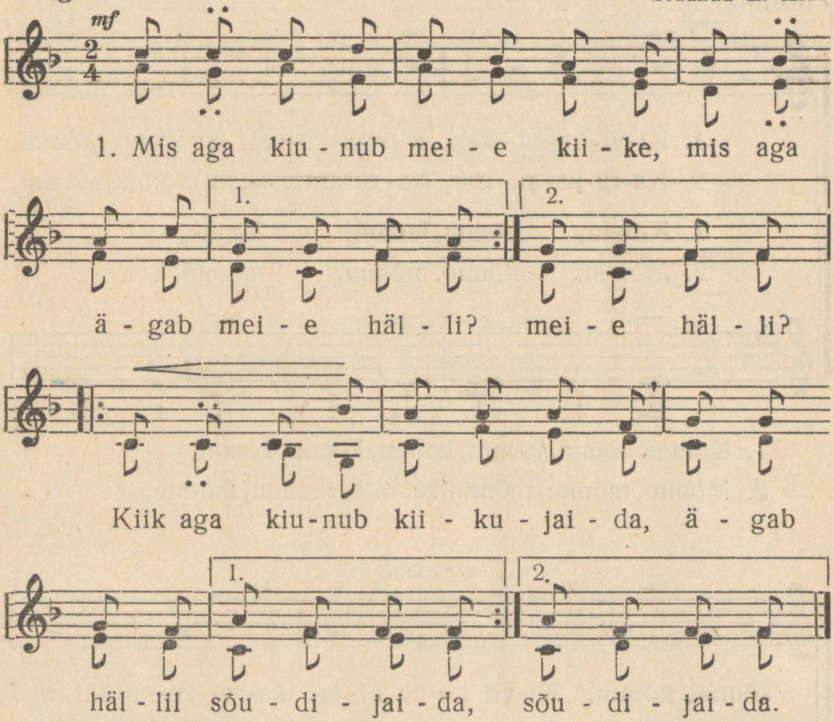

1. Mis aga kiunub meie kiike,
mis aga ägab meie hälli?
Kiik aga kiunub kiikujaida,
ägab hällil sõudijaida.

2. Oot, oot, kiike, noo, noo, kiike!
Las' tuleb külast kümme meesta,
siis saab kiigel kiikujaida,
siis saab hällil sõudijaida.

Kivikasukas

Eesti tantsuviis
Seadnud A. Velmet

Parajalt

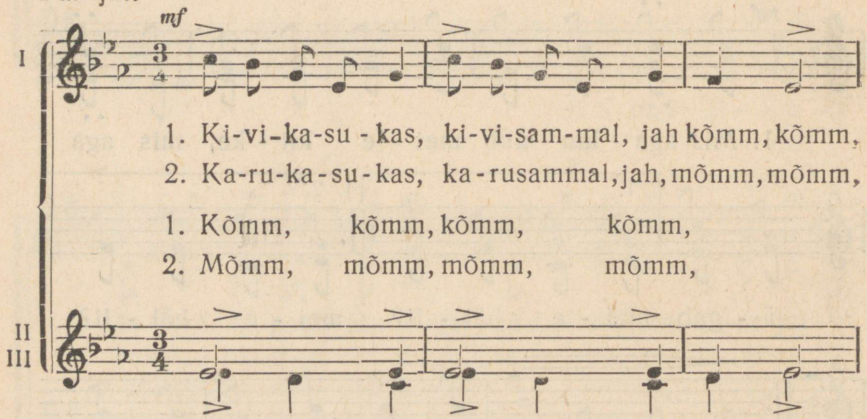

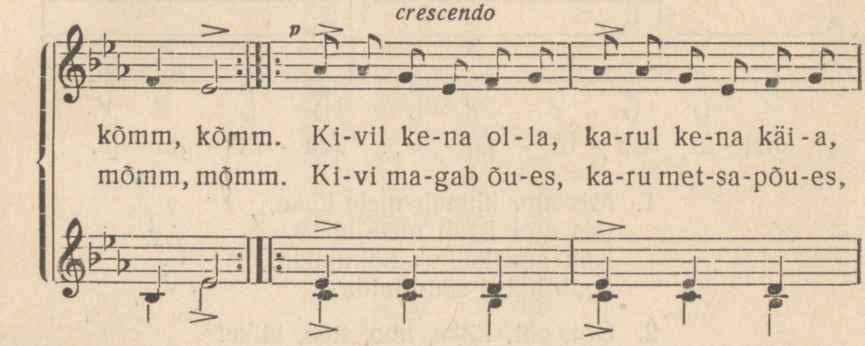

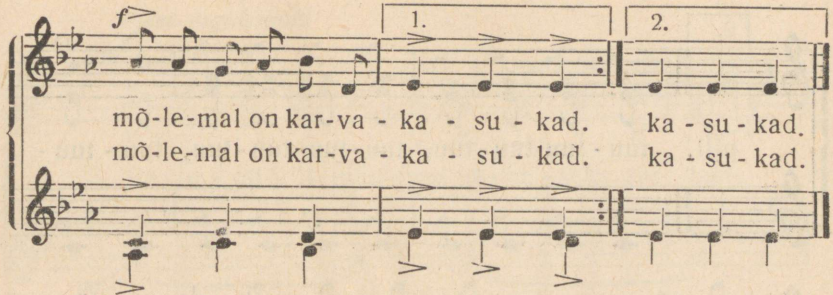

kõmm, kõmm, kõmm, kõmm, kõmm, kõmm.
mõmm, mõmm, mõmm, mõmm, mõmm, mõmm.

1. Kivikasukas, kivisammal,
jah kõmm, kõmm, kõmm, kõmm.
Kivil kena olla,
karul kena käia,
mõlemal on karvakasukad.

2. Karukasukas, karusammal,
jah mõmm, mõmm, mõmm, mõmm.
Kivi magab õues,
karu metsapõues,
mõlemal on karvakasukad.

Pajupill

Rahvaluule

Kiirelt, rõõmsalt

Valgevene rahvalaul
Seadnud S. Polonski

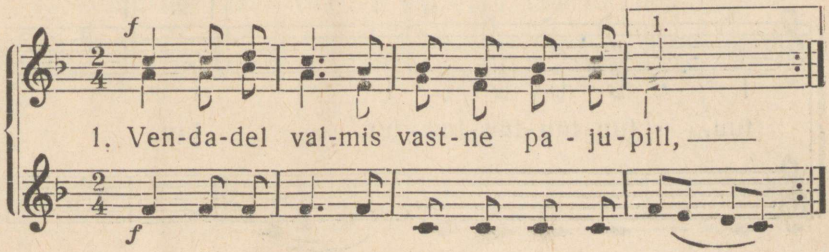

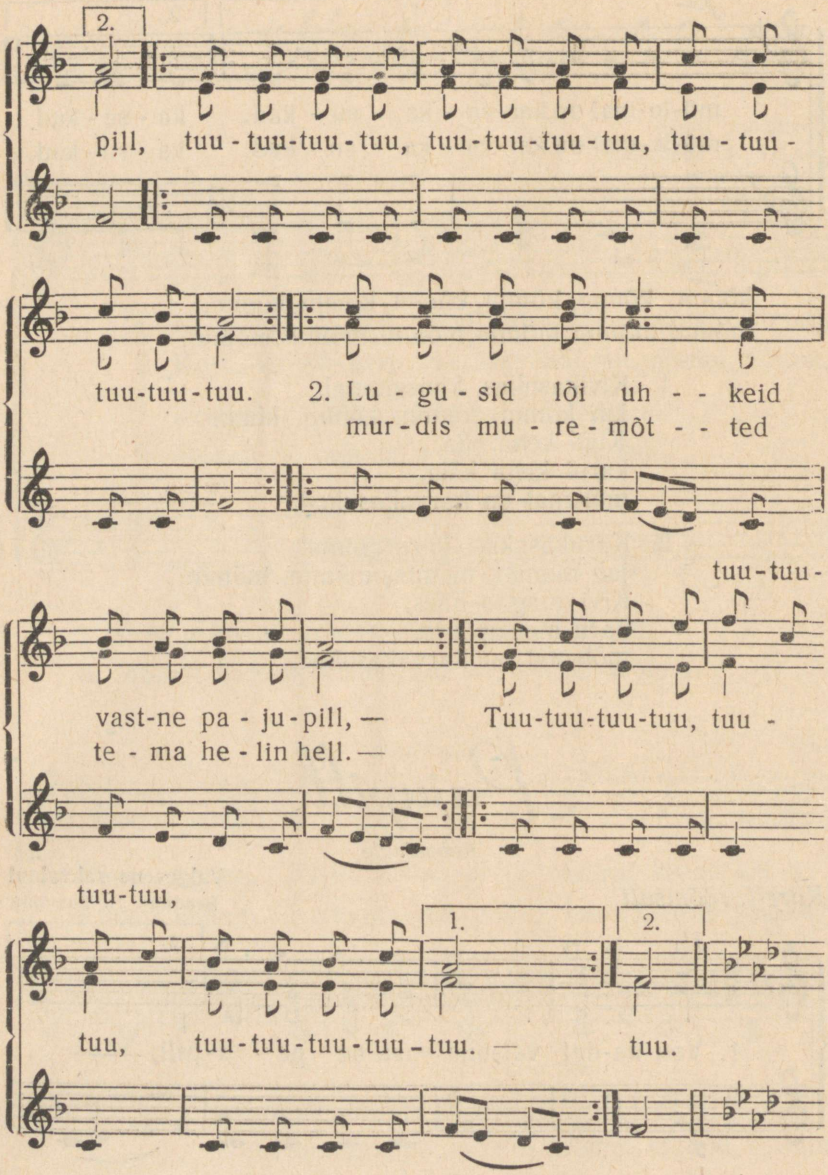
2.
pill, tuu - tuu-tuu - tuu, tuu - tuu-tuu - tuu, tuu - tuu -
tuu-tuu - tuu.
2. Lu - gu - sid lõi uh - - keid
mur - dis mu - re - môt - - ted
tuu-tuu-
vast-ne pa - ju - pill, —
te - ma he - lin hell. —
Tuu-tuu-tuu-tuu, tuu -
tuu-tuu,
1.
2.
tuu, tuu - tuu - tuu - tuu - tuu. — tuu.

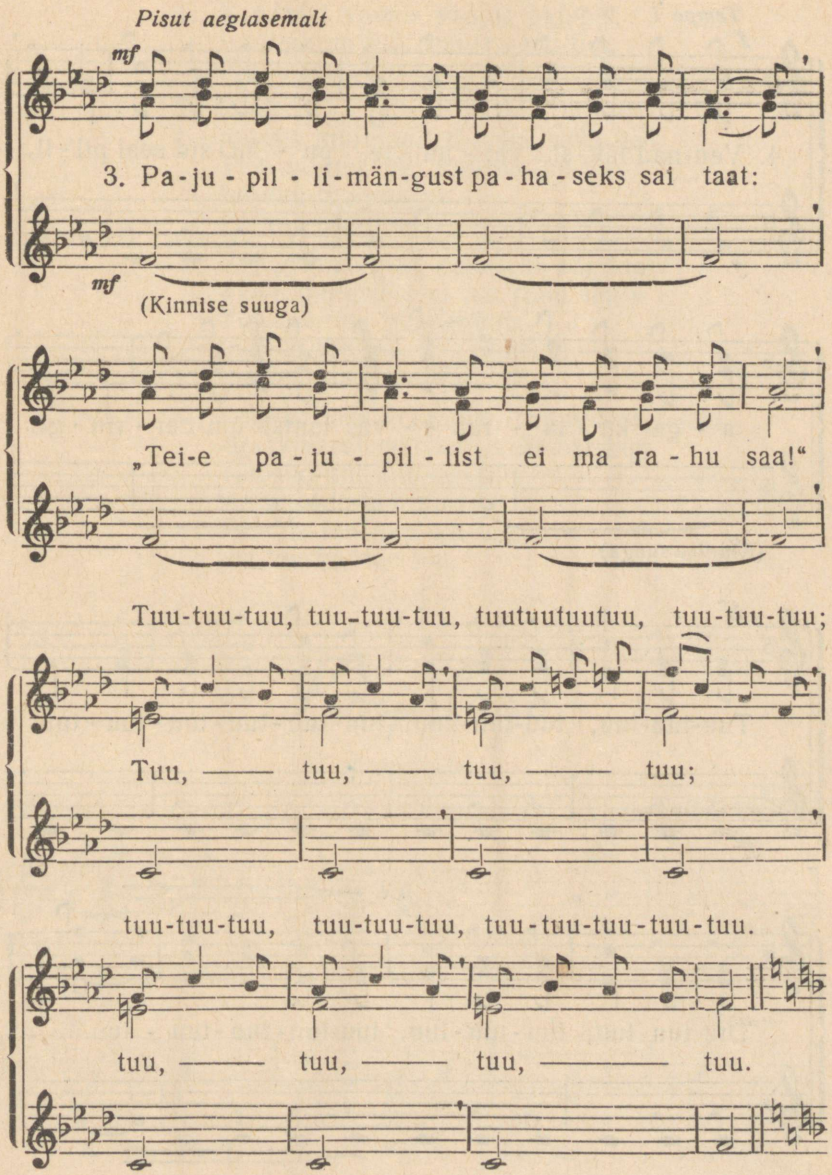
Pisut aeglasemalt
mf
3. Pa-ju-pil-li-män-gust pa-ha-seks sai taat:
mf
(Kinnise suuga)
„Tei-e pa-ju-pil-list ei ma ra-hu saa!“
Tuu-tuu-tuu, tuu-tuu-tuu, tuutuutuutuu, tuu-tuu-tuu;
Tuu, —— tuu, —— tuu, —— tuu;
tuu-tuu-tuu, tuu-tuu-tuu, tuu-tuu-tuu-tuu-tuu.
tuu, —— tuu, —— tuu, —— tuu.

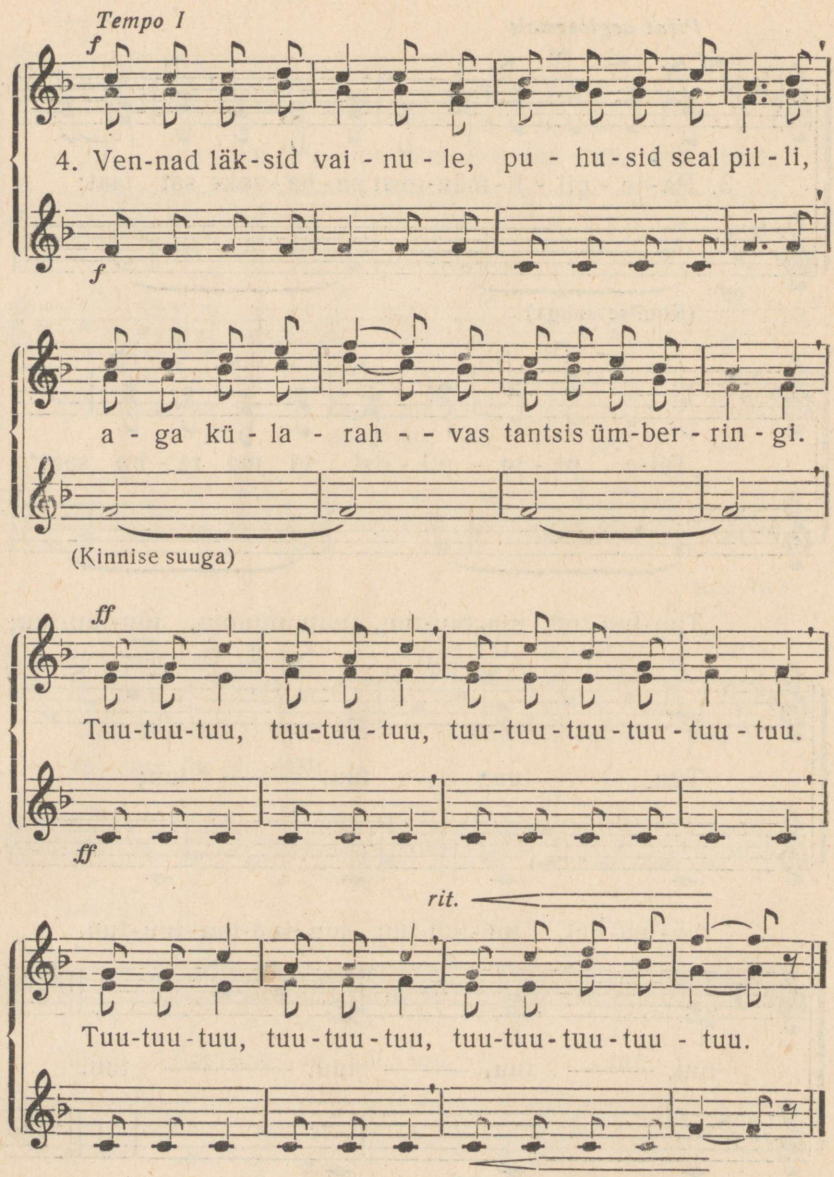
Tempo I
f
4. Ven-nad läk-sid vai - nu - le, pu - hu-sid seal pil - li,
f
a - ga kü - la - rah - - vas tantsis üm-ber - rin - gi.
(Kinnise suuga)
ff
Tuu-tuu-tuu, tuu-tuu-tuu, tuu-tuu-tuu-tuu-tuu-tuu.
ff
rit.
Tuu-tuu-tuu, tuu-tuu-tuu, tuu-tuu-tuu-tuu - tuu.

1. Vendadel valmis vastne pajupill,
tuu-tuu-tuu-tuu, tuu-tuu-tuu-tuu,
tuu-tuu-tuu-tuu-tuu.

2. Lugusid lõi uhkeid vastne pajupill,
murdis muremõtted tema helin hell.
Tuu-tuu-tuu-tuu, tuu-tuu-tuu-tuu,
tuu-tuu-tuu-tuu-tuu.
tuu-tuu-tuu-tuu-tuu.

3. Pajupillimängust pahaseks sai taat:
«Teie pajupillist ei ma rahu saa!»
Tuu-tuu-tuu, tuu-tuu-tuu,
tuu-tuu-tuu-tuu, tuu-tuu-tuu;
tuu-tuu-tuu, tuu-tuu-tuu,

4. Vennad läksid vainule, puhusid seal pilli,
aga külarahvas tantsis ümberringi.
Tuu-tuu-tuu, tuu-tuu-tuu,
tuu-tuu-tuu-tuu-tuu-tuu.
Tuu-tuu-tuu, tuu-tuu-tuu,
tuu-tuu-tuu-tuu-tuu.

Kosjalugu

Rahvaluule

Elavalt Eesti rahvalaul

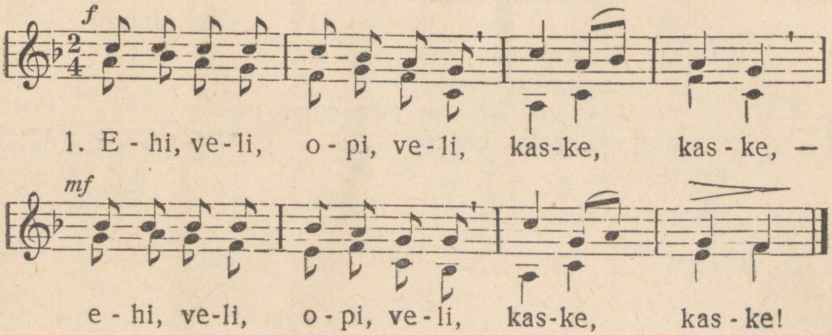

1. Ehi, veli, opi, veli,
kaske, kaske,
ehi, veli, opi, veli,
kaske, kaske!

2. Ehi, veli, esandassa,
kaske, kaske,
päädi saaja päälikussa,
kaske, kaske!

3. Riibu maha rihe rüüdu,
kaske, kaske,
aja sälga auhame,
kaske, kaske!

4. Sää hästi särgi siilo,
kaske, kaske,
korraperast kaska nulga,
kaske, kaske!

5. Neio kaval kaemaie,
kaske, kaske,
neio vali vahtimaie,
kaske, kaske!

6. Neio kaie kamberista,
kaske, kaske,
pilgut silmi pilusta,
kaske, kaske!

7. Kas on paras peiokene,
kaske, kaske,
peeni kas on peio ratsu,
kaske, kaske!

Tudu, tudu, tuvikene

Rahvaluule

Hällitavalt

Eesti rahvalaul
Seadnud M. Saar

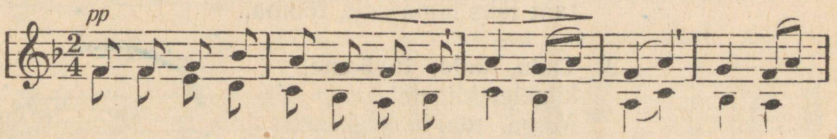

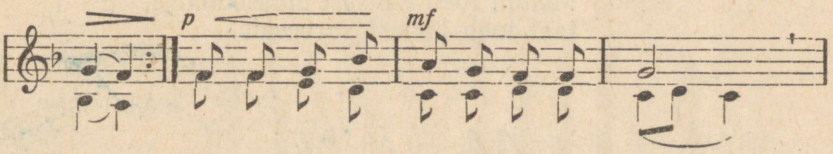

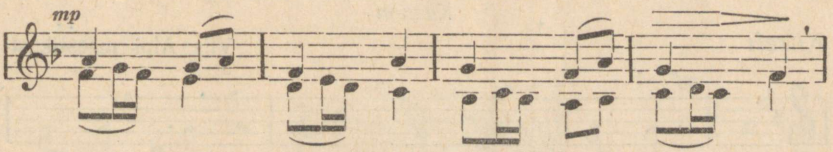

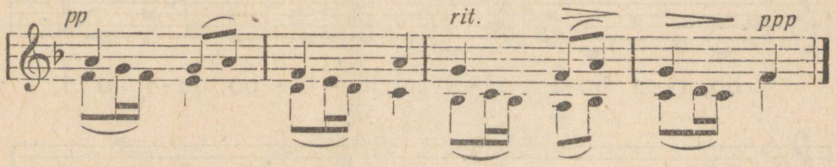

1. Tudu, tudu, tuvikene,
kiigele, kiigele!
Maga, marjaoksakene,
kiigele, kiigele!
Tsuu, tsuu suureks,
kasva kangeksa!
Memm läks metsa marju tooma,
taat läks linna saia tooma.

2. Tudu, tudu, tuvikene,
kiigele, kiigele!
Maga, marjaoksakene,
kiigele, kiigele!
Tsuu, tsuu suureks,
kasva kangeksa!
Memm toob metsast maasikmarja,
taat toob linnast sarvesaia.

Alpi huilur

Kaanon

Kitrelt Viis Alpi mäestikust

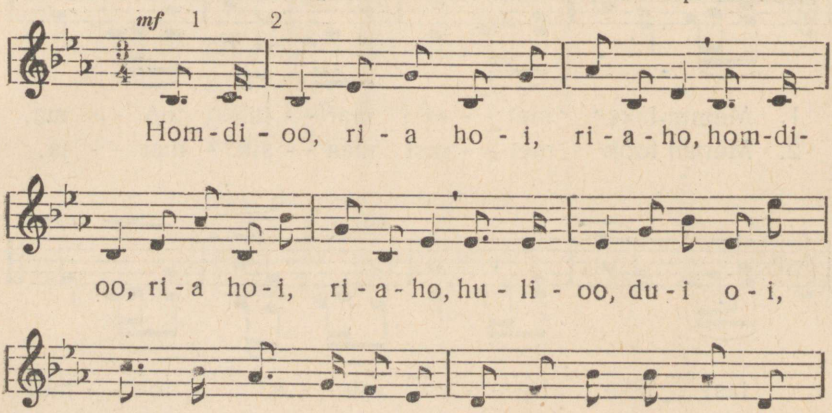

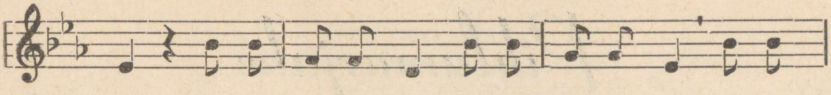

oo! It - ti rit - ti - jo, it - ti rit-ti - jo, it - ti

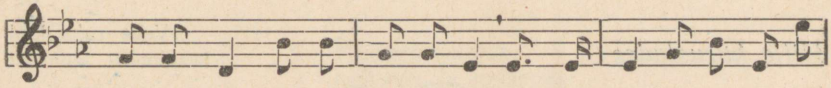

rit-ti - jo, it - ti rit-ti-jo, hu - li - oo, du-i o - i,

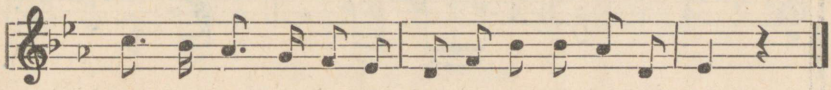

ri - di, ri - di, ri-di, o - i ri-di, ri-di - oo!

Homdi-oo, ria hoi, ria-ho,
homdi-oo, ria hoi, ria-ho,
hulioo, dui oi, ridi, ridi, ridi,
ei, ridi, ridi-oo!
Itti ritti-jo, itti ritti-jo, itti ritti-jo, itti ritti-jo,
hulioo, dui oi, ridi, ridi, ridi,
oi ridi, ridi-oo!

Pihlamarjake

Rahvaluule

Mitte kiirustades

Vene rahvalaul
Seadnud S. Milovski

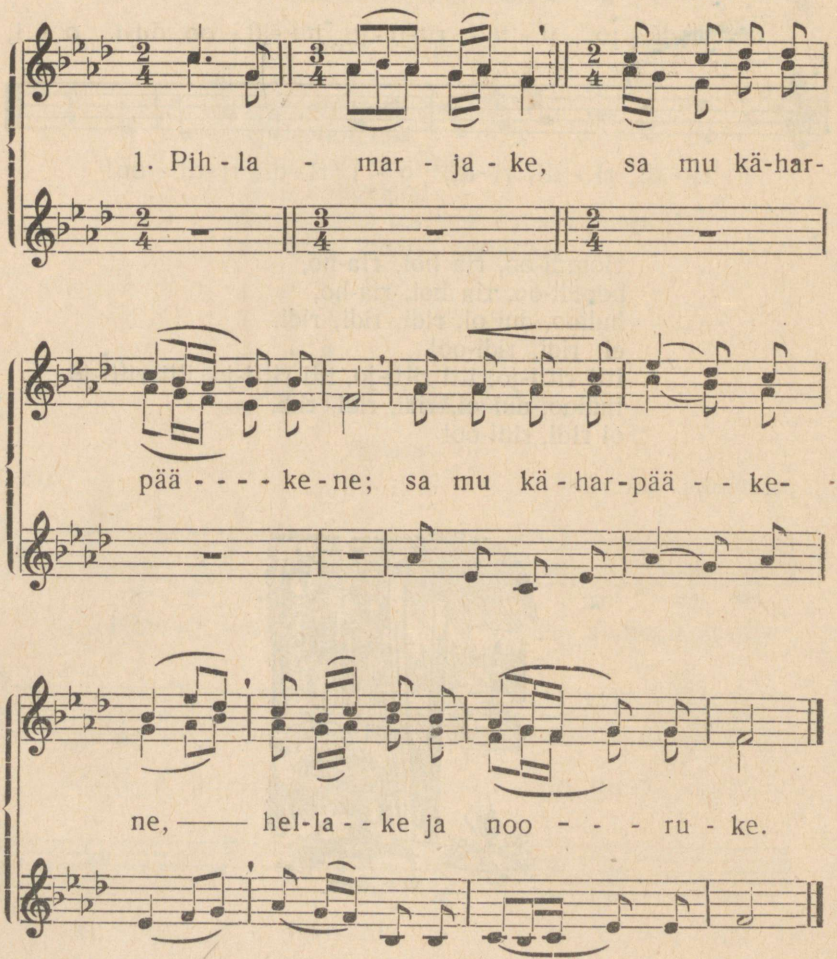

1. Pihlamarjake,
sa mu käharpääkene;
sa mu käharpääkene,
hellake ja nooruke.

2. Käharpääkene,
hellake ja nooruke!
Millal jõudsid võrsuda,
küpseks marjaks valmida?

3. Kevadpäevadel
võrsusin ja õitsesin.
Aga suvekoidikul
küpseks marjaks valmisin.

Matkalaul

Rõõmsalt

Eesti rahvaviis
Seadnud H. Kõrvits

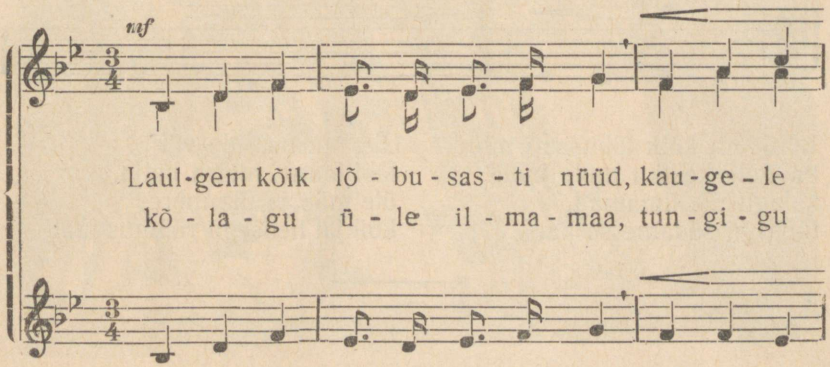

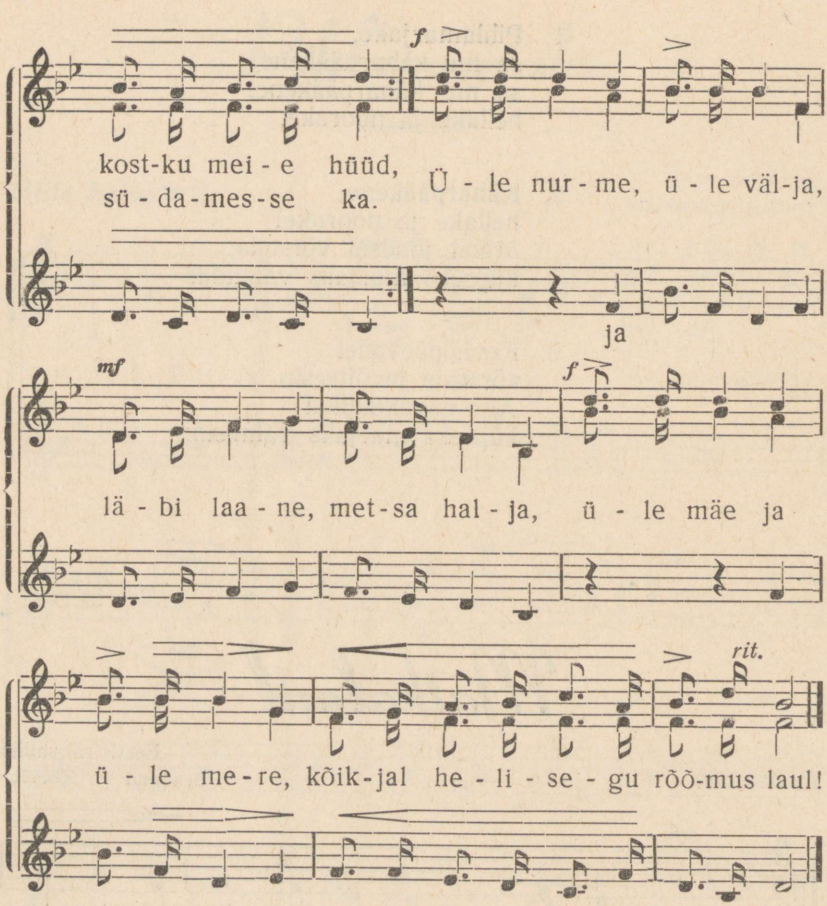

Laulgem kõik lõbusasti nüüd,
kaugele kostku meie hüüd,
kõlagu üle ilmamaa,
tungigu südamesse ka.

Üle nurme, üle välja,
läbi laane, metsa halja,
üle mäe ja üle mere,
kõikjal helisegu rõõmus laul!

Tantsulaul

Eesti rahvaluule

Vilkalt

Eesti rahvalaul
Seadnud H. Kõrvits

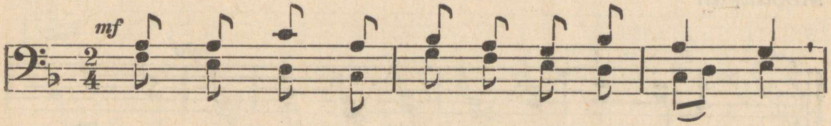

1. Mei - e tamm läeb tant - si - mai - e, kas - ke,

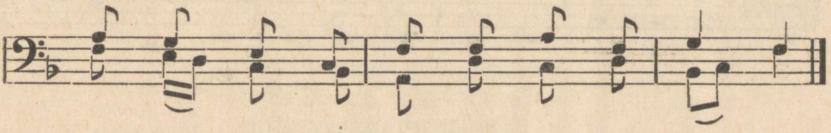

kõ - re kuusk läeb kõn - di - mai - e, kas - ke.

Meie tamm läeb tantsimaie,
kõre kuusk läeb kõndimaie,
:,: visa kuusk läeb veeremaie. :,:

Meie tammel kuldakingad,
kuldakingad, vaskipaelad,
:,: hõbedased ormad pealla. :,:

Tare tahab tantsimista,
põrand tahab põrumista,
tuba uusi uhtumista,
seinaveered sõtkumista.

Taganege, taretalad,
põgenege, palkiparred,
:,: seiske, seinad, sinnapoole! :,:

Kõrgel kaldal vainu taga

Rahvaluule

Mõõdukalt Vene rahvalaul

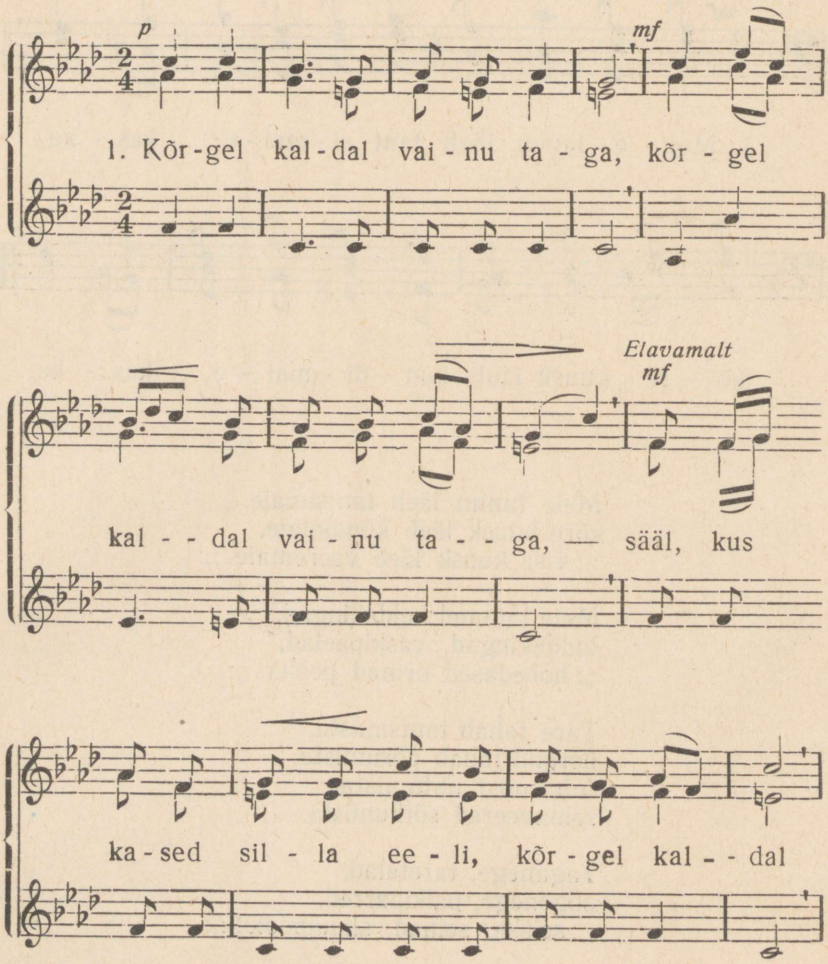

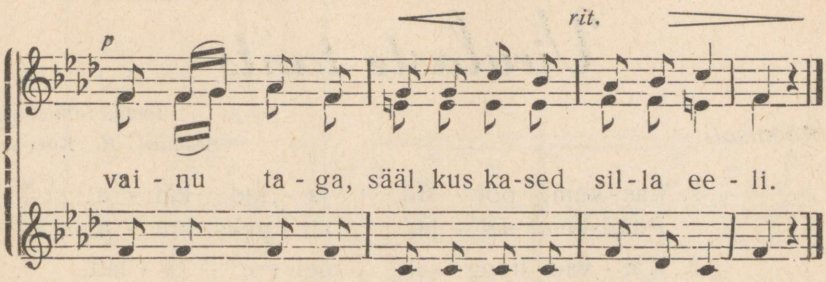

1. :,: Kõrgel kaldal vainu taga, :,:
sääl, kus kased silla eeli,
kõrgel kaldal vainu taga,
sääl, kus kased silla eeli.

2. :,: Rohi haljas, siidipehme, :,:
juttu vestab kuldakeeli,
rohi haljas, siidipehme,
juttu vestab kuldakeeli.

3. :,: Ootab ammu sõpra kallist :,:
külla meile pikalt teelta,
ootab ammu sõpra kallist
külla meile kaugelt teelta.

4. :,: Ootab ammu taati-memme, :,:
nende nõu ja tarka meelta,
ootab ammu taati-memme,
nende nõu ja tarka meelta!

Virulaste tants

Rõõmsalt

Eesti rahvaviis
Seadnud H. Kõrvits

1. Las-kem, poi-sid, ja-lad käi-a,
Püüd-kem sel-jad sir-geks lüü-a,
2. Käi-vad hoog-salt mei-e ja-lad,
Vä-ri-se-vad laed ja ta-lad,
3. Hüp-pa, keer-le hom-mi-ku-ni,
Pea-me pi-du koi-di-ku-ni,

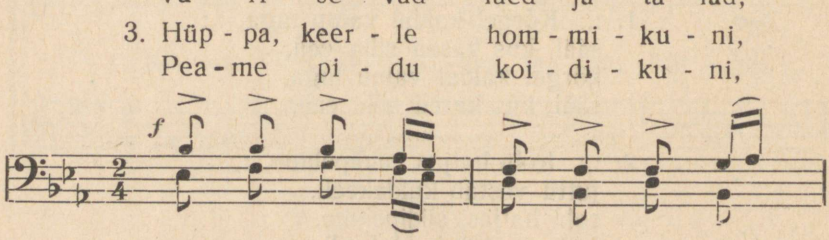

1. see on vi-ru-las-te
see on mei-e pois-te
2. nii on vi-ru-las-te
see on mei-e pois-te
3. see on vi-ru-las-te
see on mei-e pois-te

1.
va-na tants!
va-na viis.
va-na tants.

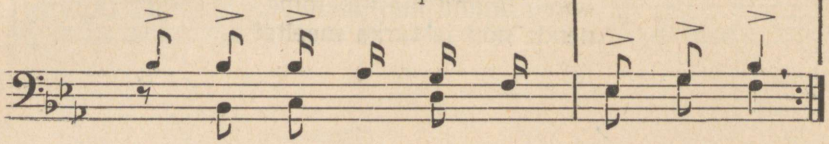

1. on vi--ru
on pois--te
2. on vi--ru
on pois--te
3. on vi--ru
on pois--te

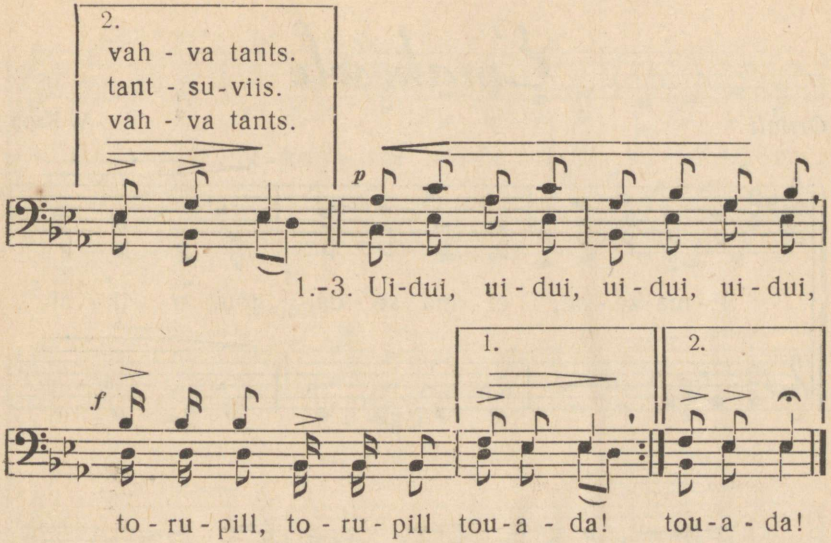

1. Laskem, poisid, jalad käia,
see on virulaste vana tants!
Püüdkem seljad sirgeks lüüa,
see on meie poiste vahva tants!
:,: Ui-dui, ui-dui, ui-dui, ui-dui,
torupill, torupill touada! :,:

2. Käivad hoogsalt meie jalad,
nii on virulaste vana viis.
Värisevad laed ja talad,
see on meie poiste tantsuviis.
:,: Ui-dui, ui-dui, ui-dui, ui-dui,
torupill, torupill touada! :,:

3. Hüppa, keerle hommikuni,
see on virulaste vana tants!
Peame pidu koidikuni,
see on meie poiste vahva tants.
:,: Ui-dui, ui-dui, ui-dui, ui-dui,
torupill, torupill touada! :,:

Emakesele

Ornalt **A. Kapp**

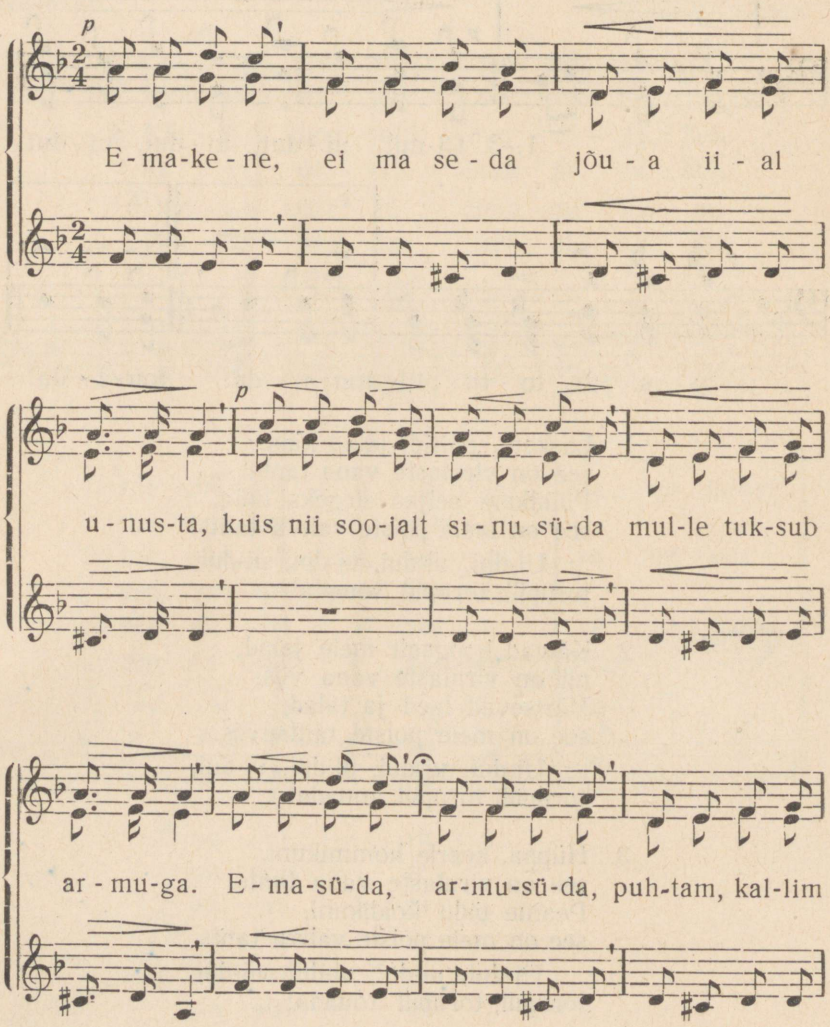

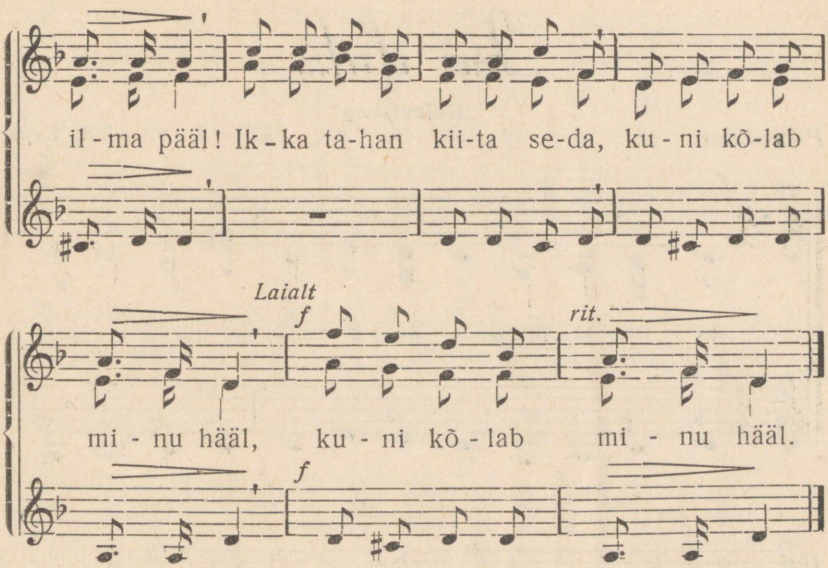

Emakene, ei ma seda
jõua iial unusta,
kuis nii soojalt sinu süda
mulle tuksub armuga.
Emasüda, armusüda,
puhtam, kallim ilma pääl!
Ikka tahan kiita seda,
kuni kõlab minu hääl,
kuni kõlab minu hääl.

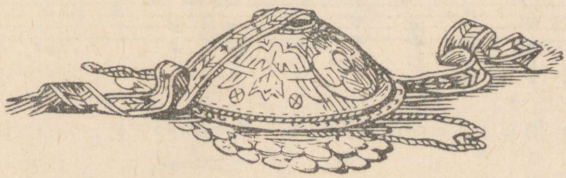

Isa iluks

„Kalevipoeg“

Pikkamisi **A. Kapp**

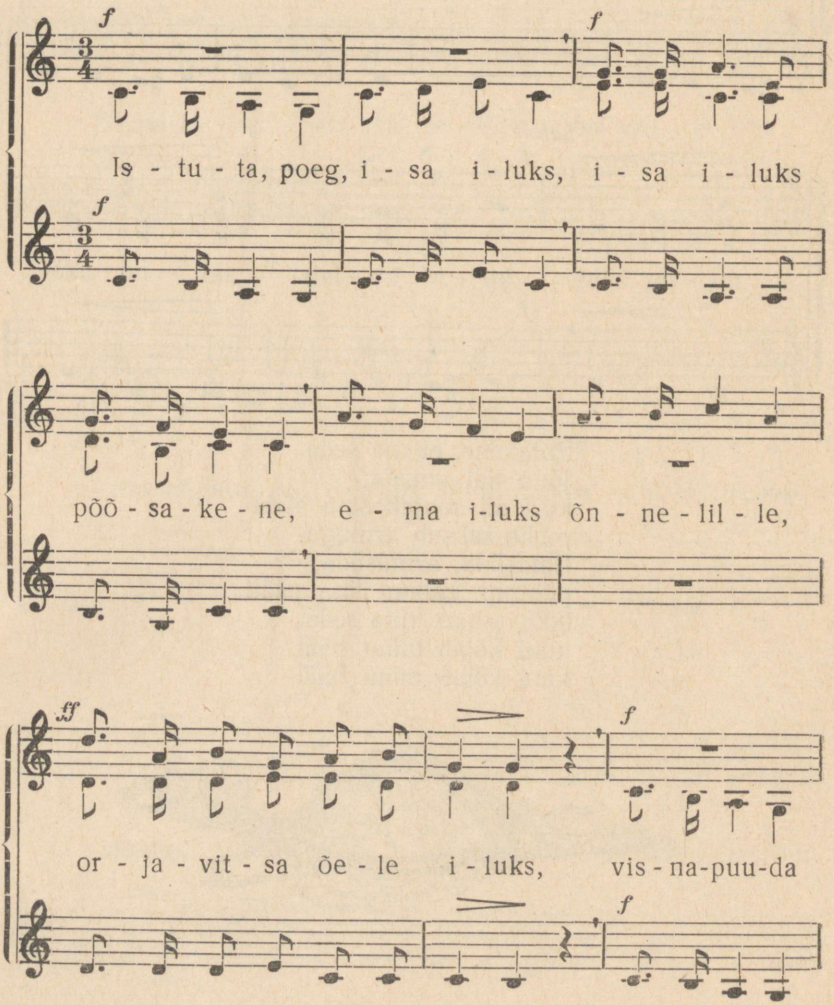

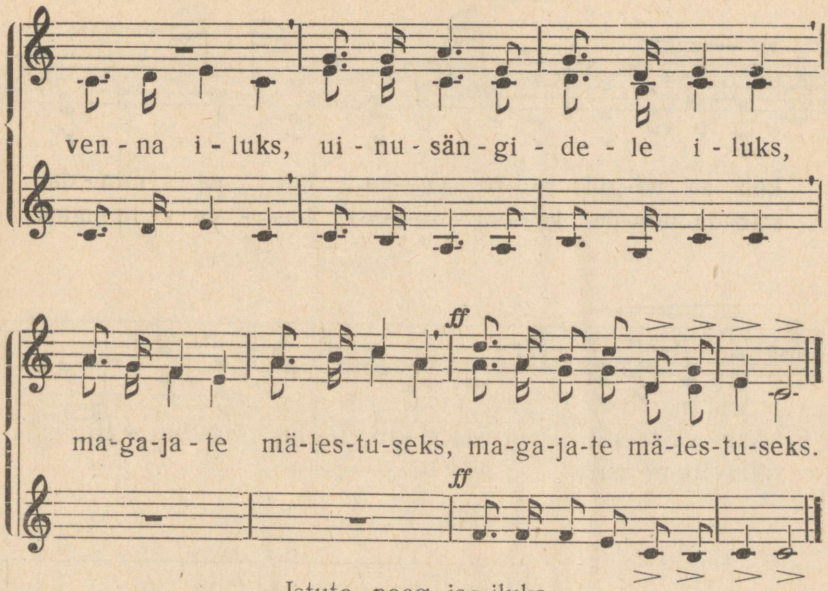

Istuta, poeg, isa iluks,
isa iluks põõsakene,
ema iluks õnnelille,
orjavitsa õele iluks,
visnapuuda venna iluks,
uinusängidele iluks,
magajate mälestuseks,
magajate mälestuseks.

Tütre tänu

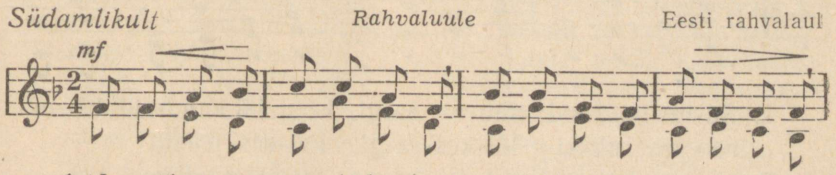

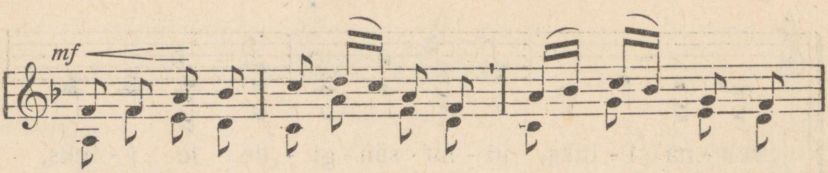

küll sa nä-gid suu-re vae-va, kui sa min-da
min-da nõn-da kas-va - ta-mast, kas - va - ta-mast,

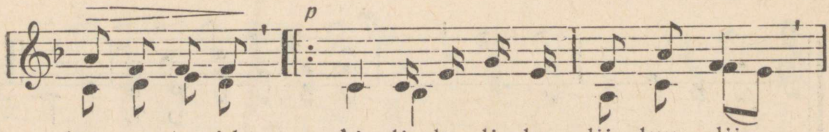

kas-va-ta-sid. 1.-2. Ai li-lu-li-lu, lii-luu-lii,
kal-lis-ta-mast. Ai lii ———

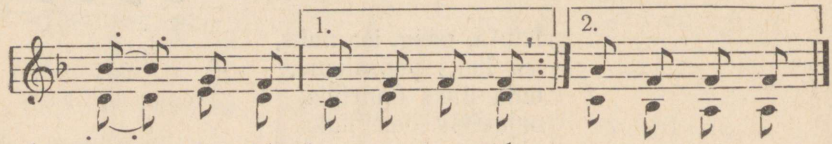

1. ü - les tõst-sid, hü - pa - ta - sid,
ma - ha pa - nid, män-gi - ta - sid.
2. suu juu - res sui - su - ta - mast,
ka - hel kä - el kii - gu - ta - mast.

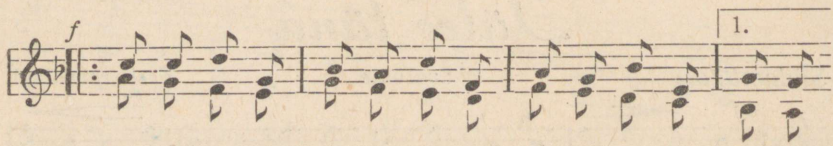

1. Sü-les hoid-sid süü-es - sa-gi, käe pääl kand-sid käi-es-
rü - pes ruk-ki lõi-kes-sa-gi, kai-sus li - nu
2, O - le ter-ve, ei-de - ke-ne, tei-seks ter-ve, taa-di-
min-da nõn-da kas-va-ta-mast, kas-va-ta-mast

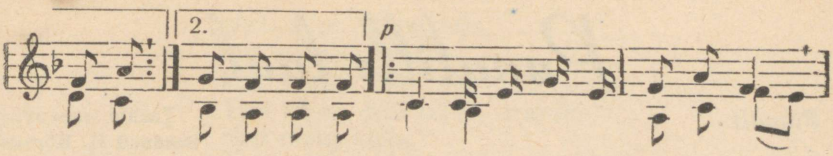

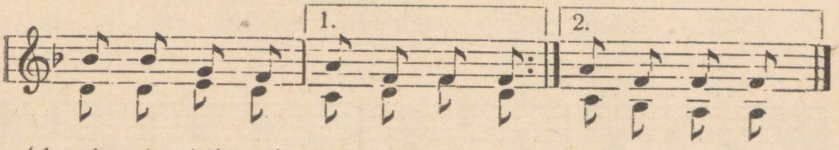

1. Isakene, taadikene,
emakene, memmekene,
küll sa nägid suure vaeva,
kui sa minda kasvatasid.
Ai-li-lu-li-lu, lii-luu-lii,
üles tõstsid, hüpatasid,
ai-li-lu-li-lu, lii-luu-lii,
maha panid, mängitasid.
Süles hoidsid süüessagi,
käe pääl kandsid käiessagi,
rüpes rukki lõikessagi,
kaisus linu kakkessagi.
Ai-li-lu-li-lu, lii-luu-lii,
et ei tulnud tuuli pääle,
ai-li-lu-li-lu, lii-luu-lii,
ega veerend vihma pääle.

2. Ole terve, eidekene,
teiseks terve, taadikene,
minda nõnda kasvatamast,
kasvatamast, kallistamast.
Ai-li-lu-li-lu, lii-luu-lii,
suu juures suisutamast,
ai-li-lu-li-lu, lii-luu-lii,
kahel käel kiigutamast.
Ole terve, eidekene,
teiseks terve, taadikene,
minda nõnda kasvatamast,
kasvatamast, kallistamast.
Ai-li-lu-li-lu, lii-luu-lii,
tänu teile hauassagi,
ai-li-lu-li-lu, lii-luu-lii,
musta mulla katte alla.

Punalille laul

Elavalt

Tšehhi rahvaviis
Seadnud H. Kõrvits

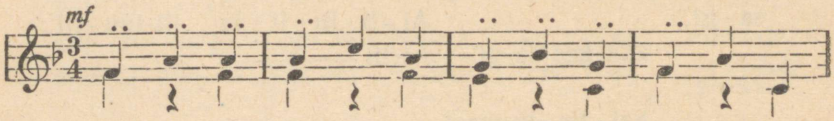

1. Neiu noo-ri, puna-pii-ga, mu kul-la - ke kal - lis,
2. Nüüd panen mina puna-lil - le, sini-silma-line, sulle rin - da,
1. Nei - - u noo - ri, pu - na - pii - ga,
2. Nüüd ma pa - nen lil - le rin - da,

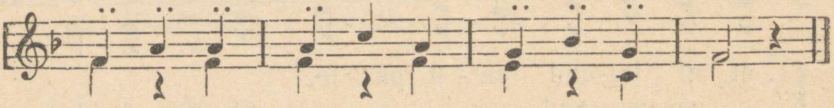

küll no - pin sulle lil - le tuli - pu - na - se.
lille läbi laulan lemme-lau-lu sinu süda-mele ma.
küll ma lil - le no - pin sull'.
lau - lan lau - lu sul - le ma.

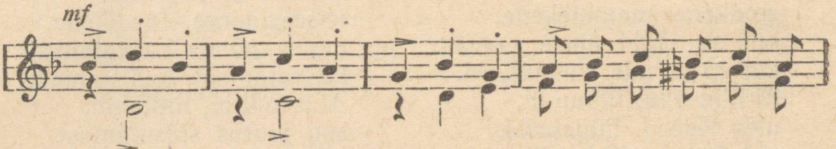

Tral-lal-la, tral-lal - la, tral-lal-la, } o - led mi-nu kul-la,
Trall, trall, tral-la }

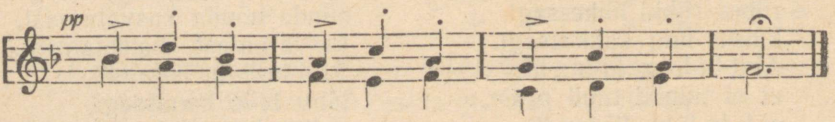

tral - lal - la, tral - lal - la, tral - lal - lal - laa.

1. Neiu noori, punapiiga,
mu kullake kallis,
küll nopin sulle lille tulipunase.
Tral-lal-la, tral-lal-la, tral-lal-la,
oled minu kulla,
tral-lal-la, tral-lal-la, tral-lal-lal-laa.

2. Nüüd panen mina punalille,
sinisilmaline, sulle rinda,
lille läbi laulan lemmelaulu
sinu südamele ma.
Tral-lal-la, tral-lal-la, tral-lal-la,
oled minu kulla,
tral-lal-la, tral-lal-la, tral-lal-lal-laa.

Ei saa mitte vaiki olla

A. Haava

Parajalt Eesti rahvaviis

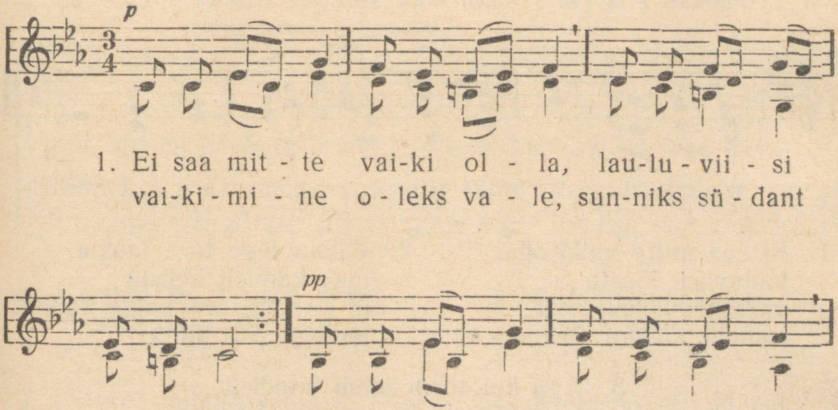

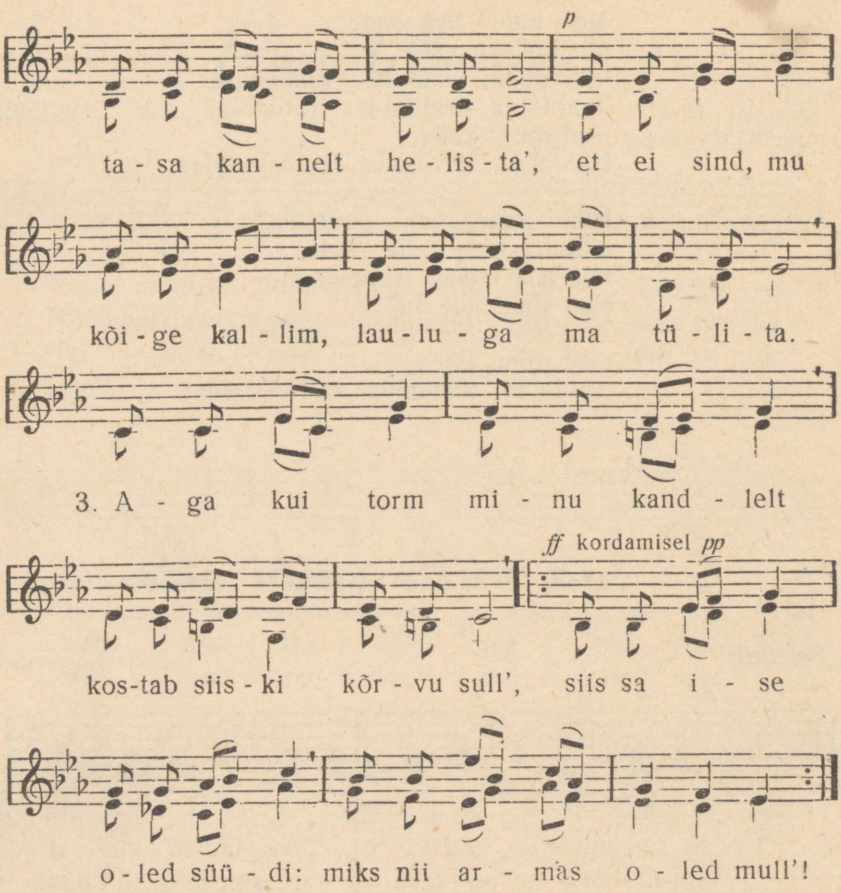

1. Ei saa mitte vaiki olla,
lauluviisi lõpeta',
vaikimine oleks vale,
sunniks südant lõhkema.

2. Tahan õige tasa laulda,
tasa kannelt helista',
et ei sind, mu kõige kallim,
lauluga ma tülita.

3. Aga kui torm minu kandlelt
kostab siiski kõrvu sull',
siis sa ise oled süüdi:
miks nii armas oled mull'!

Kaugelt jõe tagant

Parajalt **A. Arenski**

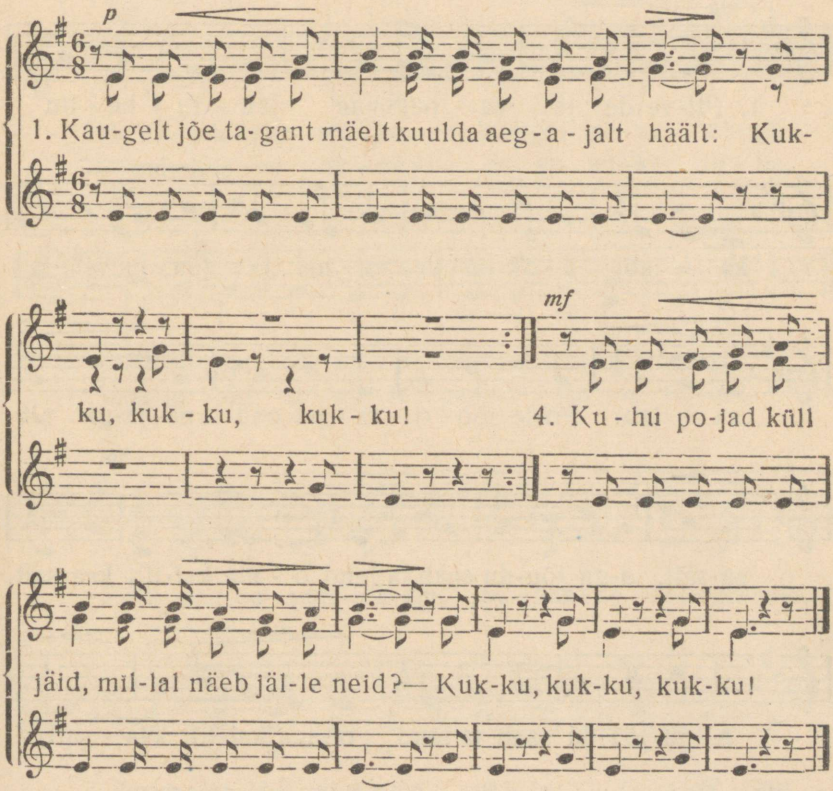

1. Kaugelt jõe tagant mäelt
kuulda aeg-ajalt häält:
Kukku, kukku, kukku!

2. Peitnud puulatva end,
hüüab kaeblikult lind:
Kukku, kukku, kukku!

3. Pojad kaotanud ta,
kuidas leiab nüüd nad?
Kukku, kukku, kukku!

4. Kuhu pojad küll jäid,
millal näeb jälle neid?
Kukku, kukku, kukku!

Lõoke

Aeglaselt M. Glinka

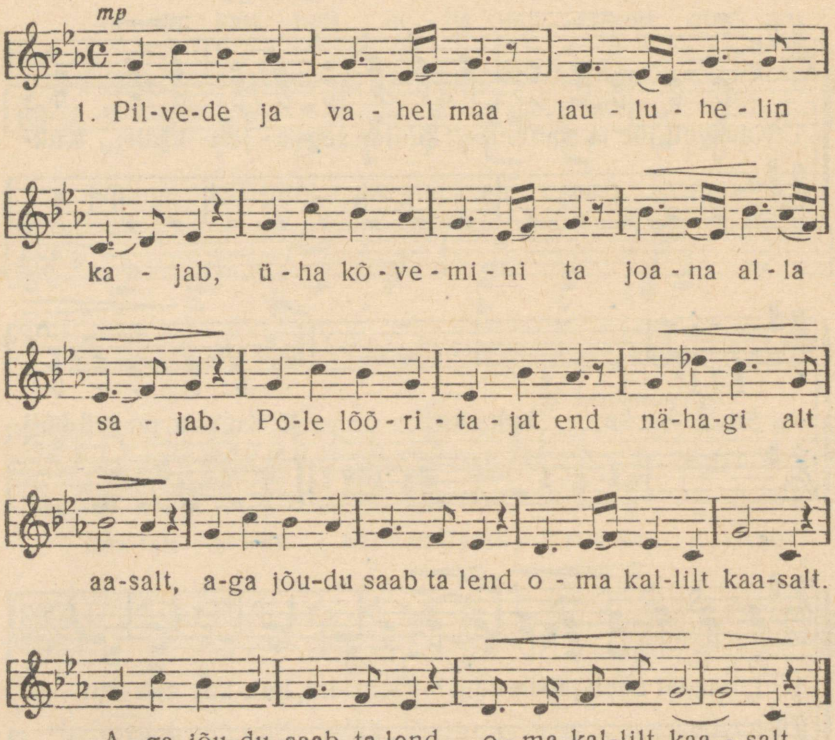

1. Pilvede ja vahel maa
lauluhelin kajab,
üha kõvemini ta
joana alla sajab.
Pole lõõritajat end
nähagi alt aasalt,
:,: aga jõudu saab ta lend
oma kallilt kaasalt. :,:

2. Lõokese laulurõõm
tuulehõlma kandub.
Kuskil hinges süttib lõõm,
keegi laulul' andub.
Voola, minu lauluviis,
lasku tasa alla,
:,: et mind vaikselt kuuleks siis
hing kel ootel valla. :,:

Soov

Liikuvalt **F. Chopin**

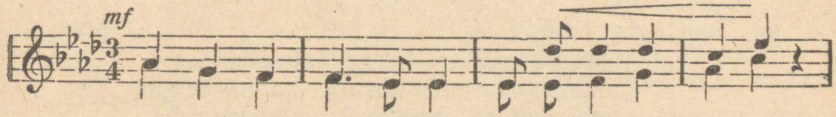

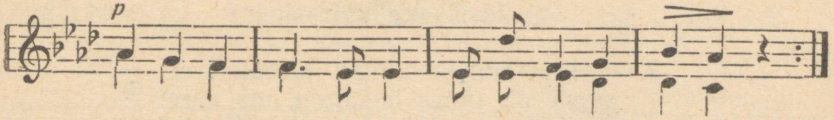

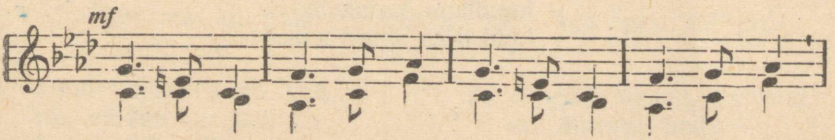

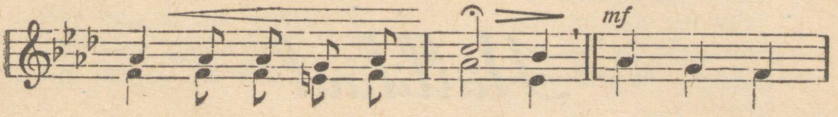

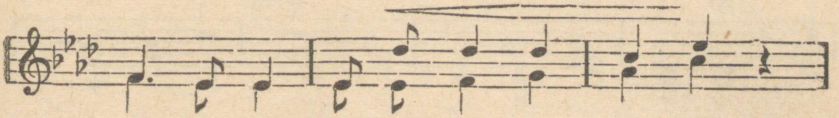

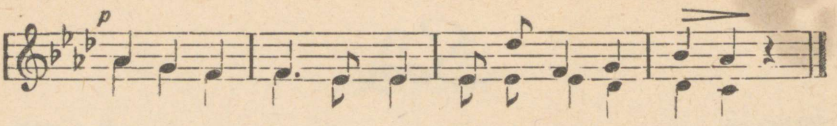

1. Oleksin päikene kõrgel taevatelgil,
ainult siis sinule säraks' kaunil helgil!
Seal, kus su aknake ja su väike tuba,
paista vaid sinule paluksin ma luba!

Päiksena paistaksin,
aknasse helgiksin,
kuid ikka ainult sulle!

2. Oleksin linnuke kõrgel taevakaarel,
ainult siis sinule laulaksin, mu aare!
Seal, kus su aknake ja su väike tuba,
laulda vaid sinule paluksin ma luba!

Linnuna laulaksin,
kandlena kajaksin,
kuid ikka ainult sulle!

Hällilaul

A. Daniel

Hällitavalt **J. Brahms**

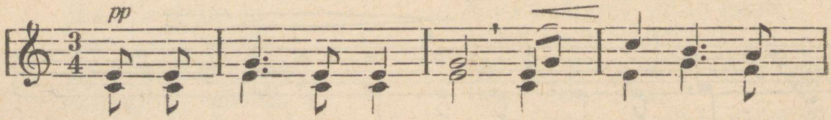

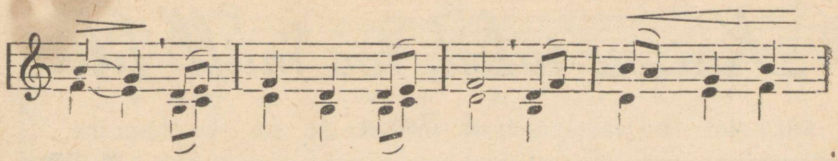

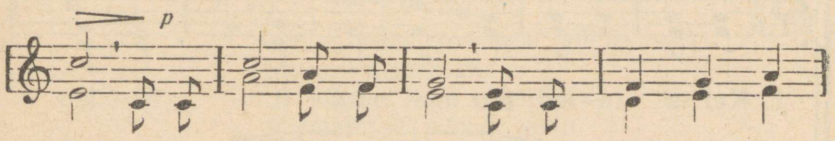

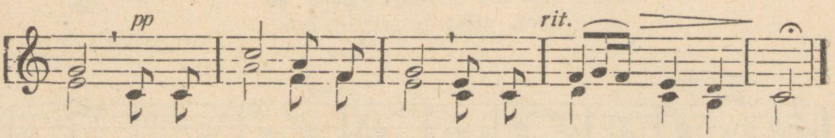

1. Uinu vaikselt, mu lind,
ma valvan ju sind!
Su voodilt ei läe,
nüüd magama jää!
Hommikul päiksekiir
une laugelt sul viib;
hommikul päiksekiir
une laugelt sul viib.

2. Maga vaikselt, mu lind,
sul mureta rind,
veel süütu su silm,
veel tundmata ilm.
Hommikul päiksekiir
une laugelt sul viib;
hommikul päiksekiir
une laugelt sul viib.

Kui sa tuled, too mull' lilli

A. Haava

Õrnalt **M. Härma**

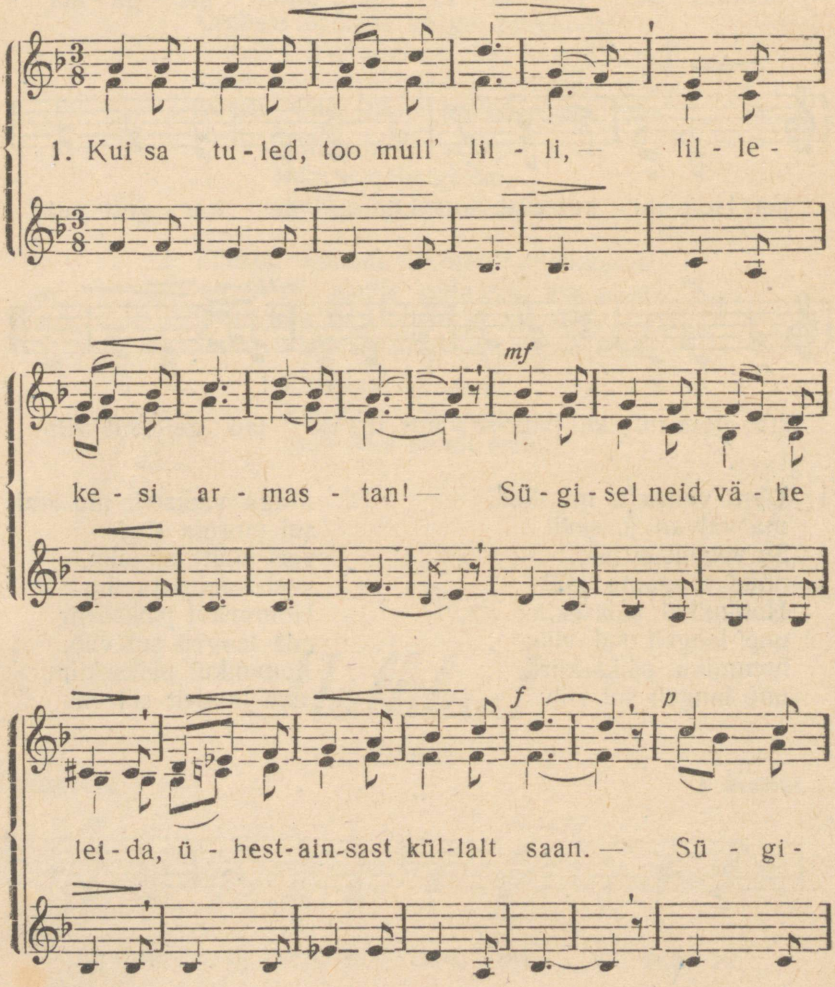

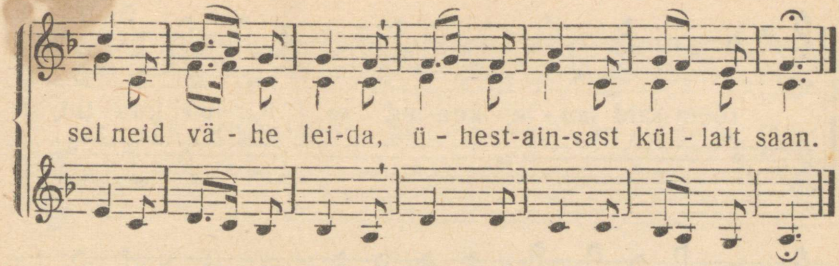

1. Kui sa tuled, too mull' lilli,
lillekesi armastan!
:,: Sügisel neid vähe leida,
ühestainsast küllalt saan :,:
2. Ehk vast juhtud nurmelt leidma
veel mõnd hilist lillekest,
:,: kõige kallim, oh kui väga
tänaksin sind selle eest :,:

Näärilaul

R. Parve

V. Kapp

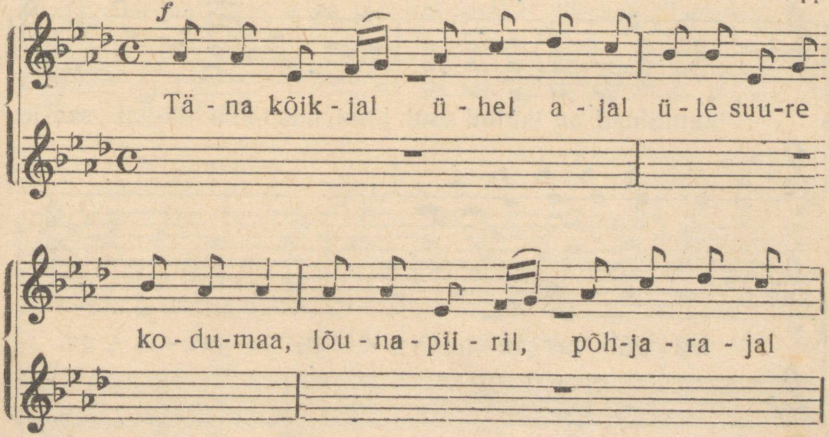

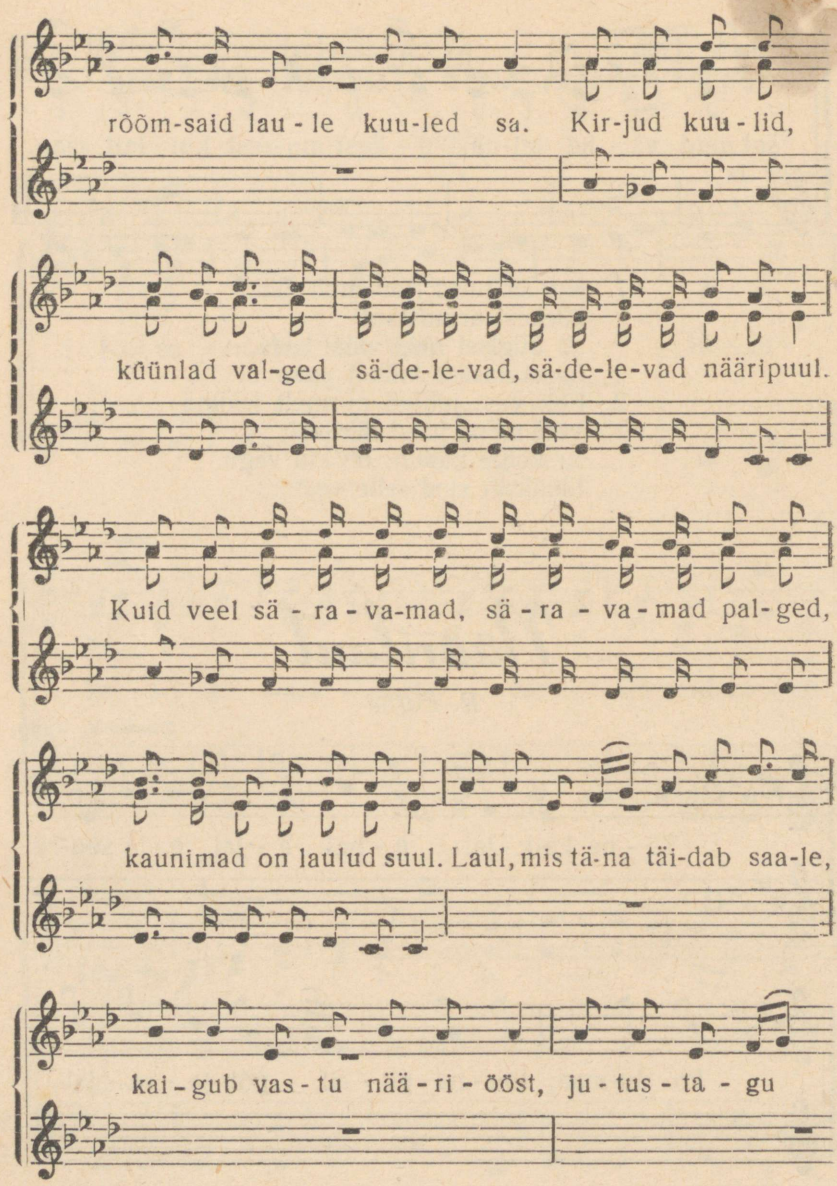
rõõm-said lau-le kuu-led sa. Kir-jud kuu-lid,
küünlad val-ged sä-de-le-vad, sä-de-le-vad nääripuul.
Kuid veel sä-ra-va-mad, sä-ra-va-mad pal-ged,
kaunimad on laulud suul. Laul, mis tä-na täi-dab saa-le,
kai-gub vas-tu nää-ri-õõst, ju-tus-ta-gu

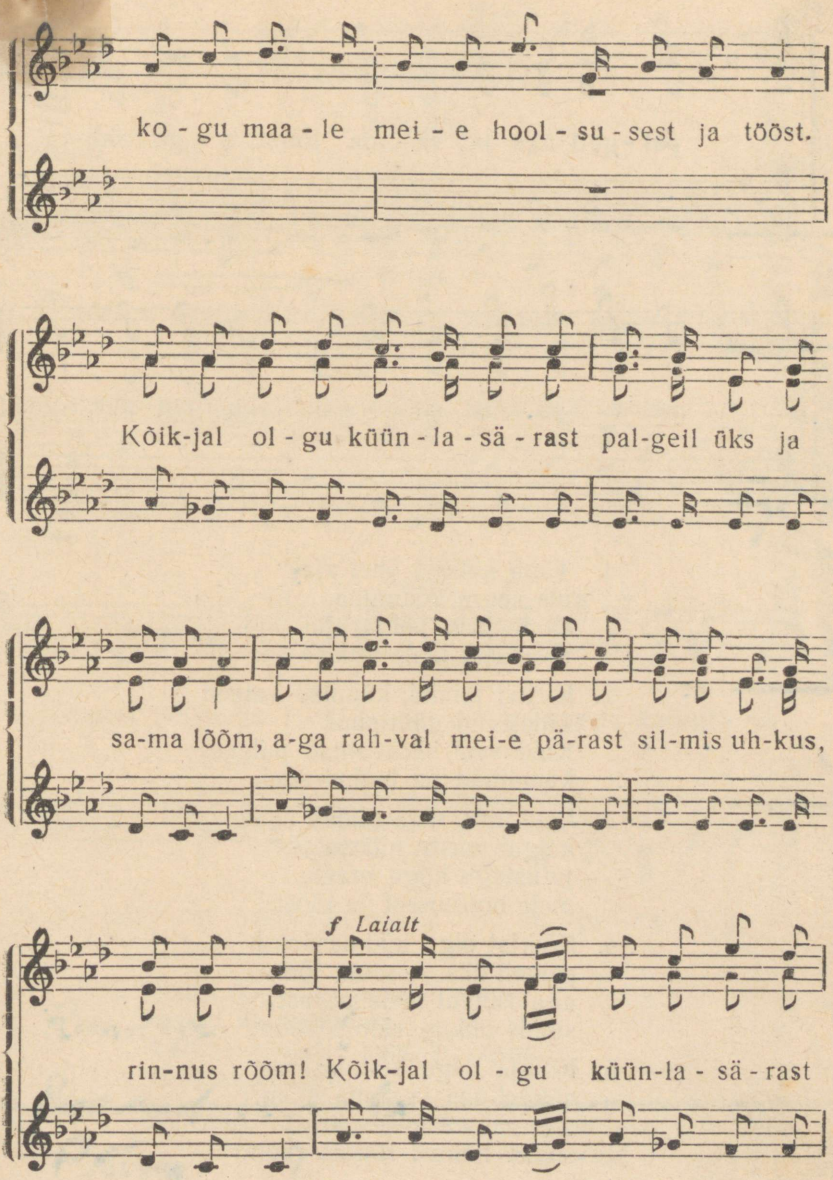
ko - gu maa - le mei - e hool - su - sest ja tööst.
Kõik-jal ol - gu küün - la - sä - rast pal-geil üks ja
sa-ma lõõm, a-ga rah-val mei-e pä-rast sil-mis uh-kus,
f Laialt
rin-nus rõõm! Kõik-jal ol - gu küün-la - sä - rast

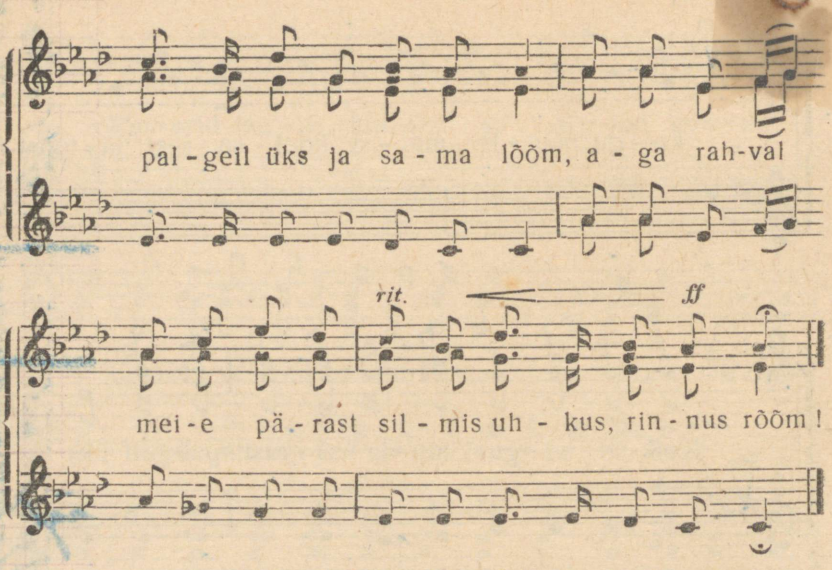

1. Täna kõikjal ühel ajal
üle suure kodumaa,
lõunapiiril, põhjarajal
rõõmsaid laule kuuled sa.

2. Kirjud kuulid, küünlad valged
sädelevad nääripuul.
Kuid veel säravamad palged,
kaunimad on laulud suul.

3. Laul, mis täna täidab saale,
kaigub vastu näärioost,
jutustagu kogu maale
meie hoolsusest ja tööst.

4. Kõikjal olgu küünlasärast
palgeil üks ja sama lõõm,
aga rahval meie pärast
silmis uhkus, rinnus rõõm!

5. Kõikjal olgu küünlasärast
palgeil üks ja sama lõõm,
aga rahval meie pärast
silmis uhkus, rinnus rõõm!

Kevadelaul

I. Sikemäe

Rõõmsalt

L. Tauts

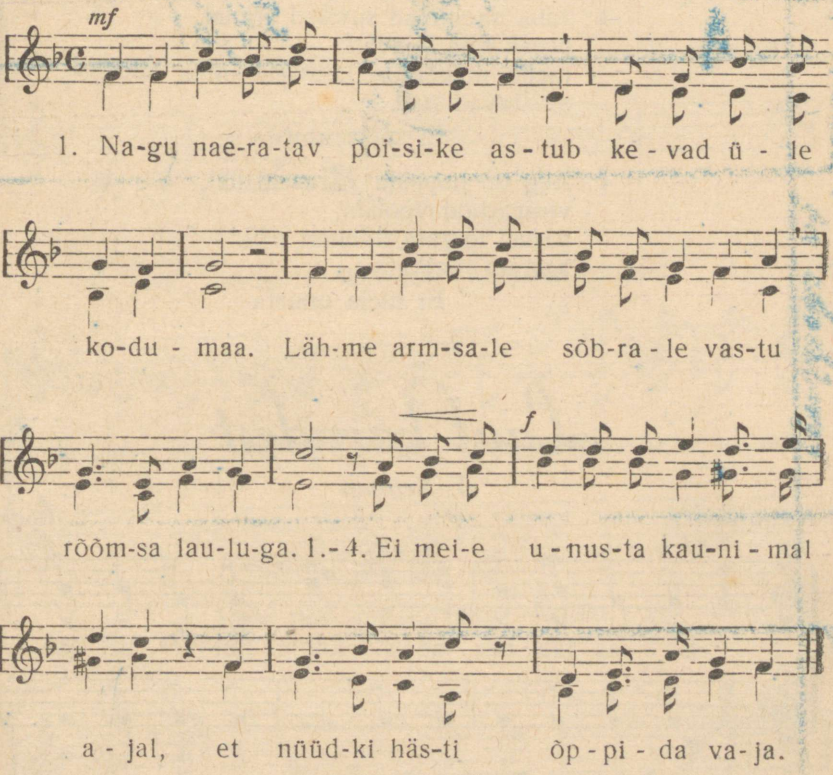

1. Nagu naeratav poisike astub
kevad üle kodumaa.
Lähme armsale sõbrale vastu
rõõmsa lauluga.

Refrään: Ei meie unusta kaunimal ajal,
et nüüdki hästi õppida vaja.

2. Päike soojusesagaraid annab
avakäsi, muigesuul.
Meie viitest ja neljadest kannab
teateid ringi tuul.
Ei meie unusta ...

3. Juba saabuvad suvised linnud,
pesakastid leiavad,
meile, meistreile, kiituseks innul
siristavad nad.
Ei meie unusta ...

4. Aeg on noppida varaseid lilli,
vesirattaid voolida,
pajust lõigata kõlavat pilli,
aeg on matkata.
Ei meie unusta ...

Laul karudest

Õ. Seiman

Naljatoonis **L. Tauts**

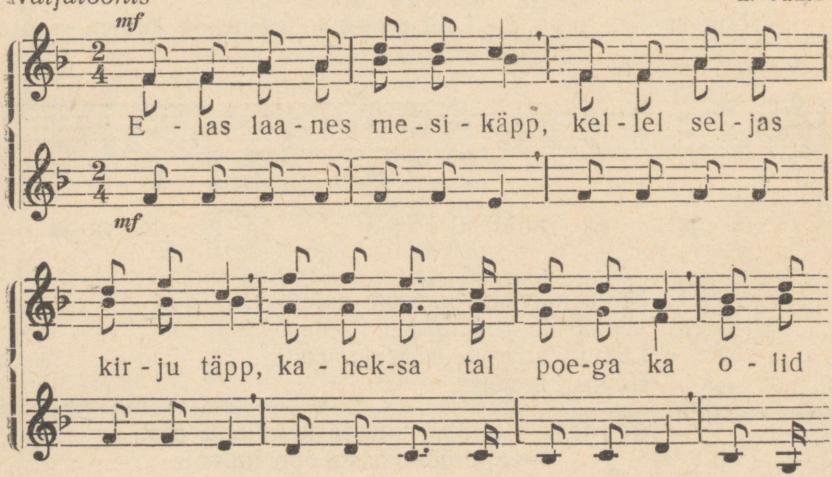

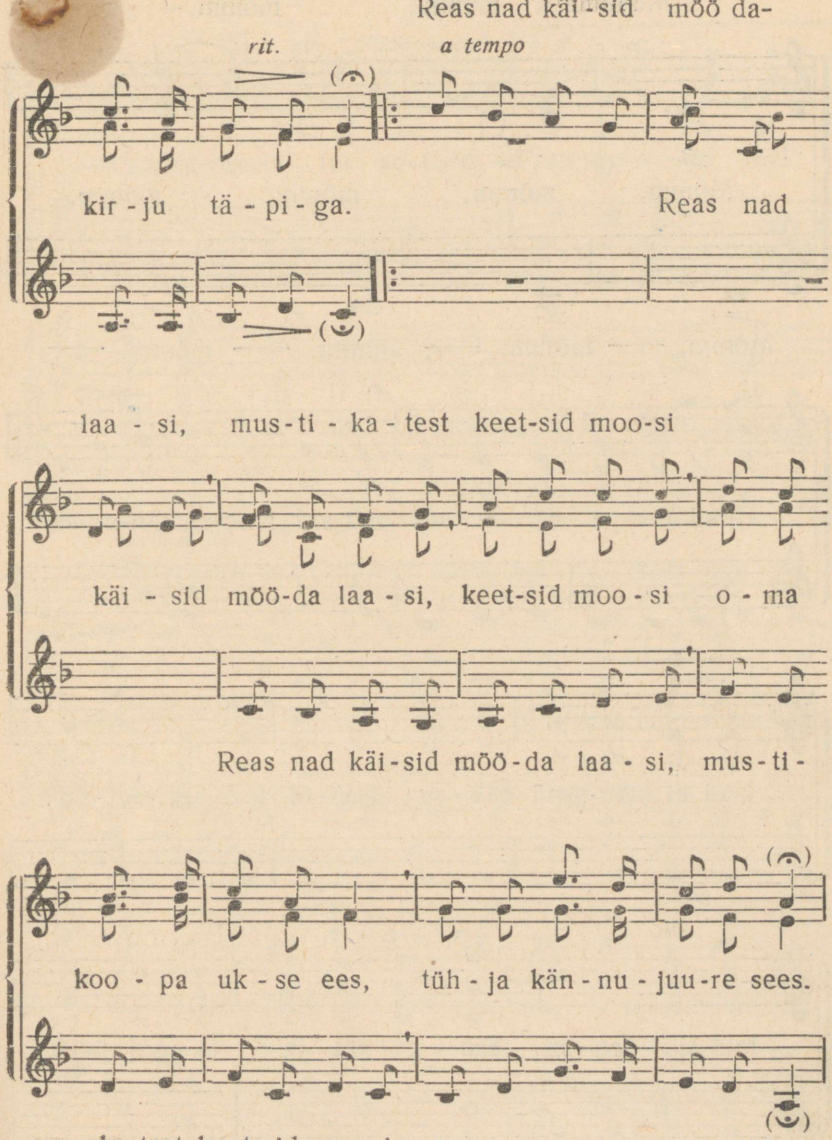
Reas nad käi-sid möö da-
rit.
a tempo
kir-ju tä-pi-ga. Reas nad
laa-si, mus-ti-ka-test keet-sid moo-si
käi-sid möö-da laa-si, keet-sid moo-si o-ma
Reas nad käi-sid möö-da laa-si, mus-ti-
koo-pa uk-se ees, tüh-ja kän-nu-juu-re sees.
ka-test keet-sid moo-si

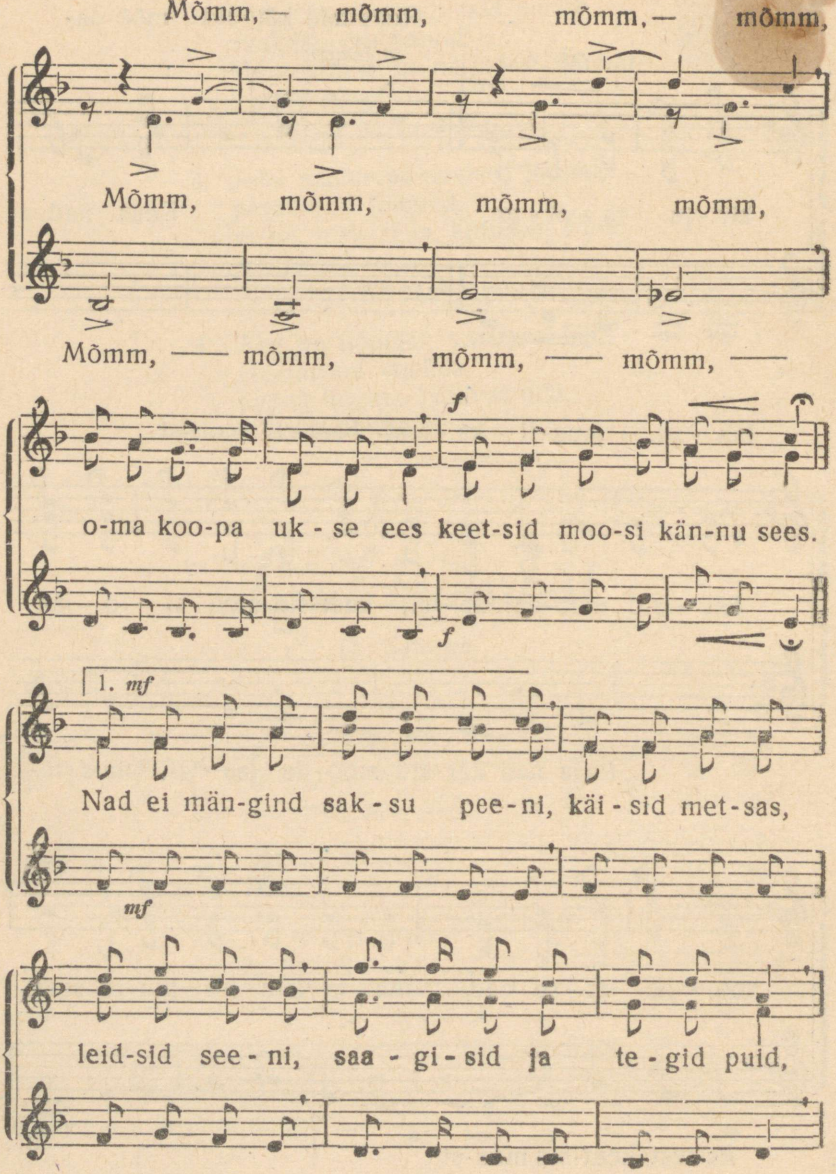
Mõmm, — mõmm, mõmm, — mõmm,
Mõmm, mõmm, mõmm, mõmm,
Mõmm, — mõmm, — mõmm, — mõmm, —
f
o-ma koo-pa uk - se ees keet-sid moo-si kän-nu sees.
f
1. mf
Nad ei män-gind sak - su pee - ni, käi - sid met - sas,
mf
leid-sid see - ni, saa - gi - sid ja te - gid puid,

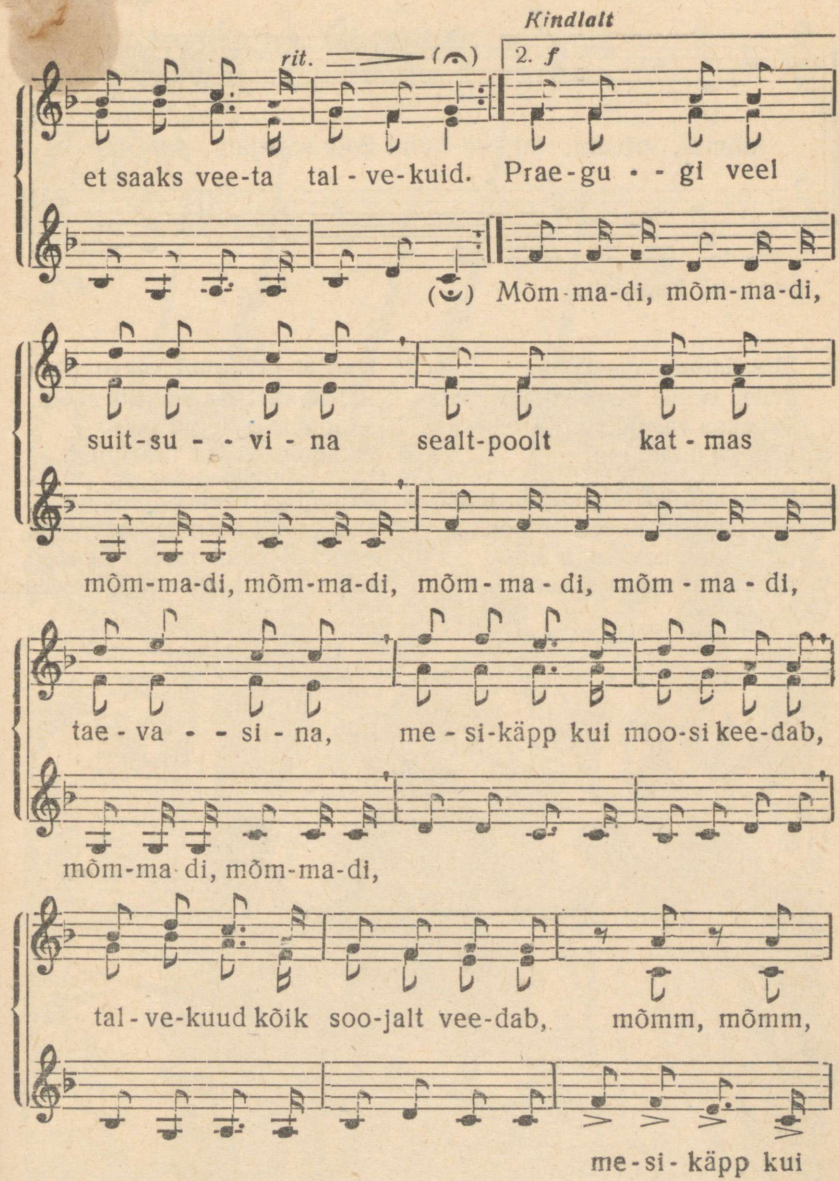
Kindlalt
rit.
2. f
et saaks vee-ta tal - ve-kuid. Prae-gu - - gi veel
Mõm-ma-di, mõm-ma-di,
suit-su - - vi - na sealt-poolt kat - mas
mõm-ma-di, mõm-ma-di, mõm - ma - di, mõm - ma - di,
tae - va - - si - na, me - si-käpp kui moo-si kee-dab,
mõm-ma-di, mõm-ma-di,
tal - ve-kuud kõik soo-jalt vee-dab, mõmm, mõmm,
me - si - käpp kui

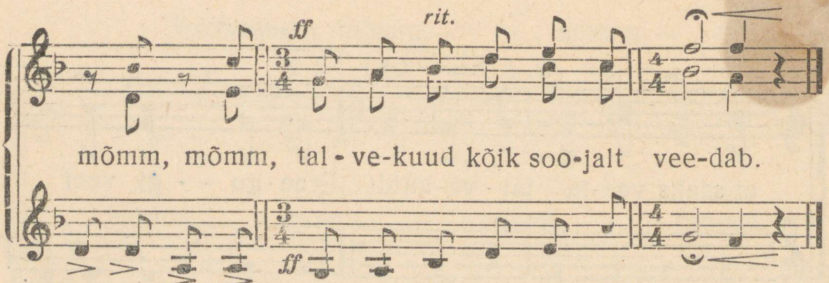

1. Elas laanes mesikäpp,
kellel seljas kirju täpp,
kaheksa tal poega ka
olid kirju täpiga.

2. Reas nad käisid mööda laasi,
mustikatest keetsid moosi
oma koopa ukse ees,
tühja kännujuure sees.

3. Nad ei mängind saksu peeni,
käisid metsas, leidsid seeni,
saagisid ja tegid puid,
et saaks veeta talvekuid.

4. Praegugi veel suitsuvina
sealtpoolt katmas taevasina,
mesikäpp kui moosi keedab,
talvekuud kõik soojalt veedab.

Eesti kaardiväelaste marss

J. Schmuul

Hoogsalt **V. Kapp**

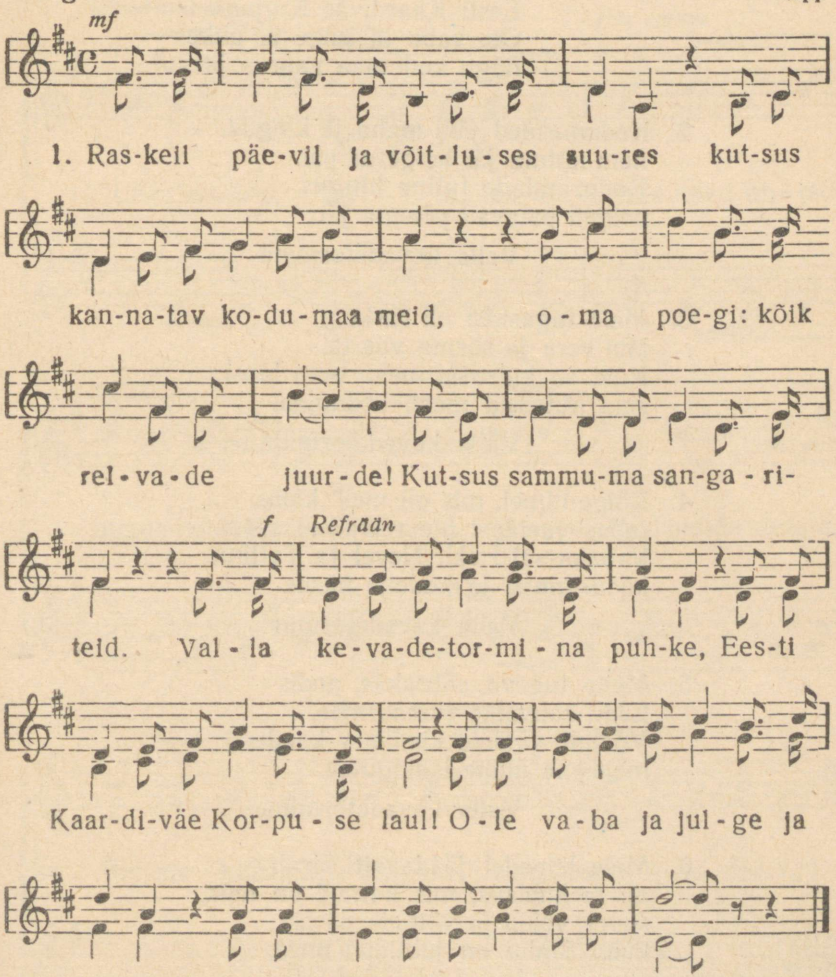

1. Raskeil päevil ja võitluses suures
kutsus kannatav kodumaa meid,
oma poegi: kõik relvade juurde!
Kutsus sammuma sangariteid.

Refrään: Valla kevadetormina puhke,
Eesti Kaardiväe Korpuse laul!
Ole vaba ja julge ja uhke
nagu kodumaa vaprus ja au!

2. Kodunurmed jäid maha ja kingud,
neiu nutma jäi langetud päi.
Kodurandade tuline hingus
palgeil palavalt põlema jäi.

Valla kevadetormina...

3. Meie tagasitee oli raske,
läbi vere ja surma viis ta.
Kuid sa kutsusid meid, oma lapsi,
sina kutsusid meid, kodumaa.

Valla kevadetormina...

4. Kõige nimel, mis oli meil' kallis,
tabas vaenlast me relvadest surm.
Vabaks sai Luki, Nevel ja Tallinn,
kodurannad ja kodune nurm.

Valla kevadetormina...

5. Meile tugeva sõbrakäe andis
Liidu rahvaste Punaarmee.
Võidult võidule kindlana kandis
meid me ühine lahingutee.

Valla kevadetormina...

6. Meie lippudel jäädavalt särab
au ja kuulsus, mis katnud on neid,
suure võidu ja võitude pärast,
kuhu Stalin on juhtinud meid.

Valla kevadetormina...

Ihkasime ikkest lahti

Rahvaluule

M. Saar

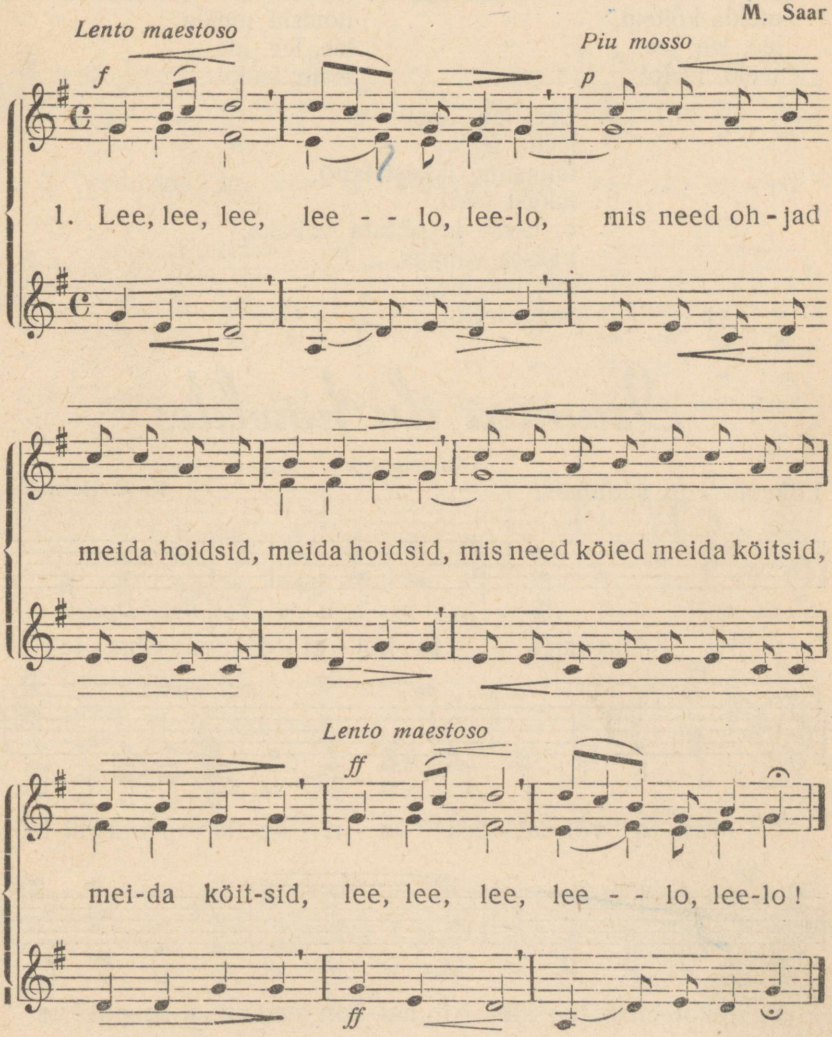

1. Lee, lee, lee,
leelo, leelo,
mis need ohjad meida hoidsid,
meida hoidsid,
mis need köied meida köitsid,
meida köitsid,
lee, lee, lee,
leelo, leelo!

2. Lee, lee, lee,
leelo, leelo,
mis need ohjad meida hoidsid,
meida hoidsid,
sidemed mis hoidsid meida,
hoidsid meida,
lee, lee, lee,
leelo, leelo!

3. Lee, lee, lee,
leelo, leelo,
ihkasime ikkest lahti,
ikkest lahti,
orjusest ju päästa vabaks,
päästa vabaks,
lee, lee, lee,
leelo, leelo!

Isamaa ilu hoieldes

«Kalevipoeg»

Vägevasti ja südamest — K. A. Hermann

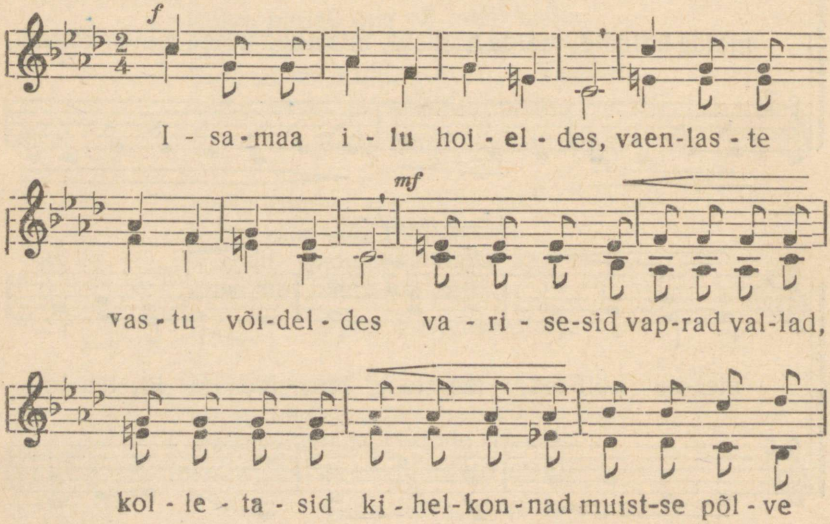

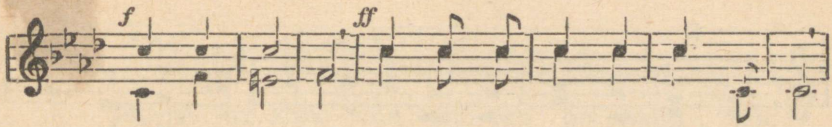

mul - la al - la! I - sa - maa i - lu hoi - el - des,

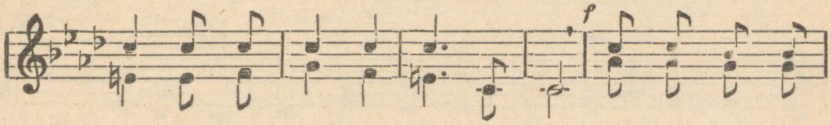

vaen-las - te vas - tu või - del - des va - ri - se - sid

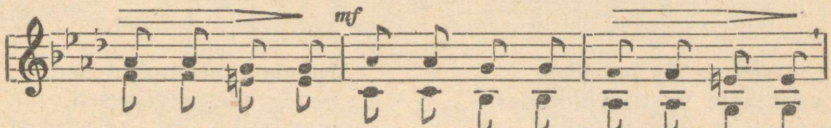

vap-rad val - lad, kol - le - ta - sid ki - hel-kon - nad

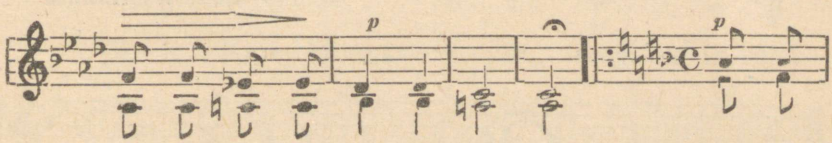

muist-se põl - ve mul - la al - la! Nen-de

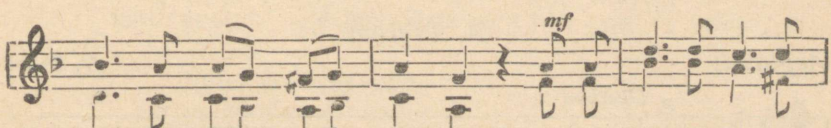

mu - re - mul - - ju - - tu - sed, nen-de pii- na-pi - gis-

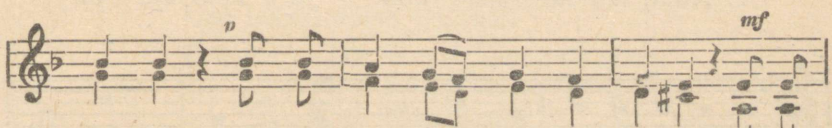

tu - sed, muist-sed kal - lid mä - les - tu-sed kost-ku

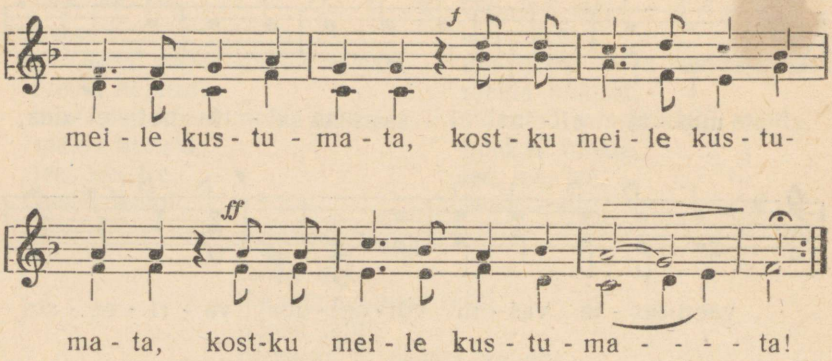

:,: Isamaa ilu hoieldes,
vaenlaste vastu võideldes
varisesid vaprad vallad,
kolletasid kihelkonnad
muistse põlve mulla alla! :,:

Nende muremuljutused,
nende piinapigistused,
muistsed kallid mälestused
kostku meile kustumata,
kostku meile kustumata,
kostku meile kustumata!

Õhtu reidil

A. Tšurkin

Aeglaselt **V. Sedoi**

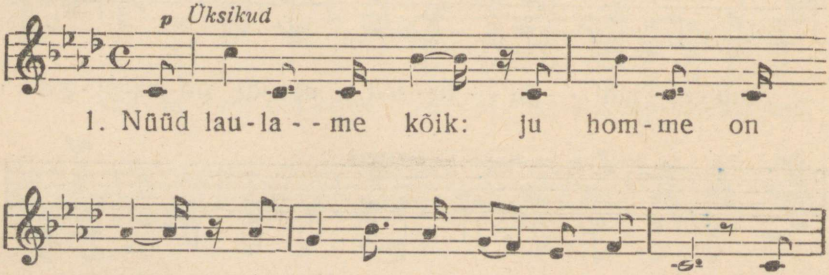

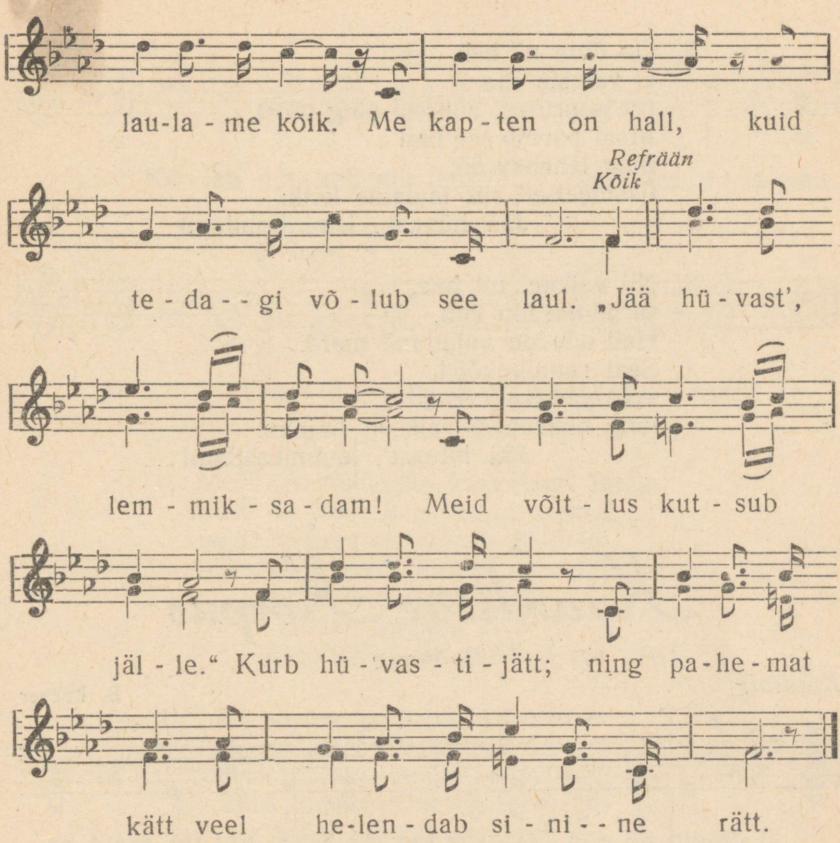

1. Nüüd laulame kõik:
ju homme on sõit,
kaob hommiku-uttu me laev.
Nüüd laulame kõik.
Me kapten on hall,
kuid tedagi võlub see laul.

Refrään: «Jää hüvast', lemmiksadam!
Meid võitlus kutsub jälle.»
Kurb hüvastijätt;
ning pahemat kätt
veel helendab sinine rätt.

2. On õhtu nii hell,
ei vaikida saa
me sõprusest suurest ning tööst.
Meid paelub see linn
ning lähenev öö,
üksmeelselt siis laulame kõik:
Jää hüvast', lemmiksadam! ...

3. Nii vaikne, nii hea,
ju hämardub linn.
Hall udu on vallutand merd.
Seal rannikuvööd
veel paitavad veed
ning nukrutseb vaikselt bajaan.
Jää hüvast', lemmiksadam! ...

Kaardiväe Korpus

R. Parve

Kindlalt B. Kõrver

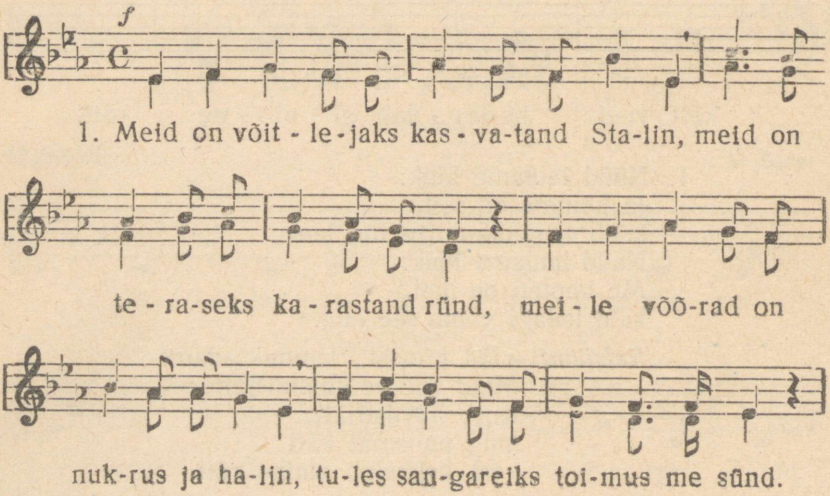

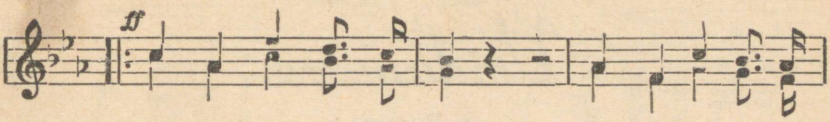

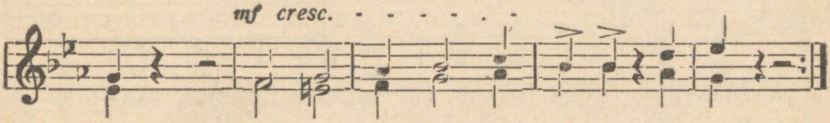

1. Meid on võitlejaks kasvatand Stalin,
meid on teraseks karastand ründ,
meile võõrad on nukrus ja halin,
tules sangareiks toimus me sünd.
:,: Kõlab uhkelt me laul,
kaitstes isamaa au
kaardiväelased kindlad kui raud. :,:

2. Läbi surma ja heitluse tormi
Luki väljadel, Neveli teel,
Narva varemeil, Emajõel vormis
võitlus mehiseks eestlaste meelt.
Kõlab uhkelt me laul...

3. Keset Kuramaa metsade vaikust
rännul kõmas me heitluste kõu,
kus vaid iganes sõjasarv kaikus,
Korpus alistas vaenlase jõu.
Kõlab uhkelt me laul...

4. Ning kui kunagi jällegi kajab
meile lahinguiks Stalini hääl,
kaardiväelane sirgu end ajab —
truuks Stalini kutsele jääb.
Kõlab uhkelt me laul...

Võidumarss

P. Rummo

Marsi tempos **E. Arro**

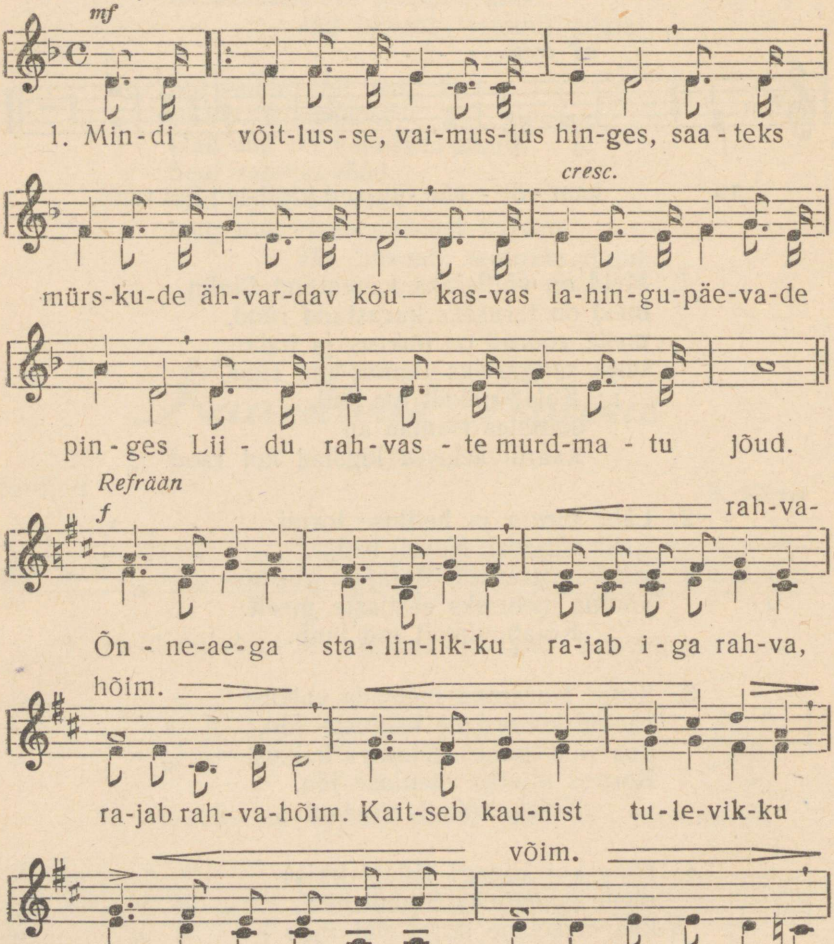

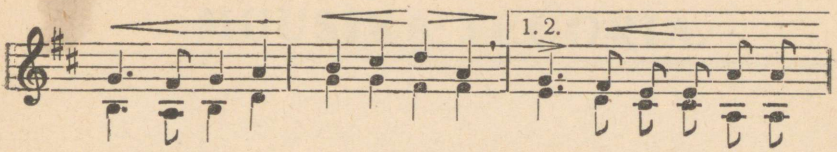

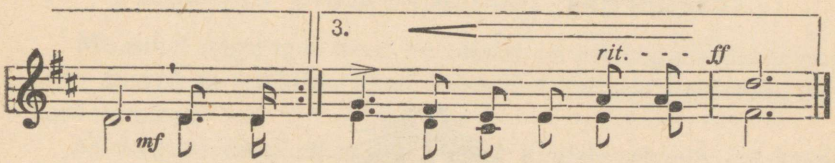

1. Mindi võitlusse, vaimustus hinges,
saateks mürskude ähvardav kõu —
kasvas lahingupäevade pinges
Liidu rahvaste murdmatu jõud.
Refrään: :,: Õnneaega stalinlikku
rajab iga rahvahõim.
Kaitseb kaunist tulevikku
töölis-talupoege võim. :,:

2. Paitab haavade valusaid arme
võidupäikese viljastav kuld;
ei me unusta rünnakuid karme,
me ei summuta võitlusetuld.
Õnneaega stalinlikku ...

3. Võiduvilja nüüd kogume salve,
rõõmukõllaseks muudame tee.
Kodu kaitseks on piiridel valvel
meie võidukas, vapper armee.
Õnneaega stalinlikku ...

MUUSIKA ÜHISKONDLIKUST TÄHTSUSEST.

Muusikal nagu igal teisel kunstialal on nõukogude ühiskonnas täita suured ja vastutusrikkad ülesanded hulkade kommunistlikul kasvatamisel.

Nõukogude ühiskonnas, kus kunst kuulub rahvale, on loodud enneolematud võimalused sisult sotsialistliku, vormilt rahvusliku kunsti viljelemiseks. See on võimalik ainult selle tõttu, et meie ühiskonnas on tegelikkuses ellu viidud stalinlik tark rahvuspoliitika, mis loob soodsad võimalused Liidu iga üksiku rahvuse kultuuri õitsenguks.

Muusika ülesandeks meie ühiskonnas on tegelikkuse tõetruu kujutamine heliloomingus ja selle kaudu ka tegelikkuse ümberkujundamise mõjutamine. Nõukogude heliloojad loovad sütitavaid teoseid meie nõukogude inimesest, ta suurest isamaa-armastusest, meie õnnelikust, loovast tänapäevast. Suurt, aktuaalset tähtsust omab looming, mis on võitluses rahu ja demokraatia eest suunatud imperialistlike sõjaõhutajate vastu. Kõigi nende patriootiliste töödega kajastavad meie heliloojad nõukogude tegelikkust, kuid samal ajal vaimustavad ja innustavad nad oma lauludega inimesi veelgi suurematele saavutustele oma töös. Seega aitavad nende teosed ühtlasi kujundada uueks meid ümbritsevat tegelikkust — aitavad meid kiiremini jõuda kommunismini.

Hoopis teisi sihte teenib kunst — selle hulgas ka muusika — kodanlikus ühiskonnas. Seal on kunstnik ja ta looming sõltuvad kapitalisti rahakukrust ning teenivad kitsa valitseva klassi rahvavaenulisi huve. Sõltuvalt sellest on kapitalistlikus ühiskonnas kunsti ülesandeks klassivõitluse lämmatamine, töölisklassi ja

kapitalistide huvide lepitamatute vastuolude varjamine, kapitalistliku tegelikkuse moonutatud kujutamine.

Sotsialistlik ühiskond on maailma progressiivseim ühiskondlik kord. Seoses sellega on ka sotsialistlik kunst maailma eesrindlikumaks kunstiks. Meil nõukogude inimestel on au olla maailma eesrindlikema ühiskonna liikmeiks ja ehitada üles kommunismi maailmas. Sellepärast on ka meie kunstiala töötajail täita bolševike partei ja seltsimees Stalini juhtimisel suured ja vastutavad ülesanded rahva kasvatamisel ja teenimisel.

MUUSIKATEOSE SISU.

Iga muusikateos on tihedas seoses eluliste sündmustega. Helilooja, võttes helitöö aluseks mingisuguse elunähtuse, mitte ainult kirjeldab seda nähtust, vaid ka üldistab ja tüpiseerib seda, ühtlasi annab edasi oma suhtumise sellesse. Muusikateose sisu ongi see juhtiv seisukoht, millele helilooja on asunud ühe või teise elunähtuse selgitamisel. Kõige kergemini on sisu meile mõistetav säärases helitöös, kus sõnad ja muusika esinevad koos, s. o. laulus. Laulus on helilooja oma töö aluseks võtnud mõne luuletuse, millele ta annab siis ilmeka muusikalise väljenduse. Meie kodanlik-rahvusliku liikumisaja heliloojad — Kunileid, Thomson, Säbelmann jt., kellede sihid läksid ühte laiade rahvahulkade taotlustega võitluses eesti rahva parema tuleviku eest, on oma loomingu aluseks võtnud tolleaegsete progressiivsete kirjanike (Jakobsoni, Koidula, Veske jt.) luuletusi või on lähtunud rahvaluulest.

Nõukogude kord on andnud rahvale kõik selle, mille eest minevikus võitlesid rahva paremad esindajad. Nõukogude kord on andnud sellega ka uue sisu meie lauludele — on kaotanud kõik takistused rahva edasiminekuks üha õnnelikumale ja jõukamale elule. Sellepärast laulamegi nüüd laule kolhoosiväljade lokkavaist avarustest, tehaste rõõmsast tööhoost, Nõukogudemaa õnnelikust noorusest ja paljust, paljust uuest ning heast, mida nõukogude kord on toonud rahva ellu.

SISU VÄLJENDAVAD TEGURID MUUSIKAS.

Sõltuvalt laulu sisust omab iga laul erisugust kujundust. Nõukogude Liidu hümn näiteks oma julge ning laia meloodia ja rahulik-kindla rütmiga kajastab tabavalt sügavat patriotismi, kindlust ja ustavust, mida iga nõukogude inimene tunneb oma kodumaa vastu. Olulisemaiks osadeks, millede ühtseks muusikaliseks tervikuks kujunemisel saame mõjuva laulu või instrumentaalpala, on:

1) meloodia (viis),
2) rütm,
3) harmoonia (kokkukõla),
4) dünaamika (kõlajõud).

Iga muusikapala, eriti laulu juures on kõige olulisemaks osaks meloodia. Meloodia kaudu antakse edasi vastava teose sisu, tema mõte. Meloodia haaravusest, meeldejäävusest ja ilmekusest oleneb laulu sisuline väärtus. Ülejäänud osad — rütm, harmoonia ja dünaamika — on meloodiat ilmestavad tegurid. Näiteks võitluse- ja revolutsioonilaulud on suure kõlajõu ja kindla rütmiga, kuna hällilaulud seevastu liiguvad vaikses ja rahulikus rütmis.

Iga laul evib erisugust ilmet, tingituna sellest, millist mõtet ta kannab. Laulu sisu mõistmisele ja selle ilmekale tõlgitsemisele aitab kaasa põhiteadmiste omandamine muusika teooriast.

TAKT JA RÜTM.

Kõigis lauludes me märkame rõhuga helide korrapärast kindlat kordumist teatud lühikeste ajavahemikkude järel. Need rõhuga helid on nagu tugipunktid, mis jagavad laulu ajaliselt lühemateks võrdseteks osadeks. Neid lühikesi ajaliselt võrdseid osi nimetatakse t a k t i d e k s.

Taktid jagunevad kolme liiki:

1) lihttakt — milles esineb üks rõhk (kahe- ja kolmelöögilised);
2) liittakt — milles esineb kaks rõhku, sest liittakt on tekkinud kahe ühesuguse lihttakti liitumisest (nelja- ja kuuelöögilised, 2+2 või 3+3);
3) segatakt — milles esineb kaks või enam rõhku ja mis on tekkinud erisuguste lihttaktide liitumisest.

Liit- ja segataktides on esimene rõhk tugevam (pearõhk), teine aga nõrgem (kõrvalrõhk), mis annabki meile võimaluse eraldada neid vastavaist lihttaktidest, milledest liit- või segataktid koosnevad.

TAKTIMÕÕT.

Oleme seni oma harjutustes ja ülesannetes taktimõõtu märkinud lihtarvuga 2, 3 ja 4, mis tähistas lihtsalt löökide arvu taktis. Vaadeldes laulikust mitmesuguseid laule, näeme, et taktimärk on tähistatud laulu algusse noodijoonestikule murruna väga mitmesuguselt, näit.: $^{2}/_{4}$, $^{3}/_{4}$, $^{4}/_{4}$, $^{6}/_{4}$, $^{3}/_{8}$, $^{4}/_{8}$, $^{6}/_{8}$, $^{5}/_{4}$.

Sellest arusaamiseks on tarvis teada järgmist:

neljalöögilist nooti		nimetatakse terveks	noodiks,
kahelöögilist „		„ $^{1}/_{2}$	„
ühelöögilist „		„ $^{1}/_{4}$	„
poolelöögilist „		„ $^{1}/_{8}$	„
veerandlöögilist „		„ $^{1}/_{16}$	„

Teades seda, on võimalik taktimõõtu murruna märkida täpselt. Murru lugeja näitab, mitmelöögiline (-osaline) on takt, murru nimetaja aga seda, missugune noot vastab ühele löögile. Näiteks $^{2}/_{4}$ tähendab, et takt on kahelöögiline, kusjuures igale

löögile vastab veerandnoot (♩). Piltlikult võiks märkida seda nii: $\frac{2}{4}$. $^3/_4$ tähendab kolmelöögilist takti, kus samuti igale löögile vastab veerandnoot. $^3/_8$ on aga säärane kolmelöögiline takt, kus igale löögile vastab kaheksandiknoot $\frac{3}{8}$. Sellest järeldub veel, et noodi pikkus oleneb taktimõõdust, milles üks või teine laul on kirjutatud. $^3/_4$ taktimõõdu juures vastab ühele löögile veerandnoot (♩), $^3/_8$ taktimõõdu puhul vastab ühele löögile aga kaheksandiknoot (♪), kusjuures veerandnoot kestab siis juba kaks lööki.

RÜTM.

Laule vaadeldes selgub, et ühe laulu piirides on kõigis taktides löökide arv võrdne, kuid nootide arv taktides esineb väga mitmesuguselt. Säärast taktidesse korraldatud mitmevältuseliste helide kordumist laulus nimetatakse r ü t m i k s.

Takt ja rütm üheskoos omavad laulu sisu edasiandmisel olulist tähtsust. Näiteks laulus «Meie kolhoos» iseloomustab kerge ja liikuv rütm seda rõõmsat tööhoogu, mida kolhoosirahvas tunneb kevadel põllule minnes. Laulus «Isamaa ilu hoieldes» iseloomustab kindla rühiga liikuv rütm seda raudset võitlustahet, mis oli omane meie esivanematele võitluses orjastajate vastu.

K ü s i m u s i j a ü l e s a n d e i d: Kuidas jagunevad taktid? Kuidas tähistatakse taktimärkimist? Mida näitab murru lugeja? Mida näitab murru nimetaja? Millest oleneb noodi vältus (löökide arv)? Kuulata laulu ettekandeid ja määrata kindlaks, mitmelöögilises taktis need on. Lüüa vastavalt takti. Kirjutada vihikusse ja korraldada taktidesse alljärgnevate laulude rütm. Lugeda neid sõnadega ja lüüa takti.

1. 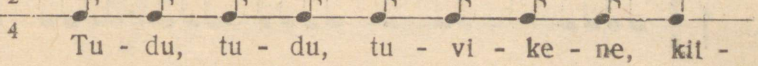

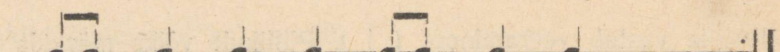

ge - le —, kii - ge - - le! —

2.

Lee, lee, lee, lee - - - lo, lee - lo! Mis

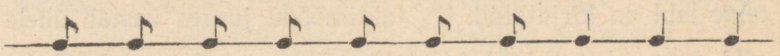

need oh - jad mei - da hoid - sid, mei - da hoid-

sid, mis need köi - ed mei - da köit - sid, mei - da

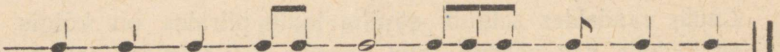

köit - sid, lee, lee, lee, lee - - - lo, lee - lo.

Kirjutada vihikusse järgnevad noodiread ja korraldada need antud taktimõõdu järgi taktidesse.

1.

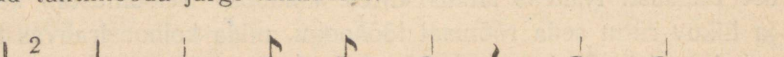

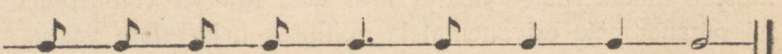

2.

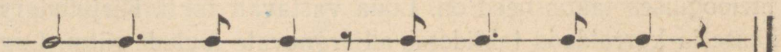

3.

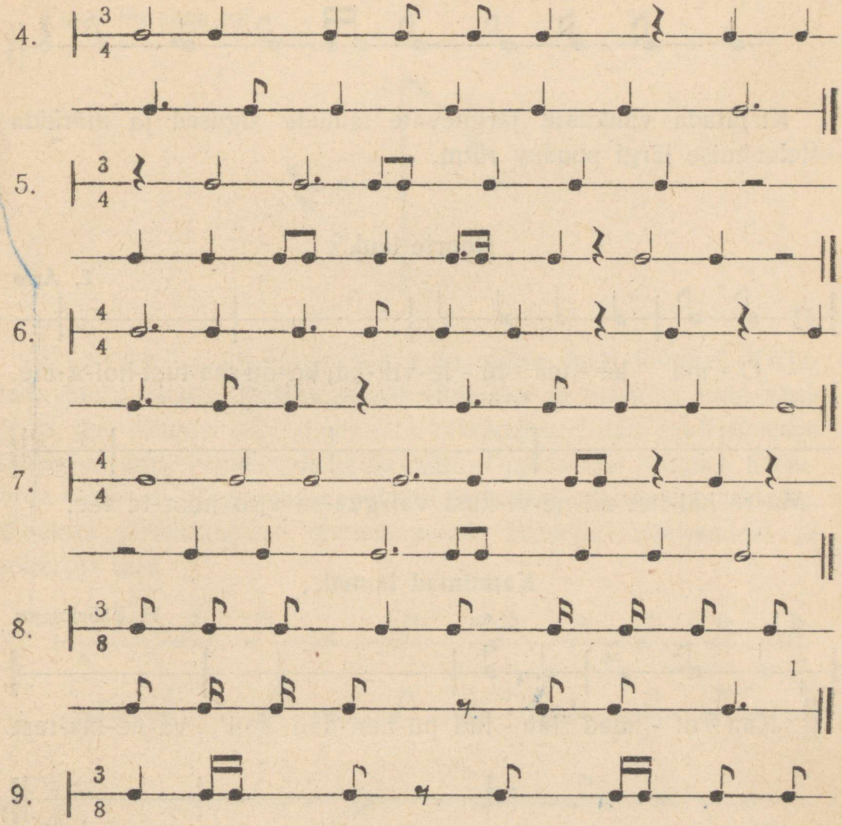

[1] Et $^3/_8$ takt on säärane kolmeosaline takt, kus ühele löögile vastab kaheksandiknoot, siis vastavalt sellele saavad antud noodid järgmised pikkused:

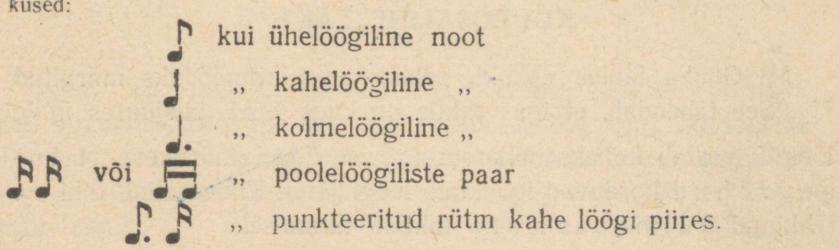

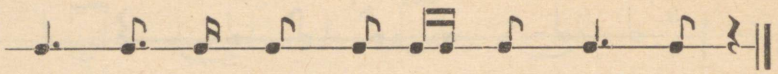

Kirjutada vihikusse järgnevate laulude algused ja märkida ettelaulmise järgi puuduv rütm.

Noorte laul.

E. Arro

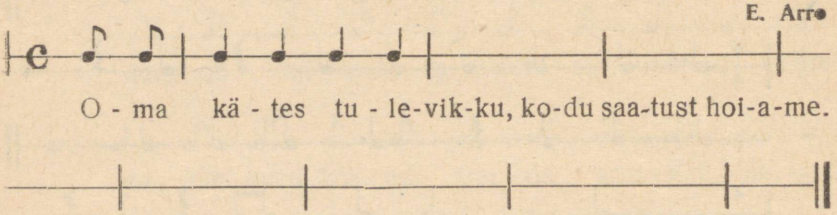

Kaunimad laulud.

F. Säbelmann

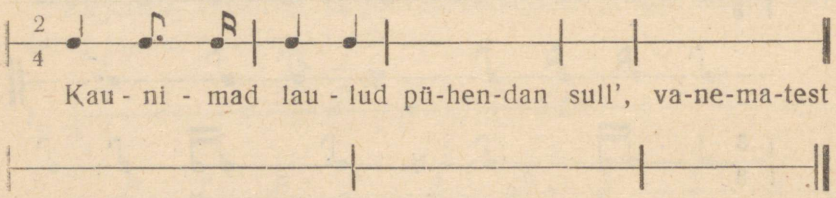

KUUEOSALINE TAKT.

M. Glinka laulus «Vaiki, ööbik» on taktimõõduks märgitud $^{6}/_{8}$. See tähendab, et igas taktis on kuus lööki, kusjuures igale löögile vastab kaheksandiknoot (♪). Edasi märkame, et tugevrõhud korduvad iga kuue löögi järel. Kuueosaline takt on tekkinud kolmeosaliste taktide liitumisel.

Takti lüüakse nii:

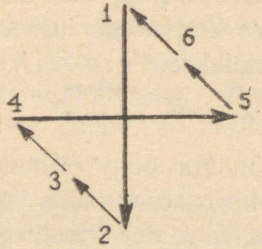

Ülesandeid: Harjutada kuueosalise takti löömist. Kirjutada laulu «Vaiki, ööbik» sõnad vihikusse ja märkida kuulamise järgi iga rõhuga silbi (heli) ette taktikriips. Lüüa takti õpetaja laulmise järgi. Noodistada laulu rütm. Õppida laul selgeks. Kirjutada vihikusse järgnevad noodiread ja korraldada need taktidesse. Kuulata mitmesuguste muusikapalade (laulude) ettekandeid ja määrata takt.

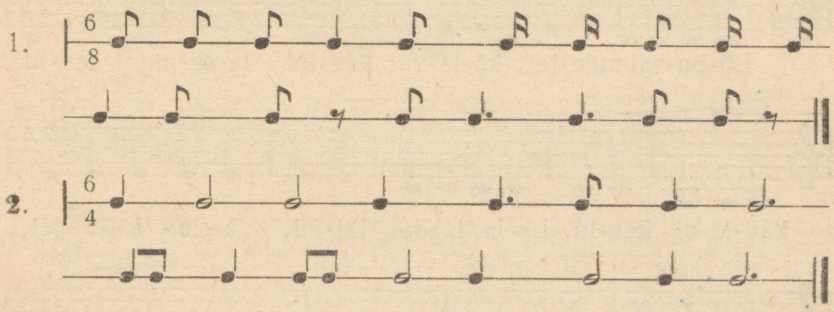

FERMAAT.

Laulu lõppmulje kindlustamiseks peetakse sagedasti viimane heli lauluviisis pikemalt välja, kui seda vastav noot võimaldaks. Säärast heli pikendamist märgitakse noodikirjas peatusmärgiga, mille nimetuseks on fermaat 𝄐 (vt. «Ei saa mitte vaiki olla»).

TRIOOL.

K. A. Hermanni laulus «Minge üles mägedele» leiame rütmivormi, kus kolm võrdse kestvusega heli esineb ühel löögil. Säärast rütmivormi nimetatakse t r i o o l i k s. Noodikirjas märgitakse seda nii: 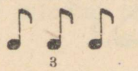 või 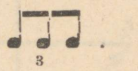.

Ü l e s a n d e i d : Kuulata laulu «Minge üles mägedele» ettekannet ja määrata, mitmeosalises taktis laul on. Lüüa takti õpetaja laulmise järgi. Jälgida laulus trioolide esinemist. Õppida laul selgeks.

HELIREA LAIENDAMINE.

Rõõmulaul. [1]

Rõõmsalt Kaanon

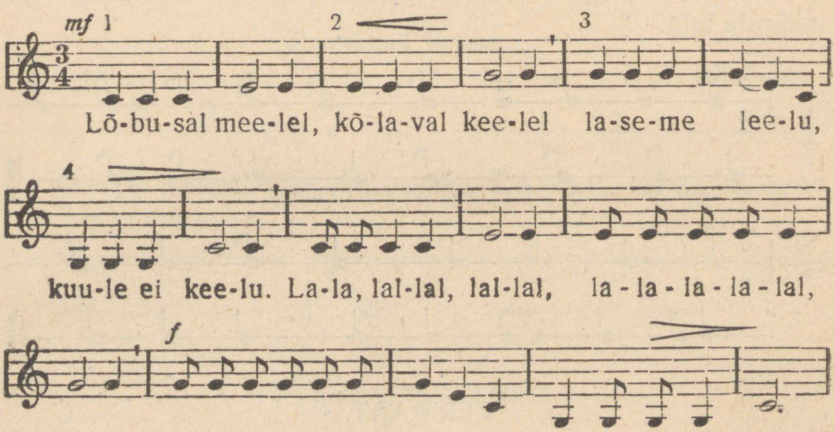

Antud lauluviisi ettekannet jälgides märkame, et see liigub kahes kohas laulu põhitoonist (do) madalamale. Selle madalama

[1] Soovitav laulda kahehäälsena, võimaluse korral 3- ja 4-häälselt.

heli nimi on alumine sol. See alumine sol-noot esineb lauluviisides võrdlemisi sagedasti ja on kergesti meeldejääv.

Ülesanne: Kuulata «Rõõmulaulu» ettekannet ja lüüa takti. Noodistada laulu rütm. Õppida laul selgeks.

Antud laulus liigub viis «hüppega» do-st sol-i ja ümberpöördult. Osates seda kindlalt laulda, on kerge laulda ka vahelejäetud helisid — si ja la.

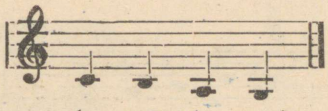

Ülesanne: Laulda mažoor-heliredelit. Laulda kolmkõla. Harjutada helirea laulmist alumisest do-st kuni sol-ini ja tagasi.

Laulda järgnevaid harjutusi noodi kaasabil:

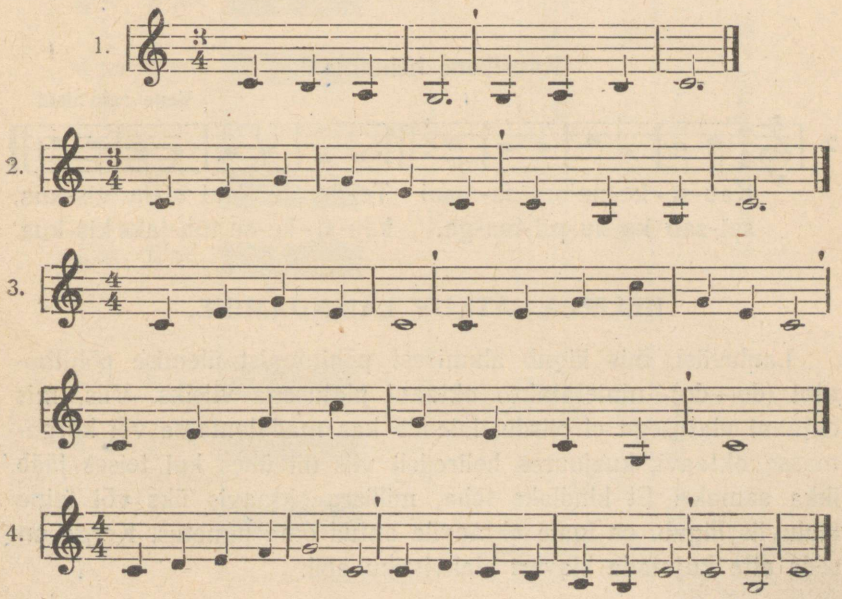

Ülesanne: Õppida noodi järgi selgeks järgnevad laulud:

Vaata Jaaku.

Kaanon

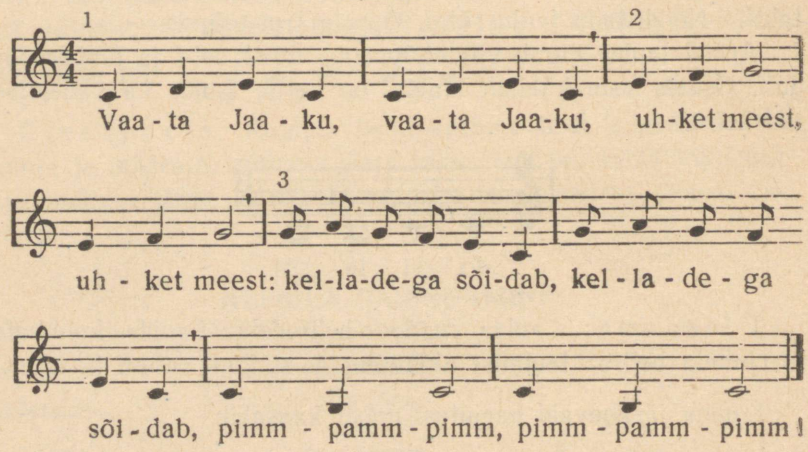

Kausikene heinamaal.

Vene rahvalaul

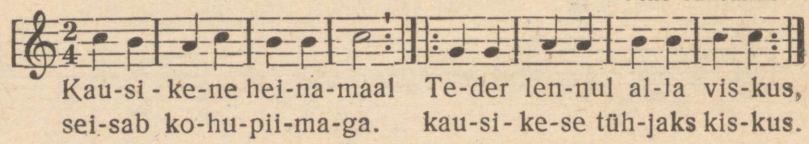

HELIREA JÄTKUV LAIENDAMINE.

Lauluviisi, mis liigub alumisest põhitoonist ülemise põhitoonini (do—do), nimetatakse oktaavi ulatusega viisiks. Viis, mis oktaavi ulatusega ei piirdu, laieneb kas madalamasse või kõrgemasse oktaavi, kusjuures heliredeli viis nii ühes kui teises jääb ikka samaks. Et kindlaks teha, millises oktaavis üks või teine lauluviis liigub, on igale oktaavile antud oma nimetus. Kerge on seda ette kujutada klaveri klahvistiku abil.

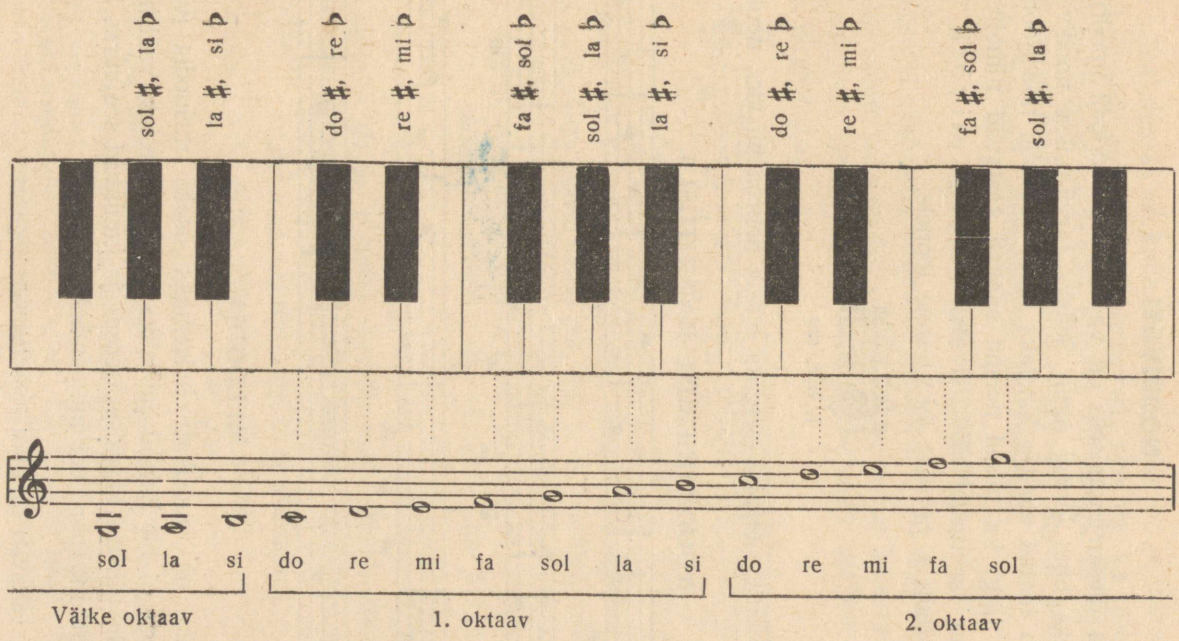

Oktaavide nimetused ja klaveri klahvistik.

NOODIVÕTI.

Meloodia üleskirjutamiseks on vaja, et igal noodil noodijoonestikul oleks oma kindel nimi. Selleks tarvitatakse noodivõtit, mis määrab teatud noodile kindlaks täpse asukoha noodijoonestikul, mille järgi ka teised noodid saavad vastavad nimetused. Kõige enam tarvitatav võti on sol- ehk viiulivõti, mis määrab kindlaks 1. oktaavi sol-i teisele joonele.

1. okt. sol

Ülesanne: Õppida selgeks antud helirea piirides nootide nimetused.

NOODILUGEMISE HARJUTUSI.[1]

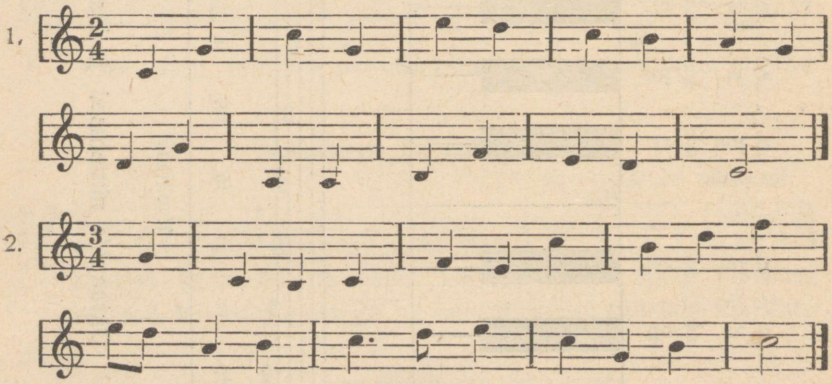

MELOODIA.

Teatavasti on muusikas olulisemaks osaks meloodia (viis). Meloodia aga ei ole lihtsalt juhuslike helide järjestus, vaid helid esinevad siin tihedas loogilises seoses ja kuuluvad seejuures teatud kindlasse mažoor- või minoor-helistikku.

[1] Lugeda vastavaid harjutusi koos taktilöömisega.

Muusika aluseks on kaks heliliiki — mažoor ja minoor. Kuna need heliliigid on kõlaliselt erinevad, siis on ka mažoor- ja minoor-heliredelid omavahel erineva ehitusega. Et iga laul on loodud mingi mažoor- või minoor-heliredeli alusel, siis on vaja tutvuda täpsemalt mitmesuguste heliredelitega.

DO-MAŽOOR-HELIREDEL.

Heliredel saab oma nimetuse põhitoonist. Do-mažoor-heliredelis, mille põhitooniks on do, esinevad kahes kohas (mi—fa ja si—do) pooletoonilised astmevahed. Sellega kujuneb mažoor-heliredeli ehitus järgmiseks:

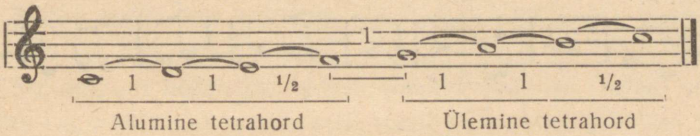

Selgub, et Do-mažoor-heliredel jaguneb kõlaliselt kaheks täiesti sarnaseks osaks. Neid osi, või n. ö. poolheliredeleid nimetatakse tetrahordideks. Vastavalt oma asukohale heliredelis nimetatakse neid alumiseks ja ülemiseks tetrahordiks. Säärane astmevahede järjestus on kõigil mažoor-heliredeleil.

Ülesandeid: Kirjutada vihikusse Do-mažoor-heliredel ja -kolmkõla (I, III ja V aste). Laulda neid. Õppida pähe Do-mažoor-heliredeli astmevahed. Õppida selgeks laul «Au nõukogude võimule».

RÜTMILIS-MELOODILISI ÜLESANDEID.[1]

Kasutada järgnevaid rütmivorme ja pausi:

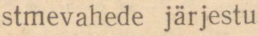

[1] Kõigis säärastes ülesannetes on meloodiline joon tähistatud märgiga ●. Neist märkidest kujundada antud rütmivormide ja taktimõõdu kohaselt mitmesuguseid variatsioone, pidades kinni antud nootide arvust taktides. Saadud variatsioone laulda siis takti lüües noodinimedega. Antud variatsioonid võiksid olla näidisteks uute variatsioonide kujundamisel.

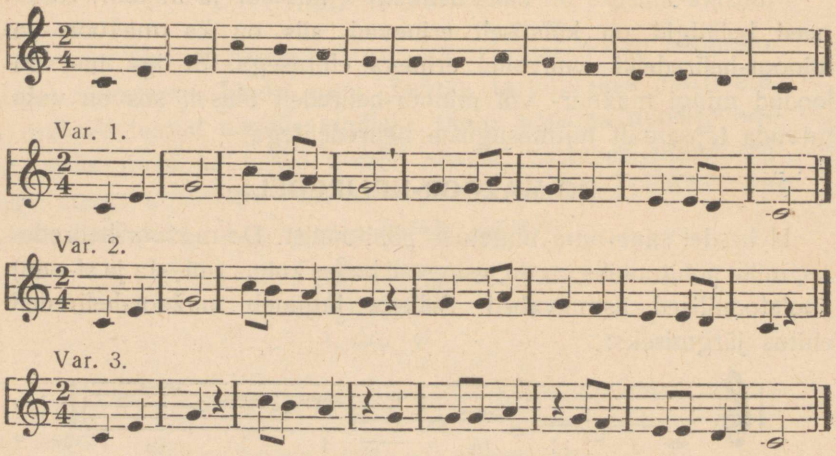

Suuri saari, laiu laasi.

Rahvaluule

Kaanon

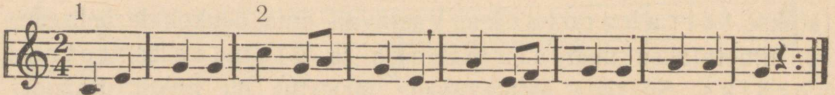

Suu-ri saa-ri, lai-u laa-si, pal-ju met-si põ-li-seid.

ASTMETE KÕRGENDAMINE.

Sol-mažoor-heliredel.

Kui võtame heliredeli põhitooniks sol-i, siis märkame erinevust Do-mažoor-heliredelist. See sõltub VI—VII ja VII—VIII astmevahede erinevusest Do-mažoori samadest astmevahedest.

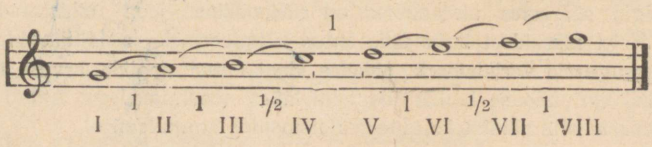

Nagu näeme, ei vasta käesoleva helirea astmevahed siin Domažoor-heliredeli astmevahedele. Et sol-ist algav heliredel kõlaks mažoor-heliliigina, tuleb astmevahed ühtlustada vastavalt Domažoor-heliredelile. Seda saame teha kõrgendusmärgi ehk dieesi (♯) abil, mis käesoleval juhul märgitakse VII astme (fa) ette. Diees kõrgendab vastavat nooti poole tooni võrra. Kõrgendatud heli põhinimetusele lisatakse juurde kõrgendusmärgi nimetus — diees. Kõrgendatud fa nimeks on seega siis fa-diees. Lühendatult märgitakse seda nii: fa♯. Klaveril mängitakse säärane kõrgendatud heli vastavast peanoodist paremal pool oleval mustal klahvil (vt. klaveri klahvistik lk. 191).

Sellist heliredelit nimetatakse tema põhitooni järgi Sol-mažoor-heliredeliks.

Sol-mažoor-heliredeli alusel loodud lauludes tuleb siis kõik selles esinevad fa-d laulda pool tooni kõrgemalt (kui see kõrgendus ei ole keelumärgi ehk bekarriga ♮ keelatud). Seda tähistatakse kõrgendusmärgiga laulu alguses fa-noodi kohal (võtmes).

Sol-mažoor.

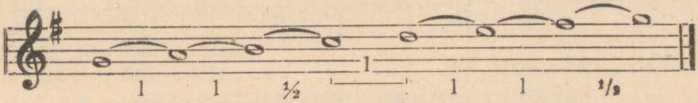

Ülesandeid ja küsimusi: Laulda Sol-mažoor-heliredelit. Laulda kolmkõla (I, III, V aste). Kirjutada vihikusse Sol-mažoor-heliredel ja kolmkõla. Milline heli on Sol-mažoori juhttoon? Millistest helidest moodustub siin alumine tetrahord? Millistest ülemine tetrahord?

RÜTMILIS-MELOODILISI ÜLESANDEID.

Kasutada järgnevaid rütmivorme ja pause:

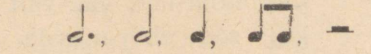

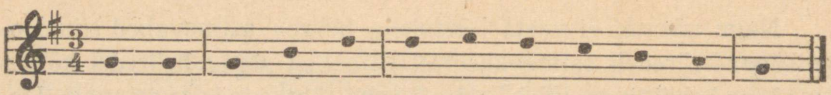

Var. 1.

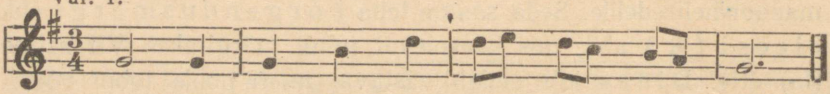

Var. 2.

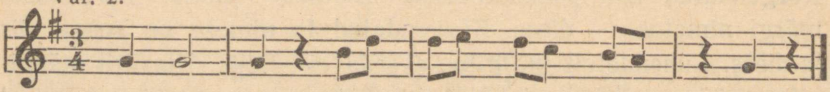

Var. 3.

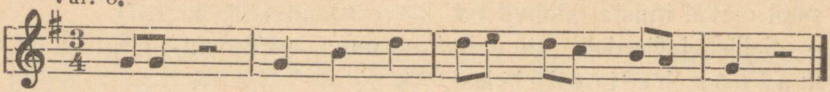

Kaluribrigaad.

M. Mets

Valsi tempos **A. Velmet**

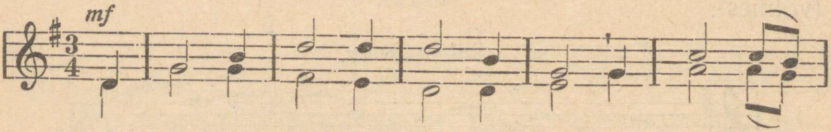

1. On ras - kelt las - tis la - he - vees me ran - na
2. Me mees-te tub-liks päe-va - tööks siin hõ - be-
3. On püü-tud ka - he - kord-ne norm, kuid töö käib
4. Ja ras - kelt las - tis la - he - vees taas ran - na

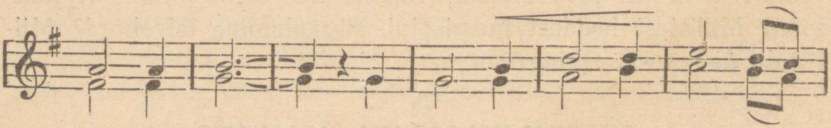

suu-rim paat, — kui sõu - ab maa-le õh - tu
hel - kiv siig. — Nüüd ko - ju tõt - ta - vad vaid
täi - es hoos. — Vast hom-mik vae-valt koit-mas
suu-rim paat, — kui sõu - ab maa-le õh - tu

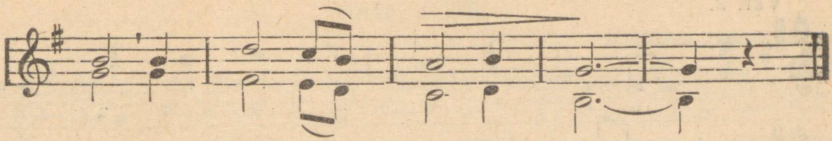

eel me ka - lu - - - ri - bri - - gaad. —
ööks, ees sam-mub bri - ga - - diir. —
on, kui me - rel' võe - taks' koos[1]. —
eel me ka - lu - - - ri - bri - - gaad. —

Ülesanne: Määrata kindlaks kuulamise ja vaatluse teel laulikust «Õppurite laulu» helistik. Lüüa takti õpetaja laulmise järgi. Õppida laul noodi kaasabil selgeks.

Re-mažoor-heliredel.

Teades mažoor-heliredeli täpset ehitust (1 1 ½ 1 1 1 ½), ei ole raske noodist re moodustada iseseisvalt Re-mažoor-heliredelit.

Ülesandeid ja küsimusi: Moodustada iseseisvalt Re-mažoor-heliredel. Millised kõrgendused esinevad Re-mažooris? Millised on Re-mažoori kolmkõla noodid? Laulda Re-mažoor-heliredelit ja -kolmkõla.

RÜTMILIS-MELOODILISI ÜLESANDEID.

Kasutada järgnevaid rütmivorme ja pause:

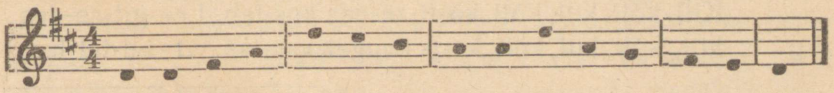

Var. 1.

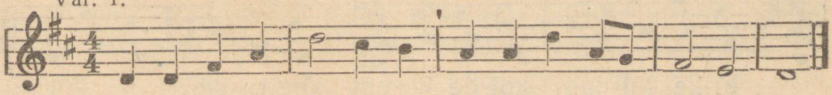

[1] koos — sõidusuund.

Var. 2.

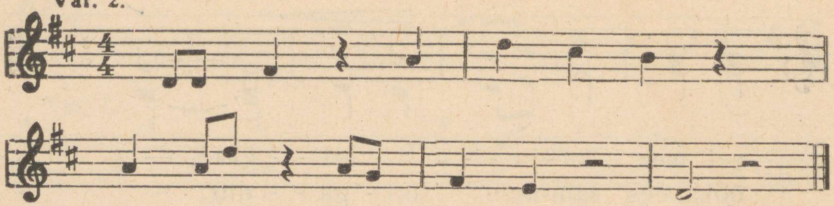

Var. 3.

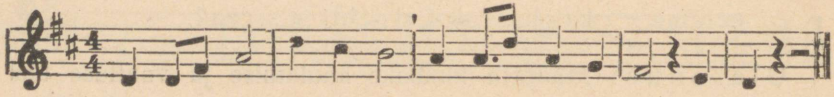

Sinikirja linnukene.

Kaanon

Eesti rahvaviis

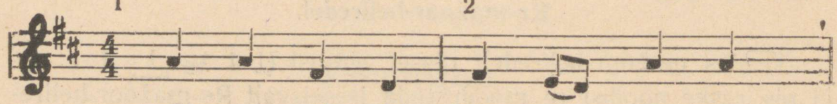

Si - ni - kir - ja lin - nu - - ke - ne,

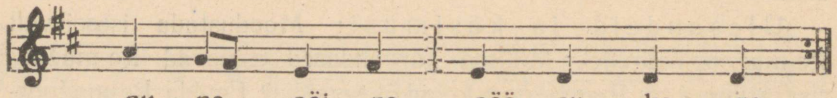

pu - na - - päi - ne pää - su - - ke - - ne.

Sepp.

Eesti rahvaviis

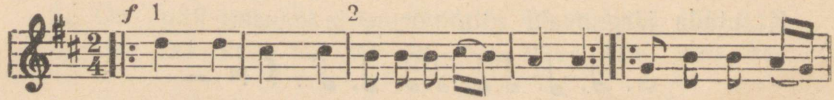

Kill, kõll, kill, kõll, kõ-li-se-des kos-tab, Lee-git-se-des
kill, kõll, kill, kõll, ka-ja kaugel vas-tab. vi - bu-tel-les

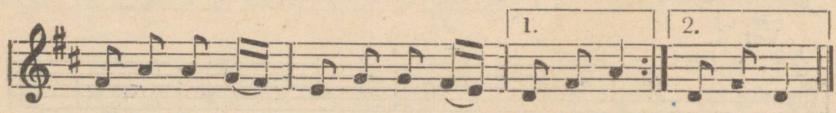

lõ-ke loi-dab, kol-de ko-hal kee-ru-tab,
vasar va-jub, sä-de-mei-da len-nu-tab.

Mulle, ööbik.

Baškiiria rahvalaul

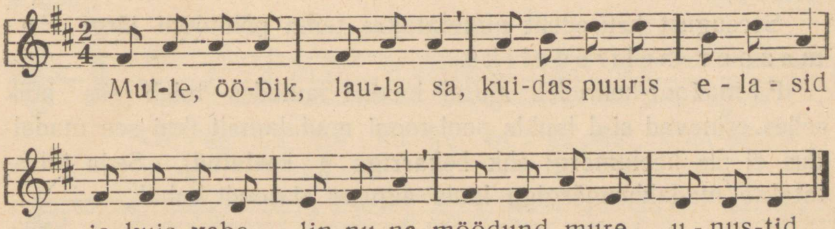

Ülesanne: Määrata kuulamise ja vaatluse teel kindlaks laulu «Isamaa, õitse sa» helistik. Õppida laul selgeks.

ASTMETE MADALDAMINE.

Fa-mažoor-heliredel.

Võttes uue heliredeli põhitooniks fa, märkame erinevust mažoor-heliredeli kõlast. Lähemal vaatlusel selgub selle põhjus: siin erinevad III—IV ja IV—V astmete vahed Do-mažoori samadest astmevahedest. Seetõttu ei ole uuel helireal ka vajalikku mažoor-heliredeli kõla.

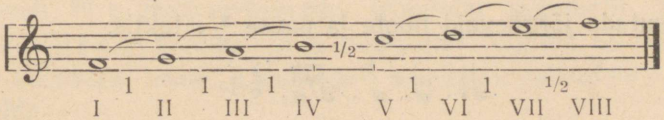

Et fa-st algav heliredel kõlaks mažoor-heliliigina, on vaja astmevahed ühtlustada vastavalt Do-mažoor-heliredelile. Siin saame seda teha madaldusmärgi ehk bemolli (♭) abil, mis märgitakse IV astme (si) ette. Bemoll madaldab vastavat nooti poole tooni võrra. Madaldatud heli põhinimetusele lisatakse juurde madaldusmärgi nimetus bemoll. Madaldatud si nimeks on seega si-bemoll. Lühendatult märgitakse seda nii: si♭. Klaveril mängitakse säärane madaldatud heli vastava

peanoodi vasakpoolsel mustal klahvil (vt. klaveri klahvistik lk. 191).

Seesugust heliredelit nimetatakse tema põhitooni järgi Fa-mažoor-heliredeliks.

Fa-mažoor-heliredeli alusel loodud lauludes tuleb siis kõik selles esinevad si-d laulda pool tooni madalamalt (kui see madaldus ei ole keelumärgi ehk bekarriga ♮ keelatud). Seda tähistatakse madaldusmärgiga laulu alguses si-noodi kohal.

Fa-mažoor.

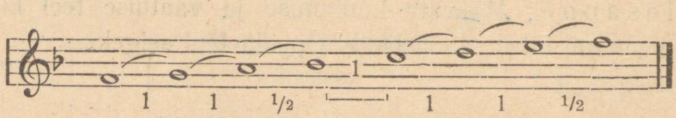

Ülesandeid ja küsimusi: Laulda Fa-mažoor-heliredelit. Laulda kolmkõla. Kirjutada vihikusse Fa-mažoor-heliredel ja -kolmkõla. Milline heli on Fa-mažoori juhttoon? Millistest helidest koosneb alumine tetrahord? Millistest helidest koosneb ülemine tetrahord?

RÜTMILIS-MELOODILISI ÜLESANDEID.

Kasutada järgnevaid noote ja pause $^3/_8$ taktis:

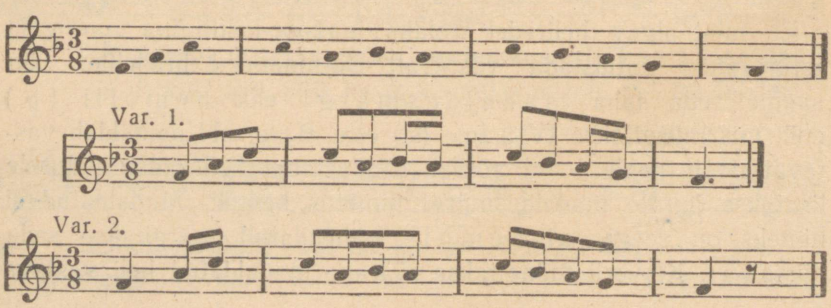

Ööbik.

Elavalt. Kaanon **J. Brahms**

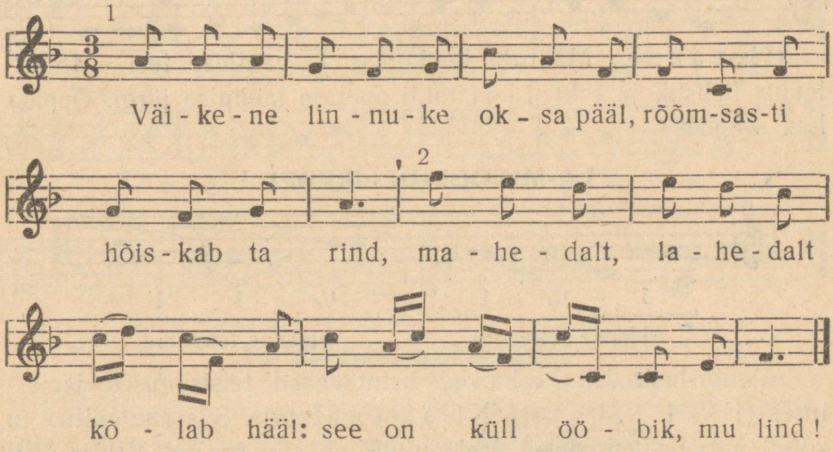

Ülesanne: Määrata kindlaks kuulamise ja vaatluse teel laulikust «Tudu, tudu, tuvikene» laulu helistik. Õppida laul selgeks.

SI ♭ -MAŽOOR-HELIREDEL.

Ülesandeid ja küsimusi: Kirjutada valemi järgi iseseisvalt Si ♭ -mažoor-heliredel (põhitoon si-bemoll). Millised madaldused esinevad Si ♭ -mažooris? Millised on Si ♭ -mažoori kolmkõla helid? Laulda Si ♭ -mažoor-heliredelit. Laulda kolmkõla.

RÜTMILIS-MELOODILISI ÜLESANDEID.

Kasutada eelmisi rütmivorme ja pause $^{6}/_{8}$ taktis.

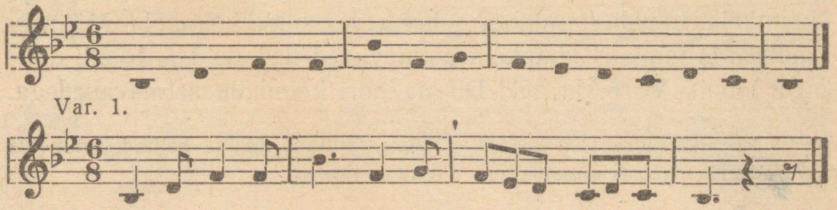

Var. 2.

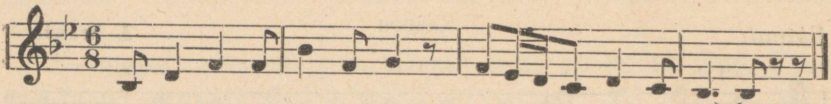

Ülesanne: Määrata kuulamise ja vaatluse teel «Matkalaulu» helistik ja takt. Lüüa takti õpetaja laulmise järgi. Õppida laul selgeks.

LA-MINOOR-HELIREDEL.[1]

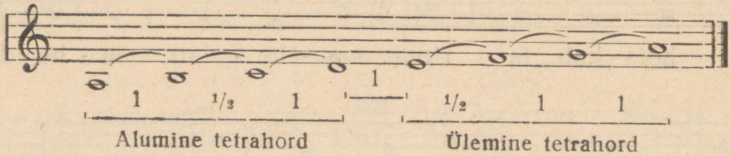

Minoor-heliredelis esinevad astmevahed teistsuguses järjestuses (1 1/2 1 1 1/2 1 1) kui mažooris. Säärane ehitus on kõigil minoor-heliredeleil. Iseloomulik on siin see, et VII ja VIII astme vahe (juhttoon ja toonika) on tervetooniline, mistõttu juhttoonil ei ole siin nii suurt tunglevust toonikasse kui mažooris. Säärast minoor-heliredelit nimetatakse loomulikuks minooriks (eesti rahvalauludes on enamasti taoline madal juhttoon). Juhttooni tunglevuse suurendamiseks kõrgendatakse vajaduse korral VII astet, mispuhul seda kui juhuslikku kõrgendust ei kirjutata võtmesse, vaid vastava noodi ette. Säärast minoori (VII astme kõrgendusega) nimetatakse harmooniliseks minooriks. Meloodia ladusamaks laulmiseks kõrgendatakse mõnikord VII astmele lisaks veel VI astet. VI jaVII astme kõrgendustega minoor-heliredelit nimetatakse meloodiliseks minooriks.

Ülesandeid: Kirjutada vihikusse la-minoor-heliredel ja -kolmkõla. Laulda la-minoor-heliredelit. Laulda kolmkõla. Määrata kindlaks la-minoori kolmkõla astmevahed (la—do 1 1/2 tooni; do—mi 2 tooni). Võrrelda neid Do-mažoori kolmkõla astmevahedega.

[1] Muusikateaduses on saanud kombeks kirjutada minoor-heliredeli nimetus väikese, mažoori nimetus aga suure tähega.

RÜTMILIS-MELOODILISI ÜLESANDEID.

Kasutada varemtarvitatud rütmivorme.

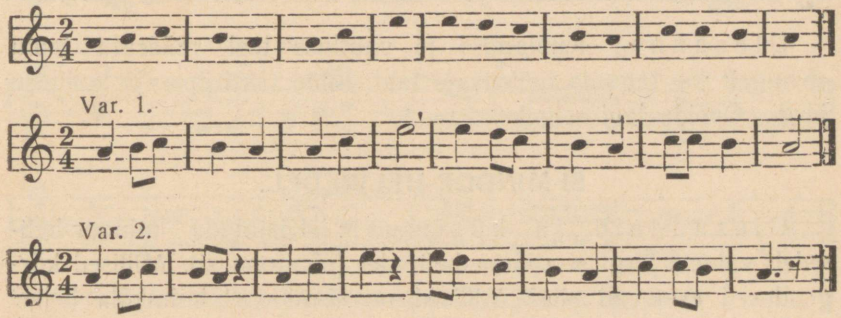

MI-MINOOR-HELIREDEL.

Kui tahame minoor-heliredelit ehitada mõnest muust astmest, tuleb jällegi tarvitada kõrgendus- ja madaldusmärke, millede abil saadakse uue minoor-heliredeli astmevahesid ühtlustada *la-minooriga*. Nii on näiteks *mi-minooril* vaja kõrgendada fa-heli (fa ♯).

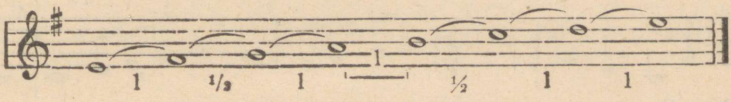

Ülesanne: Laulda mi-minoor-heliredelit ja -kolmkõla.

RÜTMILIS-MELOODILISI ÜLESANDEID.

Endiste rütmivormide kõrval tarvitada ka triooli .

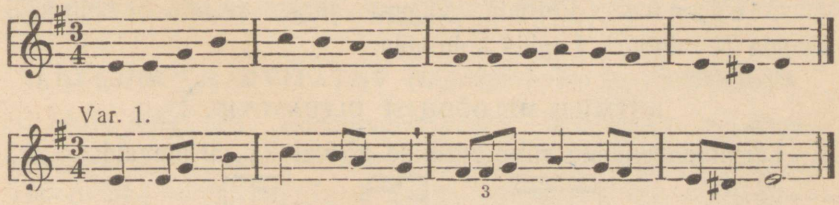

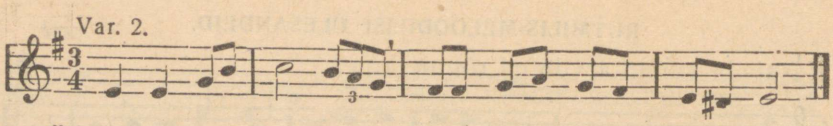

Ülesanne: Kuulamise ja vaatluse teel määrata laulu «Kaugelt jõe tagant» helistik ja takt. Lüüa takti õpetaja laulmise järgi. Õppida laul selgeks.

SI-MINOOR-HELIREDEL.

Ülesandeid ja küsimusi: Kirjutada minoor-heliredeli valemi järgi si-minoor-heliredel (põhitoon si). Millised kõrgendused esinevad siin? Millised on si-minoori kolmkõla helid? Laulda si-minoori. Laulda kolmkõla.

RÜTMILIS-MELOODILISI ÜLESANDEID.

Kasutada endisi rütmivorme.

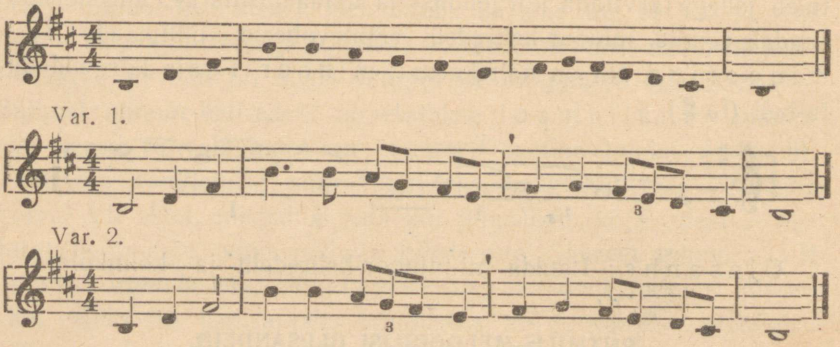

RE-MINOOR-HELIREDEL.

Ülesanne: Ehitada valemi järgi re-minoor-heliredel. Laulda re-minoori. Laulda kolmkõla.

RÜTMILIS-MELOODILISI ÜLESANDEID.

Tarvitada endiste rütmivormide kõrval ka järgnevaid:

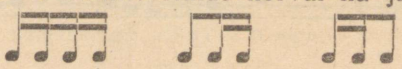

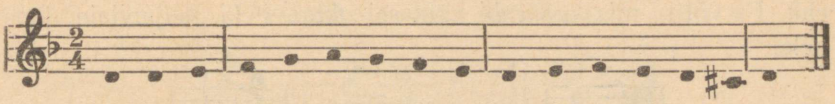

Var. 1.

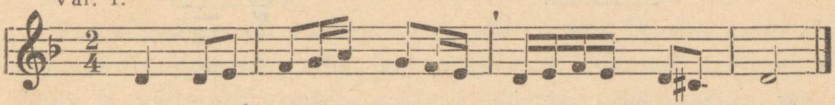

Var. 2.

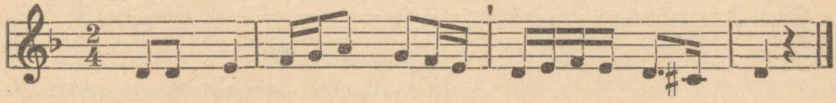

Õppida laulikust «Nõukogude Liidu pioneeride laul».

SOL-MINOOR-HELIREDEL.

Ülesanne: Ehitada valemi järgi sol-minoor-heliredel. Laulda sol-minoori. Laulda kolmkõla.

RÜTMILIS-MELOODILISI ÜLESANDEID.

Kasutada mitmesuguseid tuntud rütmivorme.

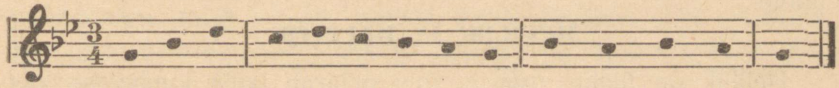

Var. 1.

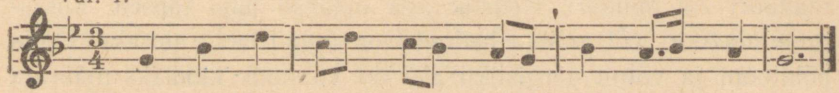

Var. 2.

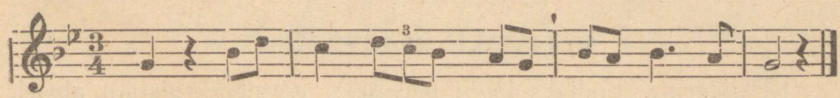

LAULUDES TARVITATAV HELIRIDA JA BASSINOODID.

Kui tahaksime noodijoonestikule viiulivõtmes noodistada madalaid helisid, siis peaksime tarvitama palju abijooni, mis aga raskendaks nootide lugemist. Sel puhul tarvitatakse siis bassi-

ehk Fa-võtit, mis määrab väikese oktaavi fa neljandale joonele:

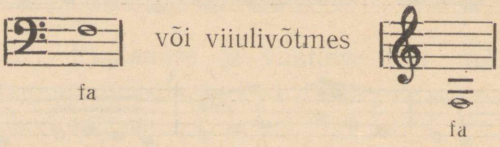

Lauludes sagedamini tarvitatav helirida on järgmine:

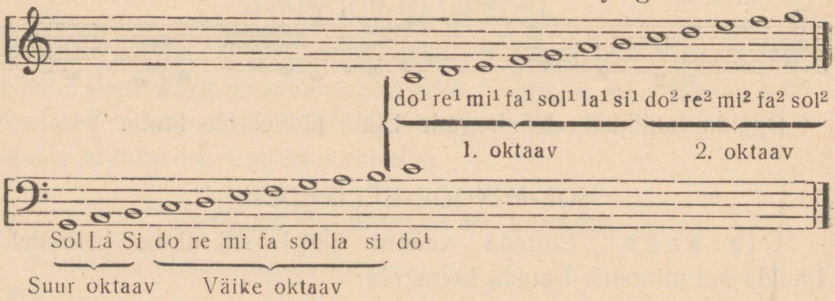

Ülesandeid: Õppida selgeks bassivõtmes olevad noodid. Lugeda tahvlilt mitmesuguses järjekorras kirjutatud bassivõtmes noote.

HELILIIK JA HELISTIK.

Heliliik on üldine mõiste, mis määrab laulu kuuluvuse kas mažoori või minoori. Helistik aga määrab juba täpselt, missugune mažoor- või minoor-heliredel on antud laulu aluseks. Laulu põhitooni ja võtmemärgistiku abil on võimalik kindlaks määrata laulu helistikulist kuuluvust.

HELISTIKU MÄÄRAMINE.

Et määrata kindlaks laulu helistikku võtmemärgistiku alusel, on vaja teada kõrgendus- ja madaldusmärkide järjekorda.

Kõrgendusmärkide järjekord:

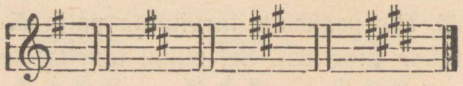

Madaldusmärkide järjekord:

Kui võtmes ei ole ühtegi märki, siis on laul Do-mažooris või la-minooris. Võrreldes nüüd laulu põhitooni (enamasti laulu lõpunoot) ja võtmemärgistikku, saame helistiku määramiseks järgmised reeglid:

1. Kui võtmemärgistikus esinevad dieesid (♯), on mažoor-helistiku toonika üks aste kõrgemal viimasest dieesist, ja kui laulu põhitoon ühtib saadud noodiga, ongi laul vastavas mažooris.

2. Kui võtmemärgistikus on üks bemoll, siis on laul Fa-mažooris, esineb neid aga rohkem, siis on mažoor-helistiku toonika eelviimase bemolli kohal.

3. Mažooriga võrdse märkide arvuga minoor-helistiku toonika asub mažoor-helistiku toonikast kolme astme võrra madalamal. Järelikult, kui 1. ja 2. punkti all saadud noot ei ühti laulu põhitooniga, tuleb samast kohast arvata kolmas aste allapoole. Kui laulu põhitoon ühtib saadud noodiga, on laul vastavas minooris.

Näiteks:

Re-mažoor.

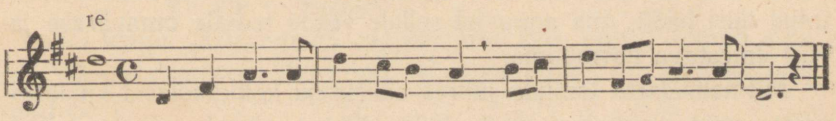

si-minoor.

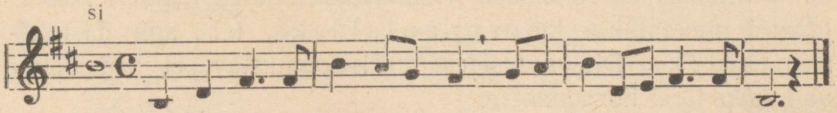

Mi ♭-mažoor.

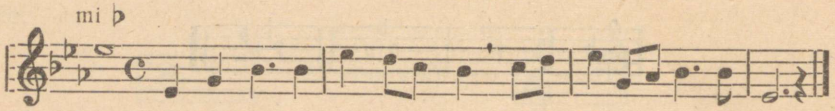

do-minoor.

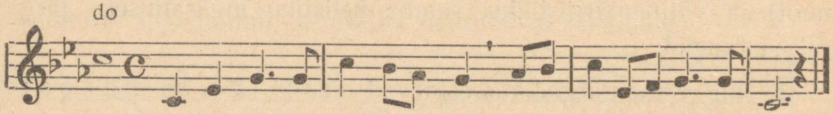

Ülesanne: Arvata, missuguses helistikus on järgmised laulud:

Ihkasime ikkest lahti,
Kaunimad laulud,
Täheke,
Piki jõekest,
Kaugelt jõe tagant,
Lõoke.

HARMOONIA.

Harmoonia tekib mitme heli üheaegsel helisemisel. Lihtsam harmoonia on kolmkõla. Iga lauluviis omab erilaadselt sobitatud teisi hääli, mis annavad sellele viisile temale omapärase ja viisi ilmestava harmoonia.

Mitmehäälsete laulude juures sääraseid kokkukõlasid kuulates võime neid kergesti jaotada kahte liiki — ühed, mis tunduvad meile koheselt sobivatena, teised aga nõuavad enda järel veel uut kokkukõla, et rahuldada harmoonilist tunnet. Esimesi kokkukõlasid nimetatakse konsonantsideks, teisi aga dissonantsideks. Dissonantsidele on iseloomustav, et nad nõuavad enda järel konsonantse.

DÜNAAMIKA.

Et laulu sisuline väärtus ja mõte saaks suunavaks ja innustavaks teguriks, on laulu mõjulepääsemisel peale meloodia, rütmi ja harmoonia suur tähtsus veel d ü n a a m i k a l ehk kõlajõul.

Iga laul, vastavalt tema sisule, lauldakse erisuguse dünaamilise kujundusega. Seda tähistatakse vastavate sõnalühenditega:

p (piano) — vaikselt,
pp (pianissimo) — väga vaikselt,
mp (mezzo-piano) — poolvaikselt,
f (forte) — valjult,
ff (fortissimo) — väga valjult,
mf (mezzo-forte) — poolvaljult.

Järkjärguline kahanemine (vaiksemaks jäämine) tähistatakse sõnaga d i m i n u e n d o või märgiga >, paisumine aga sõnaga c r e s c e n d o või märgiga <. Oluline on seejuures veel see, et osataks tabada vastavale laulule õiget t e m p o t. Selleks otstarbeks kasutatakse ka siin vastavaid märksõnu. Sagedamini esinevad neist:

Largo — laialt.
Lento — väga aeglaselt.
Adagio (loe adádžo) — pikkamisi.
Andante — mõõdukalt.
Moderato — parajalt.
Allegro — kiiresti.
Vivace — elavalt.

Laulu tempo järkjärgulist aeglustumist (mis sageli toimub lõpu eel) tähistatakse sõnalühendiga rit. (ritardando — aeglasemaks muutudes).

Hingamis- ja hääleharjutusi.

Vivace Nr. 1.

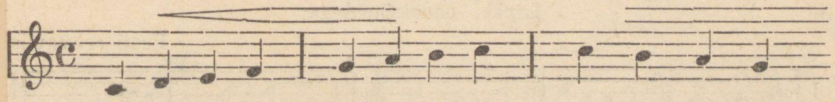

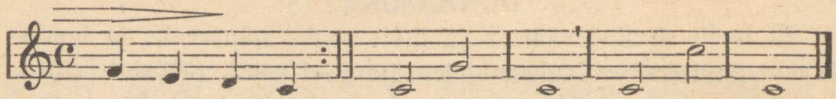

Laulda sama erinevate rütmidega:

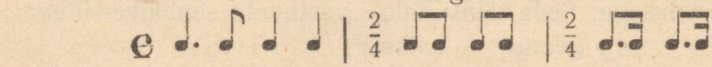

ja silpidega: la, le, li, lu, ma, me, mi, mu,
ra, re, ri, ru.

Nr. 2.

Laulda noodinimedega ja eespool antud silpidega:

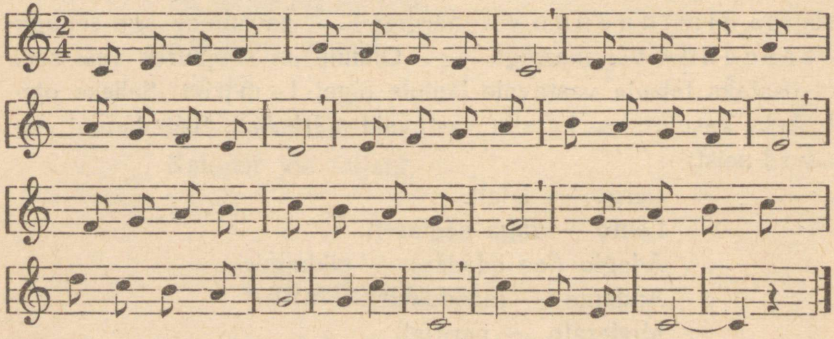

Nr. 3.

Laulda noodinimedega ja eespool antud silpidega:

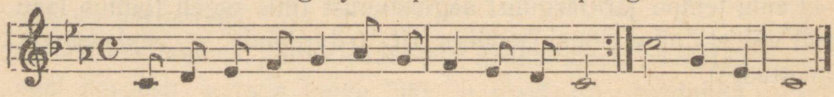

TÄIENDAVAID HARJUTUSI NOODIST LAULMISEKS.

Laulda noodinimedega:

Eesti rahvaviis

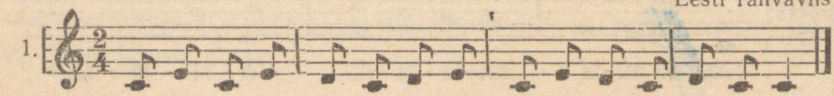

Eesti rahvaviis

2.

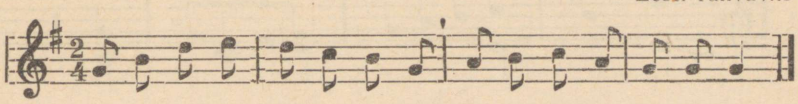

Eesti rahvaviis

3.

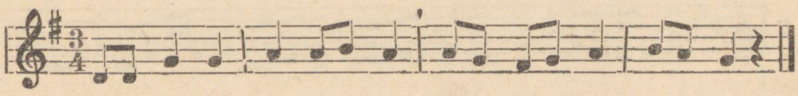

Eesti rahvaviis

4.

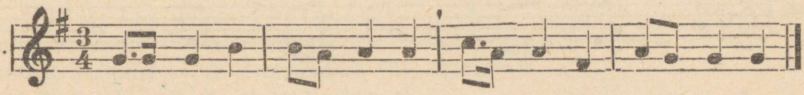

Vene rahvaviis

5.

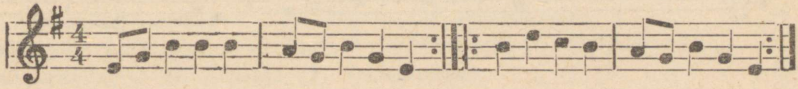

Vene rahvaviis

6.

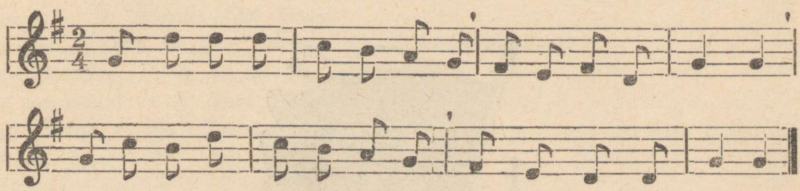

Ukraina rahvaviis

7.

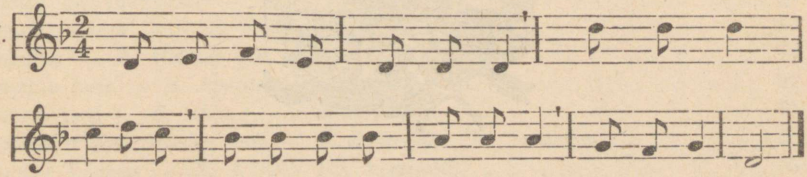

Rimski-Korsakov „Lumivalgeke"

8.

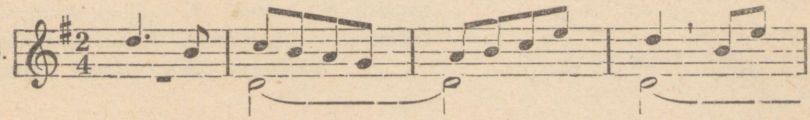

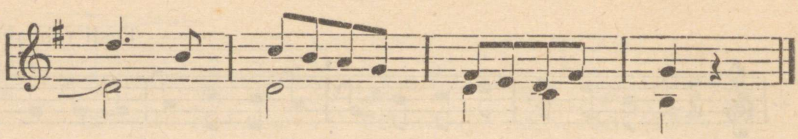

Armeenia rahvaviis

9.

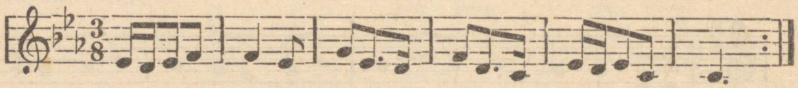

10.

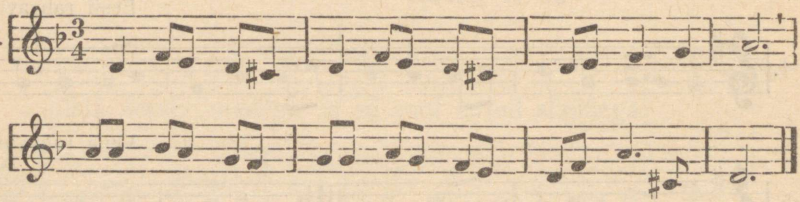

SISUKORD.

Lk.

Nõukogude Liidu hümn — *A. Aleksandrov (S. Mihhalkov ja El Registan)* 3
Laul kodumaale — *I. Dunajevski (V. Lebedev-Kumatš)* 7
Kantaat Stalinist — *A. Aleksandrov (M. Injuškin)* 10
Laul Stalinist — *M. Blanter (A. Surkov)* 12
Maailma demokraatliku noorsoo hümn — *A. Novikov (L. Ošanin)* . . 14
Au nõukogude võimule — *V. Zahharov (M. Issakovski)* 18
Nõukogude Liidu pioneeride laul — *S. Tšernetski (S. Mihhalkov)* . . 20
Laul Leninist — *M. Krassev (T. Spendiarova)* 22
Noor kaardivägi — *H. Kõrvits, L. Tauts (K. Korsen)* 23
Pioneeride lipulaul — *E. Arro (R. Parve)* 25
Tõotus — *H. Kõrvits (M. Raud)* 28
Moskva — *Dan.* ja *Dm. Pokrass (V. Lebedev-Kumatš)* 30
Tere, Moskva! — *A. Lepin (O. Fadejeva)* 33
Mai kevadlaul — *A. Novikov (A. Surkov)* 35
Meie laulud — *G. Ernesaks (O. Roots)* 37
Isamaa, õitse sa! — *M. Härma* 39
Vabastatud Eestile — *H. Kõrvits (J. Kärner)* 40
Kaunimad laulud — *F. Säbelmann (P. Ruubel)* 42
Minge üles mägedele! — *K. A. Hermann (M. Veske)* 47
Kevade marss — *K. A. Hermann (K. A. Hermann)* 49
Vendlus — *A. Velmet (M. Raud)* 53
Raudne tahe — *B. Kõrver (P. Rummo)* 57
Noorte laul — *E. Arro (J. Schmuul)* 61
Noorte mitšuurinlaste laul — *E. Žarkovski (D. Samoilov)* 63
Kuulus kangur — *H. Kõrvits (D. Vaarandi)* 66
Õppurite laul — *V. Tormis (L. Rummo)* 70
Randlaste laul — *A. Velmet (P. Rummo)* 72
Teatejooks — *A. Blumberg (I. Sikemäe)* 75
Kangru laul — *Eesti rahvaviis* 77

Lk.

Meie kolhoos — *A. Velmet* 78
Kangakudumise laul — *E. Oja* 82
Viljasaak — *I. Neimark (L. Kvitko)* 84
Kodukolhoos — *A. Velmet (M. Mets)* 87
Meie Mai — *E. Arro (M. Veetamm)* 90
Naisbrigaadi marss — *I. Dunajevski (V. Lebedev-Kumatš)* 95
Lõbusad matkajad — *M. Starokadomski (S. Mihhalkov)* 97
Pioneeride marss — *A. Stepanov (R. Parve)* 99
Täheke — *V. Makarov (A. Prišelets)* 102
Helise, ilma! — *E. Võrk* 107
Kui mina laulan — *M. Saar* 109
Piki jõekest — *Vene rahvalaul* 110
Tammepuu — *Läti rahvalaul* 111
Hele päike tõusis — *Leedu rahvalaul* 112
Karjus — *Tšehhi rahvalaul* 113
Poiste laul — *Eesti rahvalaul* 116
Liu-laul — *Eesti rahvalaul* 117
Kiigelaul — *Eesti rahvalaul* 119
Kivikasukas — *Eesti tantsuviis* 120
Pajupill — *Valgevene rahvalaul* 121
Kosjalugu — *Eesti rahvalaul* 125
Tudu, tudu, tuvikene — *Eesti rahvalaul* 127
Alpi huilur — *Viis Alpi mäestikust* 128
Pihlamarjake — *Vene rahvalaul* 130
Matkalaul — *Eesti rahvaviis* 131
Tantsulaul — *Eesti rahvalaul* 135
Kõrgel kaldal vainu taga — *Vene rahvalaul* 136
Virulaste tants — *Eesti rahvaviis* 138
Emakesele — *A. Kapp* 140
Isa iluks — *A. Kapp («Kalevipojast»)* 142
Tütre tänu — *Eesti rahvalaul* 143
Punalille laul — *Tšehhi rahvaviis* 146
Ei saa mitte vaiki olla — *Eesti rahvaviis (A. Haava)* 147
Kaugelt jõe tagant — *A. Arenski* 149
Lõoke — *M. Glinka* 150
Soov — *F. Chopin* 151
Hällilaul — *J. Brahms (A. Daniel)* 152
Kui sa tuled, too mull' lilli — *M. Härma (A. Haava)* 154
Näärilaul — *V. Kapp (R. Parve)* 156
Kevadelaul — *L. Tauts (I. Sikemäe)* 159

Lk.

Laul karudest — *L. Tauts (Õ. Seiman)* 160
Eesti kaardiväelaste marss — *V. Kapp (J. Schmuul)* 167
Ihkasime ikkest lahti — *M. Saar* 169
Isamaa ilu hoieldes — *K. A. Hermann («Kalevipojast»)* 170
Õhtu reidil — *V. Sedoi (A. Tšurkin)* 172
Kaardiväe Korpus — *B. Kõrver (R. Parve)* 174
Võidumarss — *E. Arro (P. Rummo)* 176

MUUSIKA TEOORIA

Muusika ühiskondlikust tähtsusest 179
Muusikalise teose sisu 180
Sisu väljendavad tegurid muusikas 181
Takt ja rütm 181
Taktimõõt 182
Rütm 183
Kuueosaline takt 186
Fermaat 187
Triool 188
Helirea laiendamine 188
Helirea jätkuv laiendamine 190
Noodivõti 192
Meloodia 192
Do-mažoor-heliredel 193
Astmete kõrgendamine. Sol-mažoor-heliredel 194
Re-mažoor-heliredel 197
Astmete madaldamine. Fa-mažoor-heliredel 199
Si-bemoll-mažoor-heliredel 201
la-minoor-heliredel 202
mi-minoor-heliredel 203
si-minoor-heliredel 204
re-minoor-heliredel 204
sol-minoor-heliredel 205
Lauludes tarvitatav helirida ja bassinoodid 205
Helilüik ja helistik 206
Helistiku määramine 206
Harmoonia 208
Dünaamika 209
Hingamis- ja hääleharjutusi 209
Täiendavaid harjutusi noodist laulmiseks 210

LAULUDE REGISTER VIISIDE AUTORITE JÄRGI.

Lk.

Aleksandrov, A.
Nõukogude Liidu hümn 3
Kantaat Stalinist . . . 10

Arenski, A.
Kaugelt jõe tagant . . 149

Arro, E.
Meie Mai 90
Noorte laul 61
Pioneeride lipulaul . . 25
Võidumarss 176

Blanter, M.
Laul Stalinist 12

Blumberg, A.
Teatejooks 75

Brahms, J.
Hällilaul 152

Chopin, F.
Soov 151

Dunajevski, I.
Laul kodumaale . . . 7
Naisbrigaadi marss . . 95

Ernesaks, G.
Meie laulud 37

Glinka, M.
Lõoke 150

Hermann, K. A.
Isamaa ilu hoieldes . 170
Kevade marss 49
Minge üles mägedele . 47

Härma, M.
Isamaa, õitse sa . . . 39
Kui sa tuled, too mull' lilli 154

Kapp, A.
Emakesele 140
Isa iluks 142

Lk.

Kapp, V.
Eesti kaardiväelaste marss 167
Näärilaul 155

Krassev, M.
Laul Leninist 22

Kõrver, B.
Kaardiväe Korpus . . 174
Raudne tahe 57

Kõrvits, H.
Kuulus kangur . . . 66
Tõotus 28
Vabastatud Eestile . . 40

Kõrvits, H. — L. Tauts
Noor kaardivägi . . . 23

Lepin, A.
Tere, Moskva! 33

Makarov, V.
Täheke 102

Neimark, I.
Viljasaak 84

Novikov, A.
Maailma demokraatliku noorsoo hümn . . . 14
Mai kevadlaul 35

Oja, E.
Kangakudumise laul . 82

Pokrass, Dan. ja Dm.
Moskva 30

Saar, M.
Ihkasime ikkest lahti 169

Sedoi, V.
Õhtu reidil 172

Starokadomski, M.
Lõbusad matkajad . . 97

Stepanov, A.
Pioneeride marss . . . 99

Lk.

Säbelmann, F.
Kaunimad laulud . . 42
Tauts, L.
Kevadelaul 159
Laul karudest 160
Tormis, V.
Õppurite laul 70
Tšernetski, S.
Nõukogude Liidu pioneeride laul 20
Velmet, A.
Kodukolhoos 87
Meie kolhoos 78
Randlaste laul 72
Vendlus 53
Võrk, E.
Helise, ilma 107
Zahharov, V.
Au nõukogude võimule 18
Žarkovski, E.
Noorte mitšuurinlaste laul 63

Rahvalaulud ja rahvaviisid:

Eesti
Ei saa mitte vaiki olla 147
Kangru laul 77
Kilgelaul 119
Kivikasukas 120
Kosjalugu 125
Kui mina laulan . . . 109
Liu-laul 117
Matkalaul 131
Poiste laul 116
Tütre tänu 143
Tantsulaul 135
Tudu, tudu, tuvikene . 127
Virulaste tants . . . 138
Vene
Kõrgel kaldal vainu taga 136
Pihlamarjake 130
Piki jõekest 110
Valgevene
Pajupill 121
Läti
Tammepuu 111
Leedu
Hele päike tõusis . . . 112
Tšehhi
Karjus 113
Punalille laul 146

Kaanonid:

Alpi huilur 128
Hele päike tõusis . . . 112

Vastutav toimetaja J. Variste.
Keeleline toimetaja M. Arro.
Tehniline toimetaja A. Sepp.

Ladumisele antud 26. IV 1950.
Trükkimisele antud 21.VI 1950.
Trükiarv 25 000. Paber 56×79, 1/16.
Trükipoognaid 13,75. Formaadile
60×92 kohaldatud trükipoognaid 11.
Arvutuspoognaid 12,34. Autoripoog-
naid 11,54. MB-04933. Trükikoda
„Ühiselu", Tallinn, Pikk tän. 42.
Tellimise nr. 1336.

На эстонском языке.
Песенник III.
Rbl. 4.10

Vigade õiendus.

lk. 35—4. rida ülalt 4. takt peab olema:

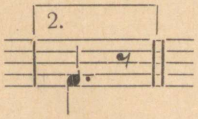

lk. 49—2. rida ülalt 3. takt peab olema:

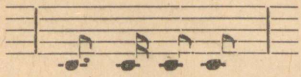

lk. 54—2. rida alates 2. taktist on II hääle viis alumisel joonestikul; sama lehekülje 3. rea 3. taktis läheb II hääle viis uuesti ülemisele joonestikule.

lk. 73—4. rida ülalt 2. takt peab olema:

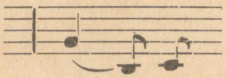

lk. 77—2. rida ülalt 4. takt peab olema:

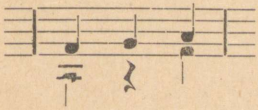

lk. 81—1. rida ülalt 3. takt peab olema:

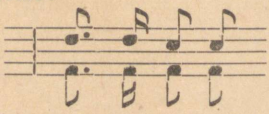

lk. 81 coda laulda pärast 2. salmi.

lk. 99—1. rida ülalt 4. takt peab olema:

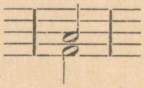

lk. 139—1. rida ülalt 2. takt peab olema:

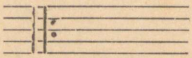

lk. 162—1. rida ülalt 4. takt peab olema:

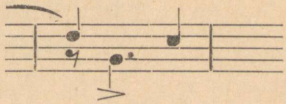

lk. 169—1. rida ülalt 2. takt ja 5. rida ülalt 3. takt peab olema:

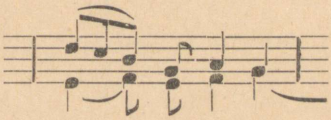

lk. 173—3. rida 2. takt peab olema:

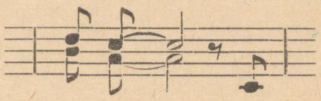

lk. 16—4. rida ülalt 1. takt peab olema:

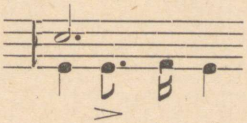

lk. 29—3. rida ülalt 2. takt peab olema:

va-ba

7167853

TÜ RAAMATUKOGU
1 0300 00716785 3

